

CASA CORPULUI DIDACTIC MEHEDINȚI

ȘCOALA MEHEDINȚIULUI NR. 75

ISSN 2810 - 2193
ISSN-L 2392 - 7526

DECEMBRIE 2016

ȘCOALA MEHEDINȚIULUI

NR. 75

CONTEXTE NONFORMALE ÎN
EDUCAȚIE

CUPRINS

Grigore Giorgi, Reglementări ale educației nonformale la nivel național și european	5
Rodica Teleguș , Inovarea în educație prin stimularea creativității	8
Bdescu Minodora, Rolul activităților extracurriculare în dezvoltarea personalității elevilor	10
Monica-Iuliana Ponea, Repere actuale ale parteneriatului școală-familie.....	12
Simona-Mihaela Sbren a, Parteneriatul educațional – pa aport pentru Europa.....	13
Rbonțu Carmen, Ar putea filmul să trezească sufletul colii?	16
Mihai Agape, Karel – O poveste de succes	17
Balaure Mariana Eugenia, Impactul serbărilor precolarilor asupra dezvoltării sociale, emoționale și cognitive. serbările - bucuria și distracția copiilor	20
Bbeanu Maria Felicia, Dezvoltarea creativității elevilor prin proiecte educaționale	22
Bălănescu Claudia, Performanțe în activitățile artistico-plactice.....	24
Bejinaru Alexandra, Dezvoltarea creativității copiilor la vârsta prescolară	26
Bilavu Mioara, Învățarea prin programe și parteneriate educaționale	28
Blendea Irina, Parteneriatele și importanța lor	30
Boruga Claudia, Forme de organizare a activităților educative nonformale	32
Brișcu Alina, Rezultatele literare-activități extracurriculare complexe.....	35
Cionac Maria Simona, Proiecte și parteneriate educaționale	37
Claudiu Iordache, Rolul și importanța activităților extracurriculare	40
Colibăanu Monica, Colibăanu Lucian, Parteneriat educațional școală – biserică „I să și copiii să vină la mine”	42
Dan Mioara, Rolul activităților extrașcolare în educația elevilor	44
Dascălu Ionela-Claudia, Cercul de lectură, formă de organizare a învățării	46
Dasoveanu Anca-Mariana, Organizarea activităților educației nonformale	48
Dăncu Constantin Leonard, Realizarea educației religioase prin activități extrașcolare	51
Dăncu Ramona Ionela, Situații educative în activitatea extracurriculară	54
Dicu George, Activități extracurriculare – forme și conținuturi	57
Dunreanșu Costel, Activitatea extrascolară în formarea personalității elevului	59
Duralia Luiza – Daniela, Evaluarea programelor/ proiectelor sociale și educaționale	60
Fâlfă Ioana, Importanța activităților extrașcolare la grădiniță	63
Laura Filimon, Effects of Human Activities on Natural Disasters – parteneriat strategic Erasmus + pentru susținerea schimbului de bune practici în domeniul școlar	65
Firicescu Ileana-Mihaela, Parteneriatele educaționale și importanța lor în educația copilului de vârstă timpurie.....	67
Groza Elisabeta, Dezvoltarea creativității copiilor în cadrul activităților extracurriculare	70
Iordache Anioara, Parteneriatele educaționale și importanța lor în educația copilului de vârstă timpurie	72
Iuga Aurora Camelia, Importanța activităților extracurriculare în educația copiilor.....	75

Isop Nicolae-Cristian, Jocul de scrabble online-instrument pentru învățarea neformală	77
Lep dat-Marian Popescu, Leontina Popescu, Educația nonformală și avantajele sale	78
Magnea Adrian, Accesul la o cultură globală prin activități extrașcolare	80
Manea-Screciu Carmen, Creativitate și performanță în activitățile curriculare și extracurriculare...	82
Marcu Alexandra, Educația nonformală prin creativitate în activități extracurriculare	85
Mercioniu Carmen Ramona, Accesul la o cultură globală prin activități extrașcolare.....	87
Mijache Janina, Rolul activităților extrașcolare în dezvoltarea copilului	89
Mihăilescu Carmen, Metode și tehnici nonformale în educație.....	91
Moldovan Nicoleta-Daniela, Parteneriatele școlare	94
Neagu Eleonora-Lidia, Programul european „Mănânc responsabil”	96
Nica Anca Iulia, Implicarea elevilor în parteneriate educaționale privind violența școlară	99
Nica Liviu, Implicarea elevilor în programe internaționale privind mediul înconjurător	100
Nicolaescu Georgeta, Rolul activităților extrașcolare în dezvoltarea creativității elevilor.....	102
Nadina Carmen Nicolici, Connecting the Dots: Montana, USA – Drobeta, ROMANIA	105
Năstăsor Roxana Mariana, Influențele deficiențelor fizice asupra organismului	108
Nițoiu Angela Adriana, Dezvoltarea creativității la elevi prin cercurile de matematică	109
Oprîța-Mândruț Alina-Mihaela, Locul și rolul activităților extracurriculare în stimularea creativității copiilor	111
Păloș Claudia Daniela, Locul și rolul activităților extracurriculare în educația copiilor	114
Pănescu Mihaela, Educația nonformală în formarea și dezvoltarea personalității umane.....	117
Victoria Popescu, Repere în orientarea copiilor spre activitățile extrașcolare	121
Popa Loredana, Repere în orientarea copiilor spre activitățile extrașcolare. Avantajele educației nonformale	122
Predoi Cornelia Moldoveanu, Viața sportivă. Importanța orelor de educație fizică și sport în mediul școlar	124
Rădoi Florentina, Accesul la o cultură globală prin activitățile extrașcolare	128
Retezanu Aliss-Ermina, Evaluarea activităților nonformale.....	130
Mihaela-Eugenia Roman, Folosirea platformei educaționale edmodo.com în activitățile curriculare	132
Săvoiu Emilia-Ortensia, LeAF-Program mondial de educație pentru mediu	135
Secu Cristina Roxana, Educația nonformală	137
Sima Nicoleta, Educația nonformală	140
Mihaela Ștefan, Merima Moacă, „Explore it in the way before it fades away” - proiect Comenius de parteneriat multilateral	142
Tatomir Simona, Modele educaționale de actualitate.....	145
Trusculea Mihaela Alina, Forme de organizare ale activităților educative nonformale	147
Ungureanu Gabriela, Metode de stimulare a creativității elevilor la disciplina chimie.....	150
Vărzaru Ana Maria Semiramida, Activitățile extracurriculare și importanța lor	152
Voicu Radu, Excursia școlară – activitate extracurriculară atractivă și eficientă în învățare	154

REGLEMENT RI ALE EDUCAȚIEI NONFORMALE LA NIVEL NAȚIONAL ȘI EUROPEAN

Prof. Grigore Giorgi
Director Casa Corpului Didactic Mehedinți

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin: valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional; oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil și mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene; participare voluntară, individuală sau colectivă; modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor - gamă largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe; dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi; pe lângă informațiile și competențele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activitățile nonformale, elevii își dezvoltă și capacități organizatorice, capacități de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme; un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Din punct de vedere etimologic, termenul de educație nonformală își are originea în latinescul "nonformalis", preluat cu sensul "în afara unor forme special/oficial organizate pentru un anumit gen de activitate". Nonformal nu este sinonim cu needucativ, ci desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formativ-educative. Din punct de vedere conceptual, educația nonformală cuprinde ansamblul activităților și al acțiunilor care se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în mod organizat, dar în afara sistemului școlar, constituindu-se ca o legătură între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal.

Raportul dintre educația nonformală și cea formală este unul de complementaritate, atât sub aspectul conținutului, cât și în ceea ce privește formele și modalitățile de realizare. Trăsăturile caracteristice ale educației nonformale sunt relevante pentru această formă care asigură legătura dintre instruirea formală și cea informală. O caracteristică importantă se referă la faptul că educația nonformală se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în afara sistemului școlar, cuprinzând activități extradidactice (cercuri pe discipline, interdisciplinare sau tematice, ansambluri sportive, artistice, concursuri școlare, olimpiade, competiții) și activități de educație și instruire extrașcolare, care se dezvoltă în mediul socio-profesional cum ar fi de exemplu activitățile de perfecționare și de reciclare, de formare civică sau profesională. Aceste activități evoluează în mediul socio-cultural ca activități de autoeducație și de petrecere organizată a timpului liber în cadrul universităților populare, cluburilor sportive, la teatru, în muzee sau în cluburile copiilor, în biblioteci publice, în excursii, acțiuni social-culturale sau în familie ori prin intermediul mass-mediei. O altă trăsătură caracteristică este caracterul opțional al activităților extrașcolare, desfășurate într-o ambianță relaxată, calmă și plăcută, dispunând de mijloace menite să atragă publicul de diferite vârste. Este o formă facultativă de antrenament intelectual care menține interesul participanților printr-o metodologie atractivă. În măsura în care răspunde unei cereri de perfecționare profesională, educația nonformală presupune în unele cazuri și achitarea unor taxe.

Evaluarea activităților desfășurate în cadrul educației nonformale este facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulativă, fără note sau calificative oficiale. În condițiile extinderii cererilor de pregătire profesională prin diferite forme de instruire nonformală, există și situații în care acestea sunt finalizate prin certificate sau diplome de absolvire.

Obiectivele pedagogice specifice educației nonformale completează resursele educației formale la nivelul unor coordonate vocaționale: sprijinirea elevilor, studenților, adulților cu anse speciale-minime-maxime, de reușită școlară, profesională; stimularea dezvoltării personalității elevilor, studenților și a comunității educative locale, la niveluri de performanță și de competențe superioare, relevante în plan intelectual, moral, tehnologic, estetic, fizic; valorificarea adecvată a strategiilor de proiectare-realizare a acțiunilor (de formare și de perfecționare profesională; de organizare a timpului liber; de alfabetizare funcțională a grupurilor sociale defavorizate.

Educația nonformală este realizată de toți cei care reușesc să identifice nevoile unui grup țintă și să realizeze niște activități prin care să atingă aceste nevoi. Totodată, se va urmări ca prin participarea la acestea, beneficiarii să-și dezvolte anumite atitudini, aptitudini și cunoștințe pe care să le folosească atât în viața personală cât și în cea profesională.

Lista instituțiilor care pot realiza activități în context nonformal este diversificată: organizații guvernamentale și nonguvernamentale; unități și instituții de învățământ preuniversitar și superior; centre de educație și formare profesională; angajatori; centre de îngrijire și protecție a copilului; palate și cluburi ale elevilor; instituții precum: muzee, teatre, centre culturale, biblioteci, cinematografe, case de cultură; asociații profesionale, sindicate; biserica etc.

Activitățile de educație nonformală sunt întreprinse și coordonate de persoane-resursă cu diferite roluri: formator, facilitator, consilier, animator, oameni care inițiază proiecte proprii sau în parteneriat cu instituțiile și organizațiile de mai sus. Inițiative care se bazează pe educația nonformală pot fi întreprinse și duse la bun sfârșit și de către grupurile informale.

Dintre caracteristicile coordonatorului unei activități nonformale enumerăm: bun organizator al spațiului și timpului; bun comunicator; capacitatea de a intra în joc; temperament activ, dinamic, entuziast, atent, sensibil, întreprinzător; capacitate de rezistență la oboseală și tensiune; creativitate; capacitate de improvizare și de gestionare a situațiilor neprevăzute; autocontrol; disponibilitate, empatie, spontaneitate, expresivitate; cunoașterea tehnicilor de coordonare a grupurilor și de comunicare; cunoașterea jocurilor din punct de vedere al conținuturilor și obiectivelor. Educatorului nonformal îi se solicită mai mult flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate și rapiditate în adoptarea variatelor stiluri de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele educatului.

În România, cei mai importanți furnizori de programe și proiecte de educație nonformală sunt organizațiile nonguvernamentale, care prin scopul lor și activitățile organizate reușesc să reunească cel mai mare număr de persoane care împărtășesc pasiunea pentru acest tip de educație. Urmându-le exemplul, din ce în ce mai multecoli și organizații care provin din medii diferite încep să apeleze la acest tip de învățare.

Beneficiarii acestor activități (cei pentru care se realizează proiectele), pot fi oameni de toate vârstele și din toate categoriile socio-profesionale, care vor să se dezvolte din punct de vedere personal, să-și dezvolte anumite competențe, atitudini și aptitudini într-un mod plăcut și în afara tiparelor educației formale. Ei pot avea diferite statuturi sociale (elevi, studenți, voluntari, angajați etc.) și pot participa la activități nonformale în cadrul a diferite proiecte desfășurate de instituția în care activează (ONG, școală, grădiniță etc), cât și în timpul liber.

Dei este un proces neformalizat, educația nonformală este reglementată prin diferite strategii educative. Astfel, în anul 2000 a apărut unul dintre primele documente care menționează și subliniază importanța asigurării procesului de învățare prin experiență - *Memorandumul asupra învățării pe tot parcursul vieții*. Astfel sunt încurajate inovațiile în procesele de predare și învățare și o mai bună valorificare a educației pe tot parcursul vieții prin promovarea și utilizarea rezultatelor obținute în cele trei contexte: formal, nonformal și informal.

Un alt document care „reglementează” educația nonformală este “Strategia *Europa 2020*”. Intenția de a transforma Europa în „cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere” este fundamentată pe ideea învățării pe tot parcursul vieții. Astfel a fost adoptată Strategia U.E. – *Europa 2020*, care vede în Europa o „economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, iar pentru educație descrie vizează „reducerea abandonului școlar la sub 10% și creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani”.

Din acest motiv au fost adoptate două noi inițiative – “Tineretul în mișcare” pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii și „O agendă digitală pentru Europa” pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă piața digitală unică.

Ele subliniază aspecte legate de competențe și contextele de formare (o mai mare validare a competențelor dobândite în contexte nonformale sau informale pentru o mai bună inserție a persoanelor pe piața muncii), precum și de procesul de tranziție între diferite niveluri (educație, formare și/sau muncă).

Pentru susținerea acestor obiective, au fost dezvoltate și puse la dispoziția statelor membre și a cetățenilor acestora o serie de instrumente referitoare la procesul de învățare pe tot parcursul vieții, cu accent pe mobilitate și competențe, printre care: *Cadrul european al competențelor-cheie*, *Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții*, *Sistemele europene de credite transferabile din învățământul superior și profesional*, *documentele Europass*, dar și accesul la informații referitoare la sistemele de educație și servicii complementare, prin intermediul diferitelor rețele (ex. Euroguidance, Eurydice).

Consiliul European se va implica total în noua strategie și va fi punctul focal al acesteia. Comisia va monitoriza progresele înregistrate în vederea îndeplinirii obiectivelor, va facilita schimburile politice și va prezenta propunerile necesare orientării acțiunii și promovării inițiativelor emblematiche ale Uniunii Europene. Parlamentul European va reprezenta o forță motrice pentru mobilizarea cetățenilor și va juca rolul de colegial în ceea ce privește inițiativele-cheie.

Legea Educației Naționale nr. 1/2011 susține și face accesibilă atingerea obiectivelor europene în domeniul educației și prin intermediul unor conținuturi dedicate în mod explicit aspectelor referitoare la importanța învățării pe tot parcursul vieții. Aceasta este definită drept: „totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană pe parcursul vieții în contexte formale, nonformale și informale, în scopul formării sau dezvoltării competențelor dintr-o perspectivă: personală, civică, socială și ocupatională” (art. 328 (2)), la toate nivelurile de educație și formare (ex.: timpurie, preuniversitară, învățământul superior, educația și formarea adulților) la care o persoană se regăsește într-un anumit moment.

Trebuie menționat faptul că, deși educația nonformală nu presupune certificarea competențelor dobândite, cei care participă la activități nonformale sau mobilități în scopul dezvoltării personale pot primi certificate YOUTHPASS sau certificate de mobilitate EUROPASS. Acestea se eliberează de către organizația care a coordonat activitatea prin care beneficiarul și-a dezvoltat aceste competențe.

Educația nonformală însoțește cu succes formarea educațională a tinerilor și rămâne una dintre variantele optime pentru susținerea plăcerii de cunoaștere și de afirmare profesională.

Bibliografie,

Legea Educației Naționale Nr. 1/2011

Strategia Europeană 2020, Comisia Europeană, Bruxelles, 3.3.2010

Educația nonformală și informală: realități și perspective în școala românească / Octavia Costea (coord.), Matei Cerkez, Ligia Sarivan, ...- București: Editura Didactică și Pedagogică, 2009

INOVARA ÎN EDUCAȚIE PRIN STIMULAREA CREATIVITĂȚII

*Profesor-metodist Rodica Teleguș
Casa Corpului Didactic Mehedinți*

Celebrul expert în educație, Ken Robinson, a prezentat la Ted Talks teoria sa conform căreia educația formală nu avantajează creativitatea la tineri. "Dacă stai și vă gândiți, copiii care încep școala acum, vor ieși la pensie după 2060. Nimeni nu are nicio idee cum va arăta lumea peste cinci ani, dar mite peste zece de ani de acum încolo. Cu toate acestea, noi trebuie să-i pregătim pe copii pentru un viitor imprezvizibil. Cu toate acestea suntem de acord că elevii au talent pentru inovare. Eu cred că toți copiii sunt foarte talentați și că noi, prin sistemul de educație formală, ajungem să le distrugem talentul înăscut. Din punctul meu de vedere, creativitatea este la fel de importantă ca alfabetizarea, în educație, și ar trebui să o tratăm cu egală importanță", a spus expertul.

Sir Robinson mai afirmă că potențialul copiilor depinde crucial de modul în care ei interacționează cu profesorii și de felul în care dascălii reușesc să se adapteze în funcție de fiecare copil. "Nu sunt toți copiii remarcabili, nu au toți potențialul de a descoperi viața pe Jupiter, dar fiecare copil are ceva al lui ce merită descoperit și încurajat. Un copil pasionat de o materie sau de o activitate conexă unei materii va fi mai activ la ore, va fi mai creativ, mai sigur pe sine și va avea mai multă încredere în școală ca suport pentru viitorul său."

În ultima sa carte, „Școli creative – Revoluția de la bază a învățământului”, Ken Robinson dezvoltă ideile din celebra sa prezentare de la TED, „How Schools Kill Creativity” și prezintă soluții inovatoare și practice la o problemă critică: aceea de a ne transforma sistemul de învățământ. El susține renunțarea la sistemul nostru educațional demodat și propune o abordare foarte personalizată, organică, bazată pe resursele tehnologice și profesionale fără precedent pentru a-i implica pe toți elevii, pentru a le dezvolta dragostea de învățare și pentru a le permite să se confrunte cu provocările reale ale secolului XXI.

Uneori, se presupune că principalul rol al unui profesor este instruirea directă. Există un context esențial pentru aplicarea instruirii directe în predare. Uneori, se poate face cu o clasă întreagă, alteori, cu grupuri mai mici și, uneori, în regim de unu-la-unu cu elevii. Dar profesorii experți au un repertoriu de aptitudini și tehnici. Instruirea directă este doar una dintre ele, iar știința cum și când să folosești tehnica potrivită face parte din ceea ce înseamnă predarea de cea mai bună calitate. Asemenea tuturor profesiilor autentice, este nevoie de discernământ și cunoaștere pentru a ști care tehnică funcționează cel mai bine aici și acum. Pedagogii experți își adaptează constant strategiile în funcție de nevoile și oportunitățile momentului. A preda eficient este un proces constant de ajustare, evaluare și respuns la energia și gradul de implicare a elevilor.

Cunoștințele despre subiect sunt, adesea, esențiale pentru un act educațional de cea mai bună calitate, dar nu sunt niciodată suficiente pentru a preda. Celălalt jumătate a instruirii de cea mai bună calitate este știința cum să-i inspiri pe elevi prin disciplina predată, în așa fel încât ei să-și dorească activ să învețe și chiar să facă acest lucru. Iată motivul pentru care toate școlile cu rezultate foarte bune investesc masiv în selecția și pregătirea extensivă a profesorilor și de ce în acele sisteme învățarea este o profesie foarte respectată și bine recompensată.

Una dintre cele mai bune descrieri a nevoii pentru pregătire eficientă și dezvoltare este făcută de Andy Hargreaves și Michael Fullan în analiza lor inovatoare *Professional Capital: Transforming Teaching in Every School*. Ei susțin ferm că abordările pe termen scurt

îi costuri reduse pentru recrutarea profesorilor și pregătirea lor duc, inevitabil, la o forță de muncă în învățământ care „nu are experiență, este ieftin și se epuizează rapid“. Prețul pe care îl plătim este îngreunarea actului învățării și slăbirea anselor de succes ale copiilor noștri.

Pregătirea inițială pentru învățământ ar trebui să implice practic extensiv în coli, ghidat de profesori cu experiență în activitate. Dar ar trebui să includă și studiul practicii, și ideologia istorică a educației, și diferitele mișcări și școli de gândire care au influențat educația. Din moment ce scopul principal al predării este facilitarea învățării, ar trebui să includă și studiul serios al teoriilor despre învățare și cercetare în psihologie, dar și ceva ce este crucial acum, teoriile științelor cognitive. Și ar trebui să includă o anumită înțelegere a felului în care funcționează sistemele educaționale din diferite țări și cu ce rezultate și efecte. Pregătirea inițială este esențială, dar odată intrat în profesie, practicantul activ trebuie să continue să-și creeze oportunități de dezvoltare profesională pentru a-și reînprospăta propriul act creativ și pentru a ține pasul cu progresele înrudite ale practicii politice și ale cercetării în general.

Profesorii extraordinari sunt inima colilor extraordinare. Prin diferitele lor roluri, pot îndeplini trei scopuri esențiale pentru elevi:

- **Inspirație:** Ei îi inspiră elevii cu propria lor pasiune pentru disciplinele lor și pentru a se realiza la cel mai înalt nivel în domeniile lor.
- **Încredere:** Ei îi ajută elevii să asimileze aptitudinile și cunoștințele de care au nevoie pentru a deveni indivizi care învață independent, cu încredere și care pot continua să-și dezvolte nivelul de înțelegere și expertiză.
- **Creativitate:** Ei le permit elevilor lor să experimenteze, să cerceteze, să pună întrebări și să-și dezvolte abilitățile și dispozițiile gândirii originale.

Aceste beneficii ar trebui să fie derivate din tot procesul de instruire, pentru toate materiile din program.

Bibliografie,

Sir Ken Robinson, Lou Aronica - *Coli creative – Revoluția de la bază a învățământului*, Editura Publică, 2015

Andy Hargreaves și Michael Fullan - *Professional Capital: Transforming Teaching in Every School*, Teachers College Press, 2012

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

*Profesor-metodist Bădescu Minodora
Casa Corpului Didactic Mehedinți*

Educația reprezintă un fenomen social fundamental aparut odată cu societatea umană și este specific fiecărei organizații sociale, îndeplinind funcțiile de informare și de formare a omului din punct de vedere intelectual, moral, artistic, fizic.

Asupra individului se exercită o multitudine de acțiuni și influențe educaționale de-a lungul vieții. Specialiștii le-au sistematizat în trei tipuri de realizare a pregătirii pentru viață: educația formală (colară), nonformală (extra colară), informală (cunoștințele pe care individul le preia zi de zi: în familie, cu prietenii, pe stradă, în mass-media).

Educația nonformală își are începuturile încă din timpul fondării educației și conține majoritatea influențelor educative care au loc în afara clasei, fiind activități extra colare sau activități opționale. Are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ. Acțiunile educative plasate în cadrul acestui tip de educație sunt flexibile și vin în întâmpinarea diferitelor interese, în mod particular pentru fiecare persoană.

În societatea contemporană, problematica educației dobândește noi conotații, provocate de schimbările care se produc în toate domeniile vieții sociale. Educația depășește limitele exigențelor și valorilor naționale și tinde spre universalitate, spre patrimoniul valoric comun al umanității. Din acest motiv, un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversității umane, iar dezideratul educației permanente tinde să devină o realitate de necontestat.

Pedagogia modernă urmărește depășirea vechii concepții educaționale care era centrată pe achiziționarea de către elev a unui volum mare de informații. Această concepție presupunea verbalism, enciclopedism, ineficiență în planul integrării profesionale și sociale. Accentul este pus acum pe aplicarea practică, al cărei rol este de a consolida informațiile, de a forma deprinderile, de a dezvolta motivația pentru învățare și activitățile productive.

Procesul educațional presupune și forme de muncă didactică complementar activităților obligatorii. Oricât de important ar fi educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului.

Educația extracurriculară este realizată dincolo de procesul de învățământ și își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității tinerilor. Activitățile extra colare constituie modalitatea neinstituționalizată de realizare a educației.

Prin activitățile extracurriculare, educația urmărește identificarea și cultivarea corespunzătoare optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii.

Activitățile extra colare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă relaxantă, cu însuflețire și dorință, la astfel de activități.

Scopul activităților extracurriculare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în proiecte cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul colar, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudini caracteriale. Activitățile extra colare se

desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să maximizeze potențialul intelectual.

Activitățile extracurriculare au menirea de a valorifica timpul liber al elevilor într-un mod plăcut și util și de a-l transforma într-o sursă educațională. Este necesar ca în activitățile extracurriculare obiectivele instructiv-educative să primeze, dar trebuie să fie integrate în mod echilibrat și momente recreative.

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o înțelegere adecvată situației, declanșează anumite sentimente. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta.

Se știe că încă de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe dacă sunt puși în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Copiii au nevoie de acțiuni care să le lărgesc lumea lor spirituală, să le împlinească setea de cunoștințe, să le ofere prilejuri de a se emoționa puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-și forma convingeri durabile.

Participarea efectivă și totală în activitate angajează atât elevii timizi cât și pe cei slabi, îi temperează pe cei impulsivi, stimulează curentul de influență reciprocă, dezvoltă spiritul de cooperare, contribuie la formarea colectivului de elevi.

Elevii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilitatea.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-i cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai plăcut și mai temeinic obiectivul principal al școlii și al învățământului primar - pregătirea copilului pentru viață.

Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de cadrul didactic, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi.

REPERE ACTUALE ALE PARTENERIATULUI ȘCOALA -FAMILIE

Prof. Monica-Iuliana Ponea

Inspector școlar, Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți

Într-o societate aflat în schimbare, pentru care trebuie reconsiderate dimensiunile teoriei și practicii educaționale, este firesc ca în centrul preocupărilor specialiștilor în domeniul educației să stea identificarea nevoilor de învățare și dezvoltare, pentru fundamentarea temeliei personalității fiecărui individ. De aceea, educația trebuie să răspundă în primul rând nevoilor individuale și să realizeze echilibrul dintre acestea și dezvoltarea socială. Școala și familia sunt cei doi piloni de rezistență ai educației, iar între aceștia și mediul extracolar sau extrafamiliar pendulează copilul, obiect și subiect al educației.

Se poate afirma că existența unor reguli comune, cunoscute și acceptate de familie și școală împreună, ușurează mult efortul educativ. Dacă părinții sunt implicați în această activitate de la început, ei vor înțelege importanța colaborării cu școala și cu dirigintele/profesorii și își vor forma deprinderea de a se interesa și de a sprijini activitatea pe care copilul o desfășoară în școală. Totodată, părinții au posibilitatea de a cunoaște nevoile, posibilitățile copilului, raportate la cerințele societății.

Colaborarea școlii cu familia se realizează în diferite forme. Formele colective de colaborare - edințele cu părinții, consultații colective, lectorate pentru părinți - pot avea diverse structuri și conținuturi. Astfel, edințele cu părinții (organizate periodic) pot fi destinate fie unui bilanș al activității elevilor (subliniindu-se contribuția familiei, eventualele deficiențe și măsurile ce se impun a fi adoptate), fie dezbaterii unor teme psiho-pedagogice în vederea informării părinților cu privire la aspectele teoretice necesare activității lor practice (de pildă probleme ca: organizarea regimului de viață al elevilor în familie, orientarea școlară și profesională, alegerea și dezvoltarea lecturii, toate în funcție de specificul vârstei). Existența în orarul dirigintelui, în fiecare săptămână, a unei ore de consiliere pentru discutarea problemelor importante existente în cadrul grupului de elevi este foarte importantă.

Lectoratele cu părinții includ cicluri de expuneri care pot avea caracter pedagogic sau psihologic, organizate sistematic (la nivel de școală), asigurând comunicarea unui sistem de informații, metodologii de lucru, forme de activitate, care pot fi aplicate în familie.

Discuțiile între cadrele didactice și părinți despre comportament sau despre situația la învățat pot determina stabilirea unor măsuri comune de îmbunătățire a situației elevilor, o altă formă de colaborare, fiind voluntariatul.

Corespondența cu familia prin scrisoare, telefonic sau poșta electronică s-a dovedit a fi eficientă în unele cazuri. Un exemplu ar fi informarea părinților cu privire la situația școlară a copiilor prin completarea unor formulare de înțelegere din care să rezulte situația elevului sau telefonic/prin e-mail ori de câte ori situația o cere și în acest caz părinții copiilor pot fi anunțați despre situația absențelor școlare și despre măsurile necesare.

Lipsa de colaborare duce spre eșec și din nefericire, cel învins este copilul, pentru care dorim și visăm tot ce este mai bun.

Pentru a avea o colaborare, un parteneriat real cu părinții, profesorii ar trebui să aibă în vedere următoarele lucruri:

- să fie sinceri;
- să asculte cu răbdare;
- să recunoască atunci când greșesc;
- să laude inițiativele.

Recomandările fetei părinților se referă la faptul că aceasta trebuie:

- să solicite asistență și sprijin când e nevoie;

- să fie perseverenți și să caute împreună cu dirigințele soluțiile;
- să-i ajute copiii atunci când greșesc.

În condițiile social-economice actuale se manifestă două condiții contradictorii: părinții sunt îngrijorați de viitorul copiilor lor, dar în același timp, nu mai au timp să acorde atenție problemelor acestora. Relația lor cu școala este ignorată sau evitată, acțiunile educative ale celor două instituții, școala și familia, desfășurându-se oarecum separat. Este în sarcina colii, a personalului didactic, să identifice situațiile problematice, să dirijeze strategiile educative ale familiei în favoarea elevului și mai ales să conștientizeze faptul că relația de colaborare școală - familie este determinantă în obținerea performanțelor școlare.

Contactele dintre părinți și dirigințe/profesor se pot desfășura sub forma unor întâlniri colective, a unor reuniuni de informare a părinților cu prilejul unor excursii, serbări. Relația părinți-dirigințe se referă la construirea unor legături pozitive între familie și școală, la unificarea sistemului de valori și cerințe referitoare la copil. Efectele asupra copilului vor fi benefice, putând contribui chiar la dezamorsarea unor probleme înainte ca acestea să devină necontrolabile.

PARTENERIATUL EDUCACIONAL – PA APORT PENTRU EUROPA

*Inspector școlar Simona-Mihaela Șbrenă,
Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți*

Parteneriatul educațional urmărește transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educațional, urmându-se atingerea unor obiective de natură formală, informală și socio-comportamentală. Diversitatea lingvistică a devenit în prezent mai vizibilă deoarece acum oamenii au mai multe contacte cu cetățenii străini mai mult ca niciodată. Din ce în ce mai des, cetățenii europeni se confruntă cu situații în care sunt nevoiți să vorbească în altă limbă decât cea maternă.

În contextul unei societăți care se schimbă, învățământul românesc trebuie să își asume o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale. În cadrul acestei perspective inedite, parteneriatul educațional devine o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației românești.

Parteneriatul educațional între două unități de învățământ intitulat „Multilingvismul – o ansă la educație” are ca scop promovarea diversității multilingvistice și culturale, îmbogățirea universului de cunoaștere, educarea abilităților de a comunica într-o limbă străină, dezvoltarea educațională, socială și profesională a elevilor, promovarea dialogului și a comunicării între elevii din cele două coli precum și consolidarea colaborării între partenerii implicați în proiect.

Prin realizarea acestui proiect educativ, urmim să contribuim la îmbunătățirea procesului de învățământ prin dezvoltarea unei atitudini pozitive față de tradițiile și obiceiurile specifice spațiului francofon. Obiectivele principale pe care le avem în vedere sunt ca elevii:

- Să folosească diferite modalități de comunicare în situații reale, prin:
  - formarea și utilizarea deprinderilor de comunicare corectă și eficientă în situații variate;
  - dezvoltarea achizițiilor și a capacităților de receptare a mesajelor din lumea înconjurătoare;

- formarea și utilizarea eficient și corect a codurilor, a limbajelor și a convențiilor aparținând terminologiei diferitelor domenii ale cunoașterii;
- Să înțeleagă sensul apartenenței la diverse tipuri de comunități, prin:
  - participarea la viața socială a clasei, a colii și a comunității locale din care face parte;
  - înțelegerea și evaluarea interdependențelor dintre identitate și alteritate, dintre local și național, dintre național și global;
- Să demonstreze capacități de adaptare la situații diverse, prin:
  - folosirea unei varietăți de instrumente pentru a transmite idei, experiențe și sentimente;
  - exprimarea voinței de a urmări un obiectiv prin mijloace diferite;
- Să demonstreze gândire creativă, imaginație și spirit de observație prin:
  - elaborarea unor imagini noi, creații noi pe baza materialului existent în experiența anterioară;
  - formarea și utilizarea unor deprinderi de judecată critică;
  - sesizarea cu precizie și profunzime a unor fapte din natură și societate;
  - folosirea unor tehnici de argumentare variate în contexte sociale diferite;
- Să-și dezvolte interesul pentru limba franceză ascultând cântece reprezentative și colinde din Franța;
- Să demonstreze curiozitate pentru cunoașterea unor orașe sau zone din țară și regiile limbii studiate;
- Să demonstreze capacitatea de a lucra în echipă, prin:
  - facilitarea unor schimburi de idei și opinii, în scopul autocunoașterii, cunoașterii și intercunoașterii tinerilor participanți la diverse proiecte;
  - inițierea elevilor în tehnicile creativității de grup prin abordarea unor teme de discuție diverse și făcând apel la metode specifice de lucru;
- Să contribuie la construirea unei vieți de calitate, prin:
  - dezvoltarea unor atitudini pozitive față de sine și față de semenii: toleranță, responsabilitate etc.;
- Să-și exprime preferințele pentru anumite domenii și să se manifeste spontan, dezvoltându-se în activitățile extrașcolare;
- Să-și formeze o sensibilitate deschisă spre valori estetice și artistice, prin:
  - capacitatea de a percepe, de a înțelege, de a gusta plăcerea produselor de calitate estetice proprii obiectelor și fenomenelor din artă și realitate;
  - printr-o trandee în tainele, gândurile, frământările, emoțiile oamenilor, gândind, simțind și acționând întocmai;
- Să-și construiască un set de valori individuale și sociale și să-și orienteze comportamentul și cariera în funcție de acestea;
- Să înțeleagă modul în care mediul social și cultural (familia, normele sociale, codurile lingvistice, tradițiile etc.) influențează ideile și comportamentele proprii;
- Să-și dezvolte capacitățile de interdependență;
- Să realizeze planuri personale de acțiune și să fie motivați pentru învățarea continuă;
- Să-și dezvolte capacitățile de investigare și să-și valorizeze propria experiență;
- Să folosească ideile, modelele și teoriile diverse pentru a cerceta și descrie procesele naturale și sociale;
- Să manifeste curiozitate pentru descoperirea unor aspecte legate de viața copiilor din spațiile francofone;
- Să aibă satisfacția folosirii limbii engleze într-un context nou și să le dea elevilor încredere și entuziasm;

- Să sesizeze diferențele lingvistice între limba română și limba engleză și diferențele culturale între civilizația română și civilizația anglo-saxonă;
- Să se exprime corect, să dea dovadă de creativitate, imaginație, investigație, expresivitate;
- Să-și dezvolte o identitate europeană, un simț al apartenenței la cultura europeană.

Prin implicarea elevilor în proiecte educaționale, îmbinând utilul cu plăcutul, majoritatea elevilor au o atitudine pozitivă față de activitatea colară, devin capabili să înțeleagă mai ușor lumea în care trăiesc și să se transforme, să se cunoască pe sine și să se transforme, să recepteze și să transmită mesaje, exprimându-și gândurile și sentimentele fie prin comunicare verbală, utilizând un limbaj bogat și nuanțat, fie prin creație plastică.

Rezultatul actului lor creator devine astfel cartea lor de vizită a colii în care învață, dar chiar și a comunității în care locuiesc, un real „Pașaport către Europa”.

Bibliografie

- Barth, Fredrik, 1969, Introduction, în Fredrik Barth (ed.) „Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference, Scandinavian University Press, Oslo;
- Dușu, Alexandru, 1999, Ideea de Europă și evoluția conștiinței europene, Editura All, București;
- Epstein, A. L., 1978, Ethos and Identity, Tavistock, London;
- Andreescu, Gabriel, Severin, Adrian, Moisa, Sorin... [et al.], 2001 – Un concept românesc privind viitorul Uniunii Europene, Editura Polirom, București.

AR PUTEA FILMUL SĂ TREZEASCĂ SUFLETUL COLII?

*R. Bonțu Carmen,
Colegiul Național Economic Theodor Costescu*

Este una din întrebările la care încercăm să răspundem prin acțiunile noastre pline de speranță că sufletul colii poate fi și chiar va fi salvat... Pentru a găsi soluții și să trezim atenția, să stărnim interesul elevilor pentru valorile autentice și asimilarea lor prin activități interactive interesante și direct corelate cu viața reală, pentru a putea fi primiți cu deschidere în lumea lor virtuală, identificată adesea ca fiind o uzină de fabricat vise... implementăm în Școala Gimnazială nr. 5 din Drobeta Turnu Severin, în perioada 1.06.2016 – 31.08.2017, proiectul "Competențe europene necesare în mileniul III pentru generația Două".

În urma participării la 5 fluxuri de mobilități (5x2 profesori/flux), 10 cadre didactice care predau în Programul "A Două generații" și vor dezvolta competențe necesare lucrului cu tinerii/adulții reintegrați în sistemul de educație prin intermediul acestui program. După participarea la mobilități, cele 10 cadre didactice vor colabora pentru a scrie un C.D.S. - curriculum la decizia colii de 50 de ore destinat anului IV de la învățământul "A Două generații". CDS-ul se va numi "Acces către Succes!" și îi propune să formeze la elevii abilități de viață și competențe profesionale necesare în mileniul III (digitale, antreprenoriale, de comunicare cu ajutorul instrumentelor media în limba maternă și într-o limbă străină, competențe de leadership și lucru în echipă). Școala Gimnazială nr. 5 are deja o platformă Moodle de eLearning instalată pe web site-ul <http://www.scoala5drobeta.ro/e-learning/>.

Echipa de management a proiectului intenționează să utilizeze platforma Moodle ca resursă -instrument pentru a livra CDS-ul în regim Blended Learning (mixt: prin cursuri față în față și online) elevilor din anul IV integrați în Programul "A Două generații".

Primul flux de mobilități din cadrul acestui proiect a avut loc la Berlin în perioada 16-22 octombrie 2016. Împreună cu Melania Cristea, colega și prietena mea, am participat la programul de formare "Video education and production" ("Educație video și producție video") organizat de Kulturring Berlin, o asociație culturală și de educație din Berlin, Germania.

Principalele teme abordate pe parcursul celor 6 zile de ateliere de lucru au fost următoarele:

- conceptul de educație practică prin intermediul instrumentelor media,
- ideea și necesitatea introducerii educației media în curriculum,
- elemente introductive în arta fotografică și producția video digitală,
- utilizarea camerei video și editare video,
- tehnica de animație stop motion,
- introducere în producția de drama (Secret Handover/ transmiterea secretului și teatrul ca instrument unic pentru a explora și exprima sentimentele umane),
- introducere în producția de film documentar,
- modalități de evaluare a activităților practice mass-media,
- încercarea, partajarea și crearea de rețele specializate în materiale video online educative.

Considerăm că acest program de formare este doar un preambul la tot ceea ce s-ar putea spune despre educația și producția media și integrarea lor în curriculum cu scopul formării la cadre didactice și elevi a abilității de a codifica, transmite și decodifica cu atenție orice tip de mesaj video transmis prin televiziune, cinematograf și internet.

Dar cum orice călătorie de 1000 mile începe cu primul pas... noi, ca profesori, mentori, traineri ori facilitatori avem nevoie să identificăm ce anume îl face unic pe fiecare dintre elevii noștri... În această direcție, educația media oferă un kit de resurse fascinante... pe care le vom explora și noi în continuare... în cadrul proiectului codificat 2016-1-RO01-KA101-024197 - proiect de mobilitate a personalului din domeniul educației colare finanțat cu fonduri comunitare prin intermediul Agenției Naționale de Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale și implementat în cadrul Programului Erasmus+, Acțiunea-cheie 1, Mobilitatea persoanelor.

KAREL – O POVESTE DE SUCCES

Mihai Agape, Palatul Copiilor Drobeta Turnu Severin

REZUMAT

Scopul lucrării este prezentarea unora dintre proiectele în care am fost implicat în calitate de coordonator al cercului de Electronic „Conexiuni” de la Filiala Orșova a Palatului Copiilor Drobeta Turnu Severin.

Mai detaliat este prezentat proiectul de parteneriat multilateral KAREL, care a fost desemnat de către Comisia Europeană drept o poveste de succes.

PROIECTE ÎNȚIATE ANTERIOR PROIECTULUI KAREL

În continuare sunt descrise câteva proiecte pe care le-am inițiat sau la care am participat: două concursuri internaționale—în domeniul roboticii (ROBOTOR) și programării (SCRIPT)—și un proiect european referitor la robotică (RECAP).

Trofeul ROBOTOR [1] a fost prima competiție de robotică de nivel preuniversitar din România. Au fost organizate o ediție de nivel interjudețean (2008), 5 de nivel național (2009, 2010 și 2012 - 2014) și trei de nivel internațional (2011, 2015 și 2016). ROBOTOR rămâne unic prin numărul probelor de concurs și originalitatea unora dintre probe. La edițiile internaționale am avut participanți din Polonia, Serbia, Bulgaria, Grecia, Italia, Portugalia, Turcia și România.

RECAP (REmote Controlled Arm Project) [2] a fost un proiect de Parteneriat Multilateral Leonardo da Vinci, finanțat cu sprijinul Comisiei Europene și implementat în perioada 2010 – 2012. Clubul Copiilor Orșova a fost unul dintre cei 5 parteneri din 4 țări: Polonia, Franța, Turcia și România. Scopul parteneriatului a fost construirea unui braț robotic. Proiectul a fost considerat un exemplu de bun practic atât la nivel național cât și la nivel european.

SCRIPT (SCRatch International Programming Trial) [3] este un concurs de programare în Scratch—un limbaj de programare dezvoltat în cadrul MIT Media Lab—care promovează învățarea programării în rândul elevilor de gimnaziu. Concursul SCRIPT, a cărui primă ediție s-a desfășurat în anul 2011, a sprijinit dezvoltarea activităților de programare în România și în alte țări europene. La edițiile anterioare ale concursului SCRIPT au participat elevi de pe patru continente (America de Nord, America de Sud, Asia și Europa). Juriul ediției 2016 a fost format de cadre didactice din 13 țări europene. Profesorii coordonatori au apreciat concursul ca fiind foarte util pentru elevi.

PROIECTUL KAREL

KAREL (Karel – Autonomous Robot for Enhancing Learning) [4] a fost un proiect de Parteneriat colar Multilateral Comenius pe care l-am inițiat și coordonat pe parcursul celor doi ani de implementare (2013 – 2015).

Proiectul KAREL a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Această comunicare reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Proiectul KAREL a fost finanțat de Comisia Europeană și a reunit patru instituții din Polonia, Grecia, Turcia și România. Scopul proiectului a fost de a dezvolta materiale curriculare pentru învățarea ȘTIM (Știință Tehnologie Inginerie Matematică) cu ajutorul roboților. Karel este un acronim recursiv pentru Karel – Autonomous Robot for Enhancing Learning și este un tribut adus lui Karel apek, scriitorul ceh care a introdus cuvântul robot. Proiectul Karel a fost interdisciplinar, provocator și a promovat lucrul în echipă, inovarea și învățarea pe tot parcursul vieții. Pe durata celor doi ani, am proiectat, construit și testat trei prototipuri ale lui Karel, o platformă robotică autonomă, mobilă, flexibilă și cu costuri reduse, destinată copiilor secundare (

Figura 1). Pentru a sprijini utilizarea platformei Karel, am creat manualul utilizatorului și un scurt dicționar de robotică. Acestea sunt disponibile gratuit în format electronic și sunt utile copiilor care doresc să înceapă un curs de robotică.

Proiectul Karel a implicat atât elevi (fete și băieți de 14 – 19 ani) cât și profesori (femei și bărbați). Ei și-au folosit și dezvoltat competențele în matematică, TIC, tehnologie, științe, proiectare curriculară și limbaj străin. Datorită situațiilor problematice apărute, participanții și-au dezvoltat competența de rezolvare de probleme.

Am cooperat atât în interiorul parteneriatului cât și cu companii și foști elevi. Companiile Seiko și TI ne-au oferit gratuit circuite integrate pentru realizarea modului de management al bateriei LiPo 2s și a driverelor pentru motor. Claudia Tudose, o fostă elevă a cercului Conexiuni—la momentul implementării proiectului Karel studentă la Facultatea de Automatică și Calculatoare Timișoara—a creat pentru lucrarea de licență, împreună cu o colegă, platforma MicroBlocks, un limbaj de programare cu blocuri (asemănător Scratch) cu care platforma Karel poate fi programată.

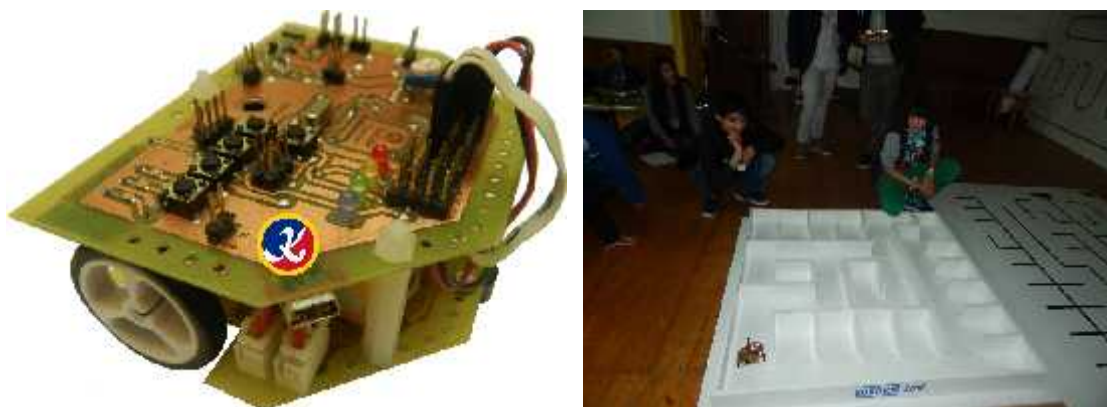

Figura 1 Platforma robotică Karel

Am diseminat proiectul Karel la conferințele internaționale Scientix 2 (Brussels) și TTNNet (Sofia). Am organizat patru simpozioane (câte unul în fiecare țară) și trei competiții

internaționale de robotic (două în Polonia și una în România). Participanții au apreciat caracteristicile robotului Karel.

Pe viitor putem îmbunătăți platforma Karel prin adăugarea de noi dispozitive I/O, reproiectarea unor module electronice, scrierea de noi programe, dezvoltarea unui mediu de programare vizual și crearea de lecții pentru diferite domenii ȘTIAM (A = Art).

După finalizarea proiectului Karel am avut un an în care nu am fost implicat în alte proiecte cu finanțare europeană, deoarece volumul de muncă depășește foarte mult și este aproape imposibil să susținem acestuia mai mult de doi ani consecutiv. Totuși, în această perioadă am colaborat cu diverși parteneri din alte țări europene pentru inițierea unor proiecte Erasmus+. Mai multe despre aceste proiecte în secțiunea următoare.

PROIECTE ERASMUS+ ÎNȚIATE ÎN 2016 ÎNTRATATE

Încurajați de rezultatele obținute în cadrul proiectelor europene și conștienți de faptul că proiectele europene sunt cvasi-unică posibilitate de finanțare a inițiativelor de îmbunătățire a activităților de cercetare, am concluzionat în anul 2016 la dezvoltarea a două proiecte Erasmus+ în cadrul acțiunii cheie KA2: „Full STEAM Ahead” și „Coding with Badges”. Din păcate, conducerea instituției a blocat în mod abuziv participarea în aceste proiecte. Motivele refuzului expuse de conducerea instituției s-au modificat de mai multe ori de-a lungul timpului.

Proiectul „Full STEAM Ahead” a fost aprobat și finanțat de Comisia Europeană, dar fără ca Palatul Copiilor Drobeta Turnu Severin să fie partener. Acesta ar fi fost primul program cu finanțare europeană la nivelul cercului (și al instituției) adresat elevilor de gimnaziu. Din păcate, refuzul nejustificat al conducerii de a accepta implicarea în acest parteneriat îi lipsește pe profesorii și elevii care ar fi fost implicați de șansa cooperării în echipe internaționale pentru crearea de produse educaționale valoroase, de șansa de a lucra cu materiale didactice de calitate care ar fi fost achiziționate din grantul proiectului și de șansa de a cunoaște în mod nemijlocit sistemele educaționale din țările partenerilor cu ocazia mobilităților din proiect.

KAREL – O POVESTE DE SUCCES

În data de 2 iunie 2016, am fost înștiințat că proiectul KAREL a fost desemnat ca fiind o poveste de succes de către un grup de experți ai Directoratului General pentru Educație și Cultură din cadrul Comisiei Europene.

Drept urmare, în perioada următoare am colaborat cu o echipă de la compania de consultanță și cercetare ECORYS în vederea furnizării informațiilor necesare pentru alcătuirea unei fișe realizarea unui video clip ale proiectului Karel. Urmează ca acestea să fie publicate pe platforma programului Erasmus+ și folosite pentru promovarea acestui program.

CONCLUZII

În această lucrare am prezentat o parte dintre proiectele în care am fost implicat. Primele patru proiecte prezentate sunt incluse în baza de date a proiectului SCIENTIX [5].

Chiar dacă conducerea Palatului Copiilor Drobeta Turnu Severin a refuzat implicarea în proiectele Erasmus+ pe care le-am inițiat în 2016, nu ne-a putut împiedica participarea în toate proiectele internaționale. În prezent suntem parteneri în proiectul eTwinning POWER 3D [6]. Din păcate, în proiectele eTwinning nu există posibilitatea finanțării materialelor necesare în cadrul proiectului, acestea fiind achiziționate din banii mei, ca de altfel toate materialele necesare în activitatea cercului pe care îl coordonez.

REFERINȚE

- [1] M. Agape, „Robotor,” [Interactiv]. Available: <http://nonformal.ro/en/content/robotor>.
- [2] M. Agape, „Recap,” [Interactiv]. Available: <http://nonformal.ro/en/content/recap>.
- [3] M. Agape, „Script,” [Interactiv]. Available: <http://nonformal.ro/en/content/script>.
- [4] M. Agape, „Karel,” [Interactiv]. Available: <http://nonformal.ro/en/content/karel>.
- [5] „Scientix,” [Interactiv]. Available: <http://scientix.eu/>.

[6] M. Agape, „POwER 3D - Imprimarea obiectelor cu resurse educaționale,” [Interactiv]. Available: <http://nonformal.ro/ZZ7>.

IMPACTUL SERBĂRIILOR PRECOLARILOR ASUPRA DEZVOLTĂRII SOCIALE, EMOTIONALE ȘI COGNITIVE SERBĂRIILE- BUCURIA ÎN DISTRACTIA COPILOR

*Prof. Balaure Mariana Eugenia
Grădinița cu program prelungit Nr.7,
Drobeta Turnu Severin,
Mehedinți*

Procesul educațional din grădiniță presupune și forme de muncă didactică complementar activităților obligatorii. Acestea sunt activități desfășurate în grădiniță în afara activităților obligatorii sau activități desfășurate în afara grădiniței. Ele sunt activități extracurriculare și se desfășoară sub îndrumarea atentă a educatoarei.

În grădiniță, serbarea creează un cadru optim de realizare a sarcinilor educației nonformale, ale cărei conținuturi este adaptat nevoilor copilului, în scopul de a eficientiza învățarea.

Situat pe un circuit pedagogic extradidactic, serbarea este un eveniment de seamă în viața copiilor, dar și a grădiniței. Serbarea este un prilej de bilanț și de voie bună, ea prezintă marele avantaj de a favoriza valorificarea și dezvoltarea experiențelor copilului, într-un climat nou, stimulativ, în care are libertatea să-și manifeste interesele, să-și exprime impresiile și trăirile, pe baza rezultatelor și eforturilor personale, accentul deplasându-se cu preponderență de pe informativ pe formativ. În altă ordine de idei, serbarea impune educatoarei competențe speciale, întrucât, în cadrul acesteia se interferează mai multe domenii de cunoaștere ce trebuie să-și armonizeze strategiile, să combine mai multe genuri artistice, fiecare cu specificitatea și complexitatea sa, ce se cer a fi îmbinate la modul optim, în condițiile în care copiii mici obosesc destul de repede. Materialul ce va fi îmbinat în programul serbării, trebuie să fie selectat în proporție de 50% din conținuturile predate pe parcursul anului școlar și să fie interesante și accesibile copiilor.

Educatoarea are un rol hotărâtor în alegerea programului unei serbări, în stabilirea ordinii de desfășurare și în selecționarea copiilor care susțin programul. Este de preferat ca rolurile din program să fie în versuri, pentru a ușura memorarea lor și pentru a putea să se transpună mai ușor copilul în rolul interpretat. Repartizarea rolurilor să fie în funcție de posibilitățile copilului, dar și de preferințele acestuia. Se impune ca educatoarea să acorde atenție copiilor cu inclinații artistice creând pentru aceștia un climat propice dezvoltării, prin strategii personalizate, dar să-și sprijine și pe acei copii care întâmpină greutăți în însușirea diverselor forme de artă.

În alcătuirea programului unei serbări se va avea în vedere, în primul rând, caracterul ei, selectându-se textul după un criteriu tematic (1 Decembrie, Crăciun, 8 Martie, 1 Iunie și de sfârșit de an școlar). Este bine să nu le organizăm prea des, pentru că scade interesul pentru acest gen de manifestări.

Pentru a realiza spectacolul, educatoarea are nevoie și de cunoștințe specifice din domeniul scenografiei și al regiei. La toate acestea, se mai adaugă teptările copiilor și ale părinților.

În general, o cerință de bază în alcătuirea serbărilor, în afară de asigurarea înaltei calități educative și artistice, o reprezintă necesitatea ca întreg materialul să fi fost însușit bine de

c tre copii în cadrul procesului instructiv- educativ organizat. Coninuturile serb rilor este bine s fie apropiate experien ei de via a copilului, s r spun nevoii sale de cunoa tere, de nou i de frumos.

În proiectarea scenariului unei serb ri se iau în seam dou coordoate majore: mi carea, atmosfera de veselie i destindere, pe de o parte i admosfera înc rcat de emo ii ce produce o anume tensiune interioar fiec rui copil, pe de alt parte. Alternarea numerelor în cadrul programului unei serb ri are o deosebit importan pentru men inerea interesului copiilor i pentru asigurarea unui ritm antrenant întregii desf ur ri. Astfel, alternarea se va face atât în ceea ce prive te felul numerelor(dup dou -trei recit ri, vor urma cântece) i în ceea ce prive te caracterul particip rii(numere executate individual, cu numere executate în grup sau de întreaga grup).

Participarea educatoarei în realizarea programului serb rii este determinat , în primul rând, de nivelul de dezvoltare i de preg tire a copiilor. Astfel cu cât copiii sunt mai mici, cu atât participarea educatoarei la realizarea programului trebuie s fie mai consistent . Pe m sur ce copiii câ tig experien , vor fi antrena i mai mult în realizarea serb rilor.

Educatoarea preia sarcinile regizorului, ale interpretului i ale spectatorului. Astfel, regia este o sarcina care se mn ine la toate grupele, în schimb rolul de interpret cre te sau scade în raport invers cu cel de spectator. Perspectiva educativ este ca rolul de interpret al educatoarei s fie diminuat. Totu i nu se poate neglija faptul c participarea direct a educatoarei la realizarea serb rii este pentru copii o mare bucurie i un prilej de intensificare a entuziasmului. Din aceast cauz , dozarea cu grij a particip rii directe a educatoarei nu înseamn absen a ei din program, ci interpretarea unui num r surpriz .

Preocup rile principale ale educatoarei în cursul unei serb ri se canalizeaz spre animarea copiilor i a spectatorilor, spre men inerea admosferei de destindere.

De Ziua Na ional a României- 1 Decembrie, am preg tit serb ri cu caracter patriotic, s rb toresc: „ i noi ne iubim ara”, „ La mul i ani, iubit Românie.”

Decorul s lii a primit un aspect festiv (steaguri, baloane, imagini reprezentative). Copiii au fost îmbr ca i în costume populare, au recitat, au cântat i au dansat în fa a p rin ilor . prin acest tip de serbare p rin ii i educatoarele au participat al turi de copii, dansând i cântând Hora Unirii. Alt dat , aceast serbare, a primit un caracter de ez toare. Sala a fost transformat într-un mini muzeu cu obiecte de art poular . Copiii, îmbr ca i în costume populare au spus proverbe, ghicitori, zic tori, au recitat poezii cu caracter patriotic, au cântat i împreun cu colarii au dansat : „ Hai s -ntindem hora mare”

Prin acest gen de serb ri, copiii au posibilitatea s - i manifeste liber ini iativele i originalitatea, s - i dezvolte sentimente patriotice.

Serbarea de Cr ciun este cea mai îndr git de copii, de aceea, pentru reu ita ei exist preocup ri sus inute: audierea colindelor, împodobirea s lii de grup , se stabile te centrul tematic specific temei, se împodobe te bradul, se preg tesc cadourile, se înva rolurile i cântecele de iarn . Sceneta „ Iat vin colind torii”, a pus în valoare frumuse ea i autenticitatea tradi iilor i obiceiurilor române ti: colindatul, mersul cu steaua, plugu orul, sorcova, venirea anului nou, venirea lui Mo Cr ciun.

Serb rile de sfâr it de an colar, fac referire la anotimpul vara, la faptul c grupa preg titoare p r se te gr dini a îndreptându-se spre coal , aceasta fiind o serbare a bilan ului. Am prezentat în fa a p rin ilor scenetele: „Cearta florilor”, „Zâna pove tilor”, „Zâna ciupercilor”, „Înv tur ”.

Pentru a men ine un ritm antrenant, de veselie i de bun dispozitie, momentele statice au alternat cu cele dinamice: dansuri populare, dansuri tematice sub îndrumarea profesorilor specializa i.

Orice activitate care este coborât din minte în sufletul copiilor, are o frumuse e aparte, de aceea serb rile sunt foarte îndr gite de copii.

Prin specificul lor de activitate extracurricular , serbările reprezintă un nesecat izvor de satisfacții, bucurii, creează bună dispoziție, favorizează dezvoltarea copiilor din punct de vedere fizic și artistic. Importanța lor educativă constă în conținutul artistic prezentat, precum și în atmosfera sărbătorească , deschisă , ce se instalează cu acest prilej.

BIBLIOGRAFIE:

1. Gheorghian Elena, Taiban Maria, Metodica jocurilor și a programului distractiv în grădinița de copii, Editura didactică și pedagogică , București, 1977.
2. Ministerul Educației și Tineretului, Institutul de Științe ale Educației, Revista învățământului precolar, 1-2/ 2008.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR PRIN PROIECTE EDUCAȚIONALE

*Băbeanu Maria Felicia,
Liceul Teoretic și de Arte*

Creativitatea definește un cumul de însușiri care asigură o inteligență emoțională necesară , mai ales în cazul științelor biologice.

Creativitatea prin proiecte în cadrul disciplinelor biologice , nu dezvoltă doar spiritul de echipă , de conservare a lumii vii, observația, descoperirea, atenția, cooperarea, gândirea, etc. ci și întreține legătura cu alte discipline.

Plecând de la ideea că un proiect pornește întotdeauna de la un obiectiv sau un set de obiective bine construite, putem spune că asigurăm exact premisele etapelor necesare descoperirii, dezvoltării creativității elevilor.

În cadrul unui proiect educațional la biologie, ne propunem întotdeauna să combinăm și cu discipline din alte arii curriculare acest lucru ajutând elevii să descopere legătura dintre biologie și alte materii școlare.

La școala unde lucrez am desfășurat activități în cadrul proiectului unui proiect educațional, obiectivele principale ale acestui proiect au împleit noțiunile de ecologie, cu literatura, poezia, istoria, desenul, muzica și exersarea abilităților de a realiza din materiale reciclabile felicitări, dar și compuneri , poezii și chiar cântece.

Cel mai bun exemplu este însuși proiectul realizat de către mine, descris în linii mari.

PROIECT EDUCAȚIONAL

DATA: APRILIE- MAI 2016

LOCUL DESFĂȘURĂRII:

COORDONATORI:

TEMA: activitate dedicată obiceiurilor și tradițiilor de Paște.

SCOPUL: cunoașterea și valorificarea tradițiilor pascale existente în popor

OBIECTIVE:

- dezvoltarea mentalității privind tradițiile pascale ale poporului român printr-o activitate organizată în cadrul colii;

- creșterea interesului pentru activitățile colare prin participarea directă a elevilor, cadrelor didactice și părinților;
- crearea unor aptitudini care să conducă la cunoașterea universului tradițional român prin prezentarea unor eseuri, compuneri, poezii, referate, felicitări din materiale reciclabile, desene pascale;
- cultivarea creativității, a imaginației artistice a elevilor;
- crearea unei atitudini pozitive față de obiceiurile și tradițiile pascale, precum și față de protejarea naturii.

ECHIPA DE PROIECT

Coordonatori proiect:

Elevii claselor I-VIII

GRUP ÎNTR-UNU : - elevii colii din ciclul gimnazial

- cadrele didactice
- locuitorii comunei

RESURSE UMANE: elevii, părinții, cadrele didactice, reprezentanții ai comunității.

RESURSE MATERIALE: - hârtie colorată, carton

- carioci, culori
- manuale de religie
- reviste de specialitate
- aparat de filmat digital
- calculator
- imprimantă
- afișe

RESURSE FINANCIARE: autofinanțare

PARTENERI ÎN PROIECT:

- părinții elevilor din coală;
- reprezentanții ai comunității locale

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Elevii claselor I-VIII au participat la 4 concursuri diversificate de Paști.

- CONCURSUL „OBIECTE DECORATIVE”
- CONCURSUL „FELICITĂRI DE PAȘTE”
- CONCURSUL „PLANȘE COLORATE”
- CONCURSUL „DESEN LIBER”

FINALITĂȚI:

- portofoliu cu desene artistice, poze pe CD
- diplome pentru elevii participanți
- expoziții cu desene tematice
- postarea unor poze pe site-ul colii

RAPORT FINAL

Desfășurarea activității

În săptămâna premergătoare realizării activității elevii au fost înținși cu privire la tematica ce urmează să se desfășureze în cadrul acestui proiect, adică tradițiile și obiceiurile pascale, și s-a stabilit un program.

Astfel elevii au cules, cu câteva zile înainte, de la părinți, rude informații despre tradițiile pascale prezente în țara noastră, în satul lor, au adunat materiale necesare pentru concursuri: coșulețe, ouă, aranjamente florale, coli colorate. Întreaga expoziție cu felicitări,

desene libere, obiecte decorative dedicate acestei activități a fost impresionant prin nivelul diferit de imaginație și creație al elevilor, precum și prin imensa muncă depusă de aceștia. De asemenea, eseurile celor mari au fost foarte apreciate.

În concluzie a fost o activitate reușită cu sprijinul elevilor, plină de entuziasm. Elevii au fost premiați, în funcție de efortul depus, cu diplome.

Bibliografie:

1. <http://www.rasfoiesc.com/educatie/didactica/DEZVOLTAREA-CREATIVITATII-ELEV53.php>
2. <https://dexonline.ro/definitie/creativitate>

PERFORMANȚE ÎN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE

*Prof. Blănescu Claudia
școala Gimnazială "Alice Voinescu"
școala Gimnazială "Petre Sergescu"*

Educația artistică operează numai cu valorile artei, presupune dezvoltarea și cultivarea capacităților creative în registrele metodice, specifice fiecărui gen de artă, iar forța de penetrare asupra personalității umane este mai profundă.

Educația artistică, factor esențial al educației estetice, se realizează prin cunoașterea frumosului, prin mijlocirea diferitelor arte: literatura, muzica, desenul, pictura. Orientarea copiilor spre observarea mediului îi ajută pe aceștia în descoperirea formei (soare, nori, copaci, fructe, flori), a formelor și culorii.

Attragându-le atenția asupra varietăților acestor caracteristici la diverse elemente, indicându-le ce cuvânt să identifice, inițiindu-i în limbajul artistic și direcționându-le percepțiile, reprezentările și emoțiile îi putem ajuta să descopere frumosul, emoția artistică și să atingă performanța.

O modalitate de pregătire pentru activitatea de învățare conștientă în precolaritate este activitatea verbal-artistică. Ea corespunde particularităților de vârstă a precolarilor și susține curiozitatea lor.

Descrierea celor observate în natură este o activitate verbal-artistică care are drept suport cuvântul și frumosul, artisticul din natură. Analiza elementară a unui tablou, lectura imaginilor, interpretarea unui cântec pentru copii este de asemenea o activitate artistică, dezvoltă spiritul de observație, înțelegerea și audierea, și văd, și simt și se explică, îl familiarizează cu frumosul.

Activitatea verbal-artistică, integrată cu cea artistică plastică:

- ajută la însușirea limbii literare și la perceperea mediului ambiant;
- dezvoltă sensibilitatea;
- servește drept sursă principală de transmitere a experienței sociale, și a cunoștințelor;
- contribuie la formarea competențelor și atitudinilor, la realizarea obiectivelor educației estetice, intelectuale și morale;
- include elemente spirituale și comportamentale în personalitatea copilului;
- servește drept suport pentru achiziționarea valorilor sociale, naționale și general umane, morale, stimulând acțiunile creative ale precolarilor și elevilor mici.

Un obiectiv major al activității literar-artistice este dezvoltarea creativității verbale și artistico-plastice.

Educația artistică devine un proces complex de inițiere și formare în vederea înălțării creației artistice și de influențarea artei asupra formării conștiinței umane. Educația artistică în instituțiile de învățământ presupune, în primul rând, o sensibilizare estetică a celor educați și conducerea lor spre înălțarea, aprecierea și asimilarea creației artistice printr-un proces continuu și sistematic. Acest proces determină o valorificare a potențialului formativ al valorilor materiale și spirituale ale societății. Posibilitatea înrâuririi spiritului prin artă este asigurată de faptul că emoția estetică constituie o angajare integrală a personalității care se spunea la sistemul de valori existent în opera percepută, finalitatea educației artistice devenind o formare a priceperilor (capacităților) de receptare, de integrare și de creație a structurilor expresive autentice.

Educația artistico-plastică în învățământul preuniversitar se prezintă ca un mijloc de realizare a unui echilibru între pregătirea cultural-științifică și cea literar-artistică. Complementaritatea acestor laturi pledează pentru dezvoltarea educației artistice, pentru ridicarea ei permanent la nivelul cerințelor actuale.

În concluzie, creativitatea, această „fată morgana” pentru marea majoritate a disciplinelor de studiu, cu caracter predominant explicativ-informativ, este vocația funcției plastice a cortexului uman, dar ea poate rămâne o simplă promisiune fără antrenare specifică, care să o califice; în primul rând practic, prin activitate de atelier. „Punându-l pe copil să lucreze, îl faci să se intereseze de munca sa, îi dai încrederea și curajul pe care îl are în sine.”

Bibliografie

ROCO, M., (1979) Creativitatea individuală și de grup – studii experimentale, Editura Academiei Române, București.

RODARI, G., (1983) Gramatica fanteziei Editura Univers, București

ROCA, A., (1981) Creativitatea generală și specifică, Editura Academiei Române, București

POPESCU-NEVEANU, P. (1978) Dicționar de Psihologie, Editura Albatros, București.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII COPIILOR LA VARSTA PRESCOLARA

*Prof. Bejinaru Alexandra
Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu-Gradinita Nr.2
Drobeta Turnu-Severin*

Potențialului creativ al preșcolarului se manifestă în activitățile sale cotidiene: în joc (activitatea sa fundamentală), în desen și pictură, în limbaj.

Cadrul cel mai important de manifestare, dar și de stimulare a potențialului creativ este jocul, cu toate tipurile sale: jocul imitativ, jocul de mânuire a obiectelor, jocul de construcție, jocul de rol și jocul de creație. Jocul copilului este un veritabil produs creator, este nou și original în raport cu sine și în raport cu ceilalți copii.

Activitățile artistico-plastice pot veni în sprijinul copiilor prin exerciții de antrenament pentru a privi, a vedea, a căuta și în elege o informație despre culoarea și forma obiectelor din jur. Copiii pot crea poezii, povestiri, muzică, dar posibilitățile care le oferă activitatea artistico-plastică sunt mult mai vaste. Folosind pe lângă ceea ce copilul de a se exprima, de a se realiza prin mijloace artistice, dezvoltăm aceste capacități care vor deveni comori de mare preț pentru viitor.

Activitățile de desen, pictură, modelaj vizează însușirea unor norme estetice care sunt transpuse în produsele activității copiilor. Ei învață nu doar gama de culori, tonuri și nuanțe, ci și modul în care le pot obține și combina în propriile lor creații; învață nu doar aspectele legate de estetica formelor, ci și transpun în lucrările proprii moduri diferite de îmbinare estetică a acestora; lucrările au, de cele mai multe ori, destinație afectivă fiind create pentru a fi dăruite mamei, colegului care aniversază ceva, lui Moș Crăciun sau Iepurașului, unui personaj iubit dintr-o poveste tocmai învățată etc.

Acest tip de creativitate se caracterizează printr-o exprimare liberă și spontană a persoanei, cu dorința ca produsul activității sale să aibă un anumit grad de utilitate și valoare. De asemenea, copiii sunt familiarizați cu diferite tehnici de desenare, colorare, pictură, dactilopictură, exersează aceste tehnici pe suporturi diferite (hârtie albă sau divers colorată, pânză, coji de oulăpate, suluri de hârtie, faianță, piatră, ceramică, cutii de magarin, pahare etc.) Modelajul, odată cu pe lângă ceea ce redă prin construcție proprie a unor forme după model sau din imaginație, dezvoltă motricitatea fină a mâinii, sprijin substanțial coordonarea oculo-motorie. Este necesar ca modelele oferite de educatoare atât pentru desen, pictură cât și pentru modelaj să îndeplinească cerințele de ordin estetic. Culorile și materialele folosite de copii trebuie să ofere condiții pentru realizarea unor produse estetice.

Tehnicile de desen, colorare, pictură, modelare însușite de copii trebuie să corespundă posibilităților motorii specifice fiecărei vârste pentru a se asigura realizarea unor produse cât mai aproape de estetic.

Programul creativ propus va duce la schimbarea comportamentului copiilor prin trecerea de la atitudinea de confort, imitație, memorare, la atitudinea de efort, elaborare, interpretări personale.

Conștientizarea de către copii a propriului potențial creativ care contribuie la dobândirea încrederii în forțele proprii, la exprimarea dorinței de a lucra cât mai mult pentru a se evidenția prin produse deosebit de originale.

Disponibilitățile creative ale precolarilor dovedite în cadrul antrenamentului creativ devin o premisă a dezvoltării creativității, dacă sunt valorificate și în cadrul celorlalte categorii de activitate.

Prin specificul său, jocurile didactice îmbină funcțiile și sarcinile de învățare cu forma plăcută și atractivă a jocului, cultivând interesul pentru studiu. În realizarea sarcinilor jocului copilul este solicitat pe toate planurile psihicului său: afectiv, cognitiv și volițional. O astfel de activitate are pe termen lung următoarele efecte:

a) prin conștientizarea sarcinilor mai ales prin modul de rezolvare a acțiunii, dar și prin regulile jocului didactic se dezvoltă la copiii conștiința disciplinei;

b) antrenează copiii la o activitate susținută care îi acordă mult seriozitate diminuând astfel rigiditatea activității de învățare, cultivând curajul și încrederea în forțele proprii;

c) contribuie la ceea ce trebuie să devină un deziderat "a-și învăța pe copii să gândească asupra propriei gândiri";

d) formarea unui stil de muncă personal, original;

e) dezvoltarea gustului estetic;

f) dezvoltarea creativității și a imaginației creative.

Metoda (6-3-5) – asemănătoare cu brainstorming-ul, doar că copiii sunt împărțiți în grupuri de 6 persoane, în care fiecare propune 3 idei într-un timp maxim de 5 minute. Ideile originale sunt notate pe foile de hârtie care circulă între participanți până când fiecare grup primește foaia sa proprie cu toate completările celorlalte grupuri. După 5 minute, fișa este trecută unui alt grup care adaugă alte idei în coloanele sub celelalte. Conducătorul strânge foile, le citește în fața tuturor și se discută pentru a se hotărî care din propuneri să fie însușite.

Dar, orice activitate creatoare, presupune mai întâi un bagaj de cunoștințe temeinic însușite. De aceea, copilul trebuie să exploreze lumea înconjurătoare ca apoi să poată utiliza ideile sale originale. Educatoarei îi revine sarcina de a încuraja orice încercare a copilului, utilizând metode de stimulare a creativității, folosind cât mai multe procedee de obținere a unor forme spontane. Acest lucru se poate realiza doar prin integrarea conștientă și eliminarea barierelor între domeniile de activitate.

Bibliografie:

- Cristea, S., Creativitatea în procesul de învățământ, în Revista de Pedagogie, 1992
- Munteanu, A., Incursiuni în creatologie, Ed. Augusta, Timișoara, 1994
- Stoica, A., Creativitatea elevilor. Posibilități de cunoaștere și educare, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1993

ÎN VĂȚAREA PRIN PROGRAME ȘI PARTENERIATE EDUCAȚIONALE

*Prof. Bilavu Mioara
Școala Gimnazială Florești*

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ. El presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali. Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional propriu-zis. El se referă la proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre instituții, influențe și agenți educaționali.

Parteneriatul educațional se realizează între:

- instituțiile educative: familie, școală și comunitate;
- agenți educaționali: copii, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psiho-pedagogici, terapeuți etc.);
- membri ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanți bisericii, ai poliției etc.);

Parteneriatul educațional se adresează în principal părinților și profesorilor, și se referă la acțiunea în același sens. Ceea ce hotărâște familia, trebuie să fie în acord cu măsurile școlare, și ceea ce face un părinte, să nu fie negat de celălalt.

Se tie că educația, ca acțiune socială organizată, presupune mai mulți factori: familia, școală și comunitatea. Democratizarea educației face necesară deplasarea centrului de interes de pe cunoștințe impuse - pe obiective, de pe programe abstracte - pe nevoile curente ale elevului, astfel încât acesta să fie centrul de interes al tuturor.

În privința comunității, încercând să-i dăm o definiție, am putea spune că este:

- Spațiu în care oamenii conlucrează pentru a identifica nevoile comune și valorile pe care le prețuiesc;
- Spațiu al interacțiunilor sociale bazate pe nevoi, interese și aspirații comune;
- Spațiu în care membrii au încredere unii în alții și conlucrează la rezolvarea problemelor comune;
- Spațiu în care există consens axiologic al membrilor (respect civic, respect etnic, cooperare etc.)

Orice program educativ poate deveni eficient în măsura angajării părților componente. În acest sens, vin în ajutor proiectele de parteneriat educaționale care vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, dascăli și comunitate, creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali.

Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru de dezvoltare a personalității elevului. Inițierea diferitelor proiecte de parteneriat educaționale sunt benefice atât pentru elevi, cât și pentru toți factorii implicați (școală, familie, comunitate).

Comunitatea reprezintă cadrul cultural, spiritual și geografic de dezvoltare al elevului. Prin caracteristicile ei, poate susține interesele colii. Fiecare școală devine „o comunitate a celor ce învață”, în condițiile propriului său plan de îmbunătățire continuă a predării, învățării și disciplinei. Toți elevii săi se străduiesc să facă progrese în direcția atingerii standardelor dorite, fiind ajutați de părinți, cadre didactice și alți parteneri implicați. Școlile și comunitatea îmbunătățesc instruirea, evaluarea, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, implicarea părinților și a oamenilor de afaceri, astfel încât fiecare aspect al educației funcționează ca parte a unui sistem, care sprijină toți elevii pentru a-și atinge obiectivele.

Reforma efectiv a învățământului preuniversitar, ca învățământ public, se poate realiza numai în interiorul spațiului comunitar, ca rezultat al conlucrării colii cu mediul social, cultural și economic. Procesul educațional este un act de socializare, de culturalizare, de formare și dezvoltare a personalității, dus la îndeplinire de echipa didactică.

Învătorul trebuie să fie conștient de rolul și contribuția sa în formarea comportamentului democratic și atitudinii disciplinare a elevilor și școala nu poate să rămână izolată, ea trebuie să se integreze și să participe în spiritul comunitar, ca și comunitatea nu înseamnă altceva decât să fie și să se simtă în contact cu ceilalți.

Învăreașii pun bazele învățării pe durata întregii vieți, astfel cadrele didactice trebuie să urmărească modelarea copilului în conformitate cu obiectivele societății democratice, în vederea atingerii pe termen lung a idealului educațional, care constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și creative.

Cadrele didactice și părinții trebuie să lucreze împreună pentru a dezvoltă o relație de cooperare în clasă. Centrul acestui parteneriat este copilul. Acest parteneriat între dascăl și părinți, oferă copiilor un model asupra felului în care adulții cooperează pentru a crea un mediu de învățare stimulator. Este esențial implicarea activă a părinților încă din primul an de școală.

În mod firesc, părinții sunt primii educatori ai copilului. Vine apoi rândul profesioniștilor din grădinițe și colii să se ocupe de educarea și formarea copiilor printr-o metodologie și un curriculum specific vârstei acestora. Dar educația copiilor, privită ca cea mai tineri membri ai unei comunități, este responsabilitatea întregii comunități. Ea este leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menirea lor în folosul întregii comunități.

O comunitate care plasează educația printre prioritățile sale, este o comunitate care acționează conștient în folosul tuturor membrilor săi. Este bine știut faptul că, pe termen lung, investiția în educație este cea mai valoroasă pentru societate.

În cadrul unei comunități, grădinița și școala sunt instituții care asigură educația copiilor, dar sprijin, în același timp preocuparea și nevoia adulților pentru perfecționare continuă în învățarea pe tot parcursul vieții.

Pentru realizarea unui parteneriat trebuie stabilite câteva forme de relaționare necesare. Astfel, trebuie respectate cele patru condiții de realizare ale acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare și în final, parteneriat. Aceste distincții sunt importante pentru decizia privind tipul de relaționare pe care se poate miza, pentru un anumit partener din cadrul comunității.

BIBLIOGRAFIE

- Gabriel Milan Sava, Managementul proiectelor educationale, 2004, Editura Tiparul
Cuco, C., Educația, dimensiuni culturale și interculturale, 2000, Editura Polirom
Bran-Pescaru, A., Parteneriat în educație, București, Editura Aramis Print, 2004
Vrma, E., A., Consilierea și educația părinților, București, Editura Aramis 2002

PARTENERIATELE ÎI IMPORTANȚA LOR

Înv. Blendea Irina
școala Gimnazial Ilov

Într-o lume tot mai izolat , mai puțin dispus pentru socializare, cooperarea între factorii educaționali – gr dinți , școală , familie – devine necesar și este impus ca obligație morală din partea acestora pentru a favoriza socializarea copiilor pentru a-i familiariza, prin modele și exemple, cu adevărate valori ale spiritualității umane. Educația și-a multiplicat neconținutul formele de organizare, odată cu evoluția societății, în care rolul său a devenit din ce în ce mai important. Factorilor educativi tradiționali, familia și școala, li s-au adăugat alții noi, precum: biserica, instituțiile de cultură , mass-media, diferite centre de agrement, adică toți aceia care asigură educația non-formală .

Parteneriatul educațional este unul dintre cuvintele cheie ale pedagogiei contemporane. Este un concept și o atitudine în câmpul educației. Ca atitudine, parteneriatul presupune:

- Egalizarea șanselor de participare la o acțiune educativă comună ;
- Interacțiuni acceptate de toți partenerii;
- Comunicarea eficientă între participanți;
- Colaborare și cooperare.

Parteneriatul educațional tinde să devină un concept central pentru abordarea de tip curricular flexibil și deschis a problemelor educative. În abordarea curriculară a educației se identifică nevoia cunoașterii, respectării și valorizării diversității. Este vorba de o diversitate care presupune unicitatea fiecărei ființe umane și multiculturalitatea. Copiii sunt unici, cu particularități diferite, determinate de caracteristicile lor subiective – individuale și de apartenența lor la un spațiu și o identitate socio-culturală . Unicitatea vine din ecuația subiectivă a fiecăruia, dar și din stilurile de învățare, ritmurile dezvoltării, trăsăturile personale, capacitățile, competențele și comportamentele fiecăruia.

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. El presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali. Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional propriu-zis.

Parteneriatul educațional se realizează între:

- Instituțiile educației
- Familie, școală și comunitate
- Agenți educaționali: copii, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale(psihologi, consilieri psiho-pedagogici, terapeuți etc)
- Membrii ai comunității ca influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului(medici, reprezentanții bisericii, ai poliției etc)
- Influențele educative exercitate la anumite momente asupra copilului
- Programele de creștere, îngrijire și educare a copilului
- Formele educației în anumite perioade.

Actual, conceptul de parteneriat are în vedere o altă relație cu copilul, care este parte a deciziilor educative, după posibilitățile și dimensiunile alegerilor sale. Educația are în sarcinile ei, de la vârstele cele mai mici, educarea responsabilizării sociale și luarea rapidă a deciziilor. Relația educator – copil are sensuri noi, este o relație de parteneriat, datorită aspectelor ei de conducere democratică și flexibilității în luarea deciziilor. Nu numai copilul

Învățarea se dezvoltă sub influența educatorului, ci și acesta se formează și se transformă prin relația educativă. Rezolvarea fiecărei probleme educative adaugă noi competențe educatorului. Fiecare generație este altfel. Numai un educator de tip reflexiv, creator și dinamic, care acceptă schimbarea, va găsi răspunsuri la noile întrebări. Prin ei, copiii și comunitățile se influențează puternic unii pe alții. Mediul în care trăiesc poate sprijini sau devia viețile lor, poate determina multe dintre valorile lor.

În momentele diferite ale creșterii, dezvoltării și devenirii ființei umane, fiecare din aceste instituții sociale are un rol important. Mai mult, azi, este determinată nevoia unui parteneriat educațional între acestea, în favoarea unei educații eficiente pentru individ și pentru societate.

Proiectele educaționale pornesc de la premiza că educația de bună calitate presupune aplicarea modelului diversității prin abordarea diferențiată, inițierea de proiecte în care să fie implicați elevi, cadre didactice de diferite specialități, parteneri educaționali, pornind de la părinți, societatea civilă, media și comunitate. Este important ca această tematică să fie una motivantă și relevantă pentru toate instituțiile implicate în proiect. Activitățile proiectelor sunt interdisciplinare. În cazul proiectelor centrate pe elevi, este important ca acestea să fie implicați în toate etapele de realizare a proiectelor, de la planificarea acestora, până la evaluare și diseminarea rezultatelor. Proiectele educaționale completează activitatea colară cu educația extracolară și educația familială. Ca activitate intenționată și orientată, educația extracolară /non-formală, permite dezvoltarea competențelor elevilor, cultivarea interesului și dezvoltarea înclinărilor și talentelor acestora pentru anumite domenii. Ea permite folosirea eficientă și plină a timpului liber al elevilor, dezvoltarea vieții asociative, dezvoltarea capacităților de a lucra în grup și de a coopera în rezolvarea unor sarcini complexe, dezvoltarea voinei și formarea trăsăturilor pozitive de caracter. Educația extracolară permite de asemenea implicarea elevilor în activități opționale în mai mare măsură decât este posibil pe baza activităților curriculare, angrenându-i pe aceștia în forme specifice de verificare și apreciere a rezultatelor.

Proiectele educaționale, prin activitățile pe care le implică, contribuie la formarea continuă a personalului implicat în educația colară, tocmai pentru că se adresează cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și au ca scop îmbunătățirea calității educației colare. Astfel, participantul este încurajat să-și îmbunătățească cunoștințele și competențele de predare și să cunoască mai bine modul în care se realizează educația colară.

Bibliografie

http://www.referat.ro/referate/Parteneriate_educationale_06289.html

<https://www.scribd.com/doc/30642307/Despre-Parteneriatul-Educational>

<http://www.ddbra.ro/administratia/con-tientizare-i-educa-ie/programe-proiecte>

FORME DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE NONFORMALE

Prof. Boruga Claudia

Scoala Gimnaziala „Dimitrie Grecescu”

Structura: Gradinita PP Nr. 29 Dr.Tr. Severin

Educațiile paralele: educația formală, educația nonformală, educația informală și interdependentă dintre ele.

În cursul existenței sale, fiecare persoană este supusă unor influențe educative multiple, care pot acționa concomitent, succesiv sau complementar, în forme variate. Unele acționează spontan, incidental, altele au caracter organizat, sistematizat, provenite din partea școlii sau a altor instituții extrascolare.

În strânsă legătură cu ideea potrivit căreia învățământul (educația școlară) trebuie privit în perspectiva educației permanente, s-au conturat conceptele de educație formală (instituționalizată), educație nonformală (extrascolară) și educație informală (difuză), pentru denumirea curentă a tipurilor de educație ce se realizează astăzi. Încă din 1974, Coombs și Ahmed – echivalând educația cu învățarea – au identificat aceste tipuri, definindu-le astfel:

- educație informală: „procesul ce durează o viață prin care fiecare persoană dobândește cunoștințe, îndemânări, aptitudini și înțelegere din experiențele zilnice”;
- educație nonformală: „orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare subgrupelor specifice populației (atât adulți, cât și copii)”;
- educație formală: „educația instituționalizată, structurată în mod ierarhic, gradată cronologic și condusă de la centru (Ministerul Învățământului); prin tradiție, ea a constituit centrul de interes al politicii școlare”.

Educația nonformală

Termenul își are originea în latinescul *nonformalis* preluat cu sensul „în afara unor forme special/oficiale organizate pentru un anumit gen de activitate”. Educația nonformală cuprinde ansamblul influențelor educative nescolare (activități extra-para-periscolare), structurate și organizate într-un cadru totuși instituționalizat, dar situat în afara sistemului de învățământ.

Termenul nonformal desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar totdeauna cu efecte normative. Educația nonformală se realizează prin intermediul unor activități optionale sau facultative.

Acest tip de educație servește unei varietăți de cerințe de învățare la tineri, adulți și are în vedere:

- educația „complementară” (paralelă cu școala și adresându-se elevilor),
- educația „suplimentară” (pentru care cei și-au întrerupt prematur studiile);
- educație de „substituire” (pentru cei analfabeți).

Nou pentru acest tip de educație este organizarea ei planificată, în încercarea de a răspunde rapid aspirațiilor grupurilor defavorizate ale societății. În unele situații, educația nonformală poate fi o cale de ajutorare pentru cei care au șanse mai mici de a accede la o școlarizare normală.

Printre obiectivele acestui tip de educație se pot enumera:

- susținerea celor care doresc să-și dezvolte sectoare particulare în comerț, agricultură, servicii, industrie etc.;
- ajutorarea populației pentru a exploata mai bine resursele locale sau personale;

- alfabetizarea;
- desavarsirea profesionala sau initierea intr-o activitate;
- educatia pentru sanatate sau pentru timpul liber etc.

In strategia educatiei nonformale, in conditiile societatii romanesti de azi, pot fi incluse obiective de natura economica (reprofesionalizarea celor insuficient scolarizati in ultimii ani si a lor fara serviciu sau pe punctul de a-l pierde; pregatirea in management pentru intreprinzatorii particulari); initierea in practicarea de meserii mai rar intalnite, formarea social-civica (prevenirea delincventei juvenile), educatia spirituala (refacerea traditiilor satului romanesc).

Influntele educatiei nonformale se exercita fie prin mijloace si institutii traditionale (familia, organizatii de tineret, case de cultura si tehnica, muzee, teatre, cinematografe, biblioteci, universitati populare, excursii, expozitii, formatii cultural-artistice etc.), fie prin intermediul mass-media.

Actiunile cuprinse in cadrul educatiei nonformale la varsta scoala, prezinta unele trasaturi specifice:

a) Caracterul optional al activitatilor extrascolare, in sensul ca ele ofera elevilor posibilitatea sa opteze pentru activitati la alegere. Autodeterminarea activitatii, a preocuparilor in timpul liber implica o optiune pentru o anumita activitate, o decizie care reprezinta debutul unei activitati pe care individul o va desfasura. Activitatile optionale, pe langa aportul lor la formarea personalitatii, contribuie si la recreere, destindere si reconfortare, la mentinerea capacitatii de efort prin asigurarea odihnei active.

Activitatile extrascolare ale elevilor raspund functiilor importante ale timpului liber:

- informare – sa contribuie la imbogatirea orizontului de cunostinte si informatii din domeniile stiintei, tehnicii, culturii, artei, literaturii etc.;
- formare- dezvoltare – sa stimuleze dezvoltarea intelectuala, gandirea creatoare, inteligenta, spiritul novator, sa cultive talente, valori morale, spiritul de cooperare si sociabilitate etc.;
- destindere - recreere;
- divertisment – distractie.

Cluburile pentru elevi, cercurile organizate pe diferite specialitati, urmaresc ocuparea eficienta si placuta a timpului liber, cultivarea intereselor, inclinatiilor si aptitudinilor elevilor.

O atentie deosebita trebuie acordata educatiei pentru timpul liber. Asa cum se precizeaza in Programa activitatii educative in invatamantul preuniversitar aprobata de Ministerul Invatamantului in anul 1994, principalele obiective ale acestei educatii sunt:

- cunoasterea si insusirea activitatilor diverse de organizare si petrecere a timpului liber;
- initierea, sustinerea si dezvoltarea comportamentului ludic;
- cunoasterea unor modele si tehnici de planificare a vietii personale, in vederea dezvoltarii sentimentului de satisfactie a traiirii timpului;
- formarea unui stil de viata civilizata,
- cunoasterea specificului national privind petrecerea timpului liber in vederea valorizarii traditiilor si obiceiurilor nationale;
- identificarea surselor de stres si a modalitatilor de evitare a lor si identificarea modalitatilor de relaxare;
- cultivarea unei atitudini optimiste fata de viata.

b) Sunt activitati care corespund intereselor, aptitudinilor, inclinatiilor elevilor. Cluburile pentru elevi, cercurile organizate pe diferite specialitati au ca obiectiv primar ocuparea eficienta a timpului liber, cultivarea intereselor si aptitudinilor elevilor.

Pentru a putea descoperi si cultiva talente, aptitudini, cercul de elevi este constituit, organizat si condus prin mijloace pedagogice adecvate scopului pentru care a fost creat. Astfel cercul de elevi trebuie sa:

- reprezintă o activitate la care elevul trebuie să adere din proprie voință;
- întrunească un grup de tineri cu interese și afinități într-o anumită ramură;
- aibă sprijinul pedagogic al școlii, care să vină în întâmpinarea intereselor conturate și afișate de membrii cercului;
- desfășoare o activitate continuă, susținută;
- asigure condițiile materiale și personalul de îndrumare capabil să stimuleze creativitatea elevilor.

c) Antrenarea nemijlocită a elevilor la acțiuni, în strânsă legătură cu îndrumarea competenței din partea adulților; sunt, de regulă, sau în bună măsură, acțiuni concepute de elevi, care le dau prilejul să-și îmbogățească experiența socială, să participe la realizarea propriei instruirii și educații;

d) Conținuturile sunt expresia căutărilor, opțiunilor și invenției elevilor.

Activitățile de cerc nu trebuie să capete manualul și programa școlară. Stabilirea problematicii cercului pe teme și subiecte să se realizeze de către conducătorul cercului cu largă consultare a membrilor acestuia.

Metodica activității în cercurile pe obiecte de învățământ prevede, de regulă, etape ca: prezentarea temei de către adulți sau de către un membru al cercului pregătit în prealabil; întrebări și răspunsuri, experiențe, demonstrații, aplicații practice, concluzii finale și teme de reflecție.

e) Solicitarea diferențiată și diversă a elevilor în activitățile extrascolare în funcție de aptitudini, interese, dorințe, sex etc., ceea ce favorizează individualizarea proceselor educaționale.

f) Marea majoritate a activităților educative extrascolare nu sunt grevate de evaluări, de măsurări și aprecieri care să se exprime în note sau calificative.

g) Educatorii joacă rolurile mai discret, asumându-și adesea misiunea de animatori sau de moderatori. Activitățile sunt îndrumate și coordonate de un personal specializat, în strânsă legătură cu alevii, părinții, organizațiile culturale etc.

Raportul educației nonformale cu educația formală este unul de complementaritate, atât sub aspectul conținuturilor, cât și al formelor și modalităților de realizare.

EZ TORILE LITERARE-ACTIVIT ȚI EXTRACURRICULARE COMPLEXE

*Prof. Br g u Alina
școala Gimnazial Hinova*

Despre farmecul serb rilor populare, în cadrul c rora cântecul i jocul erau nelipsite, Mihai Eminescu ne-a l sat o consemnare deosebit de sugestiv :

„Nu pierd niciodat ocazia de a lua parte la petrecerile populare. Ca prieten pasionat al poporului, când acesta se adun în mas , simt c sunt o parte a totalului. E ceva dumnezeiesc acest sentiment, a a c orice serbare a poporului mi se pare s rb toare sufleteasc , o rug ciune cucernic .”

Cuno ti o ar , un popor, pornind de la oameni i de la obiectele pl smuite de ei. Al turi de limb , obiceiuri i tradi ii, ez toarea constituie o emblem de recunoa tere, o marc a identit ii etnice i locale.

Perioada de tranzi ie i-a pus amprenta asupra form rii tinerei genera ii, incapabil s diferen ieze valorile pentru a le prelua pe cele veridice i s - i creeze repere care s le asigure echilibrul i armonia interioar . De aceea, în școal , sub îndrumarea noastr , a cadrelor didactice, elevii sunt ajuta i în formarea gradual a valorilor. Astfel, crea iile tradi ionale vor împodobi lumile miraculoase în care elevii vor p trunde cu pa i mici, dar siguri, de unde vor ie i triumf tori.

Tân ra genera ie are nevoie de atitudini i de valori care s le asigure o evolu ie armonioas i s -i determine s se întoarc în trecut, s realizeze c sunt capabili a terge praful de pe sumanele str bunicilor, sau de pe ulcelele st bunicelor, c pot tres lta în ritmul horei satului, c pot trasa cu degetul pe timp vatra satului.

În acest context me ion m c toate zonele ț rii reprezint o poart spre cunoa terea folclorului românesc, a obiceiurilor i tradi iilor populare. De aceea, pentru a ne p stra ca români identitatea nealterat , folclorul trebuie cultivat atât în inim , cât i în mintea tân rului de pe aceste meleaguri binecuvântate de Dumnezeu.

Astfel, ez toarea vizeaz l rgirea orizontului de cunoa tere prin asigurarea accesului nemijlocit la valorile culturii i civiliza iei române ți i universale. Ea reprezint o form recreativ foarte potrivit pentru realizarea cu succes a obiectivelor propuse transcurricular în cadrul orelor de educa ie muzical , educa ie religioas , limba i literatura român

De aceea, ne-am propus sprijinirea tinerilor în p strarea i promovarea patrimoniului i tradi iei culturale printr-o serie de proiecte pe acest tem .

- „Ce trebuie s fac pentru a realiza cu succes ez toare?” Aceasta este întrebarea pe care i-o pune cel ce dore te s organizeze o activitate pl cut , în urma c reia elevii s spun :

- „Când vom mai organiza ez toare?”

R spunsul este în acela i timp simplu i dificil. Trebuie s iube ti pove tile, cântecele, poeziile, glumele i dansurile care dau via unei astfel de activit i. Toate acestea apropie sufletele i le amplific vibra ia.

Ca s ajungem s captiv m un grup de copii sau un public de toate vârstele, inclusiv colegii, trebuie s str batem un drum de preg tire foarte serios , de munc perseverent . Iat câteva sfaturi utile care pot s ne ajute:

- S încercem s fim copil m car pentru o clip ;
- S select m textele în a a fel încât s ne plac , în primul rând, nou ;
- S ne gândim dac alegerea noastr este pe gustul i preferin ele copiilor;

- Să încercăm să fim convinși că am ales ceea ce participanții doresc să prezinte tuturor celor care privesc și ascultă.

Urmând aceste sfaturi, pasiunea tuturor, ezitarea va fi un real succes.

Ezitarea se organizează în cadrul clasei sau cu clase diferite, cu ocazia unor serbări, activități de parteneriat, schimb de experiență. În cadrul acestor manifestări culturale se invită și părinții elevilor care îi pot aduce aportul în buna desfășurare a activității prin:

- ❖ amenajarea spațiului în care urmează să se desfășoare activitatea;
- ❖ procurarea costumelor pentru micii actori;
- ❖ sponsorizări cu diferite sume pentru achiziționarea de premii în vederea încurajării copiilor.

Ezitarea trebuie să fie prilej de participare a tuturor copiilor. Pentru ca niciun copil să nu spună că n-a avut timp să se pregătească, comunicăm din timp data la care va avea loc ezitarea. Anunțăm tema astfel încât ea să fie receptivă de toți. Se poate folosi un mesaj publicitar.

Vor fi stimulați în special copiii retrași, timizi. Repertoriul este alcătuit din piese/lecții cunoscute elevilor și vor cuprinde: dramatizări, poezii, cântece, ghicitori, glume, dansuri.

Alegem tema care a captivat elevii. Găsim textele suport accesibile și plăcute copiilor, distribuim rolul (în cazul dramatizărilor) înănd cont de dorințele și capacitățile intelectuale ale copiilor, pregătim scenariul de desfășurare și întrebările/jocurile.

Ezitarea literară poate fi mereu apropiată de sufletele noastre. Ea trăiește prin noi, prin modul în care reușim să desfășurăm o activitate plăcută, distractivă, la care umorul și buna dispoziție sunt la ele acasă.

Reușita presupune muncă și precizie în desfășurarea dialogului. De asemenea, ritmul, dinamica ezitării este un factor esențial de succes.

Bibliografie:

- Crețu, E., Iliescu, C.- „Îndrumător metodic pentru dezvoltarea vorbirii și activități recreative pentru ciclul primar”, E.D.P., București, 1981;
- Duț, V. - „Dicționar de aforisme, expresii, maxime, proverbe și zicături”, Ed. Lucman, București, 2000;
- Păunescu, C.- „Metodica predării limbii române”, E.D.P., București, 1982;
- *** - „Flori în calea tineretului” (povestiri morale), Editura Sf. Mina, Iași 2004.

PROIECTE SI PARTENERIATE EDUCATIONALE

*Cionac Maria Simona,
educatoare –Gr. dințița Ilovăț*

Obiectivul programelor de dezvoltare timpurie este acela de a ajuta dezvoltarea psihică, emoțională și socială a copiilor și, pe termen lung, de a promova supraviețuirea copilului. Focalizarea pe educația timpurie și anii preșcolari este importantă deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid și, dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, este mult mai dificil și mai costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu.

Educația timpurie reprezintă totalitatea experiențelor individuale și sociale existente sau organizate, de care beneficiază copilul în primii ani de viață. Ele au rolul de a proteja, crește și dezvolta ființa umană prin înzestrarea cu capacități și achiziții fizice, psihice, culturale specifice care să-i ofere identitate și demnitate proprie. Educația timpurie asigură fundamentele dezvoltării fizice și psihice și ale dezvoltării sociale. Ceea ce învață copiii în primii ani de viață reprezintă mai mult de jumătate decât vor învăța tot restul vieții.

Educația timpurie se realizează ca educație informală în familie, în relații de vecinătate și în relații comunitare, prin mass-media – ca educație formală în creșe, grădinițe și alte instituții de ocrotire și educație; și sub forma educației nonformale în cluburi sportive, cluburi ale copiilor și elevilor, biblioteci, muzee etc.

Această educație, ca primă treaptă de pregătire pentru educația formală, asigură intrarea copilului în sistemul de învățământ obligatoriu (în jurul vârstei de 6 ani), prin formarea capacității de a învăța. Învățarea timpurie favorizează oportunitățile de învățare de mai târziu. Deprinderile și cunoștințele dobândite devreme favorizează dezvoltarea altora ulterior, iar deficiențele de cunoștințe și deprinderi produc în timp deficiențe mai mari, oportunități de învățare ratate sau slab valorificate.

În România, de regulă, se vorbește despre educație timpurie odată cu intrarea copilului în grădiniță. În același context, se consideră că grădinița asigură mediul care garantează siguranța și sănătatea copiilor și care, ținând cont de caracteristicile psihologice ale dezvoltării copilului, implică atât familia cât și comunitatea în procesul de învățare.

Pentru că vârsta timpurie este cea mai importantă perioadă pentru dezvoltarea personalității copilului, și perioada de la naștere până la intrarea în școală cere stimulare, în dezvoltarea optimă a copilului este necesar parteneriatul educațional încheiat între grădiniță, respectiv școală și familie, comunitate ori instituții care au rol în creșterea, îngrijirea și educarea copilului.

Parteneriatele implementează un sistem de educație timpurie, un proces complex și îndelungat care cere o colaborare strânsă și continuă și o comunicare între Ministerul Educației, Cercetării și Inovării și alte instituții (incluzând familia, care este o instituție) în vederea asigurării coordonării tuturor măsurilor privind drepturile, protecția și dezvoltarea viitoare a copilului.

În cadrul acestor parteneriate se pot parcurge următoarele conținuturi: transmiterea unor informații despre ecologie, dobândirea unor cunoștințe despre relația om-mediu, educarea unor comportamente și conduite civilizate, îmbogățirea vocabularului activ cu cuvinte din diferite domenii, cultivarea unor atitudini de investigare, cercetare etc.

O resursă și un sprijin permanent în educarea și dezvoltarea copiilor o constituie implicarea familiei, prinilor ca parteneri în educație. Prinții sunt încurajați să ia parte la planificarea și derularea programelor educative pentru copiii de vârste mici, ceea ce implică o responsabilizare și o eficiență sporită.

În zonele urbane nivelul de ocupare a populației a crescut; părinții nu au suficient timp să supravegheze copilul în familie, pe când în zonele rurale natura ocupă părinții, în special cele legate de agricultură, oferind, aparent, mai mult timp părinților pentru supravegherea copilului în familie. De asemenea, modelul familiei largite (părinți, copii și bunici), care este conservat îndeosebi în zonele rurale, este în favoarea educării copilului în familie în această perioadă a vârstelor mici.

Parteneriatele încheiate cu familia, în special cele încheiate în cadrul unităților educaționale în care activăm ca cadre didactice, vizează dezvoltarea și implementarea unor programe de formare pentru părinți, inclusiv formare pentru creșterea implicării tale. De asemenea, formarea trebuie să garanteze faptul că părinții vor deveni mai sensibili la problemele sociale și psihologice, precum și la probleme de orice gen atunci când își cresc copiii. Astfel, părinții au posibilitatea să cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ.

Printre obiectivele pe care tind să le atingă acest gen de parteneriate în dezvoltarea copilului de vârstă timpurie amintim: înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării grădiniță-coală-familie; creșterea gradului de implicare a părinților în toate activitățile școlare și extrașcolare; schimbarea mentalității neadekvate a unor părinți față de grădiniță/coală; cunoașterea de către părinți a posibilităților și nevoilor psiho-fizice ale copiilor; învățarea unor deprinderi și tehnici de muncă intelectuală sub formă de activități comune elevi-părinți-cadre didactice. Rezultate așteptate: consolidarea abilităților de comunicare părinți-cadru didactic, îmbunătățirea situației școlare a copiilor. Prin acest tip de parteneriate se stabilesc relații mai apropiate și mai deschise între educatoare și părinți, iar părinții, cunoscându-se mai bine între ei, pot colabora mai ușor în luarea unor decizii importante pentru grădiniță.

Principala răspundere pentru protecția, creșterea și dezvoltarea copiilor îi revine familiei, ca atare, familia este îndreptățită să beneficieze de toată protecția și sprijinul de care are nevoie.

Prin urmare, accesul părinților, familiilor, tutorilor, al persoanelor care au în îngrijire copiii și al copiilor în vîrstă la o gamă completă de informații și servicii este o prioritate, parteneriatele încheiate cu familia fiind menite să sprijine educația copiilor de vârstă timpurie.

Dezvoltarea fizică, psihică, spirituală, socială, afectivă, cognitivă și culturală a copiilor constituie o prioritate națională și globală.

Parteneriatele cu instituții care pot contribui în mod deosebit la dezvoltarea copilului de vârstă timpurie pot include implicarea directă (pe lângă familie) a autorităților locale, a parlamentarilor, a organizațiilor neguvernamentale, a sectorului privat și a agenților economici, a conducătorilor religioși, spirituali, culturali, ai liderilor și ai membrilor comunităților.

Acest gen de parteneriate vizează stimularea mentală, antrenarea fizică și dezvoltarea amplă a abilităților copiilor prin diferite activități, cum ar fi: muzica, abilitatea manuală; formarea unor deprinderi de colaborare; desfășurarea unor activități didactice cu teme istorice și creștine etc.

Grădinița, respectiv școala ocupă un loc central în comunitate. Rolul este de a crea viitori cetățeni iar acest lucru nu este suficient a se învăța doar în cadrul activităților educaționale pentru societate. De aceea, este nevoie de participarea la activități extracurriculare, la viața comunității. Astfel, procesul educațional început în grădiniță se extinde și asupra comunității. Copilul are posibilitatea să recunoască problemele acesteia, să fie mult mai atent la ce se petrece în jurul lui, să caute și să rezolve probleme, să își dezvolte spiritul de inițiativă.

Proiectele de parteneriat educațional cu Comunitatea Locală - Primărie, Poliție - au ca argument educația preșcolară pentru cetățenie democratică în vederea formării unor cetățeni activi și responsabili. Prin acțiunile desfășurate în acest sens copiii își însușesc concepte cheie - libertate, justiție, egalitate, solidaritate, cunosc modul de funcționare a instituțiilor

democratice, sunt puși în diferite situații de a respecta pe cei de lângă ei, îi formează deprinderi de a-și proteja propria persoană și pe ceilalți.

Încheierea unui parteneriat între grădiniță / școală și comunitate înseamnă participarea activă a copilului în mediul școlii și al comunității. Beneficiile participării elevilor la viața comunității se reflectă în dezvoltarea capacității de cooperare cu autoritățile locale (ex. Poliția) în rezolvarea unor probleme.

Un rol important în dezvoltarea copilului de vârstă timpurie îl au ONG-urile, prin încheierea de parteneriate cu acestea, având ca scopuri promovarea și valorizarea diversității și egalității în drepturi; promovarea și respectarea personalității și a drepturilor copilului; conștientizarea importanței educației pentru sănătate; promovarea comportamentelor sănătoase și prevenirea comportamentelor cu risc (campanii antidrog, împotriva fumatului etc).

O altă dimensiune a educației pentru societate o reprezintă educația religioasă a cărei calitate poate fi îmbunătățită prin parteneriate cu reprezentanții ai Bisericii. Astfel, se pot realiza vizite, convorbiri tematice, cântece, colinde, excursii care au ca obiectiv turistic mănăstiri.

Într-o accepțiune generală, educația este procesul (acțiunea) prin care se realizează formarea și dezvoltarea personalității umane. Educația este continuă. Ea începe din primele momente ale vieții și se încheie odată cu ea.

Fiecare copil este unic, iar educația trebuie să țină cont de particularitățile individuale ale fiecărui copil. Rolul educatoarei este extrem de mare în acest sens.

Educatoarea este persoana care trebuie să ofere ocazii de dezvoltare fiecărui copil în parte, pentru că grădinița este locul unde are loc procesul de dezvoltare a personalității ca parte componentă a educației timpurii.

De aceea, formarea continuă a cadrelor didactice, a asistenților sociali și a altor categorii de personal de îngrijire care, prin activitatea lor, trebuie să colaboreze cu părinții în domeniul educației și îngrijirii copilului, este una dintre componentele psihopedagogice esențiale în atingerea scopului propus.

„Menirea firească a școlii nu este sădea învățtur, ci săde tepte, cultivând destoiniciile intelectuale în mintea copilului, trebuința de a învăța toată viața.” (Ioan Slavici)

Bibliografie:

- Culea, Laurenția. - Curriculum pentru educarea timpurie – o provocare ?, Editura Diana, 2009
- Gutium I, Mămlig M, Mumjiev G - Parteneriatul pas cu pas, Editura Fundația Internațională pentru sisteme Electorale, Chișinău, 2000
- Velea, Luciana și colaboratorii - Participarea elevilor în școală și în comunitate, Ghid pentru profesori și elevi, Editura Agata, 2006
- Vișceanu, Gheorghe coord., Neculau, Adrian - Școala la răscruce. Schimbări și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002

Webografie:

- www.didactic.ro – Educația timpurie
- www.edu.ro - Strategie privind educația timpurie
- Studiu de impact – Introducerea educației timpurii în sistemul românesc de educație
- www.famouswhy.ro – Copilul preșcolar în mileniul trei
- www.scolaparintilor.ro – Educația timpurie

ROLUL ȘI IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

Prof. Claudiu Iordache
școala Gimnazială "Alice Voinescu" Dr. Tr. Severin

„A instrui pe tineri cum se cuvine, nu constă în a le vârî în cap mulțime de cuvinte, fraze, expresiuni și opinii din diferiți autori, ci a le deschide calea cum și priceap lucrurile.”

John Amos Comenius

În orice domeniu este necesar să cunoști materialul de prelucrat, astfel încât să poți utiliza uneltele adecvate pentru finalitatea dorită. În domeniul educației, această identificare trebuie făcută foarte atent, cu atât mai mult cu cât „materialul” este unul uman, prin urmare individual, de cele mai multe ori chiar imprevizibil.

Actualele activități instructiv-educative sunt centrate pe această individualitate a tinerilor, de aici și nevoia de a utiliza metode variate de predare, selectate atent, în funcție de personalitatea și nevoile celor care urmează să fie „prelucrați”. Astfel, în activitatea didactică, este indicat să putem identifica din timp elevii cu un potențial crescut sau scut în diferite domenii de activitate.

În fiecare școală se urmează un curriculum unitar; prin curriculum unitar se înțelege rutina cursurilor care are ca finalitate o examinare publică (teste naționale, bacalaureat). Prin urmare, elevii învață mult pentru a avea rezultate bune și a promova. Dar este suficient în ceea ce privește formarea personalității tinerilor, a celor care vor participa activ la cerințele societății actuale? Să presupunem că există un elev care are rezultate foarte bune, dar nu se poate exprima liber, este emotiv; în acest caz, elevul va trebui, pe viitor, să aplice pentru un loc de muncă, să participe la diferite interviuri la care, cel mai probabil, va fi respins. Mai sunt și cazurile elevilor cu un potențial crescut față de învățtură, dar care sunt total dezinteresați de activitățile în aer liber, prin urmare sunt inactivi din punct de vedere fizic. Pe lângă studiu, tinerii trebuie să mai fie și conștienți de lumea exterioară și de ce se întâmplă în jurul lor. Cu alte cuvinte, dezvoltarea individului trebuie să se facă pe cele două planuri: intelectual și fizic.

Examenele și studiile sunt doar o parte care trebuie completată de alte componente pentru a forma o personalitate integrabilă în această societate competitivă. Astfel, complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educațional, ca set de intervenții complementare, apare ca o necesitate.

Activitățile „de după ore” sunt foarte utile pentru majoritatea elevilor, cu atât mai mult cu cât sunt unii dintre ei care nu au cea mai bună viață de familie. În cazul unui astfel de tânăr, activitățile extracurriculare sunt binevenite deoarece îi pot schimba optica asupra vieții și îl pot orienta spre un drum mai bun. Dacă acasă îi lipsește „mentorul”, persoana care să îl ghideze, tânărul va căuta unul afară, așa că este indicat să fie un adult responsabil, un profesor, un îndrumător.

Un alt aspect pozitiv al activităților extracurriculare este faptul că îl fac pe individ mai responsabil, iar această responsabilitate îl pregătește pentru viitor. De asemenea, implicarea în activități extracurriculare ajută individul să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite, îl ajută să-și facă prieteni, să socializeze, acest aspect fiind foarte important în cazul tinerilor care întâmpină dificultăți de comunicare cu semenii lor.

Astfel de activități sunt de o reală importanță cu atât mai mult cu cât trăim într-o lume dominată de mass media, referindu-ne aici la televizor, calculator și internet, care nu fac

altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional.

Activitățile extracurriculare sunt variate, astfel încât tinerii pot fi implicați, în funcție de interesele fiecăruia. Nu este necesar ca elevii să exceleze în aceste activități, atâta timp cât la sfârșit asimilează niște experiențe noi care îi vor ghida mai departe.

Participarea la dezbateri sau discuții de grup

Atât elevii cât și părinții acestora pot fi invitați să participe la activități care implică lectura, dezbaterile și discuțiile de grup care îi vor ajuta să achiziționeze deprinderi în comunicare.

Participarea la dansuri sau la canto

Tinerii care au ca preocupări dansul sau muzica pot să participe la diferite competiții de acest gen. Acest lucru, nu numai că le oferă o alternativă la viitoarea carieră, dar îi ajută să capete încredere în ei înșiși.

Participarea la concursuri de cultură generală

Sunt elevi care studiază mult, dar sunt o serie de lucruri care pot să nu le fie clare. Cu ajutorul acestor concursuri, ei pot acumula informații pe care nu le aveau înainte.

Participarea la jocuri și sportul

Studiul este important, dar la fel este și „jocul”. Sportul este necesar în dezvoltarea corpului și a minții, mai mult, el învață individul ce înseamnă spiritul de echipă, corectitudinea și toleranța.

Participarea la diverse campanii de conștientizare

Elevii trebuie să participe de asemenea la diferite activități care militează pentru sănătate, protejarea mediului etc., astfel încât ei să devină activi în problemele societății actuale.

Participarea la evenimente comunitare

Elevii trebuie de asemenea să fie pregătiți pentru situații limită. Astfel, ei ar trebui să știe cum să ofere primul ajutor și cum să-l primească, în diferite cazuri (cutremur, incendiu, accident etc), întregul proces și tehnicile folosite.

În final, atât activitățile curriculare cât și cele extracurriculare nu trebuie doar să educe pe tineri în spiritul societății actuale, ei trebuie să fie învățați și să se adapteze. Astfel, ei vor fi pregătiți pentru o lume care nu va mai fi „a noastră”, ci va fi „a lor”.

Bibliografie:

1. IONESCU, M.; CHIȘ, V. – Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
2. <https://secure.ihaveaplaniowa.gov>

**PARTENERIAT EDUCAȚIONAL
ȘCOALĂ – BISERICĂ
„LĂSAȚI COPILII SĂ VINĂ LA MINE”**

Colibăneanu Monica

Colibăneanu Lucian

MOTTO:

„Iar Iisus a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este împărăția cerurilor. Și punându-și mâinile peste ei, S-a dus de acolo.”

Matei 19, 14-15

ARGUMENTAREA PROIECTULUI

Așa cum Mântuitorul a fost Modelul desăvârșit de înțelepciune, bunătate, frumos, și iubire, noi, oamenii creștini trebuie să urmăm acest Model atât cât ne este cu putință fiecare ruia dintre noi. Cu cât aceasta este începută la o vârstă mai fragedă, cu atât valoarea sa va fi mai mare. Pentru a-l face pe copil să ajungă la aceste valori esențiale ale umanității este necesară educația religioasă.

Copilul, încă de mic, vine în contact cu realitatea, simbolurile și manifestările religioase ale culturii semnificative, în înțelegerii lor cel mai simplu, este bine să le cunoască. Mai întâi în familie, copiii, învățându-se să manifeste într-un anumit fel sentimentele, își formează deprinderi de conduită cu ajutorul cărora se devin persoane deschise comunicării cu Dumnezeu și cu semenii.

Educația religioasă îl ajută pe copil să cunoască îndatoririle pe care le are față de el însuși, față de ceilalți și față de tot ce-l înconjoară, pentru a deveni un bun creștin.

În Vechiul Testament se spune că: “Omul se cunoaște după copiii pe care i-a lăsat în urmă”. Aadar să ne străduim să lăsam în urma noastră copii înțeleși, copii cu frica lui Dumnezeu.

Educația religioasă a copiilor trebuie să poată fi continuată în cadrul orelor de religie, dar și în cadrul activităților extracurriculare. Acesta este și scopul inițierii acestui parteneriat.

Una dintre sarcinile educației religioase rezidă în formarea bunului creștin capabil de a cunoaște și a venera valorile sacre.

SCOPUL PROIECTULUI:

Cunoașterea învățăturilor Bisericii și formarea virtuților creștine;

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

Cunoașterea unor scribături creștine (Nașterea Mântuitorului, Boboteaza, Florii, Paște, Buna Vestire);

Cunoașterea și respectarea învățăturilor biblice;

Educarea unor virtuți creștine și cultivarea comportamentului moral-religios (să-ți iubești aproapele, să faci fapte bune, să fii cinstit, modest, generos, să nu urtești, să-ți ajuți pe sărmani, să-ți iubești pe Dumnezeu);

GRUPUL ÎNȚĂLĂȘIT :

Elevii colii Gimnaziale Malov

RESURSE UMANE:

- preotul paroh Colibăneanu Lucian
- directorul colii, prof. Colibăneanu Monica
- prof. Picu Liliana

- comunitatea locală
- părinții/bunicii copiilor

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- analiza activităților desfășurate
- repertoriu de cântece religioase
- recitări, scenete, învățături.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

DATA	DENUMIREA ACTIVITĂȚII	LOCUL DESFĂȘURĂRII	PARTICIPANȚII
Septembrie 2016	Elaborarea proiectului	școala Gimnazial Malov	Preot, director, cadre didactice
Septembrie 2016	1. Slujba de deschidere a anului școlar-15 septembrie 2. Sfințirea școlilor de clasă (15 sept.)	școala Gimnazial Malov	Preot, director, reprezentanți comunități locale, elevi, părinți.
21 noiembrie 2016	Intrarea în Biserica Maicii Domnului	Biserica parohială	Preot, elevii, comunitatea locală
5, 12, 19 decembrie 2016	Colinde – laudă Nașterii Domnului	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preot, director, cadre didactice
6 ianuarie 2017	Botezul Domnului – cântări de slavă	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preotul, cadre didactice, elevii
2 februarie 2017	Întâmpinarea Domnului (cântări)	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preotul, elevii, părinți
9, 16 februarie 2017	Cântări de laudă închinare Domnului	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preotul, elevii, părinți
20 februarie 2017	Laudă Domnului Iisus	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preotul, elevii, părinți
13, 27 martie 2017	Cântări de laudă închinare Domnului	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preotul, elevii, părinți
9 aprilie 2017	Intrarea Domnului în Ierusalim – cântări închinare praznicului	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preotul, elevii, părinți
16 aprilie 2017	Învieirea Domnului – bucurie sfântă pentru toți creștinii, colinde de Învieire	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preotul, elevii, părinți
25 mai 2017	1. Înălțarea Domnului – cântări de slavă închinare Domnului 2. Ziua Eroilor	Biserici parohiale: Bobai și Colibași	Preotul, director, cadre didactice, elevi, comunitatea locală
4 iunie 2017	Pogorârea Sfântului Duh – cântări închinare Sfintei Treimi	Biserica Ortodoxă Holbav	Preotul, elevii, părinți

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRA COLARE ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR

Dan Mioara, școala P dina Mare

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi! Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze!” (Maria Montessori – „Descoperirea copilului”)

Ideea de activitate extracurriculară a apărut în contextual reorganizării sistemului global de învățământ, care mizează – cu rare excepții – pe formativ, în detrimentul informativului specific învățământului de tip tradițional. În plus, vorbim de necesitatea învățării pe parcursul întregii vieți (life-long learning) sau a educației permanente. Educația de tip extracurricular nu vine să înlocuiască un sistem de valori, să contravină educației de tip curricular încetinite, ci o completează, fiind când-o mai atractivă pentru educabili și mai eficientă.

Activitățile extracurriculare nu se rezumă la spațiul colar, la fel cum nu se rezumă nici la spațiul extra colar. În sens larg, educația extracurriculară este un tip de educație care transcende procesul de învățământ și implică – conform UNESCO – două aspecte:

- educația de tip informal – educația individului sub influența mediului socio-cultural cu care intră în contact;
- educația de tip non-formal – educația realizată în sânul sistemului de învățământ sau în instituții sau organizații cu caracter educativ (biserici, biblioteci, cenecluri, case de cultură, cluburi studențești, cercuri literare, ateliere, de arte plastice ș.a. – școli de dans, școli de sport, tabere colare etc.).

Toate acestea urmăresc la individ formarea unor abilități și competențe de tip atitudinal, comportamental și social, altele decât cele dobândite pe plan formal, dar corelate cu acestea în vederea unei mai bune adaptări în comunitate și în societatea globală, de ce nu, pentru satisfacții personale.

Activitățile de tip extracurricular sunt de o mare diversitate și se pot organiza și desfășura într-o mare varietate de moduri. Putem vorbi de exemplu de scenete, activități de voluntariat, vizite la instituții de cultură, activități de voluntariat, activități cu scop ecologic, excursii tematice etc. În fiecare școală există persoane care se ocupă în mod special cu organizarea și desfășurarea acestor activități. Unele dintre acestea – precum scenetele sau concertele – implică doar copiii și coordonatorul de activități, dar altele, precum proiectele mai ample, colocviile, mesele rotunde, sesiunile de comunicări științifice – pot implica atât elevii cât și diriginții, alte cadre didactice, părinții elevilor, consilierii pentru educația permanentă, profesorii consilieri și chiar membri ai conducerii școlii și reprezentanți ai comunității locale.

În ultimul timp în școli se stabilește o comisie specială de activități extracurriculare, din care pot să facă parte orice cadru didactic, inclusiv consilierii școlari etc. Toată această fac front comun în mobilizarea elevilor – în fond, ei sunt principalii beneficiari ai acestor tipuri de programe – și pun la punct resursele necesare după cum urmează:

- spațiul unde se va desfășura o anumită activitate extracurriculară (resursa materială);
- programul activității, perioada de desfășurare (resursa timp);
- fondurile necesare organizării și desfășurării în bune condiții a activității în cauză (resursa financiară);
- elevii și celelalte persoane participante, numărul și calitatea invitaților (resursa umană);

Activitățile extracurriculare, așa cum o arată însuși denumirea, se desfășoară în afara orelor de clasă obișnuite. Aceste activități trebuie organizate și desfășurate în așa fel încât să

nu perturbe procesul de învățământ și este necesar să răspundă nevoilor recreative și formative ale elevilor. Aceasta implică faptul că elevii vor fi consultați în prealabil cu privire la natura și scopul unei anumite activități pentru a se evita orice abuz pornit din entuziasmul unora de a efectua activitățile numai pentru a evidenția cu orice preț un anumit elev sau grup de elevi, pentru interesul personal sau pentru un presupus interes al colii aflate în competiție cu alte coli atunci când nu este cazul (de exemplu, când nu este vorba de olimpiade, concursuri pe meserii, concursuri cu caracter literar, artistic, ecologic etc.).

Consilierului școlar îi revine importantul rol de a descoperi printre elevi pe aceia cu talente deosebite și competențe în anumite domenii (literatură, muzică, arte plastice, sport, meșteuguri etc.) și să-i orienteze pe această în vederea valorificării acestor talente și competențe în cadrul activităților extracurriculare, mai ales dacă instituția de învățământ nu este una de tip vocațional. Consilierul școlar va colabora îndeaproape cu dirigintele clasei elevului dotat, cu părinții acestuia, cu colegii, cu profesorii care predau la clasă și pentru a-l mobiliza în vederea manifestării la cote înalte în timpul activității respective. Dacă de pildă la anumite clase se descoperă copii cu înclinații spre arta teatrală, este indicat de a se forma o trupă de teatru a colii respective care să-i cuprindă, pe cât posibil, pe cât mai mulți dintre aceștia. La fel se poate proceda cu elevii talentați la muzică sau cu elevii înimoiți și activi dispuși să întreprindă activități de voluntariat.

Iată câteva tipuri de activități extracurriculare care se pot realiza cu succes în școală:

- ✓ serbările cu ocazia unor evenimente deosebite (Ziua „Ion Luca Caragiale” Ziua „Mihai Eminescu”, vizita în școală unei personalități marcante din viața culturală, Zilele colii, 1 Martie – Ziua Mării, 8 Martie – Ziua Femeii), a sărbătorilor naționale („1 Decembrie”) sau religioase („Paște”, „Crăciun”);
- ✓ vizite la diverse instituții sociale și culturale (vizite la muzeele de artă, de istorie, la penitenciarele de minori, la anumite întreprinderi, unități militare), activități tip „turul orașului”, plimbări prin parcuri;
- ✓ activități cu caracter ecologic de tipul „Curățenie în parcul nostru” sau „Să plantăm un copac de fiecare!”);
- ✓ activități de tipul „Campania noastră anti-fumat” sau „Să spunem NU drogurilor” – scenete, concursuri de desen, sesiuni recreative, în aer liber, de consiliere de grup etc.;
- ✓ activități de tip voluntariat de tipul „Să aducem un zâmbet copiilor de la orfelinat” când se pot oferi daruri sau organiza jocuri în aer liber;
- ✓ excursii tematice, cu ocazia cărora copiii pot aplica cunoștințele de geografie, ecologie etc. înșurubate la școală, pot deveni ghizi turistici pentru o zi;
- ✓ activități tip „Zilele porților deschise” sau „Student pentru o zi” când elevii pot realiza jocuri, concursuri, dansuri, scenete în incinta colii având vizitatori din afară sau pot vizita chiar ei diverse facultăți, experimentând pentru o zi viața de student.

La toate aceste activități elevii pot participa, în funcție de vârstă, interese etc. și singuri, dar și sub supravegherea unor cadre didactice competente, care-i pot proteja și-i pot îndruma să se manifeste adecvat și în eleagă mai bine ceea ce experimentează.

Bibliografie

- ✓ Viorel Lazăr, Aurel Cărbel, Psihopedagogia activităților extracurriculare, Ed. Arves, Craiova, 2007
- ✓ Elena Matetovici, Școala nonviolencei. Îndrumar de activități școlare și extrașcolare în domeniul dezvoltării abilităților de viață ale elevilor, Ed. ZEIT, Brila 2011

CERCUL DE LECTUR , FORM DE ORGANIZARE A ÎNVĂȚĂRII

*Prof. Dascălu Ionela-Claudia
Școala Gimnazială „Gheorghe Enescu” Tâmba*

„Adevăratul cititor, la fel cu adevăratul drumeț, e acela care citește de dragul de a citi, care-și face din satisfacțiile ce-și procură lectura deprinderi superioare și care nu obosește niciodată.” Perpessicius (1891 – 1971).

În ciuda progresului rapid al științei, cartea rămâne nemuritoare în educarea și formarea personalității fiecărui om. Într-o perioadă în care televizorul și calculatorul domină cea mai mare parte a timpului liber al elevului, organizarea unor activități atractive în conștient (îmbinarea cântecului cu povestirea, ghicitoarea și proverbul, întâlniri cu personalități marcante, participarea la lansări de carte, concursuri pe diferite teme, realizarea de albume cu și despre scriitori, desene ilustrând scene din opere literare, dramatizări etc.) pot atrage elevul în lumea minunată a cărților, încurajând talente, cultivând sensibilitatea elevilor față de frumosul din artă, din natură și societate.

Asigurarea caracterului atractiv, divers al activităților permite consolidarea și suplimentarea cunoștințelor obținute la limba și literatura română, stimularea preocupărilor creatoare ale elevilor, cunoașterea și prețuirea de către ei a valorilor naționale și universale, dezvoltarea gustului pentru frumos, a capacității de a discerne și aprecia frumosul de pretutindeni.

Organizarea unor activități sub alte forme decât „lecția” obișnuită oferă elevilor posibilități multiple de exprimare, proprii vârstei și preocupărilor lor. În acest sens cercul de lectură reprezintă formula didactică optimă pentru abordarea textului ca suport al lecturii și ca obiect cultural.

În cadrul cercului de lectură, toți cei implicați pot face comentarii sau adresa întrebări, iar elevii sunt încurajați să-și îndrepte comentariile și întrebările preponderent spre ceilalți elevi. În cadrul cercului elevii află modalitățile prin care pot participa la discuțiile desfășurate în clasă.

Curcile literare funcționează mai bine atunci când elevii au roluri bine stabilite. Într-o discuție literară, se pot acorda următoarele roluri:

- Cel care caută citate: responsabilitatea acestui elev este de a selecta părți din text pe care membrii grupului ar fi interesați să le audă sau să le citească cu voce tare;
- Cel care investighează : acest elev va prezenta informațiile generale în legătură cu toate subiectele tratate de text;
- Cel care urmărește personajele: acest elev va trebui să înregistreze în evidență deplasările pe care le fac personajele;
- Cel care caută legături: rolul acestui elev este de a găsi conexiunile între lumea fictivă a textului și cea reală sau între textul citit și alte texte literare sau non-literare;
- Cel care pune întrebări: acest elev trebuie să-și noteze teme de discuție sau întrebări pe care ar vrea să le soluționeze împreună cu ceilalți;
- Cel care caută cuvinte: rolul acestui elev este să descopere cuvinte interesante, dificile, importante sau cuvinte noi pentru a le supune atenției grupului și a le discuta;
- Coordonatorul: responsabilitatea acestui elev este de a ajuta participanții să coopereze în cadrul grupului: să nu devieze de la subiect, să vorbească pe rând, să se implice și să lucreze încadrându-se în anumite bareme temporale;

- Cel care discută despre personaje: rolul acestui elev este de a medita asupra personajelor și de a discuta despre felul lor;
- Ilustratorul: acest elev desenează portretele personajelor principale, redă locuri sau acțiuni, asupra cărora pot discuta ceilalți colegi.

Activitățile permit, pe de o parte lectura în grup a unor texte și discutarea lor, un dialog în care profesorul și elevii își pun întrebări și răspund pornind de la cărțile citite. Pe de altă parte, cercul de lectură este cadrul ce permite schimbul cărților citite individual și după realizarea lecturilor comune, împărtășirea impresiilor. Una din mizele esențiale ale unui cerc de lectură reprezintă parcurgerea, de fiecare participant, a unui număr cât mai mare de texte, finalitate ce poate fi atinsă fie prin strategia „lecturii - descoperire de cărți”, fie prin realizarea de către profesor a unor grupaje tematice sau structurale prin lectura și discutarea lor. Îndrumarea lecturii elevilor este o acțiune dificilă și de durată. Este nevoie, între altele, de recunoașterea preferințelor elevilor, care variază în funcție de vârstă, temperament, mediu social și de ambianța din grupul școlar de apartenență. Pentru a avea rezultate pe această cale, am cercetat cu atenție preferințele fiecărui elev. Unii elevi citesc cu plăcere, cu nerbdare și cu sporită curiozitate, manifestându-și adesea zgomotos admirația sau dezaprobarea pentru anumite fapte ale eroilor, iar la sfârșitul lecturii simt nevoia de a împărtăși și celor din jur sentimentele lor.

O carte se citește într-un anumit fel, în funcție de conținut și în raport cu scopul în vederea căruia se face lectura. Este foarte important ca elevii să înțeleagă ceea ce citesc, să fie în măsură să deosebească ceea ce este bun, util, constructiv și educativ de ceea ce poate fi dăunător, în sfârșit, să își poată formula clar o opinie despre cartea citită. Astfel în eleas, citirea unei cărți poate oferi câteva clipe de desfășurare, de folosire plăcută a timpului, de alungare a plictiselii, chiar și un câștig sub aspect moral și intelectual. Important este ca din fiecare carte să putem învăța ceva. Cu cât mai mult, cu atât mai bine. Acest lucru se poate obține doar printr-o lectură atentă, prin deosebirea esențialului de neesențial, prin notarea anumitor idei și impresii, prin prunderea adevăratului sens al cuvintelor, prin extragerea de cuvinte și expresii mai puțin uzuale. Copiilor le place să spună ce personaje le-au plăcut mai mult, cu care din acestea ar dori să se asemene, ce întâmplări nu le-au plăcut și de ce. Atunci când nu sunt constrânși, elevii citesc cu plăcere, iar astfel de activități au rolul de a deschide sufletele și mințile fragede ale copiilor în fața cărților.

În desfășurarea cercurilor de lectură profesorul trebuie să fie un consilier al lecturii, un adevărat regizor care își urmărește de după cortin actorii, modelându-i permanent, invitându-i la dezbateri. „Poate că profesorul seamănă cel mai bine cu un artist, chiar cu un actor. Adică trebuie să aibă talent, dar să-și învețe rolul, să facă din lecția lui un spectacol, fie și numai al ideilor și să transmită ceva nou de fiecare dată. Să se pună pe sine în paranteză, ca actorul în seara premierei, (...) să-și modeleze spectatorii, atrăgându-i în lumea piesei lui. Iar pentru asta e suficient să-i iubească. Prin toate aceste activități, reușim să-i convingem pe copii de valoarea spirituală a cărților, de faptul că ele reprezintă moștenirile cele mai de preț, cei mai credincioși și fideli prieteni. Numai prin metode și mijloace adecvate vom reuși să știm în sufletele copiilor noștri dorința de a citi...măcar o carte pe lună.”

Bibliografie:

Ioana Pârvulescu, Profii, în vol. Întoarcere în secolul 21, Editura Humanitas, 2009
 Pamfil, Alina, Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Editura Paralela 45, 2003
 „Perspective”, Revistă de didactică limbii și literaturii române, Editura Paralela 45, Cluj-Napoca, nr.1,2/2007

„ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR EDUCAȚIEI NONFORMALE”

*Prof. Dasoveanu Anca-Mariana
Școala Gimnazială „Dimitrie
Grecescu”
Structura: Gradinita P.P.Nr.29*

Educația nonformală alături de educația formală și educația informală reprezintă ansamblul acțiunilor și al influențelor pedagogice desfășurate, succesiv sau simultan, în cadrul activităților de formare-dezvoltare a personalității umane. Pentru a deveni o dimensiune permanentă a existenței umane, educația trebuie să aibă un caracter global, conjugând armonios și eficient educația formală cu cea nonformală și informală.

Educația nonformală este definită astfel:

- ❖ educația primitivă în afara colii sau în afara anilor afectați prin statutul colarității („Dicționarul internațional al educației”)
- ❖ educația care are loc în afara colii- de exemplu, prin influența mediului familial, al grupurilor de prieteni și al mediului de viață (Terry G. Page et al., 1977)
- ❖ educația urmărită în afara sistemului colar, într-o manieră regulată sau intermitentă; educația nonformală poate fi considerată ca un ansamblu de mijloace extra colare de a dobândi cunoștințele generale sau calificări profesionale („Terminologia învățământului tehnic și profesional, 1978);
- ❖ orice activitate educativă structurată într-un cadru non colar (diferite organizații ale tinerilor, cluburi, asociații dicterse, ONG-uri etc.) („Vocabularul educației”, 1979);
- ❖ orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare a subgrupurilor specifice populației- atât copii, cât și adulții (Coombs și Ahmed, 1974);
- ❖ o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative) C. Moise, T. Cozma)
- ❖ reprezintă ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic constituit ca "o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate nonformal(Videanu, George).

Educația nonformală, își are începuturile încă din timpul fondării educației. O caracteristică nouă apărută la acest tip de educație, este rolul de mijlocitor pentru cei care nu au acces la educația formală. Acest tip de educație conține majoritatea influențelor educative, care au loc în afara clasei. Acestea sunt activități extradidactice sau activități opționale sau facultative.

Educația nonformală are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ. Acțiunile educative, care sunt plasate în cadrul acestui tip de educație, sunt flexibile, și vin în întâmpinarea diferitelor grupuri sociale, particular pentru fiecare persoană.

Educația nonformală este caracterizată prin:

- răsponderea concretă la cerințele fixate;
- permite momente de abstractizare, prin extragerea de cunoștințe din viața practică;
- scoate din educație, funcția de predare, lăsând loc funcției de învățare;
- elevii sunt implicați în proiectarea, organizarea și desfășurarea acestor activități;
- are caracter facultativ sau opțional;
- nu se pun note, nu se face o evaluare riguroasă;

- permite punerea în valoare a aptitudinilor și intereselor copiilor și tinerilor;
- permite o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor, cunoaște modalități diferite de finanțare;
- facilitează promovarea muncii în echipă și a unui demers pluri sau interdisciplinar;
- accentuează obiective de tip formativ-educativ.

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;
- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil și mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor - gamă largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;
- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi; pe lângă informațiile și competențele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activitățile nonformale, elevii își dezvoltă capacități organizatorice, capacități de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;
- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Educația nonformală sprijină, direct și indirect, acțiunile și influențele sistemului de învățământ prin două circuite pedagogice principale:

a) un circuit pedagogic situat în afara clasei:

- cercuri pe discipline de învățământ, cercuri interdisciplinare, cercuri tematice / transdisciplinare;
- ansambluri sportive, artistice, culturale etc;
- întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

b) un circuit pedagogic situat în afara școlii:

- activități pericole- organizate special pentru valorificarea educativă a timpului liber:
  - cu resurse tradiționale: excursii, vizite, tabere, cluburi, universități populare, vizionări de spectacole (teatru, cinema etc.) și de expoziții etc;
  - cu resurse moderne: videotecă, mediatecă, discotecă; radio- televiziune școlară; instruire asistată pe calculator, cu rețele de programe nonformale etc;
- activități parașcolare- organizate în mediul socio-profesional, ca "soluții alternative" de perfecționare, reciclare, instruire permanentă, instituționalizate special la nivel de presă pedagogică, radio-televiziune școlară; cursuri, conferințe tematice - cu programe speciale de educație permanentă etc.

Conținuturile educației nonformale urmăresc desfășurarea unei activități cu caracter formativ, prin excelență, dirijate de personalul specializat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile nonguvernamentale social-culturale.

Exemple de programe sau de activități de educație nonformală

1. Activități directe în sprijinul instruirii elevilor

- activități individuale
  - consultația
  - antrenamentul
- activități de grup
  - meditația
  - cercul pe materie
  - vizita de lucru

2. Activități directe în sprijinul educării elevilor

- formarea competențelor de organizare-autoorganizare
  - atribuirea de sarcini
  - organizarea clasei de elevi
- acțiuni unidisciplinare
  - excursia de studiu
  - concursul școlar, olimpiade
  - sesiuni de comunicări științifice
- activități pluri și interdisciplinare
  - cercurile extracurriculare (tehnologic, cultural, ecologic, sportiv, umanitar)
  - serbările școlare
  - competiții culturale
  - competiții sportive
  - expoziții școlare
  - vizite de studiu în țară sau în alte țări
  - ateliere teoretice și practice (pictură, muzică, fotografie, graffiti, teatru, IT)
  - activități culturale -vizite la muzee, centre culturale
  - mese rotunde
  - tabere școlare
  - cluburi școlare
  - jocuri interculturale (“Derdienii”, “Trenul European”), jocuri de cooperare
  - discuții în grupuri mici sau în plen despre probleme care îi preocupă pe tinerii la ora actuală
  - acțiunile organizațiilor nonguvernamentale (Crucea Roșie, Salvați copiii, Organizația Națională „Cercetările României”) prin promovarea de proiecte pe cele cinci piste educaționale (dezvoltarea fizică, dezvoltarea intelectuală, dezvoltarea afectivă, dezvoltarea socială, dezvoltarea spirituală).
- 3. Activități indirecte în sprijinul educației
  - comemorări sau festivități
  - coală părinților
  - edină cu părinții
  - consultații pentru părinți
  - invitații personalități, reprezentanți ai unor instituții culturale, sportive, medicale, organizații socio-profesionale
- 4. Activități indirecte în sprijinul instruirii
  - amenajarea unor spații destinate unei discipline: punctul, colțul, centrul, atelierul... disciplinei
  - traducerea unor mijloace informatice de predare

Educația nonformală oferă un câmp motivațional mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare a personalității elevului, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, altfel, într-o expansiune cantitativă greu controlabilă.

Dezvoltarea educației nonformale oferă sugestii și chiar soluții pentru depășirea prelungitei "crize școlare".

REALIZAREA EDUCAȚIEI RELIGIOASE PRIN ACTIVITĂȚI EXTRA COLARE

*D. Nicu Constantin Leonard
Școala Gimnazială Nr. 5*

Punctul de plecare al educației creștine-scria Simion Mehedințiu este acesta: „perfecțiunea nu este cu puțin, e posibil totuși perfecționarea. A face deci, din poporul nostru, un popor de sfinți, asta nu stă în cadrul firii omenești. Să-l apropiem însă de învățăturile Evangheliei, asta se poate oricând.” Idealul religios vizează raportul omului cu Dumnezeu, apropierea finit limitată de ființa infinită. Iisus Hristos este persoana fundamentală, importantă a lumii, este paradigma existențială de la care se va inspira adevăratul creștin în acțiunile sale. Idealul educației creștine nu are funcționalitate fără ajutorul lui Dumnezeu. „Fără Dumnezeu, omul nu va ajunge la desvârșirea sa”-menționează Martínez de Pison Liebanos. Există o multitudine de modalități și forme de organizare și desfășurare a educației religioase în rândul colarilor.

Factorii de seamă care contribuie la educația religioasă sunt: familia, școala, Biserica, mass-media și alți factori ca: mediul înconjurător, lectura etc. Credința este formată și desvârșită prin educație, iar educația nu este periclitată de prezența credinței religioase. Ea are nevoie de sprijinul educației, al unui exercițiu de cultivare printr-o nimerită informare și formare. Educația religioasă nu se reduce numai la învățarea unor rugăciuni, dobândirea de noi cunoștințe sau să se închinăm la icoane, ci mai mult, de a ne comporta pe fondul atitudinal și de credință în Dumnezeu. Acest lucru se realizează cel mai bine prin intermediul activităților extra colare.

Activitățile extra colare realizate de profesorul de religie în vederea realizării educației religioase sunt:

- drumeții și excursii la biserici vechi și mănăstiri;
- manifestări culturale-artistice cu caracter religios;
- munca cu cartea religioasă;
- simpozioane și concursuri literare;
- participarea la slujbele religioase.

1. Drumeții și excursii la biserici vechi și mănăstiri.

Dacă drumeția-vizită are loc la o comună vecină, trebuie ca profesorul să se intereseze din timp, să cunoască istoricul aceluia edificiu de cult, stabilind toate datele acestei vizite; preotul din localitatea vizitată trebuie să cunoască ce elevi sunt, din ce clase fac parte; tema trebuie aprofundată și pusă în discuție, vorbitorul coborându-se la nivelul de înțelegere al elevilor.

Excursia contribuie la dezvoltarea simțului de observație al elevilor, a interesului pentru studiul teologic; contribuie la lărgirea cunoștințelor teoretice, îndrăgesc efectul instructiv-educativ al activităților didactice, realizându-se astfel legătura dintre teorie și practică. Prin lecțiile excursiei se asigură stimularea curiozității de a descoperi noi fenomene și elemente de credință ortodoxă, dezvoltându-se dorința de a călători în scopul cunoașterii istoriei creștinismului din țara noastră.

Pe plan afectiv, prin excursiile cu elevii se trezesc sentimente de preuire și atașament față de frumusețile naturale ale patriei, dar și față de realizările unor obiective de cult construite de-a lungul anilor în țara noastră. Prin excursia colară se dezvoltă la elevi spiritul de prietenie, de voință, de disciplină și de credință. Această acțiune didactică trebuie bine pregătită după un plan care cuprinde trei etape: organizarea excursiei, desfășurarea excursiei și evaluarea.

Evaluarea constă în: reconstituirea traseului parcurs pe zile și locuri vizitate și selectarea informațiilor cele mai relevante culese de elevi; punerea întrebărilor de către profesor precum: ce obiective s-au vizitat, care este istoricul mănăstirii vizitate, ce le-a plăcut cel mai mult?

2. Manifestări culturale-artistice cu caracter religios.

Profesorul de religie trebuie să aibă în vedere că în timpul anului școlar să organizeze și să desfășoare programe culturale-artistice cu elevii și. Pentru aceste activități încă din toamnă trebuie să întocmească programe concrete fixându-și punctele culturale pe care trebuie să le pregătească cu elevii, repartizându-i conform aptitudinilor și înclinațiilor lor la învățarea unor monologuri, piese de teatru pe teme religioase, poezii, coruri etc.

Încă de când întocmește planificarea să întocmească și să planifice pentru toată perioada anului școlar programele culturale-artistice, în vederea sărbătoririi celor mai importante evenimente religioase ale anului. Profesorul poate să indice din timp și să recomande elevilor să se documenteze cât mai corect despre aceste aniversări din timpul anului și să întocmească articole care vor fi puse la gazeta de perete a clasei sau a colii. Elevii pot să popularizeze însemnătatea acestor sărbători religioase la radio și în presa locală. La serbările artistice să fie invitați pe lângă părinții elevilor și oameni de cultură și de stat din localitatea din care face parte școala.

3. Munca cu cartea religioasă.

Această manifestare se poate organiza în sala de festivități a colii, în sala de bibliotecă sau chiar în alt încăpător. Profesorul comunică elevilor care vor organiza această expoziție și cu ce ocazie. Se achiziționează cărți de religie din donații, se cumpără noutăți editoriale, Biblia școlarului nu trebuie să lipsească, iar dacă dintre scriitorii locali publico carte pe tema religioasă, să fie invitat la expoziția de carte și să ia cuvântul pentru a justifica ce l-a determinat să creeze lucrarea religioasă. În sala unde se amenajează expoziția cu carte religioasă se poate face și o expoziție de icoane dedicate aceleiași sărbători.

Activitățile literar-religioase reprezintă o formă atractivă, recreativă și dinamizatoare pentru realizarea cu succes a obiectivelor propuse în domeniul lecturii religioase. Temeiul includerii activităților în sistemul de activități culturale-artistice organizate de profesor în munca cu cartea religioasă este binevenit deoarece deschide gustul elevilor pentru lectura acestui gen de carte. Totodată dezvoltă memoria și gândirea elevilor, le aprofundează și le lărgite cunoștințele cu privire la credință. Activitățile literare vor fi utilizate nu ca scop în sine, iar conținutul acestora trebuie să servească, în mod explicit, obiectivelor citirii și lecturii în afara clasei prin îmbogățirea fondului lexical, fixarea vorbirii gramaticale, modelarea expresivității, coerenței și totodată formarea trăsăturilor de personalitate, aptitudinilor, trăsăturilor de voință și caracterului de adevărat credincios.

4. Simpozioane și concursuri literare.

Simpozionul este o manifestare culturală organizată la nivel județean, național, internațional. La loc vizibil se află programul de desfășurare a acestei activități: prezentarea comunicărilor în plen și pe secțiuni, tematica meselor rotunde și cu membrii care conduc dezbaterile, activitățile practice ce pot fi desfășurate cu elevii. De asemenea se organizează cu toți participanții la simpozion excursii la mănăstiri și biserici vechi.

Concursurile se pot organiza tip gen „Cine tie câștigă”, dotat cu premii. Se poate organiza în cadrul clasei sau cu elevii din serii paralele ale colii, sau cu elevii din clase apropiate, sau pe grupuri de coli. Concursurile pot fi organizate și pentru desemnarea celui mai talentat povestitor, a celui mai bun cunoscător de versuri, recitator artistic. La concurs este bine să fie invitați și părinții elevilor, cadre didactice și alți oameni de cultură. Se poate desfășura pe bază de întrebări și răspunsuri pe teme literar-religioase, sau cîntec imitar pe hartă. Ce mănăstiri vom întâlni pe drumul cîntecului noastre imaginare din Dr-Tr-Severin, Vâlcea, Brașov, Neam, Suceava? Descrie-i-le! Povestii istoricul lor și prin ce își păstrează identitatea de locație de cult? Atât simpoziionale cât și concursurile urmesc

cultivarea interesului și a gustului elevilor pentru a citi, pentru folosirea corectă a cărții în mod independent, din proprie inițiativă.

5. Participarea la slujbele religioase.

Alături de școală, o contribuție de seamă în educația religioasă o realizează biserica. Să nu uităm că primelecoli au apărut pe lângă biserici și mănăstiri iar educația era realizată de către preot. În fiecare duminică și în zilele de sărbătoare, elevii trebuie să participe la slujbe în biserică, fie în grup însoțit de profesorul de religie, fie împreună cu părinții sau în mod individual. Dar un rol mare îl are profesorul care trebuie să organizeze cu elevii și mai întâi vizite la biserică și să-i informeze pe aceștia de ce este nevoie să intrăm în biserică la zilele de sărbătoare. Preotul împreună cu profesorul să descrie biserica, care sunt părțile componente, să prezinte prin descriere icoanele și de ce este nevoie să ne închinăm lor.

Conținutul activităților extrașcolare se fixează în funcție de preferințele și dorințele elevilor, de condițiile și posibilitățile de realizare. Formele de realizare sunt mai elastice, ingenioase și cu caracter recreativ și au menirea de a stimula activitatea de învățare, de a întregi și deservii ceea ce elevii au acumulat în cadrul lecțiilor. Evaluarea rezultatelor se face prin alte modalități predominând forma aprobării prin laudă.

Bibliografie:

1. Mehedinți Simion, Creștinismul Românesc, Ed. Anastasia, Buc. 1995;
2. Cerghit Ioan, Metode de învățământ, E.D.P. Buc. 1997, ediția a III-a;
3. Constantin Cucoș, Educație religioasă, Ed. Polirom, Iași, 1998;
4. Ionescu Miron și Radu Ion, Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj, 1995;
5. Sebu Sebastian, Metodica predării religiei în școală, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2000;
6. Iordăchescu Nicolae, Metodica predării religiei în învățământul preuniversitar, Ed. Gh. Alexandru, Craiova, 2000.

SITUAȚII EDUCATIVE ÎN ACTIVITATEA EXTRACURRICULARĂ

*Profesor, D-na Ramona Ionela
Școala Gimnazială Bîlvești*

Oricât de important ar fi educația curriculară, realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățământ școlar. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

După o binecunoscută clasificare UNESCO, educația extracurriculară, adică educația de dincolo de procesul de învățământ, apare sub două aspecte principale:

1. Educația informală, reprezentând influența incidentală a mediului social, transmisă prin situațiile vieții de zi cu zi. Mă refer aici la educația în familie, dar și la influența comunității sociale, a grupurilor de prieteni, a mass-mediei (în special a televiziunii). Deși lipsite de o structurare precisă și de o proiectare sistematică, toate acestea au totuși o mare forță de înrămurire.

2. Educația non-formală, care se realizează fie sub egida unităților din sistemul de învățământ, fie în cadrul unor organizații cu caracter educativ, independente de sistemul de învățământ, dar ale căror obiective educaționale sunt în consonanță cu cele ale școlii.

În continuare, voi vorbi despre situațiile extracurriculare cu caracter non-formal, ele aflându-se mai direct în sfera influenței cadrelor didactice din școli.

Principalele trăsături specifice situațiilor extracurriculare includ:

- au un caracter preferențial, opțional, facultativ;
- au cel mai adesea un subiect grupal, determinând activități comune;
- asigură o învățare implicită, practică, interdisciplinară;
- sunt axate pe interesele, înclinațiile și aptitudinile personale ale elevilor.

Principalele lor valențe educative, pe care le putem fructifica sunt:

- funcția de loisir (organizarea timpului liber al copilului).

Fiind desfășurate în timpul liber, situațiile extracurriculare sunt bazate pe libera alegere a copiilor, pe dorințele și interesele lor. Copiii aderă la ele de bunăvoie; orice presiune externă (a părinților, educatorilor din școală) slăbește atractivitatea, dar și influența lor. Situațiile extracurriculare au o funcție recreativă, de refacere a forțelor copiilor, de trăire a unor momente de relaxare, în care copiii simț bucuria de viață. Această funcție de loisir poate implica și efort, care are și valențe în sensul educației morale aducând copiilor o mare satisfacție.

- funcția social-integrativă, permițând relații interpersonale și de grup, altele decât relațiile obișnuite în procesul de învățământ. Bine concepute, aceste situații îi ajută pe copii să descopere valoarea cooperării pentru atingerea unor obiective comune, fie ele și recreative.

Situațiile din cadrul extracurricular non-formal, organizate fie de școală, fie de organizația de copii și tineret sunt, de regulă, situații de grup, chiar dacă în desfășurarea lor fiecare elev își trăiește și propria sa situație personală. Ele presupun o activitate comună, cu obiective comune, ceea ce nu exclude ca fiecare elev să aibă sarcini individuale în realizarea acestor obiective. Relațiile sociale dintre elevi sunt mai bogate și mai variate decât în procesul de învățământ. De asemenea, se lărgesc relațiile cu mediul social înconjurător, cu comunitatea locală. Treburile sociale sunt mai profund satisfăcătoare. Întârzierile sunt și ele de natură socială.

- funcția formativă (complementară instruirii și educației din procesul de învățământ).

și în situațiile din cadrul extracurricular se învață, dar altfel decât în cadrul școlar. Este cel mai adesea o învățare implicită, decurgând din experiența trăită direct. Are un caracter practic, operațional și interdisciplinar. Ea nu se suprapune învățării curriculare – are însă un rol complementar în raport cu cea curriculară. Iar faptul că se desfășoară la o temperatură emoțională mai ridicată decât activitățile școlare sporește și potențialul ei educativ.

Situațiile educative extracurriculare servesc dezvoltării copiilor atât sub aspect cognitiv, lărgind orizontul lor de cunoaștere și îmbogățindu-l cultural, cât și sub aspectul formării lor morale și spirituale. Nu este o repetare a instruirii și educației școlare, ci o întregire a ei prin experiențe noi de viață.

- funcția vocală, relevând și cultivând aptitudinile speciale.

Datorită caracterului lor preferențial, multe activități extracurriculare răspund mai direct intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor personale ale elevilor, care nu-și găsesc totdeauna prilejul de manifestare în clasă. Mai ales cercurile de elevi din coli și cluburi ale copiilor pot dezvoltă cultive vocații nebănuite, pasiuni incipiente, talente în formare în domeniul artistic, tehnic, sportiv etc. și acest lucru sporește atractivitatea, dar și valoarea lor.

Relevarea acestor aptitudini și înclinații personale ale elevilor de către situațiile educative extracurriculare, deschide uneori, pentru elevii mai mari, chiar orizonturi profesionale.

Categoriile de situații educative extracurriculare

După conținutul dominant al activității desfășurate:

- activități cu conținut cultural, artistic, spiritual (ansambluri de dansuri populare, cenacluri, redactarea unei reviste școlare, ojeztoare, un spectacol de teatru etc.);
- activități cu conținut științific și tehnico-aplicativ (un cerc de aeromodele, o expoziție de aparate electronice construite de elevi, electrificarea unei tabere, cercul „Prietenul meu, calculatorul” etc.);
- activități sportive (o echipă de oină, cicloturismul, o demonstrație sportivă, participarea la un meci etc.);
- jocuri distractive;
- activități de participare la viața și activitatea comunității locale, la înfrumusețarea colii, la îmbogățirea materialului didactic;
- activități de exercitare a vieții democratice de grup (decizii colective, distribuirea responsabilităților, aprecierea rezultatelor, alegerea unor lideri etc.).

Elevii nu sunt pur și simplu „puși” în astfel de situații. În mare măsură, ei le inițiază, le proiectează, le realizează, le evaluează.

După cadrul de organizare al situațiilor non-formale:

- activități de cerc (specializate); aici se includ și echipele sportive, formațiile muzicale, cenaclurile literare, cinecluburile, atelierelor de creație tehnică etc.;
- activități de masă (serbări, excursii, evocări istorice etc.);
- activități individuale (de creație literară, artistică, tehnică, de antrenament sportiv, de vizionare a unor spectacole etc.).

Situațiile în care se desfășoară activitatea extracurriculară în diferitele ei forme pot avea loc fie în cadrul colii, fie în cadrul cluburilor elevilor, taberelor școlare sau altor instituții de sub egida colii, fie în cadrul organizației de copii și tineret (cercetărie).

În toate aceste tipuri de situații extracurriculare, un factor important îl constituie climatul vieții de grup și al relației educator-copil. Este necesar un climat stimulatoriu pentru fiecare, antrenant, de încredere și prietenie, care să facă posibil exprimarea liberă. Fiecare copil trebuie să se simtă actor și nu participant pasiv.

Unele situații au efecte imediate, pe plan cognitiv, emoțional, relațional. Totuși, trebuie subliniat că influența educației extracurriculare se exprimă nu prin situații singulare, ci prin sisteme de situații de diferite tipuri, într-o succesiune gradată. Această influență

sistematic , de durată , și poate găsi expresia în planurile activităților extracurriculare ale copiilor și ale fiecărei clase, urmărind dezvoltarea armonică a copiilor, pe toate dimensiunile personalității lor.

BIBLIOGRAFIE

1. Constantin Postelnicu, „Fundamente ale didacticii școlare”, Editura Aramis, București, 2002.
2. Dumitru Popovici, „Pedagogie generală”, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1998.
3. Dumitru Popovici, „Didactica. Soluții noi la probleme controversate”, Editura Aramis, București, Colecția „Educația - 2000”.
4. Elena Macavei, „Pedagogie – Teoria educației”, vol. I și II, Editura Aramis, București, 2002.
5. Ioan Bontaș, „Pedagogie”, Editura All, București, 1994.
6. Ioan Nicola, „Tratat de pedagogie școlară”, ediția a doua, revizuită, Editura Aramis, București, 2002.
7. Ștefan Mircea. „Crearea situațiilor educative”, Editura Politică, București, 1988.
8. Ștefan Mircea, „Teoria situațiilor educative”, Editura Aramis, București, 2003.
9. Ion Negre-Dobridor, „Didactica nouă”, Editura Aramis, București, 2005.
10. Valentin Dogaru-Ulieru, Luminița Drăghicescu (coord.), „Educația și dezvoltarea personală”, Editura Scrisul Românesc Fundația - Editura, Craiova, 2011.

ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE – FORME ȘI CONȚINUTURI

Dicu George
școala Gimnazial "Regele Mihai I"

Desigur, în unele situații, activitățile extracurriculare pot determina o „pierdere de timp” sau o distragere a educabilului în defavoarea activităților educative formale. Însă, dincolo de orice, nu trebuie să avem în vedere doar activitatea în sine, ci natura particulară a experienței individuale a educabilului, în cadrul activității care devine cea mai interesantă pentru acesta (Rubin R.S., Bommer W.H., Baldwin T.T., 2002, pag. 452).

Din aceste considerente, rolul colii și al cadrului didactic (în colaborare cu alți factori educaționali, precum familia, anumite grupuri la care aderă elevii) este acela de a furniza cele mai valoroase activități extracurriculare pentru dezvoltarea elevului și a-l îndruma spre acestea. Ca orice demers orientat către o finalitate, activitatea extracurriculară presupune o anumită structurare și organizare, asigurate de corelarea activităților de proiectare, implementare și evaluare. Reușita activităților extracurriculare rezidă deci în gestionarea celor trei procese și în asigurarea relației ce se stabilește între acestea. În cadrul activităților extracurriculare, cele trei procese nu se constituie în procese originale, diferite cu mult de caracteristicile identificabile în orice situație educațională din școală, dar esența lor stă în particularizare, prin prisma specificului categoriei de activități extracurriculare pe care le vizează. Există însă niște repere generale, identificabile în cadrul fiecărui proces, indiferent de tipul de activitate extracurriculară avut în vedere. Indiferent de nivelul de acțiune și de tipul de control.

Procesul proiectării activităților extracurriculare se desfășoară în mai multe etape și se manifestă, ca orice proces de proiectare, ca un proces pentafazic (Wheeler D.K., 1967), structurat în jurul următoarelor aspecte:

- selectarea finalităților, scopurilor și obiectivelor ce se doresc a fi atinse prin procesul de implementare a activităților extracurriculare;
- alegerea experiențelor extracurriculare necesare atingerii finalităților educaționale, planificate și organizate în prealabil, conform caracteristicilor situației educaționale, finalităților următoare, conținuturilor curriculare, dar mai ales, particularităților de vârstă și individuale ale educabililor;
- alegerea conținuturilor prin intermediul cărora este oferită experiența de învățare, conform unor criterii de selecție mai puțin riguroase și tehnice, și mai degrabă, centrate pe nevoile și interesele educabililor;
- organizarea și integrarea experiențelor și conținuturilor în activități specifice cu caracter extracurricular și anticiparea modalităților generale de realizare a acestor două aspecte, ca și repere orientative pentru munca efectivă a cadrelor didactice;
- evaluarea eficacității tuturor aspectelor din fazele anterioare, ca necesitate pentru eficientizarea și optimizarea activităților extracurriculare. Modalitățile sunt: evaluarea realizată de către principalele categorii de persoane care vor fi implicate în activitățile extracurriculare și evaluarea prin testarea efectivă în practică a proiectului extracurricular, pentru a-i certifica eficiența.

Pornind de la criteriul locului desfășurării activităților extracurriculare și instituția care le gestionează, le putem clasifica în:

- activități extracurriculare desfășurate în instituțiile de învățământ, dar în afara clasei și a lecției;

- activități extracurriculare desfășurate în afara instituțiilor de învățământ, dar sub incidența acestora;
- activități extracurriculare desfășurate în instituțiile de învățământ, de alte instituții cu funcții educative.

În funcție de grupul întreprins vizat și dimensiunea acestuia, activitățile extracurriculare sunt:

- activități cu întreaga clasă de elevi;
- activități realizate pe grupe de elevi;
- activități individualizate.

În funcție de finalitatea urmărită, activitățile extracurriculare pot fi:

- activități cu caracter predominant informativ;
- activități cu caracter predominant formativ.

În funcție de dimensiunea educațională dominantă, activitățile extracurriculare sunt:

- activități de educație intelectuală;
- activități culturale;
- activități sportive;
- activități artistice;
- activități de educație morală.

Implementarea activităților extracurriculare impune particularizarea activităților inițiate la tipul și specificul activităților avute în vedere și a colectivului de elevi vizat. Concluzionând, asigurarea calității și eficienței activităților extracurriculare este fundamentată pe respectarea unor principii de proiectare și implementare curriculară ce se regăsesc în:

- concentrare pe ceea ce se învață: proiectarea, implementarea și evaluarea activităților extracurriculare se concentrează pe obiective, dar în limitele celui ce învață;
- simplificarea interzisă: proiectul activităților extracurriculare nu este unul mecanic sau productiv, ci unul centrat pe dezvoltarea elevului;
- soluție exhaustivă: proiectarea activităților extracurriculare trebuie să țină cont de toate interesele, iar proiectul trebuie să satisfacă toate cerințele participanților;
- transparență totală: procesul de proiectare este unul deschis, cunoscut tuturor celor implicați;
- Informare completă: în proiectarea și implementarea activităților extracurriculare este importantă exploatarea tuturor surselor de informare (documente sau chiar anumite persoane specializate);
- competențe clare: fiecare membru al echipei trebuie să aibă competențele clar definite;
- parte din întreg: proiectarea reprezintă doar una dintre etapele activităților extracurriculare, nelimitându-se doar la acest aspect;
- fidelitate și operativitate: în proiectarea și implementarea activităților extracurriculare trebuie tratate toate informațiile, fără nici un fel de parțialitate;
- Justificare deplină: obiectivele unui proiect al activităților extracurriculare nu sunt acceptabile numai dacă sunt perfect justificabile;
- valorizare anticipată: proiectarea nu este completă dacă obiectivele nu sunt estimate valoric în timp;
- revizuire: valoarea unui proiect al activităților extracurriculare trebuie revizuită periodic înainte și după aplicare, chiar dacă nu există disfuncții.

ACTIVITATEA EXTRASCOLARA IN FORMAREA PERSONALITATII ELEVULUI

*Dun reancu Costel
coala Gimnazială Dumitru Craoveanu, Izvoru-Bârzii*

Pe lângă caracterul educativ, activitățile extrascolare contribuie și la formarea personalității elevului. Aceste activități, dacă sunt realizate în concordanță cu cerințele societății cât și ale elevilor se pot dovedi deosebit de benefice și utile în decursul vieții. Succesul acestor activități poate fi influențat de anumite aspecte cum ar fi: desfasurarea lor după programul de școală, starea de oboseală a elevilor de după școală cât și lipsa de concentrare a acestora la orele de școală dacă aceste activități extrascolare au loc înaintea orelor de curs. În acest caz profesorii sunt atenți la viața școlară a elevului din ziua respectivă, discută cu aceștia și încearcă să găsească o cale de mijloc pentru a putea desfășura și aceste activități extrascolare având în vedere programul încărcat al elevilor din ziua de astăzi. De-a lungul timpului aceste activități au îmbrăcat diferite forme, toate având ca obiectiv învățarea nonformală și petrecerea timpului liber într-un mod cât mai plăcut. Prin aceste activități, elevii își pot dezvolta anumite competențe și abilități necesare unei integrări cât mai bune în societate. Atunci când ne referim la activități extrascolare, avem în vedere un program care cuprinde diferite activități la care elevul participă după orele de curs, cu plăcere, deoarece scopul este acela de a-i forma abilitățile necesare unei bune dezvoltări în formarea personalității elevului care își va găsi prin acestea inclinațiile, talentul și domeniul în care ei vor ajunge să fie performanți. Având în vedere disciplina pe care o predau (Educație fizică și sport) am încercat să dezvoltăm elevilor întreaga paletă de deprinderi și priceperi motrice de bază și utilitar-aplicative, calitățile motrice sub toate formele lor cât și deprinderile motrice sportive elementare specifice diferitelor ramuri de sport ce se pot practica în cadrul orei de educație fizică și sport. Încă din clasele mici am pus accentul pe dezvoltarea deprinderi și calități motrice deosebit de importante atât în cadrul anilor de școală cât și în afara acesteia având în vedere dorința omului de a-și petrece timpul liber într-un mod cât mai plăcut (prin mișcare), dezvoltându-și în același timp sănătatea, armonia corpului fizic cât și inteligența materiei cu care suntem înzestrați. În cadrul activităților extrascolare având un bun nivel de dezvoltare al acestor calități fizice se pot desfășura diferite activități sportive care pot dezvolta spiritul de emulație, de întrecere, de fair-play, atât de necesare personalității elevului, omului de mâine. Aceste activități mai au rolul de a-i ușura elevului socializarea cu ceilalți, legarea unor relații de prietenie cu partenerii din echipă cât și cu adversarii, cunoașterea diferitelor locuri noi în care pot avea loc aceste activități, etc. O altă temă foarte importantă este timpul liber și elevul trebuie să aibă alternative atractive care să-i dezvolte competențele însușite în școală. Activitățile extrascolare sunt acele surse care se deschid pe ambele părți, scopul lor fiind același, de dezvoltare a personalității și de stimulare a încrederii în sine. Este de dorit ca elevul să învețe prin joc, să asimileze noi cunoștințe și într-un cadru nonformal. Datoria noastră de profesori este de a-i da elevului spațiul și de a-l aduce în starea care să-i ajute să dea frau liber imaginației, să-și valorifice inclinațiile dezvoltându-le până va ajunge la performanță. Un eveniment deosebit mai poate fi considerat un Campionat European, Mondial, acesta fiind un prilej de bucurie, de trăiri intense a meciurilor mai ales dacă joacă și echipa țării noastre. Prin aceste activități li se oferă elevilor un alt mod de însușire a unor trăiri, emoții, valențe pozitive ale vieții. Cât sunt mici totuși copiii trebuie să-și însușească valori morale, să trăiască momente înaltătoare, să constientizeze rolul mișcării (a sportului) în formarea lui ca individ și să participe la cât mai multe activități sportive atât ca

participant direct sau simplu spectator alături de familie, prieteni etc. Aceasta este una din caile de parcurs pentru o viață echilibrată, pentru formarea ca individ responsabil pentru societate. Se recomandă desfășurarea de parteneriate școlare având ca parteneri: familia, comunitatea, reprezentanții bisericii, școala. Aceasta triadă stă la baza formării individului și niciun factor nu poate lipsi pentru ca acest echilibru pentru viitorul individului să fie afectat. Acest parteneriat se poate realiza în cadrul școlii prin diferite concursuri sportive, serbări, concursuri tematice, la care să fie invitați părinții sau membrii comunității. În urma acestor activități elevii trebuie încurajați, stimulați, recompensați atunci când e posibil în așa fel încât munca, efortul lor să le dea o satisfacție interioară determinându-i să continue. Nici un efort nu trebuie să fie considerat prea mare atâta timp cât beneficiarii acestuia sunt copiii, tânăra generație, cei pe care ai vrea să ai așa cum ai vrea să crești.

EVALUAREA PROGRAMELOR/ PROIECTELOR SOCIALE ȘI EDUCATIONALE

*Prof. Înv. Pre c. Duralia Luiza – Daniela
școala Gimnazială "Dimitrie Grecescu"
Drobeta Turnu – Severin
Județul Mehedinți*

Evaluarea programelor sociale constituie un domeniu nou, care s-a bucurat în mare măsură de interes din partea cercetătorilor, finanțatorilor, factorilor de decizie. Interesul și nevoia de evaluare, fondurile alocate programelor sociale și educaționale și cercetările evaluative au stimulat dezvoltarea rapidă a domeniului.

Evaluarea este un proces de învățare, care dezvoltă competențele tuturor celor implicați în program de a se autoevalua, de a evalua activitatea și rezultatele echipei de proiect, de a participa la procesul de evaluare. Evaluarea prin împuternicire ajută participanții să își îmbunătățească activitatea și rezultatele prin autoevaluare și reflecție. Caracteristica sa principală este aceea că promovează o cultură a învățării și a evaluării.

Un moment important în dezvoltarea evaluării programelor sociale și educaționale, în ordine cronologică, este localizat temporal în anii '30 - '50 și este caracterizat prin dezvoltarea modelului evaluării centrate pe obiective (R. Tyler) și prin mișcarea în favoarea acreditării unităților de învățământ.

Anii '80 - '90 se caracterizează prin consolidarea bazelor teoretice ale evaluării programelor sociale și educaționale, prin dezvoltarea unor programe de pregătire a evaluatorilor - "profesionalizarea evaluării" - și preocupări pentru metaevaluare, pentru definirea unor standarde de apreciere a evaluării programelor sociale și educaționale.

Dezvoltarea programelor sociale, investițiile financiare și umane pe care le-au implicat au dus la creșterea nevoii de evaluare, cu scopul controlului calității serviciilor/produselor, justificării investițiilor, analizei efectelor și impactului programelor sau aprecierea măsurii în care acestea au servit la ameliorarea sau rezolvarea unei probleme.

Din perspectivă managerială a apărut interesul pentru coordonarea eficientă a programelor, înșurătorii managerii aveau experiență în acest domeniu.

La aceste aspecte se adaugă unele preocupări de natură intelectuală. Criticii sociali au observat destul de repede punctele slabe ale unor programe, căutând apoi soluții pentru ameliorare. În acest sens, ei aveau nevoie de date evaluative privind organizarea și implementarea programului, eficiența, eficacitatea, punctele sale slabe sau punctele forte. Toate aceste aspecte au făcut necesară apariția unei noi categorii profesionale. La sfârșitul anilor '60, cererile de feedback asupra programelor sociale au depășit oferta de personal existent, determinându-i pe mulți dintre absolvenții de științe sociale să se orienteze spre

evaluare. Evaluarea este o profesie, cu toate că evaluarea de programe nu reprezintă un domeniu de activitate complet profesionalizat. Un indicator al profesionalizării este și apariția unor reviste de specialitate, a unor asociații profesionale și a standardelor profesionale.

În Europa, evaluarea programelor sociale și educaționale s-a dezvoltat la începutul anilor '80, în contextul integrării europene. În România, domeniul evaluării programelor sociale și educaționale se află la început, deoarece obiectul său - programele sociale și educaționale - au apărut în urmă cu aproximativ un deceniu. Primele evaluări de programe au fost cele realizate cu asistență internațională (de ex., programul Phare). Primul program care a cuprins și o componentă de monitorizare și evaluare a fost PAEM - Programul de Măsură Active pentru Combaterea omajului, administrat de Fundația Internațională pentru Management, în perioada 1994-1997.

Evaluatorii definesc diferiți termeni sau interpretează diferit anumite abordări. Evaluarea este, în general, o activitate de echipă, de aceea o armonizare a accepțiunilor termenilor, strategiilor și modelelor teoretice este necesară, în vederea ameliorării comunicării și colaborării. Este important ca membrii echipei să împărtășească o viziune comună asupra procesului de evaluare, astfel încât activitățile lor să fie complementare în atingerea aceluiași scopuri.

Există moduri diferite de a defini evaluarea:

- determinare a gradului de realizare a obiectivelor;
- culegere de informații pentru adoptarea unor decizii;
- apreciere a meritului, valorii unui proiect sau program;

Evaluarea reprezintă un proces de apreciere a valorii, meritului și calității unui proces, produs sau rezultat.

Obiectul evaluării îl constituie:

- componentele programului (obiective, resurse umane, materiale, procedurale (strategii de acțiune) și de conținut, populația-intin, timpul, sistemul managerial și propriul sistem de evaluare);
- proiectul programului;
- implementarea programului;
- rezultatele, efectele (impactul programului).

Funcțiile și scopurile :

- oferirea informațiilor pentru adoptarea de decizii: utilitatea - evaluare formativ
- controlul calității - evaluare sumativ
- dezvoltarea cunoștințelor noi (apropiere de cercetare).

Scopul principal al evaluării de programe este de a oferi feedback în ce privește impactul sau rezultatele și de a informa factorii de decizie despre eficacitatea programului și despre pertinenta ipotezelor care stau la baza unei intervenții sociale. Evaluarea servește unor scopuri diferite, care presupun criterii de evaluare diferite sau cel puțin ierarhizări diferite ale criteriilor. Evaluatorii ar trebui să menționeze și să explice clar scopurile evaluării, iar metaevaluarea să analizeze consensul, claritatea și implicațiile acestora.

În mod tradițional, evaluarea va adresa întrebări privind rezultatele unui program sau proiect educațional, dar nu trebuie să se rezume la acestea, ci să se intereseze și de scopurile

programului, de proiectul/ strategia de implementare, de activitățile propriu-zise. Evaluatorii își construiesc o serie de "întrebări de evaluare" care le ghidează parcursul evaluativ: Programul s-a derulat conform cu obiectivele planificate? Ce rezultate au fost atinse? Ce tipuri de rezultate produce? Ce impact a avut programul? Programul îndeplinește criteriile de eficacitate; merită costurile angajate? Cum a fost condus programul? Cât de bine au fost respectate cerințele inițiale? Ce fel de utilizare dorim să producem (instrumental / conceptual)? Cum și cui vor fi comunicate rezultatele? etc.

Pentru a construi o imagine completă, evaluarea nu trebuie să se rezume doar la rezultate sau impact, ci să se intereseze și de scopurile programului, de strategia de implementare, de activitățile propriu-zise și de modul în care vor fi utilizate rezultatele.

Culegerea datelor și elaborarea raportului sunt direct influențate de nevoile de informare, interesele și așteptările beneficiarilor. Dacă evaluatorii acord atenție acestor aspecte, există premise pentru a satisface criteriile de relevanță, importanță, scop și timp. Este important să culegem date cantitative și calitative, de la diferite categorii de beneficiari. Este, de asemenea, foarte important echilibrul dintre descrieri, observații, judecăți și recomandări.

Există mai multe categorii de beneficiari ai evaluării, iar nevoile lor de informare sunt diferite. De exemplu, evaluarea unei inovații educaționale sau evaluarea unor programe colare interesează profesorii, elevii, părinții, factorii de decizie, politicienii, managerii colari, editorii, sponsorii, cercetătorii și nu în ultimul rând, cetățenii - plătitorii de taxe și impozite.

Prin urmare, proiectul unei evaluări trebuie să reflecte diferențele categoriei de public, nevoile, interesele și așteptările lor și modalitățile prin care se încearcă răspunsul la aceste nevoi. Dacă aceste aspecte sunt luate în considerare, este foarte probabil ca evaluarea să se alinieze în mare măsură nevoilor diferitelor categorii de beneficiari. Un raport de evaluare proiectat să răspundă nevoilor unor beneficiari nu va fi la fel de util și altei categorii de public.

Bibliografie:

Velea, Luciana și colaboratorii - Participarea elevilor în școală și în comunitate, Ghid pentru profesori și elevi, Editura Agata, 2006

Vlăscianu, Gheorghe coord., Neculau, Adrian - Școala la răscruce. Schimbări și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002

Webografie:

www.didactic.ro – Educația timpurie

www.edu.ro - Studiu de impact – Introducerea educației timpurii în sistemul românesc de educație

„IMPORTANT A ACTIVITĂȚILOR EXTRA COLARE LA GRĂDINI ”

*Fâlf e Ioana
Grădinița Nr.2 Cerneți*

Activitățile extracurriculare își au importanța lor în activitatea educațională. Din ce în ce mai multe sisteme educaționale le adoptă și le recunosc meritele în îmbunătățirea performanței copiilor la școală. S-a observat faptul că activitatea de învățare dă rezultate mult mai bune dacă este îmbinată și cu câteva momente de distracție și detensionare.

Educația extracurriculară își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității preșcolarilor. În grădinița contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de mîsură în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor. În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială.

Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educațional, ca set de intervenții complementare, apare ca o necesitate.

Activitățile extracurriculare organizate de grădiniță au conținut cultural, artistic, spiritual, științific, tehnico-aplicativ, sportiv sau sunt simple activități de joc sau de participare la viața și activitatea comunității locale.

Activitățile extracurriculare de masă reprezintă activități care cuprind aproape întreaga masă a copiilor dintr-o grupă, mai multe grupe, sau chiar grupe de copii din mai multe grădinițe. Aceste activități le oferă destindere, recreere, voie bună, satisfacții atmosferice de grup, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoașterea aptitudinilor. Aceste activități au caracter ocazional și iau forme foarte variate.

- sărbătorirea zilei de naștere a unui copil la care participă colegii din toată grădinița;
- aniversarea zilei de naștere a unor copii care au frecventat grădinița și acum sunt la școala primară;
- vizionarea în grup a unor spectacole la teatrul de păpuși;
- vizitarea centrului de plasament;
- excursii;
- plimbări în parc;
- vizită la diferite muzee.

Excursiile și taberele colare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețea naturii, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncă și luptă înaintașii lor învățând astfel să-și iubească țara, cu trecutul și prezentul ei. Prin excursii copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă scriitori și artiști.

Sărbătorile reprezintă un necesar izvor de satisfacție, bucurii, creează bună dispoziție. Sărbătorile pot lua forme variate, de la solemnă evocare istorică la un vesel carnaval. La pregătirea și realizarea sărbătorilor, copiii participă cu înșuflețire și dăruire, din dorința de a oferi spectatorilor momente de înalt estetic, distracție, satisfacție, făcându-le viața mai frumoasă, mai plină de sens.

- Ziua mamei, Ziua copilului, Sfârșit de an.

- Serbări cu caracter istoric, cultural, comemorativ și religios: Ziua recoltei, Sf. Nicolae, Crăciun, Paști, 1 Decembrie, 24 Ianuarie, Ziua lui Eminescu, Ziua Europei, Carnaval;

Serbarea este modalitatea eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

Viziunile și spectacolele constituie o altă formă de activitate extracurriculară în grădinițe, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei.

De această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă nepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului.

Vizionarea unor filme, diafilme, spectacole de teatru precum și a emisiunilor TV, poate constitui de asemenea o sursă de informații, dar în același timp un punct de plecare în organizarea unor acțiuni interesante. De exemplu: vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, urmată de discuții pregătite în prealabil, pe lângă faptul că realizează completarea unor aspecte educative, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură, etc.

La copilul de vârstă preșcolară este strâns legat de activitățile desfășurate în grădiniță și în afara ei sub forma jocului, a învățurii și a muncii. Tocmai de aceea, o mare grijă trebuie acordată particularităților de vârstă și individuale ale copilului.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor preșcolare, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dorință, la astfel de activități.

Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de cutri și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și dragostea din sufletul copiilor, dar și îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

În concluzie putem spune că activitatea extracurriculară este o componentă educațională valoroasă și eficientă careia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el în primul rând o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activităților, cât și în relațiile cu copii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativității copiilor.

Bibliografie:

- Ionescu M. Chișinău - „Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire”. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001,
 Lespezeanu M. - „Tradiționalism și modern în învățământul preșcolar” Editura S.C. Omfal, București, 2007
 Preda Viorica - „Metodica activităților instructiv-educative în grădinița de copii.” Editura „Gheorghe Cărușu Alexandru”, Craiova 2009.

”EFFECTS OF HUMAN ACTIVITIES ON NATURAL DISASTERS” – PARTENERIAT STRATEGIC ERASMUS + PENTRU SUSȚINEREA SCHIMBULUI DE BUNE PRACTICI ÎN DOMENIUL COLAR

prof. Laura Filimon, Colegiul Tehnic de Transporturi Auto

Colegiul Tehnic de Transporturi Auto a început în această toamnă activitățile proiectului de parteneriat strategic între colii, „Efectele activității umane asupra dezastrelor naturale” sub acronimul e-HAND, proiect realizat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene prin Programul Erasmus+. Proiectul se va desfășura pe o perioadă de 3 ani (septembrie 2016 – august 2019), iar colile implicate în acest parteneriat sunt: LICEO ETTORE MAJORANA (Italia) care este și coordonator la nivel european, Tallinna Keskklinna Vene Gümnaasium (Estonia), Gaziantep Ticaret Odasi Guzel Sanatlar Lisesi (Turcia), Agrupamento de Escolas Póvoa de Lanhoso (Portugalia), 2nd General Lyceum of Oreokastro (Grecia), Lycée Polyvalent Boisjoly Potier (Reunion, Franța).

Educația este chemată să pregătească tinerii din întreaga lume, pentru a face față provocărilor complexe cu care ne confruntăm în prezent. Cu toate că interesul pentru educația în caz de catastrofe a crescut rapid pe plan internațional (Unesco a propus ca pregătirea populației în caz de catastrofe naturale să devină o problemă de bază care să fie abordată în cadrul "Deceniului de Educație pentru Dezvoltare Durabil"), este cunoscut faptul că programele colare ale elevilor nu țin seama de acest subiect.

Prin tematica abordată, proiectul dorește să dezvolte o cale didactică interdisciplinară inovatoare pentru a crește interesul elevilor pentru studiile legate de știință, pentru a îmbunătăți nivelul de competențe și abilități-cheie, în vederea limbilor străine, dezvoltarea competențelor digitale, a creativității, încurajarea participării tinerilor la viața democratică din Europa.

Programul de lucru a fost astfel planificat încât să permită elevilor nu numai să-și consolideze cunoștințele din cât mai multe domenii, dar, de asemenea, să le aplice în activități practice, să rezolve probleme din lumea reală, să participe la viața socială și politică sau în asociații de voluntari, sporind sentimentul de cetățean european, precum și promovarea valorilor umanitare esențiale.

Învățarea bazată pe cercetare va juca un rol major în proiect: vor fi realizate cercetări generale privind pericolele naturale și geologice, riscul de dezastru natural sau dezastru datorat activității umane, cu referire la: cutremure și erupții, deficitul de apă, creșterea speciilor invazive și pierderea biodiversității, evenimente catastrofale legate de schimbările climatice, cum ar fi: inundații, alunecări de teren, topirea ghețurilor, veri foarte calduroase.

Va face să crească motivația elevilor și să sporească interesul acestora pentru studiile științelor, acordând o atenție specială activităților STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică) îmbunătățirea competențelor profesorilor în învățarea bazată pe cercetare, în predarea CLIL (predarea disciplinelor utilizând limba engleză ca mediu de comunicare) și în abordările pedagogice centrate pe elev.

Elevii vor fi angajați în activități de învățare interactivă (brainstorming, prezentări multimedia interactive), învățare afectivă (prin schimbul de sentimente despre dezastre;

exerciții empatic), învățare bazată pe cercetare (studiu de caz, activități de cercetare și de analiză în echipă, utilizarea TIC, utilizarea și crearea de aplicații, proiecte de lucru), învățarea experiențială (realizarea de filme, teatru, ansambluri colare pe teme de dezastru, excursii pe teren împreună cu serviciile de sprijin în caz de dezastru; exerciții de cartografiere și de evaluare a vulnerabilității în școli și în comunități; revizuirea planurilor de urgență și de evacuare; interviuarea comunității locale asupra pericolului / memorii de dezastru)

Obiectivele proiectului sunt:

1. Cercetarea și analizarea din punct de vedere teoretic și practic a impactului dezastrurilor naturale asupra mediului, societății, economiei locale și internaționale;
2. Creșterea gradului de conștientizare a problemelor de mediu în comunitățile locale și oferirea de modele pozitive în contextul siguranței și sustenabilității;
3. Dezvoltarea personalității și competențelor sociale ale tinerilor pentru adoptarea unui comportament responsabil față de ei înșiși și față de semenii lor;
4. Cunoașterea planurilor de siguranță / regulilor locale și europene și comportamentelor adecvate aferente;
5. Încurajarea participării tinerilor la viața democratică a Europei, prin activități de învățare non-formal, care au ca scop îmbunătățirea abilităților și competențelor acestora.
6. dezvoltarea holistică a perspectivelor elevilor de învățare pe tot parcursul vieții, prin construirea unei game de aptitudini transferabile, cum ar fi antreprenoriatul, abilitățile de comunicare, învățarea în colaborare și spiritul de echipă.

Caracterul inovativ va fi dat și prin combinarea activităților din Programul Erasmus+ cu eTwinning unde se vor regăsi toate activitățile/produsele/rezultatele proiectului (eTwinning este o platformă de comunicare, colaborare, demarare proiecte pentru personalul didactic ce activează în colile din țările europene).

În perioada 28 noiembrie – 1 decembrie 2016, a avut loc prima reuniune transnațională de proiect, găzduită de Tallinna Keskklinna Vene Gümnaasium din Tallinn, Estonia.

Datorită faptului că proiectul prevede ca atât profesorii cât și elevii să fie implicați în managementul, implementarea, diseminarea și evaluarea proiectului, la această primă întâlnire au participat elevii Amza Claudiu, Moșoi Gabriel, Pătru Alin, Sali Bobi și profesorii Filimon Laura, Păunescu Sorin alături de directorul școlii, prof. Mărușcă Camelia.

În timpul întâlnirilor echipelor de proiect, s-au purtat discuții pe marginea activităților propuse prin planul de implementare, s-a stabilit modul de lucru al echipelor transnaționale de elevi pe platforma eTwinning, s-au ales instrumentele comune de lucru și s-au discutat detaliile pentru următoarea mobilitate care va avea loc în România.

În afara discuțiilor referitoare la implementarea proiectului, programul reuniunii a cuprins: prezentarea școlilor și echipelor de proiect, alegerea logo-ului proiectului, participarea la diferite ore de curs de tip CLIL, prelegeri despre biodiversitatea Mării Baltice și despre impactul încălzirii globale asupra mediului marin, susținute de către președintele Academiei Estoniene de Știință și de către specialiștii de la Universitatea Tehnică din Tallinn. Au fost realizate vizite la Institutul de Meteorologie, la Muzeul de Științe ale Naturii și la Muzeul Maritim „Seaplane Harbour”.

Cu siguranță proiectul nostru va aduce experiențe pozitive care vor putea face o diferență semnificativă în privința modului în care tinerii învață și înțeleg, precum și a modului în care aceștia sunt motivați să studieze și să lucreze în acest domeniu, contribuind în acest fel la realizarea obiectivelor Europa 2020.

PARTENERIATELE EDUCATIONALE ÎN EDUCAȚIA COPILULUI DE VÂRSTĂ TIMPURIE

Firicescu Ileana- Mihaela

Obiectivul programelor de dezvoltare timpurie este acela de a ajuta dezvoltarea psihică, emoțională și socială a copiilor și, pe termen lung, de a promova supraviețuirea copilului. Focalizarea pe educația timpurie și anii preșcolari este importantă deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid și, dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, este mult mai dificil și mai costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu.

Educația timpurie reprezintă totalitatea experiențelor individuale și sociale existente sau organizate, de care beneficiază copilul în primii ani de viață. Ele au rolul de a proteja, crește și dezvoltă ființa umană prin înzestrarea cu capacități și achiziții fizice, psihice, culturale specifice care să-i ofere identitate și demnitate proprie. Educația timpurie asigură fundamentele dezvoltării fizice și psihice și ale dezvoltării sociale. Ceea ce învață copiii în primii ani de viață reprezintă mai mult decât vor învăța tot restul vieții.

Educația timpurie se realizează ca educație informală în familie, în relații de vecinătate și în relații comunitare, prin mass-media – ca educație formală în creșe, grădinițe și alte instituții de ocrotire și educație; și sub forma educației nonformale în cluburi sportive, cluburi ale copiilor și elevilor, biblioteci, muzee etc.

Această educație, ca primă treaptă de pregătire pentru educația formală, asigură intrarea copilului în sistemul de învățământ obligatoriu (în jurul vârstei de 6 ani), prin formarea capacității de a învăța. Învățarea timpurie favorizează oportunitățile de învățare de mai târziu. Deprinderile și cunoștințele dobândite devreme favorizează dezvoltarea altora ulterior, iar deficiențele de cunoștințe și deprinderi produc în timp deficiențe mai mari, oportunități de învățare ratate sau slab valorificate.

În România, de regulă, se vorbește despre educația timpurie odată cu intrarea copilului în grădiniță. În același context, se consideră că grădinița asigură mediul care garantează siguranța și sănătatea copiilor și care, ținând cont de caracteristicile psihologice ale dezvoltării copilului, implică atât familia cât și comunitatea în procesul de învățare.

Pentru că vârsta timpurie este cea mai importantă perioadă pentru dezvoltarea personalității copilului, și perioada de la naștere până la intrarea în școală este stimulată, în dezvoltarea optimă a copilului este necesar parteneriatul educațional încheiat între grădiniță, respectiv școală și familie, comunitate ori instituții care au rol în creșterea, îngrijirea și educarea copilului.

Parteneriatele implementează un sistem de educație timpurie, un proces complex și îndelungat care cere o colaborare strânsă și continuă și o comunicare între Ministerul Educației, Cercetării și Inovării și alte instituții (incluzând familia, care este o instituție) în vederea asigurării coordonării tuturor măsurilor privind drepturile, protecția și dezvoltarea viitoare a copilului.

În cadrul acestor parteneriate se pot parcurge următoarele conținuturi: transmiterea unor informații despre ecologie, dobândirea unor cunoștințe despre relația om-mediu, educarea unor comportamente și conduite civilizate, îmbogățirea vocabularului activ cu cuvinte din diferite domenii, cultivarea unor atitudini de investigare, cercetare etc.

O resursă și un sprijin permanent în educarea și dezvoltarea copiilor o constituie implicarea familiei, prinilor ca parteneri în educație. Prinții sunt încurajați să ia parte la planificarea și derularea programelor educative pentru copiii de vârste mici, ceea ce implică o responsabilizare și o eficiență sporită.

În zonele urbane nivelul de ocupare a populației a crescut; părinții nu au suficient timp să supravegheze copilul în familie, pe când în zonele rurale natura ocupă iilor, în special cele legate de agricultură, oferind, aparent, mai mult timp părinților pentru supravegherea copilului în familie. De asemenea, modelul familiei largite (părinți, copii și bunici), care este conservat îndeosebi în zonele rurale, este în favoarea educării copilului în familie în această perioadă a vârstelor mici.

Parteneriatele încheiate cu familia, în special cele încheiate în cadrul unităților educaționale în care activăm ca cadre didactice, vizează dezvoltarea și implementarea unor programe de formare pentru părinți, inclusiv formare pentru creșterea implicării tale. De asemenea, formarea trebuie să garanteze faptul că părinții vor deveni mai sensibili la problemele sociale și psihologice, precum și la probleme de orice gen atunci când își cresc copiii. Astfel, părinții au posibilitatea să cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ.

Printre obiectivele pe care tind să le atingă acest gen de parteneriate în dezvoltarea copilului de vârstă timpurie amintim: înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării grădiniță-coală-familie; creșterea gradului de implicare a părinților în toate activitățile colare și extracolare; schimbarea mentalității neadecvate a unor părinți față de grădiniță/coală; cunoașterea de către părinți a posibilităților și nevoilor psiho-fizice ale copiilor; învățarea unor deprinderi și tehnici de muncă intelectuală sub formă de activități comune elevi-părinți-cadre didactice. Rezultate așteptate: consolidarea abilităților de comunicare părinte-cadru didactic, îmbunătățirea situației colare a copiilor. Prin acest tip de parteneriate se stabilesc relații mai apropiate și mai deschise între educatoare și părinți, iar părinții, cunoscându-se mai bine între ei, pot colabora mai ușor în luarea unor decizii importante pentru grădiniță.

Principala răspundere pentru protecția, creșterea și dezvoltarea copiilor îi revine familiei, ca atare, familia este îndreptătită să beneficieze de toată protecția și sprijinul de care are nevoie.

Prin urmare, accesul părinților, familiilor, tutorilor, al persoanelor care au în îngrijire copiii și al copiilor în vîrstă la o gamă completă de informații și servicii este o prioritate, parteneriatele încheiate cu familia fiind menite să sprijine educația copiilor de vârstă timpurie.

Dezvoltarea fizică, psihică, spirituală, socială, afectivă, cognitivă și culturală a copiilor constituie o prioritate națională și globală.

Parteneriatele cu instituții care pot contribui în mod deosebit la dezvoltarea copilului de vârstă timpurie pot include implicarea directă (pe lângă familie) a autorităților locale, a parlamentarilor, a organizațiilor neguvernamentale, a sectorului privat și a agenților economici, a conducătorilor religioși, spirituali, culturali, ai liderilor și ai membrilor comunităților.

Acest gen de parteneriate vizează stimularea mentală, antrenarea fizică și dezvoltarea amplă a abilităților copiilor prin diferite activități, cum ar fi: muzica, abilitatea manuală; formarea unor deprinderi de colaborare; desfășurarea unor activități didactice cu teme istorice și creștine etc.

Grădinița, respectiv coala ocupă un loc central în comunitate. Rolul este de a crea viitori cetățeni iar acest lucru nu este suficient a se învăța doar în cadrul activităților educaționale pentru societate. De aceea, este nevoie de participarea la activități extracurriculare, la viața comunității. Astfel, procesul educațional început în grădiniță se extinde și asupra comunității. Copilul are posibilitatea să recunoască problemele acesteia, să fie mult mai atent la ce se petrece în jurul lui, să caute și să rezolve probleme, să își dezvolte spiritul de inițiativă.

Proiectele de parteneriat educațional cu Comunitatea Locală - Primărie, Poliție - au ca argument educația preșcolară pentru cetățenie democratică în vederea formării unor cetățeni activi și responsabili. Prin acțiunile desfășurate în acest sens copiii își însușesc concepte cheie - libertate, justiție, egalitate, solidaritate, cunosc modul de funcționare a instituțiilor

democratice, sunt puși în diferite situații de a respecta pe cei de lângă ei, îi formează deprinderi de a-și proteja propria persoană și pe ceilalți.

Încheierea unui parteneriat între grădiniță / școală și comunitate înseamnă participarea activă a copilului în mediul școlii și al comunității. Beneficiile participării elevilor la viața comunității se reflectă în dezvoltarea capacității de cooperare cu autoritățile locale (ex. Poliția) în rezolvarea unor probleme.

Un rol important în dezvoltarea copilului de vârstă timpurie îl au ONG-urile, prin încheierea de parteneriate cu acestea, având ca scopuri promovarea și valorizarea diversității și egalității în drepturi; promovarea și respectarea personalității și a drepturilor copilului; concretizarea importanței educației pentru sănătate; promovarea comportamentelor sănătoase și prevenirea comportamentelor cu risc (campanii antidrog, împotriva fumatului etc).

O altă dimensiune a educației pentru societate o reprezintă educația religioasă a creștinilor. Calitatea poate fi îmbunătățită prin parteneriate cu reprezentanții ai Bisericii. Astfel, se pot realiza vizite, convorbiri tematice, cântece, colinde, excursii care au ca obiectiv turistic și cultural.

Într-o accepțiune generală, educația este procesul (acțiunea) prin care se realizează formarea și dezvoltarea personalității umane. Educația este continuă. Ea începe din primele momente ale vieții și se încheie odată cu ea.

Fiecare copil este unic, iar educația trebuie să țină cont de particularitățile individuale ale fiecărui copil. Rolul educatoarei este extrem de mare în acest sens.

Educatoarea este persoana care trebuie să ofere ocazii de dezvoltare fiecărui copil în parte, pentru că grădinița este locul unde are loc procesul de dezvoltare a personalității ca parte componentă a educației timpurii.

De aceea, formarea continuă a cadrelor didactice, a asistenților sociali și a altor categorii de personal de îngrijire care, prin activitatea lor, trebuie să colaboreze cu părinții în domeniul educației și îngrijirii copilului, este una dintre componentele psihopedagogice esențiale în atingerea scopului propus.

„Menirea firească a școlii nu este sădea învățtur, ci săde tepte, cultivând destoiniciile intelectuale în mintea copilului, trebuind a de a învăța toată viața.” (Ioan Slavici)

Bibliografie:

Culea, Laurenția. - Curriculum pentru educarea timpurie – o provocare ?, Editura Diana, 2009

Gutium I, Mămlig M, Mumjiev G - Parteneriatul pas cu pas, Editura Fundația Internațională pentru sisteme Electorale, Chișinău, 2000

Velea, Luciana și colaboratorii - Participarea elevilor în școală și în comunitate, Ghid pentru profesori și elevi, Editura Agata, 2006

Vlăscianu, Gheorghe coord., Neculau, Adrian - Școala la răscruce. Schimbări și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002

Webografie:

www.didactic.ro – Educația timpurie

www.edu.ro - Strategie privind educația timpurie

- Studiu de impact – Introducerea educației timpurii în sistemul românesc de educație

www.famouswhy.ro – Copilul preșcolar în mileniul trei

www.scolaparintilor.ro – Educația timpurie

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII COPILOR ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

*Prof. învăț. pre colar Groza Elisabeta
Grădinița nr.2, structură școlii Gimnaziale „Dimitrie Grecescu”,
Drobeta Turnu Severin, Mehedinți*

Creativitatea este darul cel mai de preț al omului, care i-a permis să se desfășoare primele invenții, să se extindă o parte din natură prin știință și tehnică, să modifice mediul înconjurător, să se îndrepte în spațiul cosmic. Imaginația implică interacțiuni cu toate componentele sistemului psihic uman cum ar fi: dorințele, aspirațiile, profunzimea în alegeri, trăirile profunde ale evenimentelor, experiența proprie de viață, dinamica temperamentală, într-un cuvânt, întreaga personalitate. Acest potențial latent, dacă este exersat și educat de către cadre didactice profesioniste, îndrumate de meserie, poate fi valorificat la maximum ca vectori ai acțiunii eficiente și inovatoare în orice domeniu.

Creativitatea este o structură caracteristică psihicului, ce face posibilă realizarea unor produse și opere noi. Ea se relevă și se definește ca o însușire deosebit de complexă a întregii personalități, care implică componente intelectuale, afective, voluntare și caracteriale. Ea poate fi considerată și ca aptitudine sau dispoziție a intelectului de a elabora idei, teorii, modele noi, originale. Imaginația este funcția psihică esențială procesului de creație. Fără muncă, fără experiență, nu se realizează nimic original, iar inteligența contribuie la aprecierea critică a produselor create. Edison spunea că în creație este nevoie de 99% transpirație și 1% inspirație.

Fiecare individ posedă o doză de creativitate. Marii pedagogi: Jean Piaget, Comarova, Nicolaescu, de la naștere, copilul posedă doar o anumită potențialitate creativă, care sub influența procesului educativ și a mediului se dezvoltă noi nivele ale creativității exprimate prin originalitate și inventivitate.

Grădinița oferă neobruitate condiții de stimulare a creativității, datorită tipurilor de activități extracurriculare diverse și atractive. Motivația intrinsecă a fiecărui copil, care frecventează grădinița îi ajută în procesul creației, deoarece ei se manifestă spontan, liber, dezinhibați și sub îndrumarea cadrului didactic, care posedă măiestrie pedagogică, talent și cultivă aptitudinile creatoare proprii.

rolul cadrelor didactice din aceste instituții este de a organiza util, plăcut și relaxant timpul liber al copiilor, de a produce trăiri afective intense, capabile să revitalizeze dorința și curiozitatea de a explora, conform inteligențelor multiple predominante, de a face astăzi mai mult decât oricând din copiii de astăzi, creatorii de mâine, nu numai pentru a le permite să se adapteze schimbărilor rapide din societatea noastră, dar și pentru a le oferi mijloace de a se ocupa de calitatea vieții lor și a atinge standardele performante din orice domeniu. Formarea prin creativitate nu urmărește o însușire mecanică a metodelor și tehnicilor creative, ci interiorizarea lor, modelarea personalității, transformarea aptitudinilor creative într-un comportament adecvat, astfel orice situație-problemă devine și -și găsește soluții de rezolvare. După cum spunea Maurice Debesse: „urmasii de adaptare, tenacitatea, spiritul de observație și inițiativă contează în profesie cel puțin tot atât cât și calitățile inteligenței”.

Preocuparea cadrelor didactice angajate în activitatea extracurriculară este orientată spre valorificarea din plin a posibilităților creatoare și întreaga pricepere și imaginație a copiilor în realizarea unor activități practico-aplicative. Cea mai frecventă formă de imaginație solicitată aproape în fiecare zi și la care face apel în mod curent profesorul este imaginația reproductivă,

care constă în capacitatea elevilor de a reprezenta diferite obiecte, fenomene, întâmplări, acțiuni pe baza unor relații verbale ale profesorului, fără material concret-intuitiv. Dar cea mai importantă formă a imaginației este desigur cea creatoare, care se manifestă fie involuntar, fie voluntar și este legată într-o oarecare măsură de capacitățile intelectuale și implicit de inteligență.

Creativitatea, fiind dimensiunea principală a omului contemporan trebuie să constituie o problemă centrală a colii. Pentru a dezvolta capacitățile creatoare ale elevilor, cadrele didactice trebuie să cunoască în primul rând trăsăturile comportamentului creator, care se referă la: nivelul de inteligență general; gândirea divergentă; fluiditatea gândirii; receptivitatea față de probleme; spiritul de observare; imaginația creatoare; originalitatea; capacitatea combinatorie; perseverența, inițiativă; nonconformismul în idei etc.

Creativitatea este un proces complex, care angajează întreaga personalitate a copilului, ce urmează să fie dezvoltată pe diferite căi, atât în procesul de învățământ cât și în cadrul activităților extra colare.

Dar pentru a putea dezvolta cu adevărat eficient acest potențial creativ al elevilor trebuie mai întâi înlăturate o serie de bariere, de blocaje.

Un profesor care va reuși să elimine din calea copiilor și aceste blocaje, să se deschidă odată cu ei spre creativitate, ieșind din tiparele învățământului formal va avea cea mai mare satisfacție sufletească atunci când, peste ani, își va vedea „copiii” mari creatori ai societății omenești.

La îndemâna cadrelor didactice, pentru dezvoltarea imaginației și creativității elevilor stau diverse metode și tehnici de învățare activă.

Dezvoltarea imaginației și creativității este un proces continuu, ce trebuie realizat pe tot parcursul colii, având în vedere toți factorii cognitivi, caracteriali și sociali. Pentru a asigura progresul uman și bunăstarea materială și spirituală a oamenilor, este nevoie de multă creativitate, de depistarea, stimularea și finalizarea ei în inventivitate ideatică și practică, în toate domeniile. Trebuie cunoscut, stimulat și valorificat acest potențial.

A îndrăzni să prezici faptul că dac va avea loc o revoluție viitoare a învățământului mondial, aceasta va fi în direcția promovării unei educații prin și pentru creativitate în scopul trecerii de la „homo sapiens” la omul creator.

BIBLIOGRAFIE

1. Gârboveanu Maria – „Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ”, București, EDP, 1981;
2. Matei N.C. – „Învățarea eficientă”, București, EDP 1995;
3. Birkenbihl V. F. – „Mod de întreținere a creierului”, București, Gemma Pres, 1999

PARTENERIATELE EDUCATIONALE ÎN EDUCAȚIA COPILULUI DE VÂRSTĂ TIMPURIE

*Iordache Ani oara
școala Gimnazială Preda Buzescu –VI daia*

Obiectivul programelor de dezvoltare timpurie este acela de a ajuta dezvoltarea psihică, emoțională și socială a copiilor și, pe termen lung, de a promova supraviețuirea copilului. Focalizarea pe educație în anii petrecuți în ciclul primar este importantă deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid și, dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, este mult mai dificil și mai costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu.

Educația timpurie reprezintă totalitatea experiențelor individuale și sociale existente sau organizate, de care beneficiază copilul în primii ani de viață. Ele au rolul de a proteja, crește și dezvoltă ființa umană prin înzestrarea cu capacități și achiziții fizice, psihice, culturale specifice care să-i ofere identitate și demnitate proprie. Educația timpurie asigură fundamentele dezvoltării fizice și psihice și ale dezvoltării sociale. Ceea ce învață copiii în primii ani de viață reprezintă mai mult de jumătate decât vor învăța tot restul vieții.

Educația timpurie se realizează ca educație informală în familie, în relații de vecinătate și în relații comunitare, prin mass-media – ca educație formală în școală și alte instituții de ocrotire și educație; și sub forma educației nonformale în cluburi sportive, cluburi ale copiilor și elevilor, biblioteci, muzee etc.

Această educație, ca primă treaptă de pregătire pentru educația formală, asigură intrarea copilului în sistemul de învățământ obligatoriu (în jurul vârstei de 6 ani), prin formarea capacității de a învăța. Învățarea timpurie favorizează oportunitățile de învățare de mai târziu. Deprinderile și cunoștințele dobândite devreme favorizează dezvoltarea altora ulterior, iar deficiențele de cunoștințe și deprinderi produc în timp deficiențe mai mari, oportunități de învățare ratate sau slab valorificate.

În România, de regulă, se vorbește despre educație timpurie odată cu intrarea copilului în grădiniță. În același context, se consideră că grădinița asigură mediul care garantează siguranța și sănătatea copiilor și care, ținând cont de caracteristicile psihologice ale dezvoltării copilului, implică atât familia cât și comunitatea în procesul de învățare.

Pentru că vârsta timpurie este cea mai importantă perioadă pentru dezvoltarea personalității copilului, și perioada de la naștere până la intrarea în școală cere stimulare, în dezvoltarea optimă a copilului este necesar parteneriatul educațional încheiat între grădiniță, respectiv școală și familie, comunitate ori instituții care au rol în creșterea, îngrijirea și educarea copilului.

Parteneriatele implementează un sistem de educație timpurie, un proces complex și îndelungat care cere o colaborare strânsă și continuă și o comunicare între Ministerul Educației, Cercetării și Inovării și alte instituții (incluzând familia, care este o instituție) în vederea asigurării coordonării tuturor măsurilor privind drepturile, protecția și dezvoltarea viitoare a copilului.

În cadrul acestor parteneriate se pot parcurge următoarele conținuturi: transmiterea unor informații despre ecologie, dobândirea unor cunoștințe despre relația om-mediu, educarea unor comportamente și conduite civilizate, îmbogățirea vocabularului activ cu cuvinte din diferite domenii, cultivarea unor atitudini de investigare, cercetare etc.

O resursă și un sprijin permanent în educarea și dezvoltarea copiilor o constituie implicarea familiei, prin intermediul căreia partenerii în educație. Prin ei sunt încurajate și susținute la

planificarea și derularea programelor educative pentru copiii de vârste mici, ceea ce implică o responsabilizare și o eficiență sporită.

În zonele urbane nivelul de ocupare a populației a crescut; părinții nu au suficient timp să supravegheze copilul în familie, pe când în zonele rurale natura ocupă părinții, în special cele legate de agricultură, oferind, aparent, mai mult timp părinților pentru supravegherea copilului în familie. De asemenea, modelul familiei largite (părinți, copii și bunici), care este conservat în deosebi în zonele rurale, este în favoarea educării copilului în familie în această perioadă a vârștelor mici.

Parteneriatele încheiate cu familia, în special cele încheiate în cadrul unităților educaționale în care activăm ca cadre didactice, vizează dezvoltarea și implementarea unor programe de formare pentru părinți, inclusiv formare pentru creșterea implicării taților. De asemenea, formarea trebuie să garanteze faptul că părinții vor deveni mai sensibili la problemele sociale și psihologice, precum și la probleme de orice gen atunci când își cresc copiii. Astfel, părinții au posibilitatea să cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ.

Printre obiectivele pe care tind să le atingă acest gen de parteneriate în dezvoltarea copilului de vârstă timpurie amintim: înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării grădiniță-coală-familie; creșterea gradului de implicare a părinților în toate activitățile colare și extra colare; schimbarea mentalității neadecvate a unor părinți față de grădiniță/coală; cunoașterea de către părinți a posibilităților și nevoilor psiho-fizice ale copiilor; învățarea unor deprinderi și tehnici de muncă intelectuală sub formă de activități comune elevi-părinți-cadre didactice. Rezultate așteptate: consolidarea abilităților de comunicare părinte-cadru didactic, îmbunătățirea situației colare a copiilor. Prin acest tip de parteneriate se stabilesc relații mai apropiate și mai deschise între educatoare și părinți, iar părinții, cunoscându-se mai bine între ei, pot colabora mai ușor în luarea unor decizii importante pentru grădiniță.

Principala răspundere pentru protecția, creșterea și dezvoltarea copiilor îi revine familiei, ca atare, familia este îndreptătită să beneficieze de toată protecția și sprijinul de care are nevoie.

Prin urmare, accesul părinților, familiilor, tutorilor, al persoanelor care au în îngrijire copii și al copiilor în viața la o gamă completă de informații și servicii este o prioritate, parteneriatele încheiate cu familia fiind menite să sprijine educația copiilor de vârstă timpurie.

Dezvoltarea fizică, psihică, spirituală, socială, afectivă, cognitivă și culturală a copiilor constituie o prioritate națională și globală.

Parteneriatele cu instituții care pot contribui în mod deosebit la dezvoltarea copilului de vârstă timpurie pot include implicarea directă (pe lângă familie) a autorităților locale, a parlamentarilor, a organizațiilor neguvernamentale, a sectorului privat și a agenților economici, a conducătorilor religioși, spirituali, culturali, ai liderilor și ai membrilor comunităților.

Acest gen de parteneriate vizează stimularea mentală, antrenarea fizică și dezvoltarea amplă a abilităților copiilor prin diferite activități, cum ar fi: muzica, abilitatea manuală; formarea unor deprinderi de colaborare; desfășurarea unor activități didactice cu teme istorice și creștine etc.

Grădinița, respectiv școala ocupă un loc central în comunitate. Rolul este de a crea viitori cetățeni iar acest lucru nu este suficient a se învăța doar în cadrul activităților de educație pentru societate. De aceea, este nevoie de participarea la activități extracurriculare, la viața comunității. Astfel, procesul educațional început în grădiniță se extinde și asupra comunității. Copilul are posibilitatea să recunoască problemele acesteia, să fie mult mai atent la ce se petrece în jurul lui, să caute și să rezolve probleme, să își dezvolte spiritul de inițiativă.

Proiectele de parteneriat educațional cu Comunitatea Locală - Primărie, Poliție - au ca argument educația preșcolară pentru cetățenie democratică în vederea formării unor cetățeni

activi și responsabili. Prin acțiunile desfășurate în acest sens copiii își însușesc concepte cheie – libertate, justiție, egalitate, solidaritate, cunosc modul de funcționare a instituțiilor democratice, sunt puși în diferite situații de a respecta pe cei de lângă ei, își formează deprinderi de a-și proteja propria persoană și pe ceilalți.

Încheierea unui parteneriat între grădiniță /coală și comunitate înseamnă participarea activă a copilului în mediul colii și al comunității. Beneficiile participării elevilor la viața comunității se reflectă în dezvoltarea capacității de cooperare cu autoritățile locale (ex. Poliția) în rezolvarea unor probleme.

Un rol important în dezvoltarea copilului de vârstă timpurie îl au ONG-urile, prin încheierea de parteneriate cu acestea, având ca scopuri promovarea și valorizarea diversității și egalității în drepturi; promovarea și respectarea personalității și a drepturilor copilului; conștientizarea importanței educației pentru sănătate; promovarea comportamentelor sănătoase și prevenirea comportamentelor cu risc (campanii antidrog, împotriva fumatului etc).

O altă dimensiune a educației pentru societate o reprezintă educația religioasă a creștinilor. Calitatea poate fi îmbunătățită prin parteneriate cu reprezentanții ai Bisericii. Astfel, se pot realiza vizite, convorbiri tematice, cântece, colinde, excursii care au ca obiectiv turistic mănăstiri.

Într-o accepțiune generală, educația este procesul (acțiunea) prin care se realizează formarea și dezvoltarea personalității umane. Educația este continuă. Ea începe din primele momente ale vieții și se încheie odată cu ea.

Fiecare copil este unic, iar educația trebuie să țină cont de particularitățile individuale ale fiecărui copil. Rolul educatoarei este extrem de mare în acest sens.

Educatoarea este persoana care trebuie să ofere ocazii de dezvoltare fiecărui copil în parte, pentru că grădinița este locul unde are loc procesul de dezvoltare a personalității ca parte componentă a educației timpurii.

De aceea, formarea continuă a cadrelor didactice, a asistenților sociali și a altor categorii de personal de îngrijire care, prin activitatea lor, trebuie să colaboreze cu părinții în domeniul educației și îngrijirii copilului, este una dintre componentele psihopedagogice esențiale în atingerea scopului propus.

„Menirea firească a colii nu este sădea învățtur, ci săde tepte, cultivând destoiniciile intelectuale în mintea copilului, trebuința de a învăța toată viața.” (Ioan Slavici)

Bibliografie:

- Culea, Laurenția. - Curriculum pentru educarea timpurie – o provocare ?, Editura Diana, 2009
- Gutium I, Mămăligă M, Mumjiev G - Parteneriatul pas cu pas, Editura Fundația Internațională pentru sisteme Electorale, Chișinău, 2000
- Velea, Luciana și colaboratorii - Participarea elevilor în coală și în comunitate, Ghid pentru profesori și elevi, Editura Agata, 2006
- Vișceanu, Gheorghe coord., Neculau, Adrian - Școala la răscruce. Schimbări și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002

Webografie:

- www.didactic.ro – Educația timpurie
- www.edu.ro - Strategie privind educația timpurie
- Studiu de impact – Introducerea educației timpurii în sistemul românesc de educație
- www.famouswhy.ro – Copilul preșcolar în mileniul trei
- www.scoalaparintilor.ro – Educația timpurie

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN EDUCAȚIA COPILOR

*Prof. Iuga Aurora Camelia
Școala Gimnazială Ilov*

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare îi se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai mult ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Modelarea, formarea și educația omului cere timp și răbdare. Timpul istoric pe care îl trăiesc oamenii în această formă de caracter și inteligență se completează pentru propria evoluție a individului. În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de mîsură în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor. În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activități extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespunzătoare optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vîrstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuie să se știe că, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața.

Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, să învețe să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață.

Scopul activităților extracurriculare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Exemple de activități extracurriculare

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a întui și prelua valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate

de trecutul istoric local, național, de viață și activitatea unor personalități de seamă ale țării și a culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și deservesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzica, sport, poezie, pictura. Excursiile și taberele colare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețea naturii, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă. Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în școală, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. De această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass-media și mă refer la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate slab dezvoltate intelectual.

Se știe că, începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere.

Serbările și festivitățile marchează evenimentele importante din viața școlii. Din punct de vedere educativ importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului precum și în atmosfera serbătoare instalată cu acest prilej. Aceste mici serbări, organizate de către cadrele didactice, le oferă elevilor răsplata primită după muncă, și de asemenea au un rol de motivare.

Bibliografie:

- Cernea, Maria, „Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ”, în „Învățământul primar” nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;
- Crăciunescu, Nedelea, „Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar”, în „Învățământul primar” nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, București;
- Ionescu, M., Chiș, V., „Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire”, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, „Școala la răscruce. Schimbări și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact”, Editura Polirom, 2002.

JOCUL DE SCRABBLE ONLINE-INSTRUMENT PENTRU ÎNȚĂAREA NEFORMAL

*Isop Nicolae-Cristian
școala Gimnazial C z ne ti*

Scrabble (distribuit în România și sub denumirea jocul cuvintelor) este un joc în care participanții formează cuvinte prin plasarea de litere pe o tablă având dimensiunile de 15x15 pătrate.

Cuvintele se pot forma pe orizontal sau pe vertical, precum se formează la rebus, iar punctajul obținut este mai mare atunci când literele folosite sunt mai rare (mai valoroase) sau când sunt plasate pe pătrate divers colorate, care dau diferite bonificații, ale tablei de joc. Numărul de litere și valoarea lor sunt caracteristice fiecărei limbi și se raportează la frecvența apariției lor în limba respectivă. Cuvintele sunt valide doar dacă corespund dicționarelor acceptate oficial.

În 1987 jocul de scrabble este recunoscut oficial în România ca disciplină sportivă prin constituirea Comisiei de Șah Electronic și Jocuri Logice - care cuprindea și Secția de Scrabble - în cadrul Federației Române de Șah, asocieră care a facilitat înființarea, la 26 ianuarie 1990, a Federației Române de Scrabble în cadrul Ministerului Sportului.

Jocul de scrabble este un instrument util pentru dezvoltarea vocabularului, pentru calcularea rapidă (adunare și înmulțire), elevii fiind stimulați să și dezvolte capacitatea de memorare, de sinteză și rapiditatea în gândire.

Odată cu apariția internetului, jocul de scrabble a căpătat o amploare și mai mare, câteva versiuni ale jocului au fost create pentru diferite platforme: PC, Mac, Amiga, Commodore 64, Sinclair ZX Spectrum, Game Boy, Game Boy Color, Game Boy Advance, Nintendo DS, PlayStation, PlayStation 2, PlayStation Portable, iPod, iPad, Palm OS, Amstrad CPC, Xbox 360 și telefoane mobile. Un număr de site-uri oferă posibilitatea jucării online de Scrabble împotriva altor jucători. În 1997, Florin Gheorghe și Matei Gall au realizat primul site de scrabble în limba română; Internet Scrabble Club (ISC.ro) permite desfășurarea de partide libere între doi jucători sau între jucător și calculator precum și partide de duplicat în diverse variante, în limbile română, engleză, franceză, italiană și olandeză și este accesat de mii de jucători, inclusiv experți și Maeștri ai Sportului. Scrabble se poate juca și pe www.pogo.com aparținând Electronic Arts. Site-ul de socializare Facebook oferea o variantă a jocului denumită Scrabulous, dar pe 24 iulie 2008 Hasbro și Mattel au intentat creatorilor proces privind drepturile de autor. Patru zile mai târziu aplicația Scrabulous a fost dezactivată pentru utilizatorii Americii de Nord. A apărut Lexulous, o variantă diferită și distinctivă de Scrabble. În martie 2008, Mattel a lansat o versiune proprie și oficială pe Facebook, aplicație licențiată Mattel și dezvoltată de Gamehouse, o diviziune a RealNetworks. Dar cum Mattel deține drepturi doar în afara Statelor Unite și Canadei, aplicația nu rulează pentru cetățenii acestor țări.

Iată, deci, oportunități de învățare neformală, de stimulare a elevilor spre cunoașterea și utilizarea în procesul educațional a internetului, jocul de scrabble online sau pe tabla de scrabble oferind posibilitatea de a învăța într-un mod mai aparte, cu precizie la clasele primare, îmbogățirea vocabularului, folosirea corectă a cuvintelor și integrarea lor în comunicarea zilnică fiind de cea mai mare importanță dar nu și în ultimul rând, dezvoltarea gândirii logice, dezvoltarea gândirii rapide și efectuarea cu rapiditate a calculelor matematice de adunare și înmulțire.

Webgrafie:

www.wikipedia.org

www.mogeri.com

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI AVANTAJELE SALE

*Lep dat-Marian Popescu - I. J.Mehedin și
Leontina Popescu – școala Gimnazială, Nr.6*

Educația nonformală este considerată a fi cea mai nouă abordare a învățării. Varietatea de avantaje înglobează toate deprinderile specifice sistemului tradițional de învățământ, cu un aport suplimentar de abilități câștigate în condițiile unei libertăți de exprimare. Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o legătură între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Din punct de vedere etimologic, termenul de educație nonformală își are originea în latinescul “nonformalis”, preluat cu sensul “în afara unor forme speciale/ oficiale organizate pentru un anumit gen de activitate”.

Nonformal nu este sinonim cu needucativ, ci desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative-educative. Din punct de vedere conceptual, educația nonformală cuprinde ansamblul activităților și al acțiunilor care se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în mod organizat, dar în afara sistemului școlar, constituindu-se ca “o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal”.

Obiectivele educației nonformale

Obiectivele educației nonformale nu urmăresc să excludă modul tradițional de educație, ci să completeze instruirea teoretică prin activități atractive, la care să aibă acces un număr cât mai mare de tineri. Acestea sunt:

- completarea orizontului de cultură din diverse domenii;
- crearea de condiții pentru formarea profesională;
- sprijinul alfabetizării grupurilor sociale defavorizate;
- asigurarea unui mediu propice exersării și cultivării diferitelor înclinații, aptitudini și capacități.

Caracteristicile educației nonformale

În primul rând, specific educației nonformale este locul în care ea se desfășoară: într-un cadru instituționalizat, dar în afara școlii. Caracteristice acestui tip de educație sunt activitățile care contribuie la perfecționarea individuală. Educatorul nonformal trebuie să dețină mai mult flexibilitate, adaptabilitate și rapiditate, dar și un entuziasm ridicat. Acțiunile corespund strict intereselor, aptitudinilor și dorințelor participanților, condiții în care, în funcție de formele de instruire nonformală, există și situații în care sunt acordate diplome și certificate de absolvire.

Tipurile de educație nonformală

Educația nonformală se împarte în două tipuri principale, variind în funcție de activitățile specifice:

- activități extradidactice: cercuri de discipline, ansambluri sportive și artistice, concursuri, olimpiade etc.
- activități extrașcolare: proiecte de ecologie și formare civică, excursii, acțiuni social-culturale (în clubul elevilor, la muzeu, la teatru, în biblioteci etc.).

Educația nonformală însoțește cu succes formarea educațională a tinerilor și rămâne una dintre variantele optime pentru susținerea plăcerii de cunoaștere și de afirmare profesională în lumea contemporană. Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al

disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Trebuie să precizăm că este utilă respectarea unor reguli și principii pentru a desfășura activități nonformale de calitate. Acestea au la bază competențele și conținuturile educației formale și oferă diverse posibilități de aplicare a cunoștințelor dobândite în cadrul educației oficiale. Nu exclud efortul elevilor și sunt atractive datorită formelor lor variate (cercuri de lectură, sportive, cultural-științifice, întâlniri cu scriitori, cluburi de știință, serbări școlare, drumeții, excursii, tabere, expediții, școala de weekend, concursuri, vizionări de spectacole, vizite la muzee, biblioteci etc.). De regulă, activitățile au loc în școală și sunt constituite din cercuri pe discipline cu caracter tematic sau pluridisciplinar, competiții culturale/sportive, sesiuni de comunicări științifice, comemorări sau festivități, olimpiade etc. Au caracter formativ-educativ, sunt facultative sau opționale, cunosc modalități diferite de finanțare, nu presupun acordarea de note și evaluarea riguroasă, promovează munca în echipă, presupun un demers cross-/trans-/interdisciplinar, sunt dirijate de personal specializat, aflat în strâns legătură cu părinții, elevii, organizațiile socioculturale sau politice. Conținutul este organizat pe arii de interes, nu pe ani de studiu sau pe discipline academice.

Valențele educative ale activităților nonformale reliefează relația mai destinsă, mai apropiată dintre educator și educat. Chiar dacă profesorul conduce întregul demers didactic, elevii se pot manifesta spontan și liber. Adultul nu îi impune punctul de vedere, cel mult sugerează, cooperează și îi sprijină să devină buni organizatori ai propriei activități. În primul plan se află educabilul, în plan secund rămânând cadrul didactic, tocmai pentru că elevul să își poată valorifica abilitățile organizatorice, de cooperare, de colaborare, de asumare a responsabilității. Multitudinea de strategii didactice variate oferă elevului ansa de a acumula experiențe de viață prin contactul nemijlocit cu oamenii, cu fenomenele de cultură materială și spirituală. Educatul devine resursă, producător, lider de opinie, cu alte cuvinte, participant activ la propria învățare.

Un instrument suport pentru gestionarea rezultatelor învățării în contexte diferite, inclusiv în contexte nonformale este portofoliul de educație permanentă. Pornind de la portofoliile artiștilor, cercetătorii și practicienii în educație au dezvoltat numeroase instrumente care au drept scop reunirea experiențelor educaționale ale persoanelor de orice vârstă, astfel încât ele să devină un prilej de reflecție pentru posesorii și o sursă de informație de calitate pentru părinți, educatori sau angajatori.

Problema tot mai dezbătută a tipurilor de educație și a complementarității acestora, cât și faptul că persoana învață în cele mai diferite contexte - la școală, acasă, în grupul de prieteni, prin joc, la locul de muncă, prin interacțiunea cu ceilalți - au condus la concretizarea unor inițiative la nivel național, de tipul „școlii dedicate educației nonformale în colici”, „școala altfel” permite crearea de parteneriate între colici diferite instituții sau organizații cu rol important în această arie.

Perspectiva de valorificare a educației nonformale și informale în procesul didactic.

Perspectiva de valorificare a educației nonformale și informale în procesul didactic sunt legate de elevii și de profesorii, înțelegând seama de potențialul ridicat de a susține motivația acestor categorii de actori implicați în realizarea actului educațional. Din perspectiva elevilor, este de dorit ca profesorii să arate interes față de preocupările elevilor din afara cadrului educațional formal și să găsească modalități și condiții de valorificare a acestora. Astfel, aceștia vor fi stimulați să aducă, în procesul învățării formale, propriile experiențe de învățare acumulate în comunitatea mică a familiei, a prietenilor, a unui grup care împărtășește hobby-uri sau interese comune. Din perspectiva profesorilor, pe lângă faptul că aceștia ar trebui să țină cont de valorificarea diverselor experiențe de învățare ale elevilor provenite din educația nonformală sau informală, profesorii ar trebui să găsească și să valorifice propriile experiențe de învățare din afara învățării formale, pentru a dinamiza și a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc.

Bibliografie:

1. Cuco , C., 1998, Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași ;
2. Joi a, E., 2003, Pedagogie și elemente de psihologie școlară , Editura Arves, Craiova;
3. Toader, A.D.,1995, Psihologia schimbării în educație, EDP, București.
4. Vlăscău, L.,2003, Școala la răscruce. Reformă și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Ed. Polirom, Iași.

ACCESUL LA O CULTURĂ GLOBALĂ PRIN ACTIVITĂȚI EXTRA ȘCOLARE

Magnea Adrian
Colegiul Tehnic “Domnul Tudor”

Probabil că primele încercări de globalizare în istoria evoluției omenirii, încă de la imperiul roman încoace, au fost diferitele tipuri de comerț. Comerțul a reprezentat și încă mai reprezintă cel mai puternic model de globalizare. Dacă acum două mii de ani cărușii străbăteau munții, văile sau erturile pentru a face schimb de mărfuri folosinduse de transportul cu animale (cai, cătâri, cămile) apoi cu convoaie de căruțe, apoi pe mare cu corăbiile, mai târziu pe calea ferată, cu cât ne apropiem de era modernă, mijloacele sau modernizate și mai mult atât pe uscat, cât și pe apă, cât și în aer. Semnificativ este faptul că niciodată limbajul nu a constituit vreodată piedică în calea comerțului a comunicării și înțelegerii între oameni. Diferențe culturale au fost și vor fi indiferent cum vorbim de Europa sau oricare alt continent, dar nu acestea ne interesează în dezvoltarea subiectului nostru. Dacă ne gândim la culturile au cuprins și sistemele și orientările religioase. Religiiile au generat războaie, au generat marea schismă din 1054, etc etc. Nu asta ne interesează, pentru că nimic din toate convulsiile istoriei nu a putut împiedica progresul, ba din contră l-a grăbit. La urma urmelor toată evoluția globală a generat contradicții, contradicțiile au generat conflicte, conflictele au generat progresul mondial. Altfel spus orice rău are și o parte bună. Putem analiza sintetic sau analitic toate aceste fenomene. Oricum le vom analiza vor ajunge la aceeași concluzie, și anume că progresul este un fenomen fie că vrem sau nu, fie că încercăm să-l încetinim mai mult sau mai puțin. Este deci un fenomen al globalizării.

Fie că vom lega fenomenul globalizării de latura culturală sau de latura tehnologică, economică sau de ce vrem noi, azi în secolul XXI nu mai putem vorbi de singularitate și sau doar de o anumită latură care a contribuit la fenomenul globalizării.

Nu vreau să dezvolt nici faptul că sunt adepți sau adversari ai globalizării, pentru că dualismul este fără doar și poate forma fundamentală a existenței și evoluției la nivelul întregului glob până măntesc și a ființei umane. (bine, rău. - Mult, puțin –alb, negru –gras, slab –urit, frumos –de acord, împotriva. - Sus, jos etc. Etc.) Ce vreau să spun este faptul că globalizarea este un fenomen continuu, cu diferite faze de accelerare sau de întârziere. În contextual în care în ultimii douăzeci de ani tendințele de globalizare s-au manifestat tot mai pregnant, accesul la o cultură globală al elevilor de pe întreg globul apare ca un act de normalitate de continuitate. În același timp este și mijlocul prin care se încearcă din punctual meu de vedere și stergerea diferențelor, cel puțin la nivelul cunoașterii, diferențe datorate ariilor geografice, culturilor, a nivelului existențial datorat dezvoltărilor economice diferențiate, sau a religiilor cărora le aparțin subiecții.

La urma urmei eu consider că efortul globalizării este exact acesta, de a terge diferențele de orice fel, prin accesul la cultura globală.

Trebuie să facem cunoscut că eforturile pe care le presupune aceasta sunt și vor fi uriașe, pentru că ele aparțin nivelului informatizării și deschiderii accesului la rețeaua globală a internetului. Internetul este practic cea mai rapidă posibilitate de a oferi acces neîngrădit la informație și cred că este și cea mai ieftină.

Din punct de vedere al domeniilor cunoașterii acestea sunt nelimitate, și în același timp dau posibilitatea schimbului de informații și de interacțiune între un număr aproape nelimitat de subiecți pe teme de interes pe care ei și le pot propune, sau pot fi propuse în cadrul unor activități de grup. Activitățile se pot desfășura în afara orelor de curs ca activități extrașcolare, iar grupurile pot fi grupuri închise (între un număr de subiecți dintr-un număr prestabilit de regiuni sau de țări. Pot fi grupuri deschise care studiază și/sau dezvoltă una sau mai multe teme de interes, la care pot adera și alți subiecți interesați, din orice colț al lumii. Practic schimbul de idei și de experiențe, vor avea efecte nebnuite atât în dezvoltarea individuală sau de grup cât și aprofundarea sau descoperirea unor subiecte conexe, a unor noi tematici care se vor sprijini pe cunoștințele acumulate și pe schimbul de experiențe dintre membrii grupului.

Pe de altă parte când vorbim de cultura globală sau mai degrabă de accesul la o cultură globală trebuie să vedem perspectivele continuității acestui tip de acces. Spun asta gândindu-mă că ea poate începe în fiecare zi, că se adresează unui număr infinit de subiecți, că poate cuprinde tematici nelimitate ca interes, că poate începe în coală, continuat în multe și variate activități extrașcolare, continuat după terminarea fiecărui ciclu de învățământ, sau a oricărei forme de învățământ, în viața profesională sau în viața individuală.

Acest tip de acces șterge instantaneu distanțe geografice dintre subiecți, șterge orice distanțe și diferențe de cultură națională sau religioasă sau de stare material financiară, deoarece la tastatură de la capătul fiecărei conexiuni se află și se va afla întotdeauna cineva total diferit din toate punctele de vedere față de tine, dar conectați pentru același interes de studiu de aceeași temă uniți de aceleași pasiuni.

Rețelele de jocuri video sunt sau poate mai corect spus au fost primul pas de pornire în acest proces de acces la cultura globală. Internetul oferă această infinită gamă de posibilități de interacțiuni în mai toate sferele de activitate. Varietatea actuală de jocuri video a oferit specialiștilor în domeniu să dezvolte o gamă largă de jocuri și concursuri cu tematici diferite care se pot conecta în rețeaua de internet și care pot atrage un număr cât mai mare de subiecți competitori. Mai mult de atât au ajuns să dezvolte competiții internaționale care au început ca activități extrașcolare și care datorită numărului mare de subiecți câștigați ca adepți ai practicii lor au dezvoltat un adevărat sistem competițional intern sau internațional.

Este tiut faptul că folosindu-se de cunoștințe dobândite prin studiul pe internet s-au format echipe la nivel național și internațional în domeniul roboticii care anual au competiții de anvergură atât pe plan național cât și internațional.

Informatica a ajuns dintr-o disciplină de studiu colară o competiție de anvergură internațională.

Accesul la cultura globală reprezintă dacă vreți un plus al globalizării, în care internetul joacă rolul de mediator cu plusuri și cu minusuri. Există însă și latura negativă a globalizării care afectează tocmai această latură a culturii și anume dispariția "diferențierii" adică a ceea ce era diferit la fiecare popor, la fiecare cultură, la fiecare regiune. Prin fenomenul globalizării aceste diferențe dispar, de la modul de a ne îmbrăca, de la cum arată camerele de hotel la nivel global, la nivel gastronomic, la sărbători care acum 25 de ani la noi nu existau etc. Practic în orice colț al lumii ai ajunge vezi cam aceleași lucruri cam aceleași sărbători cam același mod de a se îmbrăca oamenii, mâncăruri specifice exotice azi mănâncă și în București și în New York și în Tokio.

Dar pentru că legile universului, ale evoluției nu le putem schimba noi și trebuie văzută și analizată dacă vreți, toată această fenomenologie a globalizării ca un eveniment început cu mii de ani în urmă, el fiind un adevărat "perpetuum mobile" și că doar noi în scurta noastră existență îl vedem îl analizăm așa cum credem noi, căci evoluția este continuă și nu poate fi oprită. Analiza noastră și oportunitățile care ni se oferă trebuie să fie utilizate sau dacă ne este teamă de progres să mergem pe margine și ne raportăm la tot acest fenomen, ca niște analiști ce despici firul în patru și care încearcă să fie și ei o picătură în ocean.

CREATIVITATE ȘI PERFORMANȚĂ ÎN ACTIVITĂȚILE CURRICULARE ȘI EXTRACURRICULARE

*Manea-Screciu Carmen
Școala Gimnazială Nr. 3*

Activitățile extracurriculare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferind cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora. Ele contribuie la adâncirea și completarea procesului de învățământ, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațional și plăcut a timpului lor liber prezintă unele particularități prin care se deosebesc de activitățile din cadrul lecțiilor.

Scopul activităților extracurriculare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extracurriculare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să maximizeze potențialul intelectual.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul în locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activități extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespunzătoare optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

În zilele noastre, s-a ajuns la o vastă și diversificată problematică a creativității, care este abordată sub diferite aspecte de către specialiștii din diverse domenii și chiar de către a numi specialiști în creativitate. Unghiul de vedere din care este abordată creativitatea depinde însă de intențiile cercetătorilor. Spre exemplu, pentru specialiștii din industrie, pentru istoricii artei și pentru oamenii de știință, creativitatea se exprimă prin produsul creativ. Specialiștii în psihoterapie, precum și o mare parte dintre artiști, abordează creativitatea ca proces, în timp ce pedagogii, psihologii și profesorii de la catedră sunt interesați în prognosticarea creativității, ei punând accentul îndeosebi pe personalitatea creativă, pe modul ei de formare și manifestare.

Un studiu recent arată că 40% dintre elevi sunt implicați sporadic în activități extracurriculare, dar că acestea nu corespund în mare măsură intereselor lor. Se poate însă și altfel. Problemele comportamentale ale elevilor, cum ar fi absenteismul, violența școlară etc. reprezintă semnale de alarmă atât pentru cadrele didactice, cât și pentru părinți. Acestea perturbă mediul de învățare și duc la probleme sociale și economice grave. Specialiștii susțin că dezvoltarea competențelor acestora de a răspunde adecvat situațiilor problemelor cu care vin în contact este preferabil încercării de prevenire sau corectare. Aceștia consideră că participarea elevilor la activități extracurriculare, văzute ca alternative eficiente de petrecere a timpului liber, reprezintă surse importante de influență pozitivă în viața tinerilor. Un număr mare de cercetători au examinat avantajele participării tinerilor la activități extracurriculare, reliefând o serie de rezultate, după cum urmează:

- obțin note mai mari la evaluările curente
- obțin rezultate mai bune la testările standardizate
- au continuat studiile (învățământ superior)

- frecventează regulat școala
- au o stimă de sine ridicată

De ce se întâmplă acest lucru? Unii cercetători au explicat că tinerii care participă la activități extracurriculare își dezvoltă o serie de abilități și competențe precum lucrul în echipă, abilitățile de comunicare și cele de leadership. Alți cercetători au evidențiat factorul timp liber petrecut socialmente util prin implicarea în activități extracurriculare. De exemplu, s-a constatat că tinerii implicați în astfel de activități sunt mult mai puțin în predispoziție să fie victime sau să comită infracțiuni.

Termenul de creativitate a fost introdus în literatura psihologică și pedagogică de către G.W. Allport în anul 1937. Până atunci, această variabilă de personalitate era desemnată prin cuvinte ca: dotare, aptitudine, talent, genialitate, imaginație creatoare și inteligență. Creativitatea se deosebește de inteligența generală, care nu este altceva decât aptitudinea de a înțelege ideile și de a le aplica la soluționarea problemelor practice. Dar dacă funcțiile esențiale ale inteligenței constau în înțelegere și invenție (J.Piaget) atunci nu se poate vorbi de creativitate fără participarea inteligenței. Pornind de la această idee, orice persoană cu o inteligență normal dezvoltată este mai mult sau mai puțin creativă, iar peste un anumit coeficient de inteligență aceasta nu mai corelează cu creativitatea.

„Creativitatea se învață, chiar dacă nu se învață ca fizica sau tâmplăria. Ar fi mai nimerit să spunem că se descoperă sau se dezvoltă.”(B. Schwartz)

Dincolo de aceste controverse cu privire la condițiile optime de educare a creativității în școală, considerăm că educatorul, indiferent de specialitatea sa, trebuie să depună eforturi susținute pentru a forma și dezvolta comportamente creative la elevii cu care lucrează. El are la îndemână o gamă largă de modalități și mijloace concrete pentru stimularea și dezvoltarea creativității elevilor.

Activitatea de predare-învățare devine creativă în măsura în care învățătorul tie își reușește să medieze între elev și lumea înconjurătoare. În acest context, el poate asigura elevilor și o învățare creativă, care presupune: inițiativă proprie, muncă independentă, încredere în forțele proprii, reacție pozitivă la solicitările mediului etc. În ceea ce privește evaluarea, învățătorul care are o conduită creativă recurge cu precizie la: instituirea unor perioade de neevaluare, amânarea evaluării în genul brainstorming-ului, schimbarea caracterului evaluării și încurajarea permanentă a elevilor.

Activitatea în afara clasei și extrașcolare oferă numeroase prilejuri pentru cultivarea imaginației, creativității. În cercurile de elevi se desfășoară o activitate liberă. Aici se pot exercita diferite metode de stimulare a imaginației, cum ar fi brainstorming-ul. Educatorul poate organiza întâlniri cu oameni de știință sau de artă care pot vorbi despre munca lor, despre dificultăți și satisfacții. Ei pot trezi vii interese pentru problemele ce-i preocupă. Exercițiile, vizitarea expozițiilor, muzeelor, excursiile, serbările școlare largesc orizontul, câmpul fanteziei copiilor și sunt surse de nepuizabile întrebări.

Foarte potrivit pentru realizarea cu succes a obiectivelor propuse în domeniul dezvoltării creativității este școala care creează cadrul propice elevilor de a se manifesta liber. Școala, ca orice acțiune pedagogică poartă amprenta și nota de originalitate a învățătorului, ea fiind rezultatul unei programări și al unei pregătiri temeinice în prealabil. Prin conținutul informațional ce se vehiculează pe parcursul exercițiilor, prin intermediul celor mai accesibile produse literare cum sunt: poeziile, snoavele, ghicitoriile, poveștile, basmele, proverbele, zicătorile etc. elevii află, culeg o bogăție de idei, impresii, trăiesc autentic, spontan și sincer situațiile redată.

Participarea elevilor în cadrul exercițiilor este un prilej excelent de antrenare a creativității.

O activitate deosebit de plăcută este excursia care ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetănească și patriotică. Excursia îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului

cultural tiin ific. Prin excursii ei îi suplimentează și consolidează înv area colar prin însu irea de noi cuno tin e.

Serb rile sunt manifest ri festive, cu programe complexe, prilejuite de s rb torirea diferitelor evenimente de însemn tate na ional sau interna ional , de tradi iile și obiceiurile statornicite în coal . Aceste activit ii permit exprimarea activ nu numai a câtorva elevi mai talenta i într-un domeniu sau altul, ci a unui num r cât mai mare de elevi, fiecare contribuind, în felul lui, la reu ita comun .

Carnavalul este o manifestare vesel , antrenant , plin de mi care și surprize. Elementul dominant al carnavalului a fost dansul, intercalat cu diverse forme de manifest ri artistice. Elevii au posibilitatea de a se manifesta liber, atât în crearea costumului, cât și în interpretarea/realizarea unor monologuri.

Bibliografie:

1. Bîrzea, C.: Manual de autoevaluare a colii, Bucure ti, Proiectul pentru În v ț mântul Rural, 2006*
2. Cernea, Maria, Contribu ia activit ilor extracurriculare la optimizarea procesului de înv mânt, în “ În v mântul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucure ti; 3. 3. 3. Cosmovici A., Iacob L., „Psihologie colar ”, Editura Polirom, Ia i, 2005, cap. „Creativitatea și cultivarea ei în coal ”
4. „Creativitate în înv mânt”, Editura Terra, Foc ani, 2004, cap. „Educarea creativit ii în coal ”
5. Cr ciunescu, Nedelea, Forme de activit ii extracurriculare desf urate cu elevii ciclului primar, în “Înv mântul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, Bucure ti;
5. Ionesc, M., Chi , V., Mijloace de înv mânt și integrarea acestora în activit ile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitar Clujean , Cluj-Napoca, 2001, pg.162;
6. „Revista de Pedagogie”, nr.7-8, 1992, Tom a Gheorghe, „Dimensiunile creativit ii. Cultivarea creativit ii la colari în procesul de înv mânt”

EDUCAȚIA NONFORMAL PRIN CREATIVITATE ÎN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

Marcu Alexandra
școala Gimnazial Ilovăț

Educația nonformală reprezintă orice program planificat de educație personală sau socială, conceput pentru a îmbunătăți anumite competențe, în afara curriculum-ului formal, prin activități educative desfășurate în afara sistemului formal de învățământ de către diferite instituții educative.¹ Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinelor impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă călăuzirea de a cunoaște și de a te dezvolta.

Educația nonformală este un tip de educație din ce în ce mai prezent în societatea românească, reprezentând un mod diferit de învățare și dezvoltare a competențelor din diferite domenii.²

Este o nouă abordare a învățării prin activități plăcute și motivante și înseamnă orice acțiune organizată în afara colii.

Obiectivele educației nonformale nu exclude modul tradițional de educație, dar îl completează prin activități atractive, la care să aibă acces un număr mare de tineri. Acestea sunt:

- completarea orizontului de cultură din diverse domenii;
- crearea de condiții pentru formarea profesională;
- sprijinul alfabetizării grupurilor sociale defavorizate;
- asigurarea unui mediu propice exercitării și cultivării diferitelor înclinații, aptitudini și capacități.³

Activitățile în educația nonformală sunt de 2 feluri:

- activități extradidactice: cercuri de discipline, ansambluri sportive și artistice, concursuri, olimpiade;
- activități extrașcolare: proiecte de ecologie și formare civică, excursii, acțiuni social-culturale (în clubul elevilor, în muzee, la teatru, la bibliotecă).⁴

La noi în țară există două centre de educație nonformală. Unul este în București - Centrul de Educație non-Formală CenF, iar cel de-al doilea se află la Iași - Asociația EurodeMos.

De asemenea, voluntariatul este o activitate nonformală, în care oamenii se implică pentru a contribui la dezvoltarea socială. Toți cei care doresc să se implice în anumite acțiuni o fac voluntar, fără obligații.

Activitățile extracurriculare reprezintă un rol important. Ele vizează de regulă acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare. Aria lor este dificil de delimitată. Pot fi excursii și vizite la muzee, cinematografe, teatre, operă, balet, pot fi excursii și vizite la instituții publice sau alte obiective de interes comunitar, pot fi vizite la alte coli, pot fi activități artistice, de hobby, cluburi tematice și echipe sportive, pot fi activități legate

¹ http://www.liceul-spiru-haret.ro/wp-content/uploads/GHID_DE_EDUCATIE_NONFORMALA.pdf, accesat în data de 05.12.2016.

² <http://www.imparte.ro/Ajutor/Reintegrare-sociala/Educatia-nonformala-490.html>, accesat în data de 05.12.2016.

³ <http://www.imparte.ro/Ajutor/Reintegrare-sociala/Educatia-non-formala-si-avantajele-sale-406.html>, accesat în data de 05.12.2016.

⁴ <http://www.imparte.ro/Ajutor/Reintegrare-sociala/Educatia-non-formala-si-avantajele-sale-406.html>, accesat în data de 05.12.2016.

de un ziar sau post de radio al colii, activități legate de protecția mediului, sau chiar activități legate de consilii ale elevilor.⁵

Cuvintele cheie care definesc creativitatea în activități extracurriculare sunt creativitate, coală, cunoaștere, stimulare, capacitate creativă, învățământ primar, colar mic, învățare creativă, cadru didactic, aptitudine, metode, educație, experiment formativ, activități extracurriculare, activități extracolare, antrenament creativ, chestionar, ghid de interviu, teste de cunoștințe, randament colar.

În afara colii, creativitatea poate fi încurajată prin desfășurarea unor activități extracolare și extracurriculare, ce pot completa activitățile de învățare din clasă.⁶

Este foarte important să le dăm prilejul copiilor să fie creativi, să nu aibă teama că vor greși sau că vor fi înțeleși greșit. Trebuie să le asigurăm copiilor o învățare creativă, care să ofere inițiativă proprie, muncă independentă, și încredere în forțele proprii.

Creativitatea elevilor poate fi descoperită prin realizarea de experimente în limbă și comunicare, matematică și științe ale naturii, în artă, în educație muzicală și altele care ajută elevii în achiziționarea unor perspective de a face conexiuni noi și interesante.

Considerând creativitatea un dar care se dezvoltă în perioada de început a colarității, apelăm la o serie de factori, cum ar fi învățarea, experiența, motivația, imaginația și personalitatea.

Chiar în mod spontan copiii își pot dezvolta creativitatea, iar profesorii prin metodele pe care le folosesc la clasă trebuie să le dezvolte comportamentul creator. Profesorului îi revine responsabilitatea de a descoperi potențialul creativ al elevilor. El trebuie să încurajeze imaginația, fanteziile și sugestiile creatoare ale elevilor. Când imaginația elevilor trece printr-un moment de efervescență, profesorul în învățător trebuie să lase ideile să curgă, să observe elevii prin modul în care rezolvă problemele noi și interesante, prin felul în care pun întrebări.

Activitățile extracurriculare precum cluburi de matematică, șah, limbi străine, dezbateri, consilii ale elevilor, formații și orchestre colare, dans, teatru, sporturi de echipă și cluburi sportive, cluburi de majorete, cercetări, activități religioase, etc. dau posibilitatea de exprimare și contribuie activ la construcția identității tinerilor.⁷ Aceste activități extracurriculare constituie un mediu de formare mai atractiv în afara colii, ei formându-și identitatea prin dezvoltarea abilităților.

Activitățile extracurriculare au un impact pozitiv asupra dezvoltării personalității tinerilor, asupra performanțelor școlare și asupra integrării sociale.

Participarea la aceste activități ajută la dezvoltarea tinerilor:

- performanțe și rezultate colare mai bune;
- coeficienți de abandon colar mai scăzuți;
- stimulare de sine, încredere în el;
- un grad mai scăzut de abuz de alcool și droguri;
- un grad mai scăzut de activitate sexuală în rândul fetelor.⁸

În concluzie, cunoașterea și stimularea capacității creative a elevilor constituie factorul cheie în educație ce ține de personalitatea cadrului didactic și elevului, precum și de climatul socio-afectiv în care aceștia își desfășoară activitatea.

BIBLIOGRAFIE

⁵ http://www.opportunitatiegale.ro/pdf_files/Activitati%20extrascolare%20in%20ruralul%20romanesc.pdf, accesat în data de 05.12.2016.

⁶ http://doctorat.ubbcluj.ro/sustinerea_publica/rezumate/2011/stiinte-ale-educatiei/codreanu_iordache_mihaela_ro.pdf, accesat în data de 05.12.2016.

⁷ http://www.opportunitatiegale.ro/pdf_files/Activitati%20extrascolare%20in%20ruralul%20romanesc.pdf, accesat în data de 05.12.2016.

⁸ http://www.opportunitatiegale.ro/pdf_files/Activitati%20extrascolare%20in%20ruralul%20romanesc.pdf, accesat în data de 05.12.2016.

1. http://www.liceul-spiru-haret.ro/wp-content/uploads/GHID_DE_EDUCATIE_NONFORMALA.pdf.
2. <http://www.imparte.ro/Ajutor/Reintegrare-sociala/Educatia-non-formala-si-avantajele-sale-406.html>.
3. http://www.oportunitatiegale.ro/pdf_files/Activitati%20extrascolare%20in%20ruralul%20romanesc.pdf.
4. http://doctorat.ubbcluj.ro/sustinerea_publica/rezumat/2011/stiinte-ale-educatiei/codreanu_iordache_mihaela_ro.pdf.

ACCESUL LA O CULTURĂ GLOBALĂ PRIN ACTIVITĂȚI EXTRA SCOLARE

*Profesor Mercioniu Carmen Ramona
școala Gimnazială Pruni or*

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor.

Atunci să-i învățăm să se adapteze.”

(Maria Montessori – „Descoperirea copilului”)

Dat fiind complexitatea și dinamica procesului de evoluție actuală a societății, este dificil de dat o definiție clară, precisă și cuprinzătoare conceptului de globalizare care s-a născut în timpurile eventualele ambiguități induse de factorii subiectivi. Globalizarea a devenit un termen care a depășit sfera strict academică și care este frecvent utilizat de mass-media și de populație. Mulți autori au încercat să definească, sintetic, globalizarea în toată amploarea și complexitatea sa, dar aceștia recurg aproape totdeauna la un spirit dominant empirist. Cel mai adesea prin globalizare se înțelege procesul de integrare permanentă a fluxurilor materiale, financiare, monetare și informaționale la nivel planetar într-o piață unică, având sectoare specializate. Cu toate acestea, conceptul de globalizare încearcă să devină unul operațional, relevându-se caracterul său extrem de complex, în raport cu tipul de fluxuri pe care le definește. Astfel, se poate vorbi de globalizare politică, economică, financiară, dar și de globalizare culturală, etnică, religioasă sau mediatică. Deși adjectivul „global” este folosit de mult timp, fie în sensul larg de „răspândit în întreaga lume, general”, fie cu același, mai restrâns, de „întreg”, conceptul de „globalizare” s-a impus abia în anii '90.

Popoarele unite prin tehnologie și mentalități colective, tind să realizeze și o unitate culturală (cultură globală), acestea exportând și importând continuu bunuri culturale (cazul popoarelor occidentale). La rândul ei, cultura influențează atât economiile, cât și mentalitățile colective: ea este factorul generator de succes atât pentru țările foarte dezvoltate, cât și pentru cele mai puțin dezvoltate și mai reticente în ceea ce privește acceptarea noului.

În general cultura se asociază cu anumite locuri, dar schimbările care au avut loc în ultimii ani au condus la alterarea culturii inițiale, create în spațiul respectiv și apariția altui tip de cultură mai mult sau mai puțin schimbat. Astăzi principala caracteristică a culturii este ieșirea sa din teritoriul în care a fost creată și adoptarea și adaptarea ei în noul teritoriu care a primit-o ca urmare a schimbului de populație, de bunuri, capital și informație. Aadar, când vorbim de cultură globală trebuie să avem în vedere rezultatul unui proces de globalizare a culturii care înseamnă o combinație între culturi importate și cultura inițială a unui popor, nu o expansiune a unui tip de cultură care tinde să devină dominantă.

Cultura, pe de altă parte, reprezintă totalitatea valorilor materiale și spirituale create de omenire și instituțiilor necesare pentru comunicarea acestor valori.

Una dintre cele mai importante instituții în transmiterea valorilor culturale valide, fie ele naționale sau globale, este școala și factorii implicați în educația copiilor și tinerilor.

De mai bine de 10.000 de ani, omul a învățat să trăiască într-o manieră importantă. Dacă o adaptăm la o înșuflețim, vom putea beneficia de tezaurul ei de experiențe. O cultură autentică duce la înflorirea adevăratelor valori interioare, cum ar fi, printre altele, ordinea, justiția, adevărul, egalitatea, onoarea și libertatea, valori de natură să apropie indivizii între ei.

Educația reprezintă un fenomen social fundamental apărut odată cu societatea umană și este specific fiecărei organizații sociale, îndeplinind funcțiile de informare și de formare a omului din punct de vedere intelectual, moral, artistic, fizic. (Dicționarul limbii române pentru elevi, 1983).

Asupra individului se exercită o multitudine de acțiuni și influențe educaționale de-a lungul vieții. Specialiștii le-au sistematizat în 3 tipuri sau moduri de realizare a pregătirii pentru viață: educația formală (școlară), nonformală (extra școlară), informală (cunoștințele cu care individul se întâlnește zi de zi: în familie, cu prietenii, pe stradă, în mass-media).

Educația nonformală își are începuturile încă din timpul fondării educației și conține majoritatea influențelor educative care au loc în afara clasei, fiind activități extra școlare sau activități opționale. Are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ, acțiunile educative plasate în cadrul acestui tip de educație sunt flexibile și vin în întâmpinarea diferitelor interese, în mod particular pentru fiecare persoană. Timpul extra școlar nu trebuie confundat cu timpul liber. Dacă cel din urmă se caracterizează prin alegerea liberă și eliberarea de sub obligațiile instituționale; caracterul dezinteresat al activităților; caracterul personal, întrucât încurajează virtuțile dezinteresate; caracterul hedonist, întrucât generează satisfacție; timpul extra școlar a fost caracterizat drept „libertate sub control instituțional”.

În România, educația nonformală cuprinde diferite activități, desfășurate fie în cadrul școlii, cum ar fi: sesiuni de comunicări științifice, cercuri la diferite discipline, proiecte educative, olimpiade, competiții sportive; fie în afara școlii, cum ar fi vizite, drumeții, excursii, tabere, activitatea pe cercuri din cadrul palatelor și cluburilor de copii. Aceste activități, la fel ca și în cazul educației formale, sunt coordonate de profesori de specialitate, dar, care în aceste situații, au un rol secundar, de moderatori sau coordonatori.

Educația nonformală este diferită față de educația formală, prin aspectul conținutului și formele de realizare, fiind caracterizat prin: caracterul facultativ; elevii sunt implicați în proiectarea, organizarea și desfășurarea activităților; nu se face o evaluare prin note; oferă răspunsuri concrete la cerințele fixate; permite momente de abstractizare, prin utilizarea cunoștințelor din viața practică; pune în valoare aptitudinile și interesele copiilor și ale tinerilor; facilitează promovarea muncii în echipă și a unui demers pluri și inter-disciplinar; scoate din educație funcția de predare, lăsând loc funcției de învățare.

Omul și-a asumat condiția umană în momentul în care a fost în stare să vadă dincolo de aparența lucrurilor, să dea dovadă de imaginație, să compare și să creeze simboluri. Confruntat cu criza de identitate pe care o trăiește individul secolului nostru, cultura generează noi dimensiuni sociale, morale, filosofice și spirituale și pregătește tinere generații să clădească în mod conștient și eficace ceea ce ar trebui să fie secolul XXI. Cultura înțelegându-se ca oamenii să se unească între ei prin toleranță și solidaritate, dar globalizarea culturii are consecințe negative, întrucât poate conduce la o omogenizare și la o pierdere a valorilor locale sau regionale.

De la „visul” culturii totale, lumea se trezește la realitatea multiculturalismului, a culturii globale fără nicio tradiție culturală. Când vorbim de cultură ne gândim la semnificație, valoare, normă. Prin cultură se înțelege totalitatea produselor activității omenești în scopul traiului și perfecțiunii.

Aici intervin activitățile extra școlare prin care elevii pot conștientiza necesitatea toleranței culturale, dar și a păstrării propriei identități culturale. Prin intermediul vizitelor sau

al schimburilor de experiență cu altecoli, elevii pot cunoaște tradiții, srbtori, datini dintr-o anumită zonă a țării noastre, precum și dintr-o altă țară; pot compara două sau mai multe manifestări culturale. Excursiile reprezintă, de asemenea un prilej foarte bun de a descoperi lucruri fascinante despre credințele și valorile de viață ale oamenilor din anumite zone.

În condițiile în care globalizarea bate la ușă, este foarte important să conștientizăm că acest fenomen trebuie controlat, dacă nu vrem să pierdem tocmai ceea ce ne definește pe noi ca ființe umane – cultura. Noi suntem singurii care putem să nu acceptăm ceea ce ni se oferă, ci să fim mai selectivi, iar astfel putem contribui la stoparea caricaturizării culturii și a valorii culturale românești, caci, chiar dacă decide să se integreze într-o realitate globală, fiecare nație trebuie să aibă puterea să-și păstreze specificul, într-o formă sau alta.

Bibliografie

1. Dicționarul limbii române pentru elevi, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1983
2. Marcu, Vasile; Oran, Florica; Deac, Adina Emilia - Managementul activităților extracurriculare, Ed. Universității Oradea, Oradea, 2003
3. Oran, Florica - Management educațional, Ed. Universității Oradea, Oradea, 2004
4. Sgeat, Radu- Globalizare culturală și cultură globală. Global și local în geografia culturală, Ed. Universitară, București, 2009

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRA ȘCOLARE ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

*Mijache Janina
coala Gimnazială Dimitrie Grecescu*

În acest articol mă voi referi la ceea ce înseamnă activitate extra școlară, la rolul pe care îl are în dezvoltarea copilului și la modul în care aceasta poate deveni un stimulent pentru elev sau poate fi resimțit ca o povară.

Inițial, ideea activităților extrașcolare era menită să ofere copilului alternative educației școlare, care necesită un efort intelectual predominant. Astfel, erau activități care să ofere copilului posibilitatea să se miște, să se exprime liber, să facă lucruri care îi plac, să descopere, să experimenteze. De aceea, aceste activități erau mai mult cercuri destinate diferitelor hobby-uri (sculptură, pictură, activități în aer liber, dans etc).

În timp, însă, varietatea alegerilor a crescut foarte mult și aceste activități au devenit un supliment al activităților școlare, perceput adesea de către părinți și copil ca fiind tot o școală, dar după școală. Activitățile extrașcolare s-au apropiat mai mult de ideea unor meditații sau a unei pregătiri suplimentare, a unei perfecționări continue în anumite domenii.

Orice activitate școlară poate deveni extra școlară prin prelungirea ei într-un context exterior școlii. Acesta este un motiv pentru care copilul poate simți că este prea mult pentru el, că este copleșit de activitățile sale, că este prea greu sau prea mult.

Cum ne orientăm spre alegerea acestor activități pentru a fi plăcute și dorite de către copii?

Punctul de plecare este întotdeauna ceea ce ne transmite copilul, activitățile spre care manifestă interes, pe care le face cu plăcere, în care se simte în largul său. Spre exemplu, copiii care au înclinații spre latura artistică pot fi orientați spre activități care le permit explorarea acestei laturi, cum ar fi pictura, dans, modelaj, decorațiuni; cei care sunt înclinați spre exprimarea emoțiilor și spre a fi expresivi pot fi implicați în activități de teatru, pantomim, iar cei cărora le plac jocurile de istețime, care sunt preocupați de strategii de

gândire, activități de mindlab; cei care sunt înclinați spre activități experimentale vor fi îndrumați spre cercurile de fizică sau chimie.

În funcție de vârsta copilului, ei pot aprecia anumite activități, se pot implica în ele sau pot refuza să participe deoarece li se pare că nu este pe placul lor sau este prea greu. Este important să ținem cont de vârsta copilului și să alegem în funcție de posibilitățile acestuia. Unele poate atrage după sine refuzul și chiar o imagine negativă de sine a copilului.

La vârstele mici, 3-5 ani, activitățile care implică mișcare și coordonare corporală (dans, balet, gimnastică, înot) sunt extrem de utile în dezvoltarea motricității, în depășirea inhibițiilor legate de corp, a rigidității care poate apărea la unii copii și în imprimarea unui ritm armonios și a unei bune cunoașterii a corpului.

De asemenea, activitățile care permit exprimarea liberă a copilului, fără a fi constrâns de anumite modele sau tipare, oferă ocazia copilului să se arate așa cum este el, să câștige încredere în el, să poată valoriza ceea ce el însuși a creat. Un rol esențial al acestor activități extrașcolare este faptul că ele nu impun, precum activitățile școlare, o delimitare clară urât/frumos, bun/prost, ci lasă loc unei exprimări în conformitate cu nevoia copilului.

Tot la această vârstă, copiii sunt foarte receptivi la învățarea limbilor străine, însă este foarte important ca această învățare să fie sub formă de joc, să fie creativă și să nu solicite copilul în altă formă deprinderi abstracte (reguli, conjugări etc), ci să învețe în forma unor situații de viață cotidiene, pe care să le poată folosi.

La vârsta școlară, aceste activități pot crește ca și complexitate, copiii pot participa la cele cu anumite teme, au posibilitatea de a alege, de altă exprimare a opiniei, de a se implica, de altă folosi resursele și creativitatea într-un scop precis.

Chiar și pentru adolescenți există astfel de activități în care ei se pot implica, însă natura lor este mai degrabă orientată spre dezvoltarea lor interioară, spre introspecție, spre exprimarea nevoilor și conflictelor, spre valorificarea creativității și originalității.

Pierderea nevoii să nu fie impusă obținerea unor performanțe în aceste activități extrașcolare conduce la crearea unei presiuni, a unei tensiuni și poate avea drept rezultat refuzul copilului, retragerea, dispariția oricărui interes și, pe termen mai lung, apariția unui complex de inferioritate.

Pe de altă parte, aceste activități pot contribui la creșterea încrederii în sine, la creșterea spontaneității și creativității, la dezvoltarea unor opinii și a unor inițiative. Copilul are capacitatea de a ne transmite în ce se poate implica, ce poate presta, ce nu îi este de folos sau ce nu este atractiv pentru el. A experimenta și a cunoaște liber îi poate permite apoi să simtă ceea ce este potrivit pentru el.

METODE I TEHNICI NONFORMALE ÎN EDUCAȚIE

Prof. Mihăilescu Carmen, Colegiul Tehnic "Domnul Tudor"

Educația nonformală a fost definită de către J. Kleis drept "orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor)".

Din punct de vedere etimologic, termenul de educație nonformală își are originea în latinescul "nonformalis", preluat cu sensul în afara unor forme special/oficiale organizate pentru un anumit gen de activitate. Nonformal nu este sinonim cu needucativ, ci desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formativ-educative.

Din punct de vedere conceptual, educația nonformală cuprinde ansamblul activităților și al acțiunilor care se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în mod organizat, dar în afara sistemului școlar, constituindu-se ca "o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal".

Dezideratele educației nonformale sunt în strânsă legătură cu realizarea următoarelor finalități:

- să lărgesc și să completeze orizontul de cultură, îmbogățind cunoștințele din anumite domenii;
- să creeze condiții pentru "desfășurarea profesională sau inițierea într-o nouă activitate";
- să sprijine alfabetizarea grupurilor sociale defavorizate;
- să contribuie la recreerea și la destinderea participanților precum și la petrecerea organizată a timpului liber;
- să asigure cadrul de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor.

Raportul dintre educația nonformală și cea formală este unul de complementaritate, atât sub aspectul conținutului, cât și în ceea ce privește formele și modalitățile de realizare.

Trăsăturile caracteristice ale educației nonformale sunt relevante pentru această formă care asigură legătura dintre instruirea formală și cea informală.

O caracteristică importantă se referă la faptul că educația nonformală se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în afara sistemului școlar, cuprinzând activități extracurriculare/extradidactice (cercuri pe discipline, interdisciplinare sau tematice, ansambluri sportive, artistice, concursuri școlare, olimpiade, competiții) și activități de educație și instruire extracurriculare, denumite paracurriculare (alături de învățământul propriu-zis) și pericurriculare (în afara învățământului din școală). Cele paracurriculare se dezvoltă în mediul socio-profesional cum ar fi de exemplu activitățile de perfecționare, de formare civică sau profesională. Aceste activități evoluează în mediul socio-cultural ca activități de autoeducație și de petrecere organizată a timpului liber în cadrul universităților populare, al cluburilor sportive, la teatru, în muzee sau în cluburile copiilor, în biblioteci publice, în excursii, acțiuni social-culturale sau în familie ori prin intermediul mass-mediei, denumite adesea "școală paralelă".

Educatorul nonformal își solicită mai multă flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate și rapiditate în adoptarea variatelor stiluri de conducere a activităților, în funcție de nevoile și cerințele educatului.

Conținutul și obiectivele următoare sunt prevăzute în documente special elaborate ce prezintă o mare flexibilitate, diferențindu-se în funcție de vârstă, sex, categorii socio-

profesionale, interesul participanților, aptitudinile și înclinațiile acestora. Sunt cuprinse activități care corespund intereselor, aptitudinilor și dorințelor participanților.

O altă trăsătură caracteristică este caracterul opțional al activităților extrașcolare, desfășurate într-o ambianță relaxată, calmă și plăcută, dispunând de mijloace menite să atragă publicul de diferite vârste. Este o formă facultativă de antrenament intelectual care menține interesul participanților printr-o metodologie atractivă.

Evaluarea activităților desfășurate în cadrul educației nonformale este "facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulativă, fără note sau calificative oficiale".

Metode și tehnici de educație nonformală

Jocuri de energizare / de spart gheața

Se utilizează în momentele în care este nevoie de activități de energizare, încălzire sau concentrare a atenției. Au avantajul că: energizează participanții care încep să se plictisească, oferă un cadru de cunoaștere a participanților, stimulează interacțiunea și gândirea pozitivă, îmbunătățesc comunicarea și încrederea, generează interes și entuziasm asupra subiectului cursului/activității.

Exemple de jocuri :

ALINIEREA ÎN ORDINEA ZILEI DE NAȘTERE

Fără să vorbească, aliniați-vă în funcție de ziua și luna voastră de naștere.

Grupul este lăsat să se descurce singuri pentru ordinea de aliniere și folosească comunicarea nonverbală.

NUME CELEBRE

Facilitatorul scrie un nume celebru (un star, un personaj istoric, un personaj de desene animate etc.) pe o etichetă și lipește pe spatele fiecăruia fără să le spună. Participanții se mișcă și pun întrebări de tipul "da" și "nu" până ghicesc cine sunt ei.

VISUL

Toată lumea stă în cerc și fiecare trebuie să se prezinte, oferind date despre originea și aspirațiile lui de viață.

DIN FERICIRE / DIN NEFERICIRE

Acest joc poate fi jucat pe perechi sau în cerc. Primul jucător începe povestirea cu: "din fericire când m-am trezit azi dimineață era frumos...". Al doilea continuă "din nefericire, liniștea gândurilor mi-a fost tulburată de...". Al treilea continuă "din fericire..." și tot așa procedează și restul grupului.

POVESTIREA REALIZATĂ ÎN GRUP

Mai mulți oameni se așază în cerc și compun pe rând o povestioară din câte o frază sau un paragraf scurt care se încheie cu "apoi" sau "dar", acesta fiind semnalul pentru următorul participant care trebuie să continue. Nimeni nu poate să spună dinainte modul în care va evolua povestea, dar participanții pot introduce cuvinte cum ar fi "deodată", "imediat", "surprinzător" ș.a.m.d. pentru a schimba firul povestirii.

STATUIA EMOTIILOR

O persoană se gândește la o emoție, o mimează (ca și statuie). Ceilalți intuiesc ce stare a imitat.

JOCUL NUMELUI

Prenumele însoțit de un adjectiv care să înceapă cu prima literă din pronume.

Ex. Cristina cea curioasă pentru că îi place să cunoască multe lucruri.

AST ZIM SIMT

Desenează expresia cea mai potrivită pentru starea emoțională pe care o simți acum.

Jocuri de teambuilding

Sunt importante pentru dezvoltarea echipelor care vor lucra împreună pentru o perioadă mai mare de timp pe un proiect complex sau o serie de activități. Exercițiile de acest

timp sunt utile dacă sunt selectate pentru a permite echipelor să exploreze următoarele cinci aspecte:

- Interconectivitatea (calitatea de membru al grupului este văzută ca o valoare pozitivă, doar membrii sunt atrași de grup);
- Rolurile și normele (normele sunt regulile care guvernează comportamentul membrilor);
- Comunicarea interpersonală eficientă;
- Specificarea scopului (membrii grupului trebuie să aibă scopuri comune pentru succesul grupului și să comunice clar referitor la scopurile individuale pe care le pot avea);
- Interdependența - succesul fiecărui membru al echipei se determină cel puțin parțial prin succesul celorlalți membri.

Ideii de activități de teambuilding:

Marșienii și pământienii

Participanții vor fi împărțiți în două echipe (marșienii și pământienii). Vor primi un set de instrucțiuni, însoțit de o descriere a situației în care se află. Ei vor trebui să negocieze cu celălalt echipă o tranzacție cât mai avantajoasă. Negocierea se va realiza în runde.

Emisiunea de tiri

Participanții vor fi împărțiți în echipe și vor avea ca sarcină să conceapă o emisiune de tiri de 15 minute în care să prezinte realizările profesionale și personale ale membrilor echipei. Obligatoriu emisiunea trebuie să includă toți participanții. Va exista și un juriu care va decide echipa câștigătoare.

Posibil să fie

Fiecare echipă primește două liste numerotate. În prima listă, participanții își vor scrie numele, iar în a doua ceva despre ei, corespondent numelui. Apoi se va da lista cu trăsături ale celei echipe care va trebui să ghicească ce nume este asociat cu trăsăturile respective. Câștigă echipa care a identificat cele mai multe trăsături. Exercițiul stimulează cunoașterea reciprocă a membrilor celorlalte echipe.

Jocuri de încheiere a activității

Să desfacem nodul

Participanții așezați în cerc vor primi o frânghie. Fiecare va face un nod lejer acelei frânghii. Apoi frânghia va trece din nou din mână în mână, fiecare participant va dezlega un nod, spunând ce a învățat din acea activitate și cum ar putea aplica ce a învățat.

Rețeaua

Materiale necesare: un ghem de sfoară subțire, colorată.

Grupul se așază în cerc. Un participant ia ghemul, împarte o impresie pozitivă despre grup, reține capătul sforii, apoi aruncă ghemul unui alt membru care, la rândul lui, va spune un aspect pozitiv. Ghemul va circula pe la fiecare membru al grupului. Când va ajunge din nou la primul participant, jocul se încheie. Rețeaua creată simbolizează relațiile dintre membrii grupului.

Alege un suvenir

Materiale necesare: obiecte mici, variate

Obiectele sunt așezate în mijlocul camerei. Participanții sunt invitați să își aleagă 3 din ele care să reprezinte cât mai bine experiența fiecăruia cu restul grupului din cursul lecției. În continuare, fiecare va depune în grămadă un obiect, două sau trei explicând cu voce tare ce i-a sugerat obiectul respectiv, legat de activitatea desfășurată. La sfârșit, fiecare își ia acasă un obiect ca suvenir.

Bibliografie:

- Educația non-formală și formală. Realități și perspective, EDP București, 2009
- www.didactic.ro Materiale formare

- www.nonformalii.ro > Concepte /metode
- www.tinact.ro/files_docs/educatia-nonformala-si-informala.pdf
- orizontdidactic.net/2013/01/.../educatia-formala-nonformala-si-informala...
- www.asociatia-profesorilor.ro/educatia-informala.html

PARTENERIATELE COLARE

*Mi codan Nicoleta-Daniela
școala Gimnazială "Dumitru Craoveanu"
Izvoru Bîrzii*

Parteneriatul educațional reprezintă, în concepția majorității cadrelor didactice, o direcție educativă imperios necesară dezvoltării actuale a școlii românești. Se pleacă de la premisa că succesul elevului este condiționat de influența mai multor factori, nu doar școala, ca mediu instituționalizat, nefiind vorba doar de acesta. Posibilitatea angajării factorilor responsabili din mediile formal, informal și nonformal determină gradul de succes al elevului sau valoarea acordată fiecărui copil. Familia și comunitatea sunt două componente care au sarcina de a sprijini școala pentru valorificarea potențialului fiecărui individ. Această îndatorire se realizează pe baza unor parteneriate, actualizate mereu în funcție de obiectivele următoare sau de contextul socio-politico-economic având modificări majore de formă și conținut.

Activitatea de parteneriat educațional se desfășoară împreună cu alte instituții colare, angajatori din sectorul public sau privat, grupuri locale, familii și susținători, pentru a crea o gamă variată de servicii socioeducaționale și a avea un impact mult mai eficient asupra beneficiarilor.

Cadrele didactice și elevii din țara noastră au posibilitatea de a colabora și de a face schimb de informații cu participanții din alte țări, în vederea constituirii de parteneriate pe diferite domenii de interes sau diplome de studiu.

Formarea parteneriatului presupune parcurgerea unor etape: explorare – evaluare – planificare – formare – inițiere – realizare – verificare – reglementare – consolidare – acționare – implementare – evaluare. Pentru demararea unei acțiuni de parteneriat de succes, se recomandă să se țină cont de următorii indicatori:

- evaluarea potențialului ca posibil partener (cunoștințe și experiența, infrastructura, capacitatea de a mobiliza comunitatea; resurse financiare, imaginea în comunitate etc.);
- pregătirea pentru parteneriat (întâlniri cu cei interesați, colectarea informațiilor);
- prezentarea ca partener (sumarul, descrierea problemei, scopul și obiectivele, descrierea proiectului, planul de implementare, bugetul, monitorizarea și evaluare, viabilitatea, problemele și riscurile);
- identificarea partenerului (agenda similară, încrederea, respectul, capacitatea organizațională, disponibilitatea de acțiune, resursele, conducerea și coordonarea);
- stabilirea condițiilor parteneriatului trebuie să fie clare și consensuale în privința scopului și a obiectivelor comune, termenilor parteneriatului, scopului activităților din cadrul parteneriatului, delimitării responsabilităților și a drepturilor, duratei parteneriatului, a mecanismelor de conducere, coordonare, monitorizare, informare și evaluare, dar și în privința mediatizării parteneriatului;
- implementarea parteneriatului;
- preluarea experienței reușite.

Reforma învățământului aduce o schimbare semnificativă în ceea ce privește relația

învătorului cu ceilalți factori implicați în educarea elevului, îndeosebi cu familia. Poziția familiei este aceea de partener într-un proces de dezvoltare, de conturare a drumului și rolului social pe care îl va alege copilul.

Se știe că familia este primul factor educativ din viața copilului și, având în vedere influența socioeducatională a familiei, colii îi revine dificila sarcină de a îndruma și consilia familia elevului pentru ca aceasta să contribuie la o formare armonioasă și eficientă a copilului.

Familia are dreptul de a se implica în alegerea ofertei educaționale, a carierei de mai târziu, dar și obligația de a urmări și sprijini eforturile copilului și ale colii. Expresia parteneriat cu familia nu înseamnă doar o altă denumire a unei relații mai vechi în care familia era informat periodic ori la cerere, asupra evoluției copilului în activitatea școlară. Este vorba de o schimbare de statut a familiei în raport cu școala. Familiei îi revin acum mai multe drepturi - pe care noi trebuie să-i ajutăm, să-i conștientizăm și să beneficieze de ele - dar și sarcini sporite. Schimbările în plan socio-economic exprimă necesitatea reală a colaborării între școală și familie atât în rezolvarea unor sarcini de susținere materială, precum și în cooperarea în alegerea programelor de instruire și educare (curriculum la decizia colii), pentru cunoașterea personalității copiilor, pentru orientarea școlară și profesională.

Parteneriatul cu familia înseamnă și o reconsiderare a atitudinii învățorului față de aceasta. Îndatoririle învățorului față de familie sunt: mai mult transparență, acceptarea observațiilor pertinente și promovarea sugestiilor privind obiectivele și prioritățile educaționale, informarea corectă și operativă. Familia are cea mai mare influență asupra copilului, iar trăirile afective reprezintă suportul absolut necesar susținerii efortului de învățare.

Rolul părinților față de copilul devenit elev se schimbă. Părinții au nevoie de instruire în ceea ce privește modul de urmărirea și îndeplinirea sarcinilor școlare și controlul conduitei copilului. Sunt părinți care intervin în activitatea de învățare a copilului în mod necorespunzător, fie având tendința de a se substitui copilului în efectuarea unor teme, prin alte metode decât cele indicate, fie manifestând exigențe nerealiste față de acesta. Activitatea de îndrumare a părinților de către învățor este evident necesară. Unitatea de opinii dintre cele două instituții - școală, familie - trebuie realizată doar în strânsă colaborare. Sunt părinți care îi propun să ajute școala, cu condiția ca ei să cunoască obiectivele educaționale. Pe această treabă trebuie să-i informăm, descriindu-le tipurile de comportamente realizabile, explicarea modalității de acțiune, pentru ca metodele de influențare să nu fie în contradicție cu cerințele pedagogice. Alți părinți nu manifestă interesul necesar față de evoluția copilului și, ca atare lasă colii toată grija. Prin metode pedagogice pot fi atrași alături de școală, determinându-i să adere la ideea de colaborare activă. Părinții sunt cei care trebuie să învețe de la educatorul copilului pentru a cunoaște direcția și ritmul la care trebuie să se alinieze. Schimbul de idei este profitabil atât pentru școală cât și pentru elev și părinți.

Parteneriatul dintre cadrele didactice și părinții elevilor se integrează ca un segment bine delimitat al parteneriatului educativ, scopul general al acestui tip de parteneriat fiind asigurarea caracterului pozitiv și a coerenței influențelor educative ale tuturor factorilor implicați.

PROGRAMUL EUROPEAN „MÂNCĂ RESPONSABILĂ”

*Prof. Neagu Eleonora-Lidia,
școala Gimnazială „Alice Voinescu”/Nr. 3/
Dr.Tr. Severin*

„Deficitul de resurse, creșterea populației, scăderea disponibilității și accesibilității terenurilor, creșterea deficitului de apă și degradarea solului ne solicită să regândim cele mai bune modalități de a utiliza resursele noastre pentru generațiile viitoare.”

Hilal Elver-Raportorul special al ONU privind Dreptul la Hrană

Începând cu anul școlar 2015-2016, în cadrul Programului Mondial „ECO- ȘCOALA”, școala noastră a fost selectată și acceptată, alături de 50 de unități școlare din România, în Proiectul European Pilot „EAT RESPONSIBLY”, proiect finanțat de Uniunea Europeană, Coordonatorul Național al Proiectului fiind Centrul Carpato-Danubian de Geoecologie (C.C.D.G.). Proiectul Pilot European „EAT RESPONSIBLY” este un program de acțiune orientat spre învățarea globală în Anul European pentru Dezvoltare 2015 și mai departe – DCI- NSAED/ 2014/339-207 și se desfășoară pe o perioadă de 3 ani, concomitent în 9 state europene: Bulgaria, Cehia, Croația, Letonia, Malta, Polonia, România, Slovacia, Slovenia. Proiectul are susținerea Ministerului Educației și Cercetării Științifice, prin Scrisoarea de suport Nr. 9395/08.07.2014.

Activitățile propuse au avut ca scop: conștientizarea elevilor, părinților, adulților în general privind alimentația sănătoasă, stimularea consumului de produse autohtone proaspete prelucrate sau preparate în gospodăria proprie în detrimentul produselor preambalate din comerț, încurajarea aprovizionării cu alimente (neprelucrate/prelucrate) de la producătorii locali și regionali în detrimentul alimentelor (neprelucrate/prelucrate) aduse din import, arătând că toate aceste activități vizează schimbarea atitudinii elevilor, cadrelor didactice, dar și a părinților în ceea ce privește alimentația sănătoasă. S-a insistat asupra necesității introducerii alimentelor sănătoase în meniul zilnic și respectarea unui orar alimentar. Acest fapt va influența creșterea/dezvoltarea armonioasă a organismului și va contribui la reducerea numărului de copii supraponderali și obezi precum și al celor care consumă frecvent mâncare fast-food și băuturi carbogazoase.

CUM SE DESFĂȘOARĂ PROIECTUL MÂNCĂ RESPONSABILĂ?

Se alege unul din cele 4 DOMENII, după aplicarea Chestionarului:

- **Sănătate și Stil de Viață** (consumul, impactul alimentelor).
- **Alimente Locale** (resturile alimentare, transportul) și **Impactul asupra Resurselor și Climei** (influența asupra naturii și a peisajului; influența asupra resurselor – sol, apă).
- **Risipa de Alimente** (resturile alimentare, transportul).
- **Cultura Alimentației și Deschiderea către Diferite Obiceiuri și Nevoi Alimentare** (impactul asupra oamenilor de acasă și din străinătate).

7 PAȘI DE URMĂT ÎN PROIECT:

1. alegerea COMITETULUI ECO / vot
2. întâlnirea cu Comitetul Eco / atribuții, explicarea Proiectului MR
3. aplicarea CHESTIONARULUI/comitet + 1 alt elev din fiecare
4. analiza Chestionarului (prof., apoi împreună cu elevii) - se alege DOMENIUL, se propun acțiuni

5. REZULTATUL ANALIZEI se comunica tuturor copiilor, parintilor, colegilor de cancelarie

6. STABILIREA PLANULUI DE ACTIUNE care se poate îmbunătăți pe parcurs

7. MONITORIZARE, CURRICULUM, DISEMINARE pe parcurs

8. STABILIREA CODULUI ECO – se stabilește la început, cu copiii/elevii; se poate schimba pe parcurs

EVALUARE-JURNALUL ECO

„Familia mea mănânc responsabil?”

Pentru a cunoaște stilul de viață al familiilor elevilor din școala noastră, s-au aplicat 32 chestionare –elevilor din comitetul Eco și câte unui reprezentant din fiecare clasă. S-a constatat că majoritatea familiilor elevilor au un stil de viață solicitant și preferă efectuarea cumpăraturilor din magazine, locuri apropiate de locuință, în defavoarea produselor aduse de răni în piață. Pe primul loc se află rapiditatea efectuării cumpăraturilor și preparării mesei, pe loc secundar aflându-se proveniența bio (naturală) a alimentelor.

În urma analizei chestionarelor și centralizării datelor am ales domeniul „Să nătească stilul de viață”.

„Generațiile noastre, responsabil, activ”

Domeniul ales la nivelul colii este o concluzie desprinsă din chestionarele aplicate. „Să nătească Stilul de viață” reflectă (reprezintă) calea de urmat pentru educarea elevilor în vederea dobândirii unui stil de viață sănătos și responsabil.

Comitetul Eco a propus includerea în planul de acțiune a unor activități prin care propunem:
-reducerea numărului de familii care nu sunt interesate de distanța de la care provin alimentele și care consumă hrană procesată;
-creșterea numărului de familii care înțeleg importanța alimentelor locale și care încurajează producția locală

„Noi vom consuma responsabil!”

Reprezentanții Comitetului Eco au transmis fiecărei clase sarcina de a crea o propunere pentru Codul Eco al Proiectului „Mănânc responsabil”-DOMENIUL „Să nătească stilul de viață”. Elevii au fost receptivi la cerințele impuse de proiect. Au propus variante ale Eco Codului iar reprezentanții Eco le-au adus la cunoștința Eco. Unele propuneri au fost puse în Cutia de Sugestii.

În urma selecției, a fost desemnat reprezentativ pentru domeniul ales Codul Eco propus de clasa a VII-a A, colectiv îndrumat de către doamna Minerva Sfren, profesor de limba română.

Codul Eco: „Think green, eat fresh!”/„Gândește-te verde, mănâncă proaspăt!”

Eveniment public

Pentru promovarea Proiectului „Mănânc responsabil” am planificat evenimentul public folosind abordarea sugerată de metodologie. Pe baza acesteia am creat un plan separat al evenimentului cu lista de pași pe care i-am urmat pentru organizarea și desfășurarea activităților.

Comitetul Eco a analizat „Lista cu idei pentru un mic eveniment public” care poate fi completată și cu alte activități publice (în funcție de poziția geografică, tradițiile culinare, dezvoltarea economică a regiunii/rii)

Denumirea activității: „NATURA NE OFERĂ SĂ NĂTEASCĂ”

La acest eveniment public au participat elevi, profesori, părinți și reprezentanți ai autorităților locale.

„Craciunul de alt dat ”

Încurajarea consumului de hrană pregătită acasă, adecvat sezonului și tradițiilor.

Expoziție cu bucate tradiționale de Craciun.

Degustarea acestora.

Critică de Craciun cu bucate alese de la bunica.

„Piramida alimentelor sănătoase”

Elevii au participat în lumea alimentelor și au învățat informații esențiale pentru a duce o viață sănătoasă, chiar și de la vârste fragede. Elevii își planifică o dietă sănătoasă, creează prezentări pentru a ilustra cum se aleg alimentele sănătoase, învață despre piramida alimentelor, realizează un interviu cu colegii despre ceea ce mănâncă și creează un grafic pe baza informațiilor obținute. Cel mai important, elevii învață despre cum să aleagă alimente sănătoase, un rol important în dezvoltarea armonioasă a copilului îl reprezintă fructele și legumele.

„MINUNE ÎNTR-UN BOL: SALATA DE FRUCTE”

Acțiunea a fost organizată de clasa a V-a A. Prin inițiativa elevilor au achiziționat fructe autohtone și exotice. Pentru ca o salată să aibă succes a trebuit să combinăm cât mai multe fructe de culori diferite, de texturi diferite, dar care să fie bogate în antioxidanți, nutrienți și vitamine diferite. Astfel cocktailul de fructe a fost de fapt un cocktail de vitamine pentru organism. Elevii, în echipe formate din 4-5 elevi au făcut o salată de fructe (mere, portocale, grapefruit, afine, mandarine, banane, kiwi). Fiecare elev a primit o porție de salată. Elevii au consumat cu plăcere și poftă tot ce au primit.

INFORMARE ȘI IMPLICAREA

Am folosit următoarele instrumente de comunicare: panoul eco pentru consumul responsabil de alimente, articole pentru diferite activități, panouri informative realizate de către elevi, prezentări-expuneri scurte la diferite evenimente publice, ppt/pps. Fișele de lucru au fost distribuite pe grupe de lucru pentru a-i ajuta pe elevi să creeze un articol, o prezentare, un avizier și un site web al proiectului în viitor.

O importanță deosebită au avut și cunoștințele dobândite la diferite ore de curs-informatică, educație tehnologică și plastică, limba română, limbile străine dar și alte discipline care folosesc metoda proiectului.

Membrii Eco-Comisiei au fost informați despre scopul și obiectivele proiectului folosindu-se pliante, ppt și le-am recomandat să consulte și site-ul proiectului.

Despre consecințele globale ale consumului nostru de alimente am discutat în cadrul diferitelor activități: dezbateri având ca invitați reprezentanți ai DSP, Hipermarketului Cora, prin ei, în cadrul orelor disciplinei opționale „Eco Educație”, la ora de dirigenție, în cadrul evenimentelor desfășurate în Săptămâna mărțelor și legumelor, Săptămâna „coala altfel”. Am analizat diferite teme din fișele de feedback –*Ghidul pentru profesorii și tinerii care doresc să schimbe lumea-*, „Meniu pentru schimbare”.

CDS-disciplina opțională „Eco Educație pentru copii Verzi”-4 clase-am abordat următoarele teme: „Ecosisteme sănătoase...mănăncă sănătoasă”, „Hrana noastră și amprenta ecologică”, „Ocolitorie de la fermă în farfurie”, „De unde vine mâncarea și ce alimente culetoresc cel mai mult/Cercurile hranei”. Studii de caz: „Carnea în cifre”, „Culturile de soia înlocuiesc pământurile și biodiversitatea”, „Responsabilitatea de după masă-de euri post consum dar și pe parcursul producerii și transportului, risipă (mănăncă aruncat fără să fie consumat).

BIBLIOGRAFIE

<http://www.ccdg.ro/>

www.eatreponsibly.eu

IMPLICAREA ELEVILOR ÎN PARTENERIATE EDUCAȚIONALE PRIVIND VIOLENȚA ȘCOLAR

*Profesor consilier școlar Nica Anca Iulia
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională
Mehedinți*

Violența este un fenomen ce ia amploare, motiv pentru care trebuie adoptate anumite măsuri, în vederea diminuării acesteia prin implicarea mai multor instituții, prin contientizarea cauzelor acesteia și a metodelor ce trebuie utilizate.

În mediul școlar violența se exprimă prin agresiune verbală, excludere intenționată, intimidare, bătăie, hărțuire/abuz și port-arme, toate acestea afectând starea de sănătate mentală, cauzând frică, anxietate, percepția nesigură ei.

Violența poate deveni un cerc vicios: elevii care au fost agresați au tendința de a avea puțini prieteni cu care se poate comunica ușor și adesea au sentimentul izolării și al singurătății. Asemenea tineri consideră că nu au capacitatea de a se angaja în situații sociale, se simt neajutorați și incapabili să controleze propriul mediu. Acest fapt, determină diverse grade de marginalizare, punându-l pe copil într-o ipostază de confruntare personală cu ceilalți, ceea ce împiedică formarea unor deprinderi sociale non-violente, acești elevi, la rândul lor, având tendința de a-i agresa pe ceilalți.

Violența influențează în mod negativ educația eficientă. Elevii care sunt victime ale actelor violente absentează de la școală, prezintă probleme de concentrare, întreaga lor dezvoltare cognitivă fiind afectată. Elevii expuși violenței școlare fie refuză să frecventeze școala din cauza amenințărilor, fie poartă la ei diverse arme pentru a se apăra. În multe cazuri elevii sunt exmatriculați din școală datorită numeroaselor acte de violență pe care le comit.

O intervenție optimă poate reduce agresivitatea. Pe de altă parte, tratarea cu superficialitate sau lipsa de implicare în corectarea unui astfel de comportament poate favoriza apariția comportamentului agresiv și, mai târziu a comportamentului antisocial. Realizarea unor parteneriate educaționale îi sprijină pe elevi în procesul de contientizare a consecințelor actelor violente, în întâmpinarea unei nevoi reale, propunându-le educarea elevilor în vederea prevenirii și reducerii violenței în școli.

Parteneriatele educaționale au rolul de a implica mai multe instituții în încercarea de ameliorare a problematicei violenței școlare. Comunicând cu poliția, prin activități de participare la orele de dirigenție, prin dezbateri referitoare la comportamentul violent, la încălcarea legilor de către elevi, la informarea acestora referitor la consecințele acțiunilor violente reușim să creștem cadrul unei relaționări adecvate.

La nivelul unităților de învățământ, polițiștii colaborează cu profesorii, diriginții și directorii acestora. În școlile în care există consilieri școlari, ei sunt cei care participă ca mediatori între poliție (instituție exterioară școlii) și reprezentanții școlii (director, diriginte, profesor). Proiectele în parteneriat cu instituțiile locale au rolul de a asigura suportul necesar profesorilor, elevilor și părinților acestora în combaterea oricărei forme de violență care ar putea periclita bună desfășurare a activităților școlare.

În cadrul unui parteneriat educațional, se stabilesc resursele umane implicate în desfășurarea acestuia (coordonatorii și colaboratorii proiectului) și grupul țintă (elevii care participă în cadrul acestui parteneriat). De asemenea, se stabilește durata parteneriatului, pentru a se putea cunoaște perioada finalizării acestuia.

Obiectivul general (prevenirea și reducerea violenței în mediul școlar) și obiectivele specifice trebuie precizate în cadrul proiectului. Un rol important revine activităților desfășurate pentru prevenirea violenței în mediul școlar (autocunoaștere și dezvoltare personală ; managementul comunicării; strategii de rezolvare a conflictelor, etc.). Sunt realizate desene cu tematică antivioleță , mesaje antivioleță , compunerea unor poezii împotriva fenomenului violenței școlare.

La finalul parteneriatului sunt evaluate rezultatele obținute, prin întocmirea unor portofolii, prin realizarea unui raport de evaluare incluzând principalele activități desfășurate, impactul avut de acest parteneriat asupra elevilor.

Comunicarea constantă între polițieni, factorii de conducere ai poliției, elevi, profesori, părinți, diriginți, asigură poliției un climat de siguranță care descurajează comportamentele neadecvate, activitățile de prevenire a violenței în poliție având un caracter prioritar.

Bibliografie selectiv :

Jigău, Mihai, Prevenirea și combaterea violenței în școală , Ghid practic pentru directori și cadre didactice, ISE, 2006.

Ferreol, Gilles, Adrian, Neculau, Violența. Aspecte psihosociale, Iași, Editura Polirom, 2003

IMPLICAREA ELEVILOR ÎN PROGRAME INTERNAȚIONALE PRIVIND MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

*Profesor Nica Liviu, școala Gimnazială
„Alice Voinescu” Drobeta Turnu Severin*

În prezent, mai mult ca niciodată, oamenii taie păduri, extrag minerale și surse de energie, erodând solul de la suprafață, poluând aerul și apa, creând deșeurile primejdioase și producând o ruptură a zonelor naturale într-un ritm fără precedent în istoria vieții pe Terra. Deoarece cerințele care decurg din suprapopulare și dezvoltare cresc, devine tot mai greu pentru oameni să-și satisfacă nevoile și dorințele. Și devine de asemenea imposibil să scape de consecințele degradării serioase a mediului: dispariția speciilor, extinderea deșeurilor, contaminarea cu pesticide, creșterea problemelor de sănătate, foametea, și chiar pierderea de vieți umane. Mulți experți sunt îngrijorați de faptul că, dacă acest ritm de distrugere continuă, vom fi martorii distrugerii treptate chiar a sistemelor care sprijină viața pe Pământ. Toate acestea fac ca implicarea copiilor și a tinerilor în activități de protejarea mediului să fie absolut necesară. Astfel, elevii poliției Gimnaziale „Alice Voinescu” au fost implicați în mai multe programe educaționale la nivel internațional: Let's Do It, „Să învățăm despre păduri”, „Eco-școală”, ș.a.

Let's Do It Romania este un program care îi propune, pe lângă curățarea deșeurilor din arealele naturale cu ajutorul voluntarilor, să-și responsabilizeze pe cetățenii și să devină conștienți de impactul pe care îl are un comportament indiferent față de mediu pe termen lung. Semnificativ este implicarea autorităților în aplicarea legislației, precum și a realizării unui sistem de management al deșeurilor corespunzător normelor europene, reprezentând un alt obiectiv important al Let's Do It, Romania! Pe 25 septembrie 2016 s-a realizat cea mai recentă acțiune a acestui program. Școala „Alice Voinescu” a fost reprezentată de 32 elevi din clasele a VI-a, a VII-a și a VIII-a și 5 profesori (foto.). Voluntarii poliției au igienizat zona „Aerport” după ce în anii anteriori s-au strâns deșeurile în zona Schitul Topolnicei.

Programul „S înv ț m despre p dure” este un program mondial de educa ie pentru mediul înconjur tor, prin care sala de clas este nlocuit cu natura, iar lec iile de desf oar n mediul natural. Func ioneaz în 23 de ri din lume, cu peste 300 000 de copii/tineri din 3 428 de unit i școlare, sub coordonarea a 13 000 de profesori. Inițiatorul programului este Fundația Mondial de Educație pentru Mediu, iar operatorul naional este reprezentat de CCDG, membru cu drepturi depline al FEE. Programul este implementat în România începând cu anul 2002 când au fost nscrise 50 de proiecte, ajugându-se n anul 2016 la 737 de proiecte din 436 de unit i colare. Programul are ca scop mobilizarea dasc lilor s desf oare lec ii în p dure (sau n parc) i con tinentizarea elevilor despre îndatoririle pe care le au fa de natur i societate, în contextul dezvolt rii durabile. În cadrul programului o parte dintre profesorii școlii au susținut lecții de geografie, biologie și limba și literatura român diferite locații din natur precum Schitul Topolniței, Izvorul Bârzii, P durea Crihala, etc. Pe de alt parte, o lecție în natur spore te con tinentizarea problemelor i în elegerea valorilor personale prin „descoperirea” atitudinii i în elegerii, ajutându-i pe elevi s - i evalueze i s - i clarifice sentimentele în ceea ce prive te mediul i cum contribuie la problemele acestuia. Ajut fiecare persoan s în eleag faptul c oamenii au valori diferite, iar conflictele dintre acestea trebuie abordate pentru a preveni i rezolva, în final, problemele de mediu. Educa ia de mediu este i practic , în sensul înv rii unor lucruri cum ar fi plantarea unui copac pân la reducerea consumului sau cum s tr im producând un impact negativ cât mai mic asupra mediului.

Eco- coala este un program pentru managementul mediului i certificarea colilor care-l implementeaz , coordonat la nivel interna ional de Funda ia de Educa ie pentru Mediul Inconjur tor (FEE), ce reune te 81 de organiza ii din 68 de ri, care ac ioneaz la nivel naional în domeniul educa iei pentru o dezvoltare durabil . Dintre acestea, în anul 2014, 58 de ri au implementat Programul mondial ECO-SCHOOLS. Pe plan mondial, Programul este sus inut de Uniunea European , UNESCO i UNEP (Programul Na iunilor Unite pentru Mediu). Programul Eco- coala a debutat pe mapamond ca program-pilot, în anul 1994, pornind de la necesitatea implic rii tinerilor în g sirea de solu ii la provoc rile impuse de dezvoltarea durabil la nivel local. n anul 2014 au participat 42 998 de coli din lume, din care circa 16 000 de in Certificat de Eco- coal i Steagul Verde. Un num r de peste 14 000 000 de copiii i tineri, peste 1 180 000 de cadre didactice i 13 221 de autorit i locale dezvolt acest program în lumea întreg . coala Gimnazial „Alice Voinescu” este una dintre cele 9 școli ale județului Mehedinți care dețin Certificatul Eco- coal i distincția numit „Steagul Verde”.

Educația ecologică este un proces care are scopul să îmbunătățească calitatea vieții prin asigurarea oamenilor cu „uneltele” de care au nevoie pentru a rezolva și împiedica problemele de mediu. Educația de mediu poate ajuta oamenii să câștige cunoștințe, deprinderi, motivații, valori și angajamentul de care au nevoie pentru a gospodări eficient resursele pământului și de a-și asuma răspunderea pentru menținerea calității mediului. Problemele de mediu sunt urgente și trebuie abordate de întreaga comunitate, iar educația trebuie să fie o parte integrantă a soluției. Opiniile divergente privind starea mediului, consecințele degradării acestuia și rolul educației sunt bune subiecte de discuție și dezbateri. De asemenea, educația ecologică nu ar trebui să impună oamenilor un anumit fel de a gândi, ea poate ajuta oamenii să învețe cum să gândească – inclusiv cum să rezolve problemele, să ia decizii, să cântărească opțiunile și să alinieze valorile cu acțiunile personale.

Bibliografie:

Muntean I.-Ecologie și protecția mediului, Deva, Editura Emia, 2014;
Pricope, Ferdinand-Conservarea biodiversității și ecodiversității, Bacău, Editura Vladimed, 2013.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRA SCOLARE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR

*Prof.înv.primar Nicolaescu Georgeta
școala Gimnazială Nr.6 Dr.Tr.-Severin, jud.Mehedinți*

Termenul de creativitate a fost introdus în literatura psihologică și pedagogică de către G.W. Allport în anul 1937. Până atunci, această variabilă de personalitate era desemnată prin cuvinte ca: dotație, aptitudine, talent, genialitate, imaginație creatoare și inteligență.

În zilele noastre, s-a ajuns la o vastă și diversificată problematică a creativității, care este abordată sub diferite aspecte de către specialiștii din diverse domenii și chiar de către a numeroși specialiști în creativitate. Unghiul de vedere din care este abordată creativitatea depinde însă de intențiile cercetătorilor. Spre exemplu, pentru specialiștii din industrie, pentru istoricii artei și pentru oamenii de știință, creativitatea se exprimă prin produsul creativ. Specialiștii în psihoterapie, precum și o mare parte dintre artiști, abordează creativitatea ca proces, în timp ce pedagogii, psihologii și profesorii de la catedră sunt interesați în prognosticarea creativității, ei punând accentul îndeosebi pe personalitatea creativă, pe modul ei de formare și manifestare.

Când se dezbate problema educării creativității la elevi nu se pot trece cu vederea două probleme în privința cărora mai există încă opinii diferite: dacă este educabilă creativitatea și care este calea optimă de stimulare și educare a creativității.

În ceea ce privește prima problemă, adică teza educabilității creativității sunt mai numeroși. Ei aduc drept argumente: rezultatele pozitive obținute prin metodele de stimulare a capacităților creatoare; datele experimentelor pedagogice; studiul analitic al factorilor creativității. Unele cercetări de dată mai recentă susțin că problema educabilității creativității nu trebuie abordată global, ci diferențiat, în funcție de natura factorilor ei specifici. Spre exemplu, factorii intelectuali ai creativității sunt mai ușor educabili, în timp ce factorii de natură non-cognitivă (de personalitate și motivațională) se lasă mai greu influențați în direcția și la intensitatea dorite de învățător. Totuși, și acești factori ai creativității sunt educabili, dar cu răbdare, cu pricepere și tact pedagogic.

„Creativitatea se învață, chiar dacă nu se învață ca fizica sau tâmplăria. Ar fi mai nimerit să spunem că se descoperă sau se dezvoltă.”(B. Schwartz)

În legătură cu cea de-a doua problemă, referitoare la condițiile optime de educare a creativității la elevi, în literatura de specialitate există conturate trei condiții principale:

a) introducerea unor cursuri speciale de creativitate, care să fie predate de educatori cu conduită creativă; conținutul acestor cursuri ar consta în formarea la elevi a unui set de deprinderi și abilități cognitive fundamentale pe care elevii să le poată aplica la diferitele obiecte de învățământ;

b) restructurarea fiecărei discipline în parte, din perspectiva stimulării creativității generale și specifice la elevi;

c) prelucrarea de către educatorii pasionați și cu conduită creativă a unor elemente de bază dintr-un curs de creativitate și utilizarea lor în cercurile școlare, unde activitățile implic selecția și libertatea de acțiune a elevilor.

Dincolo de aceste controverse cu privire la condițiile optime de educare a creativității în școală, consider că educatorul, indiferent de specialitatea sa, trebuie să depună eforturi susținute pentru a forma și dezvolta comportamente creative la elevii cu care lucrează. El are la îndemână o gamă largă de modalități și de mijloace concrete pentru stimularea și dezvoltarea creativității elevilor.

Întotdeauna un învățător cu o conduită creativă promovează învățarea autoîntinționată și o atmosferă neautoritară. El încurajează procesele gândirii creatoare și îi îndeamnă pe elevi să lucreze suplimentar. Cu alte cuvinte, acest tip de educator îi îndeamnă elevii să caute noi conexiuni între date, să-și imagineze, să facă asociații de diferite tipuri, să găsească soluții la probleme, să combine materialele și noțiunile în modele noi și neașteptate etc. De asemenea, el folosește, în cadrul conversațiilor și dezbaterilor, întrebări deschise de tipul: De ce?, Cum?, În ce mod?, Ce se întâmplă dacă? etc. Întrebările de acest gen conduc la atitudinea de explorare, dezvoltă curiozitatea epistemică, instaurează un climat socio-afectiv favorabil cooperării și stimulează, astfel, tendințele creative ale elevilor.

Activitatea de predare-învățare devine creativă în măsura în care învățătorul tie și reușește să medieze între elev și lumea înconjurătoare. În acest context, el poate asigura elevilor și o învățare creativă, care presupune: inițiativă proprie, muncă independentă, încredere în forțele proprii, reacție pozitivă la solicitările mediului etc. În ceea ce privește evaluarea, învățătorul care are o conduită creativă recurge cu precizie la: instituirea unor perioade de neevaluare, amânarea evaluării în genul brainstorming-ului, schimbarea caracterului evaluării și încurajarea permanentă a elevilor.

Factorul esențial pentru stimularea spiritului creator la elevi îl constituie relația educațională, iar în cadrul acesteia atitudinea învățătorului în clasă și în afara ei. Acest lucru a fost demonstrat, experimental, de către psihologul American E. P. Torrance, cu peste patru decenii în urmă. El a constatat că superioritatea înregistrată de lotul de elevi care a avut educatori cu atitudine pozitivă față de creativitatea elevilor a fost considerabilă. Această stare de lucruri se explică prin tendința elevilor de a împrumuta de la educatori opinii și sisteme de valori, precum și prin faptul că educatorul are un rol esențial în stimularea și dezvoltarea creativității elevilor.

Activitatea în afara clasei și extrașcolare oferă numeroase prilejuri pentru cultivarea imaginației, creativității. În cercurile de elevi se desfășoară o activitate liberă. Aici se pot exercita diferite metode de stimulare a imaginației, cum ar fi brainstorming-ul. Educatorul poate organiza întâlniri cu oameni de știință sau de artă care pot vorbi despre munca lor, despre dificultăți și satisfacții. Ei pot trezi vii interese pentru problemele ce-i preocupă. Vizitarea expozițiilor, muzeelor, excursiile, serbările școlare lărgesc orizontul, câmpul fanteziei copiilor și sunt surse de nepuizabile întrebări.

Foarte potrivit pentru realizarea cu succes a obiectivelor propuse în domeniul dezvoltării creativității este și joaca. Ea reprezintă o formă atractivă, recreativă și

dinamizatoare. Ca formă de creativitate colectivă, ea permite creșterea cadrului propice elevilor de a se manifesta liber. Ea permite, ca orice activitate pedagogică, să poartă amprenta și nota de originalitate a învățătorului, ea fiind rezultatul unei programări și al unei pregătiri temeinice în prealabil. Prin conținutul informațional ce se vehiculează pe parcursul activității, prin intermediul celor mai accesibile produse literare cum sunt: poeziile, poveștile, basmele, proverbele, zicalile etc. elevii află, culeg o bogăție de idei, impresii, trăiesc autentic, spontan și sincer situațiile redată.

Jocul din cadrul activităților oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina și recombină reprezentările pe care le dispune propriile sale imagini; ascultând povești, basme, poezii reconstruiește mental principalele momente ale narativității, le inversează, le omite, le amplifică și inventează altele noi. Prin tot ceea ce are specific - manifestarea liberă a opiniilor, ideea libertății depline în activitate, spiritul de independență generat și întreținut de ideea realei competențe etc. - jocul permite copilului să participe în legătură permanentă cu realitatea cotidiană, să-și îndeplinească exigențele și să acționeze în moduri proprii și creatoare, în lumea în care trăiește.

O activitate deosebit de plăcută este excursia. Parcursul ochii copiilor licăresc de bucurie la auzul acestui cuvânt magic. Ea ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui civică și patriotică. Excursia îl reconfortează pe copil, îi oferă prilejul de însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural și științific. Prin excursii ei își suplimentează și consolidează învățarea colară prin însușirea de noi cunoștințe.

Vizionarea în colectiv a filmelor este îndrăgită de copii, nu numai datorită fascinației pe care imaginea filmului o exercită asupra lor, ci și datorită dorinței de a se afla în grupul prietenilor și colegilor cu care pot să facă schimb de impresii.

Serbările sunt manifestări festive, cu programe complexe, prilejuate de sărbătorirea diferitelor evenimente de însemnătate națională sau internațională, de tradițiile și obiceiurile statornicite în școală.

Serbările colare sunt o activitate extracurriculară tradițională, care au mari valențe educative. Aceste activități permit exprimarea activă nu numai a câtorva elevi mai talentați într-un domeniu sau altul, ci a unui număr cât mai mare de elevi, fiecare contribuind, în felul lui, la reușita comună. Toate aceste activități au un rol formativ, dar ele își ating scopul numai în măsura antrenării elevilor la realizarea lor, punând în valoare capacitățile intelectuale, afective, estetice și fizice ale copiilor. Micile artiști trebuie încurajați, stimulați pentru a realiza bună dispoziție și participarea cu interes de-a lungul pregătirii și desfășurării spectacolului. Serbările copilăriei, momentele acestea de maximă bucurie, atât pentru copii, cât și pentru părinți, întăresc și fortific sufletele viitorilor adulți. Toate acestea aduc lumină în suflete, dau aripi imaginii, entuziasmului și stimulează gândirea creatoare.

Nu există domeniu al activității umane în care să nu se manifeste o puternică înrâurire asupra actului educativ din activitatea extracurriculară. Aceste activități vizează asigurarea dezvoltării normale a copiilor, valorificând potențialul fizic și psihic al fiecăruia; îmbogățirea capacității copilului de a intra în relație cu ceilalți copii și cu adulții, de a cunoaște și interacționa cu mediul prin explorări, exerciții, încercări, experimente; descoperirea de fiecare copil a propriei identități și formarea unei imagini de sine pozitive; sprijinirea copilului pentru a dobândi cunoștințe, capacități și atitudini necesare activităților colare.

Cuprinzând mai multe forme de manifestare (interdisciplinară, intradisciplinară, pluridisciplinară, transdisciplinară) activitățile extracurriculare apar ca o consecință logică a integrării tuturor tipurilor de conținuturi. Acest mod de abordare a educației oferă celor care învață nu numai cunoștințe, ci și elemente de interpretare, în alegere, care conduc la dorința de perfecționare.

Cadrele didactice care lucrează cu elevii de azi, ei înșiși coparticipanți la creațiile celor pe care-i instruiesc, pe baza experienței concrete și a măiestriei lor pedagogice, afirmă că

colarii dispun de un potențial creativ important. Stă în puterea noastră să-i canalizăm, să-i dezvoltăm, astfel ca el să fie fructificat în folosul copiilor, al oamenilor și al societății.

Bibliografie:

- 1) Cosmovici A., Iacob L., „Psihologie școlară”, Editura Polirom, Iași, 2005, cap. „Creativitatea și cultivarea ei în școală”
- 2) *** „Creativitate în învățământ”, Editura Terra, Focșani, 2004, cap. „Educarea creativității în școală”
- 3) Revista „Interferențe didactice”, anul VI, nr. 3/2009, Editura Corgal Press, Bacău, art. „Rolul serbărilor școlare în educarea elevilor din ciclul primar”
- 4) Revista „Învățământul primar”, nr.2-3/2001, Editura Discipol, București, art. „Priorități ale activităților educative școlare și extra școlare”
- 5) Revista „Învățământul primar”, nr.1/2002, Editura Discipol, București, „Stimularea creativității elevilor prin activitățile extra școlare”
- 6) „Revista de Pedagogie”, nr.7-8, 1992, Tomă Gheorghe, „Dimensiunile creativității. Cultivarea creativității la școlari în procesul de învățământ”

CONNECTING THE DOTS: MONTANA, USA – DROBETA, ROMANIA

*Prof. Nadina Carmen NICOLICI
Colegiul Tehnic „Lorin Sălcăușan”
Drobeta-Turnu-Severin*

De ce Connecting the Dots? De ce Montana, USA și Drobeta, ROMÂNIA? Steve Jobs (1956 – 2011), fondatorul uneia dintre cele mai puternice companii din lume, spunea: „Nu poți conecta punctele uitându-te înainte; le poți conecta doar uitându-te înapoi. Deci trebuie să ai încredere că punctele se vor conecta cumva în viitorul tău. Trebuie să crezi în ceva – în tine, în destin, în viață, în karma, în orice-o fi. Acest demers nu m-a înecat niciodată și el a făcut diferența în viața mea.”

Vă invit să ne uităm în urmă. La sfârșitul anului 2015, toate ambasadele americane din lume au invitat profesorii de liceu să participe la un concurs pentru a putea studia în vara 2016 la o universitate americană de prestigiu. Am fost unii dintre sutele de profesori care și-a încercat ansele și care pe la mijlocul primăverii 2016 a primit vestea că timp de aproape o lună și jumătate va participa la programul postuniversitar SUSI 2016 – Study of the U.S. Institute, alături de alți 20 de profesori din toată lumea. Programul a avut loc la University of Montana, din Missoula, statul Montana, Statele Unite ale Americii. La finalul programului, ni s-a mai oferit o şansă: să scriem un proiect pentru a primi finanțare din partea Departamentului de Stat al Americii. Din cei 20 de profesori, știu sigur că s-au înscris la concurs apăsându-și mai puțin cinci dintre proiecte au fost susținute și finanțate, iar cel despre care vă voi povesti acum este unul dintre ele.

America și Visul american au fost un „vis” al poporului român, istoric vorbind, neuitând că părinții și bunicii noștri spuneau frecvent „Îți așteptăm pe americani!”. Acum, „Americani” sunt aici, iar elevii Colegiului Tehnic „Lorin Sălcăușan” vor putea înțelege ce înseamnă visul american, nu din discuții, ci prin acțiune. În ultimii ani am remarcat un interes tot mai crescut al elevilor de a cunoaște mai multe despre educația în Statele Unite și modul în care aceștia își pot continua studiile dincolo de Ocean, dar informații concrete referitoare la acest lucru fie lipsesc, fie nu sunt la îndemâna celor interesați. Întrucât elevii școlii și-au

manifestat dorința de a participa la activități extrașcolare care au ca temă învățarea limbii engleze în regim after-school (școala fiind partener oficial al Ambasadei SUA la București pentru derularea programelor de limbă engleză English Language Program for Youth), am decis să organizăm un program pentru acești elevi.

Scopul și obiectivele proiectului

Scopul principal al proiectului "Connecting the Dots" este de a-i implica activ pe 20 de elevi ai școlii care sunt dezavantajați din punct de vedere economic, dar sunt dornici să învețe și sunt capabili de performanță la limba engleză, pentru a le dezvolta competențele, abilitățile și deprinderile, pentru a-i învăța limba engleză și a le oferi mai multe informații despre cultura și civilizația americană. Întrucât acești elevi vor fi implicați activ, le vom dezvolta sentimentul de apartenență la comunitatea locală și îi vom face să devină responsabili. Elevii vor fi familiarizați cu lumea americană din punct de vedere al limbii, culturii, civilizației, istoriei, mediului înconjurător, educației, comportamentului și atitudinii.

Obiective

O1 – 20 de elevi ai școlii (clasele a IX-a și a X-a, cu vârste de 14 – 17 ani, dezavantajați economic, dar capabili de performanță) vor învăța despre Statele Unite ale Americii: istorie, cultură, civilizație, societate, justiție, democrație, simboluri și limbă.

Până la sfârșitul proiectului, cei 20 de elevi

1. Își vor dezvolta și îmbunătăți cunoștințele de limbă engleză
2. Își vor dezvolta și îmbunătăți cunoștințele despre SUA, cultura și civilizația americană
3. Își vor dezvolta și îmbunătăți abilitățile secolului XXI (colaborare, comunicare, gândire critică și cooperare)
4. Vor petrece timp de calitate după orele de școală, fiind activ implicați în toate activitățile proiectului.

O2 – Proiectul "Connecting the Dots" își propune crearea unui centru de resurse în cadrul școlii pentru a oferi elevilor și părinților din oraș și județ (cel puțin 50 de elevi și părinți) informații despre educația din SUA (studiu comparativ).

Procedura de implementare a proiectului

1. Promovarea proiectului, stabilirea regulilor, organizarea procesului de selecție a elevilor, selectarea celor 20 de elevi, achiziționarea materialelor (1 – 15 noiembrie 2016)
2. Ore de curs pentru elevii implicați în proiect (15 noiembrie 2016 – 30 iunie 2017). Orele vor avea loc în regim after school, 120 de minute / săptămână și vor include atât ore de predare a limbii engleze, cât și activități conexe (seminarii, ateliere de lucru, dezbateri pe diferite teme, scriere creativă, etc.)
3. Strângerea materialului necesar pentru realizarea unei broșuri în limba română – „Studii în SUA pentru adolescenții români”: programe pentru liceeni (FLEX, EducationUSA Academy) și pentru absolvenții de liceu care doresc să meargă la universitățile americane: procesul de admitere, taxe, pagini web utile, asemănări și deosebiri față de sistemul universitar românesc, cărți utile pentru examenele de limbă engleză (SAT / TOEFL), idei utile pentru scrierea unui CV și a unei scrisori de intenție (decembrie 2016 – ianuarie 2017)
6. Scrierea și tipărirea broșurii (ianuarie – februarie 2017)
7. Publicarea broșurii (15 martie 2017) și distribuirea ei pentru cei interesați

8. Evaluare, diseminare și identificarea altor surse de finanțare pentru continuarea și dezvoltarea proiectului.

Rezultate specifice

- Broșura despre educația în SUA publicată și distribuită (cel puțin 100 copii)
- 20 de elevi ai școlii învață despre SUA prin participare la orele de curs
- Clubul „I Love America” creat și funcțional
- Centrul de resurse creat (va fi dezvoltat ulterior)
- 20 de elevi, membri ai clubului, vor fi implicați în proiectul de colaborare internațional ABC America (realizat împreună cu participanți la cursul SUSI 2016 din Rusia, Grecia, Republica Moldova Togo, Botswana, Bielorusia, Kirghizstan, și Madagascar)
- Imaginea colii va fi îmbunătățită în comunitatea locală

Resurse

Resurse umane – 6 cadre didactice, 2 directori, 20 de elevi ai colii (clasele a IX-a B, a IX-a C, a IX-a D și a X-a A)

Resurse materiale – imprimantă, calculator, trimmer hârtie, consumabile (hârtie albă și colorată, carton, folii de laminat, tonner imprimantă), rechizite (caiete, carnetele, mape, creioane, pixuri, creioane colorate), manuale (English Result, Upper Intermediate, OUP), cărți (Alexis de Tocqueville – Democracy in America)

Monitorizare și evaluare

Proiectul va fi monitorizat și evaluat de către echipa de coordonatori, în toate etapele acestuia. Rezultatele proiectului vor fi făcute publice pe pagina web a colii.

Proiectul va fi diseminat într-un articol în revista colii și în presa locală.

La finalul proiectului va fi realizat un raport care va fi trimis la coordonatorii de la Universitatea din Montana, SUA, raport care va include o descriere generală a implementării proiectului, un sumar al cheltuielilor, lecții învățate, rezultatele proiectului și provocări.

Diseminarea proiectului se face și pe pagina de Facebook oficială

INFLUENȚELE DEFICIENȚELOR FIZICE ASUPRA ORGANISMULUI

*Profesor Nișior Roxana Mariana
Școala Gimnazială „Alice Voinescu”*

Formarea unei înuțe corecte constituie și va constitui un obiectiv central al educației fizice. Obiectivul respectiv se încadrează perfect în funcția sanogenetică, igienică, estetică și practică a exercițiului fizic, mai cu seamă în cadrul unui sistem educațional evaluat, controlat și dirijat.

Sănătatea organică și integritatea fizică sunt condiții indispensabile pentru creșterea normală și dezvoltarea armonioasă, pentru buna desfășurare și coordonare a funcțiilor fizice, psihice, pentru creșterea continuă a capacității de muncă și îmbunătățirea randamentului elevilor în școlile de toate gradele.

Această stare de echilibru influențează favorabil în ordinea eficienței mai întâi asupra elementelor de susinere și mișcare. Funcțiile statice și dinamice ale aparatului locomotor decurg normal, segmentele corpului se găsesc în poziții stabile, oferind condiții optime pentru executarea corectă a mișcărilor, cu eficacitate, fără cheltuielii prea mare de energie.

Aparatul locomotor normal favorizează buna funcționare a tuturor organelor corpului, în special a respirației și a circulației sangvine, a digestiei și a metabolismului.

Între aparatul locomotor și sistemul nervos se stabilesc cele mai strânse legături funcționale în folosul coordonării funcțiilor neuromotorii și psihomotorii.

Spre deosebire de această stare echilibrată, deficiențele fizice exercită întotdeauna influențe nefavorabile asupra organismului, asupra temperamentului și caracterelor în formare a copiilor din școală.

Deși aceste deformări nu sunt în general însoțite de dureri sau alte suferințe, ele creează condiții neprielnice creșterii și dezvoltării corpului.

Aspectul exterior este deseori inestetic iar funcțiile mari sunt stânjenite. Slăbirea mușchilor spatelui și ai abdomenului reduce amplitudinea mișcărilor coastelor și a diafragmei, scade debitul respirator și oxigenarea esuturilor, iar respirația devine insuficientă sau necoordonată. Încordarea mușchilor duce la rigiditatea toracelui și la reducerea schimburilor respiratorii.

Fără funcționare respiratorie bună nu poate fi vorba de o funcție circulatorie sau metabolică satisfăcătoare, de o dezvoltare normală a mușchilor, de un echilibru glandular sau de o activitate nervoasă intensă.

Pozițiile defectuoase în flexie ale trunchiului stânjenesc funcțiile cordului și îngreunează circulația mai ales în sectorul periferic.

În cazul deviațiilor coloanei vertebrale și al deformării trunchiului, organele abdominale își pierd pozițiile normale și capătă unele vicii funcționale ale circulației și digestiei.

Acest ansamblu de tulburări duce la scăderea sinergiei funcționale a organismului, a cărui vigoare, rezistență și sănătate scad progresiv.

Neîngrijite la timp, aceste deficiențe întrețin o stare de insuficiență funcțională fizică și psihică și duc la tulburări în adaptare la cerințele vieții, favorizând formarea unor complexe de inferioritate.

De aici rezultă necesitatea depistării deficiențelor fizice la începutul evoluției, deci la primii ani de școală, preîntâmpinarea dar și corectarea acestora când se pot modela prin practicarea unor exerciții fizice.

Perturbarea atitudinii corecte necesită, de asemenea, o atenție sporită în perioada adolescenței, deoarece procesele de creștere și dezvoltare a corpului, scăderea forței și rezistenței musculaturii favorizează apariția atitudinilor deficiente.

Atitudinea cîțotică este considerată de toți specialiștii specifici pubertății.

Este necesară stabilirea unor complexe de exerciții și asigurarea soluțiilor metodologice pentru ca efortul să fie localizat în vederea formării unui reflex de atitudine corectă.

Modul de aplicare a acestor exerciții, succesiunea, repetarea și plasarea lor în economia lecției de educație fizică se constituie ca un obiectiv accesibil oricărui profesor în vederea procesului de protejare a copilului în creștere.

Bibliografie:

Extras din lucrarea de licență "Metode de corectare a cifozelor prin mijloacele kinetoterapiei, la adolescenți", Facultatea de Educație Fizică și Sport, Universitatea Ecologică din București, 2005.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII LA ELEVII PRIN CERCURILE DE MATEMATIC

*Nițoiu Angela Adriana
Colegiul Tehnic Decebal*

Creativitatea este o structură caracteristică psihicului, ce face posibilă realizarea unor produse și opere noi. Ea se definește ca o însușire deosebit de complexă a întregii personalități, care implică componente intelectuale, afective, voluntare și caracteriale.

După Bontaș și Nicola, creativitatea este o capacitate (proprietate, dimensiune) complexă și fundamentală a personalității, care sprijinindu-se pe date sau produse anterioare, în îmbinarea cu investigații și date noi, produce ceva nou, original, de valoare și eficiență întrucât ca rezultat al influențelor și relațiilor factorilor subiectivi și obiectivi – a posibilităților și calităților persoanei și a condițiilor ambientale ale mediului socio-cultural.

Creativitatea poate fi considerată și ca aptitudine sau dispoziție a intelectului de a elabora idei, teorii, modele noi, originale. Imaginația este funcția psihică esențială procesului de creație. Fără muncă, înșelăciune, fără experiență, nu se realizează nimic original, iar inteligența contribuie la aprecierea critică a produselor create. Edison spunea că în creație este nevoie de 99% transpirație și 1% inspirație.

Metode tradiționale versus metode interactive

Metode tradiționale	Metode interactive
<ul style="list-style-type: none"> Centrate pe profesor (sursa de informații) Comunicare unidirecțional Transmitere de cunoștințe Evaluare = reproducere Pasivitatea copiilor Autoritatea cadrului didactic 	<ul style="list-style-type: none"> Centrate pe elev și pe activitatea acestuia Comunicare multidirecțional Accent pe dezvoltarea gândirii Evaluare formativă Încurajează participarea, inițiativa, creativitatea Parteneriatul cadru didactic - elev

Înv area creativ presupune:

- încurajarea elevilor să pun cât mai multe întrebări;
- limitarea constrângerilor și a factorilor care produc frustrare;
- stimularea comunicării prin organizare de discuții și dezbateri;
- cultivarea independenței cognitive, a spontaneității, a autonomiei;
- stimularea spiritului critic constructiv.

Creativitatea se cultivă prin maniera de a învăța, prin comportament, prin aptitudini intelectuale, imaginative, un asemenea punct de vedere punând în valoare următoarele:

- nu este nevoie să fii geniu ca să devii creativ;
- creativitatea poate fi stimulată și dezvoltată prin experiențe de viață și prin programe specializate;
- toate ființele umane sunt capabile de creativitate.

În cadrul orelor de matematică și mai ales a cercurilor de matematică, la elevii din ciclul gimnazial, putem influența gândirea creativă prin diferite modalități:

a) Propunerea unor exerciții variate de calcul oral și scris, gradate din punct de vedere al dificultății, care să apeleze la resursele intelectuale ale elevilor, ca de exemplu:

- Ce număr este mai mare/mai mic decât.....
- Mărește/micșorează cu atât/de atâtea ori.....
- Cât obținem dacă adunăm/scădem numărul.....
- Adaugă..... la suma/diferența numărului.....
- Găsește numărul care verifică relația.....
- Stabilește valoarea de adevăr/fals.....
- Calculează suma/diferența dintre cel mai mare număr de...cifre /cel mai mic număr de.....cifre

b) Formularea unor întrebări care să se adreseze gândirii, să-i încite pe elevi la căutare, redescoperire, analiză, interpretare, soluționare, verificare;

c) Rezolvarea unor probleme care să-i pună pe elevi în situația „să vadă” rezolvarea, să întrebe, să combine, să structureze, să caute modalități multiple de prelucrare a datelor, care să le dezvolte în timp raționamentul deductiv și reprezentările spațiale;

d) Componerea de probleme, activitate care-i învață pe elevi să selecteze date, să le combine, să formuleze întrebări, să descopere căi de rezolvare, să valideze rezultatele; este o modalitate de a activa vocabularul, de a spori nivelul de cunoștințe, de a stimula activitatea intelectuală;

e) Jocul matematic, valoros și plăcut prin libertatea de gândire și acțiune, de cultivare a încrederii, de manifestare a inițiativei; folosit cu pricepere, el aduce surpriza, a teptarea, întrecerea și suprimă stările de încordare;

f) Curiozitățile matematice, arădele, problemele diversificate asigură un veritabil exercițiu mental, stimulează curiozitatea, promovează îndrăzneala, verifică ipotezele, dezvoltă capacitățile intelectuale.

Bibliografie:

1. Amabile, T.M., Creativitatea ca mod de viață, Editura Tiință și Tehnic, București, 1997
2. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006
3. Nicola, Gr., Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
4. Popescu-Neveanu, P., Zlate, M., Crețu, T., Creativitatea în Psihologie-manual pentru clasa a X-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993

LOCUL ȘI ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN STIMULAREA CREATIVITĂȚII COPILOR

*Prof. Oprea-Mândruț Alina-Mihaela
Grădinița cu program prelungit Nr. 19
Drobeta Turnu Severin
Mehedinți*

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învățăm să se adapteze!”

(Maria Montessori – ”Descoperirea copilului”)

Grădinița este ca o lume fermecat, plină de basme și feerie, este locul unde se pun bazele „clădirii” fizice și spirituale a „puiului de om”. Doar „zâna”, modelatoarea de suflete și minime, tie, cu mult tact și răbdare, să-i treacă pragul palatului fermecat pentru a îmbrăca haina plină de vrajă și mister a basmului, a jocului, a cântecului și a poeziei.

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare și se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, oricât de timp”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai mult ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Oricât ar fi de important educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățământ școlar. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activități extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespunzătoare optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuie să deștați să juați, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața.

Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, să învețe să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilitatea deosebită să-i cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce

permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să maximizeze potențialul intelectual.

Exemple de activități extra școlare

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a întui și prelua valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă copiilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viață și activitatea unor personalități de seamă ale țării și a culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și deservesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură. Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețea patriei, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă.

De la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai mult creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispusi să reacționeze în acest sens.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetănească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural ținutific. Prin excursii elevii își suplimentează și consolidează instruirea școlară dobândind însușirea a noi cunoștințe.

Am acordat importanță cuvenită sărbătorilor și aniversărilor importante din viața țării și a copiilor. Acestea au fost un bun prilej de destindere, de bună dispoziție, dezvoltând la copii sentimentul apartenenței la colectivitatea din care fac parte, deprinzându-i totodată să își stăpânească emoțiile provocate de prezența spectatorilor.

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru cei mici. Acestea oferă copiilor posibilitatea să demonstreze practic ce au învățat la școală, acasă, să deseneze diferite aspecte, să confecționeze modele variate. Același efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele didactice în clasă. Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută vor stimula spiritul de inițiativitate al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercițiile și va asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este înșurător important ca profesorul însuși să fie creativ. Elevii sunt atrași de activitățile artistice,

recreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativității, gândirii critice și stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conștientizarea urmărilor poluării, educația rutieră, educația pentru păstrarea valorilor, etc. Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o înțelegere adecvată situației, declanșează anumite sentimente. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extracolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei și cea extracolară trebuie să cuprindă masa de copii.

Activitățile extracolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiii își dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bunăvoie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi. În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feedback pozitiv.

Bibliografie:

- * Cernea, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în "Învățământul primar" nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;
- * Ionescu, M., Chiș, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001, pg.162;
- * Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Școala la răscruce. Schimbări și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, București, 2002, pag. 87;
- * Crăciunescu, Nedelea, Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar, în "Învățământul primar" nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, București;

LOCUL ȘI ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN EDUCAȚIA COPILOR

*Prof. Palo Claudia Daniela
Grădinița cu program prelungit nr. 19
Drobeta Turnu Severin*

Educația reprezintă un fenomen social fundamental aparut odată cu societatea umană și este specific fiecărei organizații sociale, îndeplinind funcțiile de informare și de formare a omului din punct de vedere intelectual, moral, artistic, fizic.

Asupra individului se exercită o multitudine de acțiuni și influențe educaționale de-a lungul vieții. Specialiștii le-au sistematizat în trei tipuri de realizare a pregătirii pentru viață: educația formală (școlară), nonformală (extra școlară), informală (cunoștințele pe care individul le preia zi de zi: în familie, cu prietenii, pe stradă, în mass-media).

Educația nonformală își are începuturile încă din timpul fondării educației și constituie majoritatea influențelor educative care au loc în afara clasei, fiind activități extra școlare sau activități opționale. Are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ.

Acțiunile educative plasate în cadrul acestui tip de educație sunt flexibile și vin în întâmpinarea diferitelor interese, în mod particular pentru fiecare persoană. În societatea contemporană, problematica educației dobândește noi conotații, provocate de schimbările care se produc în toate domeniile vieții sociale. Educația depășește limitele exigențelor și valorilor naționale și tinde spre universalitate, spre patrimoniul valoric comun al umanității. Din acest motiv, un curriculum unitar nu mai poate reprezenta singura diversitate umană, iar dezideratul educației permanente tinde să devină o realitate de necontestat.

Pedagogia modernă urmărește depășirea vechii concepții educaționale care era centrată pe achiziționarea de către elev a unui volum mare de informații. Această concepție presupunea verbalism, enciclopedism, ineficiență în planul integrării profesionale și sociale. Accentul este pus acum pe aplicarea practică, al cărei rol este de a consolida informațiile, de a forma deprinderile, de a dezvolta motivația pentru învățare și activitățile productive.

Procesul educațional presupune și forme de muncă didactică complementară activităților obligatorii. Oricât de important ar fi educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Educația extracurriculară este realizată dincolo de procesul de învățământ și își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității tinerilor. Activitățile extra școlare constituie modalitatea neinstituționalizată de realizare a educației.

Prin activitățile extracurriculare, educația urmărește identificarea și cultivarea corespunzătoare optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Activitățile extra școlare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare și se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai mult ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Modelarea, formarea și educația omului cere timp și răbdare. Timpul istoric pe care îl trăiesc oamenii în această formă de caracter și inteligență se completează pentru propria evoluție a individului. În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care reușește să

pun bazele formării personalității copiilor. În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai bună integrare socială.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul în locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespunzătoare a optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuie să se știe că, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața.

Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, să învețe să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-i cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu caracteristicile individuale.

Oricât ar fi de important educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățământ școlar. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Exemple de activități extrașcolare

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a întări și prelua valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viață și activitatea unor personalități de seamă ale țării și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și deservesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzica, sport, poezie, pictura. Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețea naturii, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă.

Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în școală, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. De această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass-media și mă refer la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate slab dezvoltate intelectual.

Se tie c , începând de la cea mai fraged vârst , copiii acumuleaz o serie de cuno tin e punându-i în contact direct cu obiectele i fenomenele din natur . Activit ile de acest gen au o deosebit influen formativ , au la baz toate formele de ac iuni turistice: plimb ri, excursii, tabere.

Serb rile i festivit ile marcheaz evenimentele importante din via a pre colarului. Din punct de vedere educativ importan a acestor activit i const în dezvoltarea artistic a copilului precum i în atmosfera s rb toreas instalat cu acest prilej. Aceste mici serb ri, organizate de c tre cadrele didactice, le ofer copiilor r splata primit dup munc , i de asemenea au un rol de motivare.

Parteneriatele ajut pre colarii s aib succes la coal i mai târziu, în via . Atunci când p rin ii, pre colarii i ceilal i membri ai comunit ii se consider unii pe al ii parteneri în educa ie, se creeaz în jurul copiilor o comunitate de suport care începe s func ioneze. Parteneriatele trebuie v zute ca o component esen ial în organizarea colii i a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simpl activitate cu caracter op ional sau o problem de natura rela iilor publice. În cadrul acestor parteneriate se pot parcurge urm toarele con inuturi: transmiterea unor informa ii despre ecologie, dobândirea unor cuno tin e despre rela ia om-mediul, educarea unor comportamente i conduite civilizate, îmbog irea vocabularului activ cu cuvinte din diferite domenii, cultivarea unor atitudini de investigare, cercetare etc. Prin organizarea unor concursuri între grupele aceleia i grupe sau între grupe diferite (pe diferite faze, pe diferite teme) „Cel mai bun povestitor!” „Cea mai frumoasa poezie recitat !”-promov m valori culturale i etice fundamentale, precum i fair play-ul competi ional, sensibilitatea i personalitatea lor suferind modific ri pozitive, putând u or depista tinere talente artistice în vederea cultiv rii i promov rii lor. Concursurile sportive vin ca i o completare a activit ilor sportive, cei mici participând cu mult pl cere la concursurile sportive organizate, cum ar fi: atletism, concurs de s niu e, de biciclete, de aruncat la înt etc.

O mare contribu ie în dezvoltarea personalit ii copilului o au activit ile extra colare care sus in derularea unor proiecte, implicând în mod direct copilul prin personalitatea sa. Aplicat la clas , metoda proiectului este acceptat cu pl cere de elevi, deoarece permite munca în echip , unde poate contribui, potrivit înclina iilor individuale, la realizarea unui scop comun.

Implicarea copiilor în proiectele educative, atât la nivel na ional cât i interna ional a crescut în ultimii ani acesta dovedind interesul crescut al pre colarilor fa de unele activit i educative. Concursul de crea ie literar i plastic urm resc stimularea implic rii copiilor în activit ile extra colare, descoperirea i dezvoltarea aptitudinilor artistice i literare ale copiilor pre colari. Prin participarea la astfel de proiecte copiii î i dezvolta aptitudinile artistice i literare ,spiritul de echip - (în realizarea lucr rilor colective), î i vor testa aptitudinile,î i vor putea pune în valoare calit ile artistice.

Activit ile extracurriculare mai sus enumerate i analizate sunt apreciate atât de c tre copii, cât i de factorii educa ionali în m sura în care :

- valorific i dezvolt interesele i aptitudinile copiilor;
- organizeaz într-o manier pl cut i relaxant timpul liber al copiilor, contribuind la optimizarea procesului de înv mânt ;
- formele de organizare sunt din cele mai ingenioase, cu caracter recreativ ;
- copiii au teren liber pentru a- i manifesta în voie spiritul de ini iativ ;
- participarea este liber consim it , necodî ionat , constituind un suport puternic pentru o activitate sus inut ;
- au un efect pozitiv pentru munca desf urat în grup;
- sunt caracterizare de optimism i umor;
- creeaz un sentiment de siguran i încredere tuturor participan ilor;
- urm resc l rgirea i adâncirea influen elor exercitate în procesul de înv mânt;

🌈 contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Concluzii

Activitatea extracurriculară este o componentă educațională valoroasă și eficientă care în orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativității elevilor. Diversitatea activităților extracurriculare oferă oportunități pentru dezvoltarea interesului copiilor pentru școală și pentru oferta educațională.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feedback pozitiv.

Bibliografie:

Pavelescu, Marilena (2010). Metodica predării limbii și literaturii române. Editura Corint.
Craciun, Corneliu (2011). Metodica predării limbii și literaturii române. Editura Emia.
Stoica, Marin (2002). Pedagogie și psihologie. Editura Gheorghe Alexandru.

„EDUCATIA NONFORMALA IN FORMAREA SI DEZVOLTAREA PERSONALITATII UMANE”

*Inv. Panescu Mihaela
Școala Primară Bilvanestii de Jos*

„Școala n-ar trebui să fie o magazie de cunoștințe străine”, ci ar trebui „să fie orientată spre dezvoltarea calităților personalității, adică spre un învățământ educativ”

Educația nonformală alături de **educația formală** și **educația informală** reprezintă ansamblul acțiunilor și al influențelor pedagogice desfășurate, succesiv sau simultan, în cadrul activității de formare-dezvoltare a personalității umane. Pentru a deveni o dimensiune permanentă a existenței umane, educația trebuie să aibă un caracter global, conjugând armonios și eficient educația formală cu cea nonformală și informală.

Clasificarea formelor educației poate urma o traiectorie social-polară, care reflectă gradul de organizare și eficacitate pedagogică angajat, prin modalități variate:

- b) la nivel instituțional: educația formală, educația nonformală;
- a) la nivel noninstituțional: educația informală

Criterii de comparație:

- a) **Cine face educația:** școala în cazul educației formale, muzeele, bibliotecile, cluburile elevilor, organizațiile nonguvernamentale în cazul educației nonformale, familia, grupul de prieteni, mass media în cazul educației informale

(Pasi Sahlberg, “Building Bridges for Learning – Recunoașterea și valorificarea educației nonformale în activitățile cu tinerii”).

- b) **Subiectul educației** (actorii care desfășoară acțiuni de educație): instituții de educație (coli, grădinițe, licee, universități - instituția care are ca principală misiune educația) în cazul educației formale, instituții culturale (teatre, muzee, biblioteci, case de cultură etc.), organizații nonguvernamentale, alte instituții care au ca misiune conexa educația și cultura în cazul educației nonformale, familia, media, grupul de prieteni, oricine

- exerciți o influență educațională neintenționată sau neorganizată în cazul educației informale
- c) **Gradul de pregătire al "educatorului"**: personal didactic calificat în cazul educației formale, personal calificat în diferite domenii de activitate, uneori având o pregătire didactică în cazul educației nonformale, pregătire didactică absentă sau sporadică, pregătirea nu este o condiție a influenței educaționale în cazul educației informale
- d) **Finalități ale educației**: clar stabilite și gradate pe etape de studiu, pe discipline etc. în cazul educației formale, stabilite pentru fiecare activitate, fără o organizare pe termen lung în cazul educației nonformale, nestabilite în cazul educației informale
- e) **Conținutul educației**: organizat pe ani de școlaritate (etape de vârstă), pe profiluri / filiere profesionale în cazul educației formale, relativ organizat pe arii de interes în cazul educației nonformale, neorganizat, contextual în cazul educației informale
- f) **Modalități de certificare**: certificate recunoscute la nivel național/ internațional în cazul educației formale, certificate de participare, certificate de absolvire a unor stagii în cazul educației nonformale, fără certificare în cazul educației informale

Educația nonformală este definită astfel:

- ❖ educația primită în afara colii sau în afara anilor afectați prin statutul școlarității („Dicționarul internațional al educației”)
- ❖ educația care are loc în afara colii - de exemplu, prin influența mediului familial, al grupurilor de prieteni și al mediului de viață (Terry G. Page et al., 1977)
- ❖ educația urmărită în afara sistemului școlar, într-o manieră regulată sau intermitentă; educația nonformală poate fi considerată ca un ansamblu de mijloace extrașcolare de a dobândi cunoștințele generale sau calificări profesionale („Terminologia învățământului tehnic și profesional, 1978);
- ❖ orice activitate educativă structurată într-un cadru non școlar (diferite organizații ale tinerilor, cluburi, asociații dicerse, ONG-uri etc.) („Vocabularul educației”, 1979);
- ❖ orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare a subgrupurilor specifice populației - atât copii, cât și adulții (Coombs și Ahmed, 1974);
- ❖ o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative (C. Moise, T. Cozma)
- ❖ reprezintă ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic constituit ca "o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate nonformal (Văideanu, George).

Educația nonformală, îndeplinește are începuturile încă din timpul fondării educației. O caracteristică nouă apărută la acest tip de educație, este rolul de mijlocitor pentru cei care nu au acces la educația formală. Acest tip de educație conține majoritatea influențelor educative, care au loc în afara clasei. Acestea sunt activități extradidactice sau activități opționale sau facultative.

Educația nonformală are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ. Acțiunile educative, care sunt plasate în cadrul acestui tip de educație, sunt flexibile, și vin în întâmpinarea diferitelor grupuri sociale, particular pentru fiecare persoană.

Educația nonformală este caracterizată prin: răspunderea concretă la cerințele fixate; permite momente de abstractizare, prin extragerea de cunoștințe din viața practică; scoate din educație, funcția de predare, lăsând loc funcției de învățare; elevii sunt implicați în proiectarea, organizarea și desfășurarea acestor activități; are caracter facultativ sau opțional; nu se pun note, nu se face o evaluare riguroasă; permite punerea în valoare a aptitudinilor și intereselor copiilor și tinerilor;

- permite o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor, cunoaște modalități diferite de finanțare; facilitează promovarea muncii în echipă și a unui demers pluri sau interdisciplinar;

- accentuează obiective de tip formativ-educativ.

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;
- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil și mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor - gamă largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;
- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi; pe lângă informațiile și competențele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activitățile nonformale, elevii își dezvoltă capacități organizatorice, capacități de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;
- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Obiectivele pedagogice specifice educației nonformale completează resursele educației formale la nivelul unor coordonate "de vocație" așa cum precizează Viviane Landsheere: sprijinirea elevilor, studenților, adulților etc. cu anse speciale-minime-maxime, de reușită școlară, profesională etc; stimularea dezvoltării personalității elevilor, studenților etc. și a comunității educative locale, la niveluri de performanță și de competențe superioare, relevante în plan intelectual, moral, tehnologic, estetic, fizic; valorificarea adecvată a strategiilor de proiectare-realizare a acțiunilor (de formare și de perfecționare profesională); de organizare a timpului liber; de alfabetizare funcțională a grupurilor sociale defavorizate.

Educația nonformală sprijină, direct și indirect, acțiunile și influențele sistemului de învățământ prin **două circuite pedagogice** principale:

a) **un circuit pedagogic situat în afara clasei**: cercuri pe discipline de învățământ, cercuri interdisciplinare, cercuri tematice / transdisciplinare; ansambluri sportive, artistice, culturale etc; întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

b) **un circuit pedagogic situat în afara colii**: activități pericole- organizate special pentru valorificarea educativă a timpului liber:

- cu resurse tradiționale: excursii, vizite, tabere, cluburi, universități populare, vizionări de spectacole (teatru, cinema etc.) și de expoziții etc; cu resurse moderne: videotecă, mediatec, discotecă; radio- televiziune școlară; instruire asistată pe calculator, cu rețele de programe nonformale etc;

- activități pericole- organizate în mediul socio-profesional, ca "soluții alternative" de perfecționare, reciclare, instruire permanentă, instituționalizate special la nivel de presă pedagogică, radio-televiziune școlară; cursuri, conferințe tematice - cu programe speciale de educație permanentă etc.

Conținuturile educației nonformale urmăresc desfășurarea unei activități cu caracter formativ, prin excelență, dirijate de personalul specializat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile nonguvernamentale social-culturale.

Conținutul și metodologia educației nonformale evidențiază următoarele note specifice care apar la nivel funcțional-structural pe fondul unui plus de flexibilitate realizat în raport cu educația formală și de deschidere în raport cu educația informală:

a) **proiectarea pedagogică neformalizată**, cu programe deschise spre interdisciplinaritate și educație permanentă - la nivel general-uman, profesional, sportiv, estetic etc;

b) **organizația facultativă, neformalizată (ONG)**, cu profilare dependent de opțiunile elevilor și ale comunităților locale, cu deschideri speciale spre experiment și inovație;

c) **evaluarea facultativă**, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulativă, fără note sau calificative oficiale.

Aceste note specifice explică avantajele dar și limitele educației nonformale dependente de incapacitatea momentanee a acestora de validare socială a rezultatelor care "nu conduc decât rareori la o calificare oficială a competențelor" după Viviane De Landsheere.

Limitele educației nonformale reflectă fluiditatea structurilor organizatorice focalizate în preamăsură asupra obiectivelor pe termen scurt și asupra "libertății" metodologice a educatorilor. Ele comportă, astfel, **trei riscuri pedagogice majore**:

- a. promovarea unui activism de suprafață dependent doar de îndeplinirea obiectivelor concrete;
- b. avansarea unui proiect dependent doar de mijloacele tehnice disponibile, care pot dezechilibra corelația funcțională dintre subiectul și obiectul educației;
- c. eludarea posibilităților de validare socială reală a rezultatelor în raport cu "diplomele și certificatele" obținute la nivelul educației formale.
- d. neimplicare totală doar de suprafață a celor care îndrumă aceste activități.

Educația nonformală oferă un câmp motivațional mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare a personalității elevului, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, altfel, într-o expansiune cantitativă greu controlabilă.

Dezvoltarea educației nonformale oferă sugestii și chiar soluții pentru depășirea prelungitei "crize a colii".

BIBLIOGRAFIE:

- „Tratat de pedagogie”, Ioan Bontas, Ed. BIC ALL
 „Pedagogie și elemente de psihologie școlară”, Elena Joita, Ed. Arves

REPERE ÎN ORIENTAREA COPILOR SPRE ACTIVITĂȚILE EXTRA COLARE

Prof. Victoria Pop
Școala Gimnazială „Regele Mihai I”, Drobeta Turnu Severin

Activitatea extra colară își are rolul pe care aceasta îl are în dezvoltarea copilului poate deveni un stimulent pentru elev sau poate fi resimțit ca o povară.

Inițial, ideea activităților extrașcolare era menită să ofere copilului alternative educației școlare, care necesită un efort intelectual predominant. Astfel, erau activități care să ofere copilului posibilitatea să se miște, să se exprime liber, să facă lucruri care îi plac, să descopere, să experimenteze. De aceea, aceste activități erau mai mult cercuri destinate diferitelor hobby-uri (sculptură, aerodinamic, natură, dans etc).

În timp, însă, varietatea alegerilor a crescut foarte mult și aceste activități au devenit un supliment al activităților școlare, perceput adesea de către părinți și copil ca fiind tot o școală, dar după școală. Activitățile extrașcolare s-au apropiat mai mult de ideea unor meditații sau a unei pregătiri suplimentare, a unei perfecționări continue în anumite domenii.

Cum ne orientăm spre alegerea acestor activități?

* Punctul de plecare este întotdeauna ceea ce transmite copilul, activitățile spre care manifestă interes, pe care le face cu plăcere, în care se simte în largul său. Spre exemplu, copiii care au înclinații spre latura artistică pot fi orientați spre activități care să le permită explorarea acestei laturi, cum ar fi pictură, dans, modelaj, decorațiuni; cei care sunt înclinați spre exprimarea emoțiilor și spre a fi expresivi pot fi implicați în activități de teatru, pantomim, iar cei cărora le plac jocurile de istețime, care sunt preocupați de strategii de gândire, activități de mindlab.

* În funcție de vârsta copilului, ei pot aprecia anumite activități, se pot implica în ele sau pot refuza să participe deoarece li se pare că nu este pe placul lor sau este prea greu. Este important să ținem cont de vârsta copilului și să alegem în funcție de posibilitățile acestuia. Unele ec poate atrage după sine refuzul și chiar o imagine negativă de sine a copilului.

* La vârstele mici, 3-5 ani, activitățile care implică mișcare și coordonare corporală (dans, balet, gimnastic, înot) sunt extrem de utile în dezvoltarea motricității, în depășirea inhibițiilor legate de corp, a rigidității care poate apărea la unii copii și în imprimarea unui ritm armonios și a unei bune cunoașterii a corpului.

* De asemenea, activitățile care permit exprimarea liberă a copilului, fără a fi contrâns de anumite modele sau tipare, oferă ocazia copilului să se arate așa cum este el, să capete încredere în el, să poată valoriza ceea ce el însuși a creat. Un rol esențial al acestor activități extra colare este faptul că ele nu impun, precum activitățile școlare, o delimitare clară urât/frumos, bun/prost, ci lasă loc unei exprimări în conformitate cu nevoia copilului.

* Tot la această vârstă, copiii sunt foarte receptivi la învățarea limbilor străine, însă este foarte important ca aceasta învățare să fie sub forma de joc, să fie creativă și să nu solicite copilul în altă formă deprinderi abstracte (reguli, conjugări etc), ci să învețe în forma unor situații de viață cotidiene, pe care să le poată folosi.

* La vârsta școlară, aceste activități pot crește în complexitate, copiii pot participa la cele cu anumite teme, au posibilitatea de a alege, de a-și exprima opinia, de a se implica, de a-și folosi resursele și creativitatea într-un scop precis.

* Chiar și pentru adolescenți există astfel de activități în care ei se pot implica, însă natura lor este mai degrabă orientată spre dezvoltarea lor interioară, spre introspecție, spre exprimarea nevoilor și conflictelor, spre valorificarea creativității și originalității.

Presiunea și impunerea obținerii unor performanțe în aceste activități extrașcolare conduce la crearea unei presiuni, a unei tensiuni și poate avea drept rezultat refuzul copilului, retragerea, dispariția oricărui interes și, pe termen mai lung, apariția unui complex de inferioritate.

Pe de altă parte, aceste activități pot contribui la creșterea încrederii în sine, la creșterea spontaneității și creativității, la dezvoltarea unor opinii și a unor inițiative. Copilul are capacitatea de a ne transmite în ce se poate implica, ce poate presta, ce nu îi este de folos sau ce nu este atractiv pentru el. A experimenta și a cunoaște liber îi poate permite apoi să simtă ceea ce este potrivit pentru el.

Bibliografie,

Kohn, Alfie, „Parenting necondiționat: de la recompense și pedepse la înțelegere și iubire”, București, Multimedia East Publishing, 2013

Faber, Adele; Mazlish, Elaine; Templeton, Rosalyn Anstine, „Comunicarea eficientă cu copiii. Acasă și la școală”, Editura Curtea Veche, 2013

AVANTAJELE EDUCAȚIEI NONFORMALE

*Prof. Popa Loredana
Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu”
Grădinița P.P. nr. 29*

Educația nonformală este diferită de cea formală atât prin conținut cât și prin formele de realizare, deși până la urmă au același scop.

Principalele avantaje ale educației nonformale sunt răspunderea concretă la nevoile și cerințele stabilite, permite momente de abstractizare și extragerea cunoștințelor din viața cotidiană și din lucrurile practice, anulează învățarea mecanică și dezvoltă înțelegerea logică și practică, este mai flexibil, dinamic și atractiv pentru elevi / preșcolari, are caracter voluntar și oricând se poate adapta în funcție de situație și necesitate.

Educația nonformală este cea mai bună modalitate prin care elevii pot învăța ce doresc, în stilul și priceperile lor, fără să se simtă obligați sau stresați de mediu.

Educația nonformală este cea mai nouă abordare a învățării prin activități plătute și motivante.

Avantajele sale multiple înglobează bifarea tuturor deprinderilor specifice sistemului tradițional de învățământ, cu un aport suplimentar de abilități câștigate în condițiile unei libertăți de exprimare maxime.

Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta.

Obiectivele educației nonformale nu urmăresc să excludă modul tradițional de educație, ci să completeze instruirea pur teoretică prin activități atractive, la care s-aibă acces un număr cât mai mare de tineri pentru completarea orizontului de cultură din diverse domenii, crearea de condiții pentru formarea profesională, sprijinul alfabetizării grupurilor

sociale defavorizate, asigurarea unui mediu propice exercițiilor și cultivării diferitelor înclinații, aptitudini și capacități.

Aadar, primul avantaj specific educației nonformale este locul în care ea se desfășoară: într-un cadru instituționalizat, dar în afara școlii, caracteristic acestui tip de educație fiind activitățile care contribuie la perfecționarea individuală.

Educatorul nonformal trebuie să dețină mai mult flexibilitate, adaptabilitate și rapiditate, dar și un entuziasm ridicat. Acțiunile corespund strict intereselor, aptitudinilor și dorințelor participanților.

În plus, doritorii nu sunt obligați să se alăture programului și nu primesc calificative oficiale. Totuși, în funcție de formele de instruire nonformală, există și situații în care sunt acordate diplome și certificate de absolvire.

Educația nonformală se împarte în două tipuri principale, variind în funcție de activitățile specifice:

- activități extradidactice: cercuri de discipline, ansambluri sportive și artistice, concursuri, olimpiade etc;
- activități extrașcolare: proiecte de ecologie și formare civică, excursii, acțiuni social-culturale (în clubul elevilor, la muzeu, la teatru, în biblioteci etc)

Educația nonformală însoțește cu succes formarea educațională a elevilor și rămâne una dintre variantele optime pentru susținerea plăcerii de cunoaștere și de afirmare profesională.

O definiție universal acceptată a educației nonformale încă nu există, însă este înțeleasă ca "orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică". Prin intermediul acestui tip de educație intrăm în contact cu o nouă abordare a învățării, pusă în aplicare prin activități plăcute și motivante.

Un alt avantaj important este caracterul voluntar al acestora pe de-o parte, dar și faptul că se bazează mai mult pe practic decât pe teorie.

Deși se desfășoară totul într-un mod organizat, persoana în cauză alege de bunăvoie să se implice, fără să aștepte în schimb recompense financiare sau recompense specifice educației formale: notele. De asemenea nu se aplică nici pedepse, cum ar fi absențele, scăderea notei la purtare și altele.

Există totuși obiective clare de învățare atașate activităților desfășurate într-un cadru nonformal, dar atingerea lor se realizează într-un alt mod decât acela al predării, care este metoda de bază din instituțiile de învățământ.

Educația nonformală oferă posibilitatea unor altfel de metode, interactive și diversificate, pentru obținerea unor cunoștințe și aptitudini noi, cât și pentru punerea acestora în practică. Selectarea metodelor depinde, desigur, de scopul activității respective.

Sunt mai multe avantaje ale implicării în diferite organizații care se ocupă cu educația nonformală, cum ar fi:

- apar tot felul de oportunități care îți oferă noi perspective, noi experiențe și te ajută în acest fel să crești pe plan personal;
- libertatea foarte mare care îți este oferită, dar și faptul că îți poți exprima propriile idei, poți auzi altele noi, și cel mai important e că poți învăța doar ceea ce îți place, nu ești obligat în niciun fel să asimilezi lucruri care nu corespund cu preferințele și cu dorințele proprii.

În concluzie, educația nonformală este accesibilă tuturor, este caracterizată de adaptabilitate, nu impune restricții sau condiționări, dar nici nu oferă recompense de genul celor pe care le oferă educația formală (note, medii, burse etc.) Ea pur și simplu oferă noi perspective și oportunități pe plan personal, cât și profesional. Acest tip de educație este practicat cu preponderență de asociații și organizații nonguvernamentale, centre de educație și formare profesională, centre pentru tineri și elevi, teatre, muzee etc.

Educația nonformală este utilă în nenumărate domenii, și ajută la completarea golurilor din programa școlară.

Bibliografie:

- Mitulescu, S. și Simache D. (coord.) Experiențe educaționale non-formale în viața tinerilor, București: Agenția Națională pentru Sprijinirea Inițiativelor Tinerilor, 2008
- www.noi_orizonturi.ro/toteducatie

VIA A SPORTIV IMPORTANTĂ A ORELOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT ÎN MEDIUL ȘCOLAR

*Predoi Cornelia Mădălina
Prof. Educație fizică și sport
C.N.Economic „Th. Costescu”*

Viața fără sport nu ar trebui să existe! “Mens sana in corpora sano.” Indiferent de natura lui, sportul este important! Poți să mergi la sală sau poți lucra câteva exerciții fizice acasă - important este să vrei să faci acest lucru!

Mișcarea în viața noastră prezintă beneficii multiple pentru corp și minte, așa cum spune și proverbul “Mens sana in corpora sano”! Cum să avem o minte sănătoasă, dacă corpul care o găzduiește nu este curat, aerisit?

Dacă mergi la bazin sau la sala de fitness, dacă mergi în parc cu rolele, bicicleta, sau dacă mergi și alergi este mai puțin important! Important este să faci asta zilnic!

Antrenând corpul - antrenăm mintea!

Exercițiile fizice ne fac să gândim mișcarea, să coordonăm prilejul corpului nostru, lucrând zilnic, aducem în viața noastră o stare de bine!

Activitatea fizică ne face să ne menținem sănătoși și inteligenți pe măsură ce înaintăm în vârstă. Dacă nu facem mișcare, mușchii ni se atrofiază. În timpul antrenamentelor, sângele este pus în mișcare, iar creierul își menține o formă mai bună.

O oră pe zi nu este mult, poate nu la sala de fitness, dar acasă sau în parc, odihniți-vă mintea, lucrându-vă trupul!

Sportul prezintă multiple beneficii, dintre care putem enumera:

- ne ajută să fim mai inteligenți;
- echilibrează activitatea psihică;
- dormim liniștiți, fără coșmaruri;
- mișcarea ne scapă de grăsimi – cel mai bun medicament antiobezitate;
- ne motivează să ne depășim limitele;
- ne ajută să avem încredere în noi înșine;
- lungim viața și calitatea acesteia;
- mărește capacitatea de reacție, te face să reacționezi mai rapid;
- te face să ai o stare de bine, pozitiv: să râzi, să cânteci, să dansezi, etc;
- întinerește inima;
- îți oferă posibilitatea de a evada din cotidian;
- devii mai frumos, frumoasă ea vine din interior, din starea de bine;

Rolul sportului în viața noastră

Mi carea fizic acionează asupra creierului. Sportul ne oferă o via mai sănătoasă și ne pregătește creierul pentru o bătănie mai ușoară. Exercițiile stimulează sistemul nervos și prestează agilitatea creierului. Capacitatea de memorare poate fi îmbunătățită oricând prin intermediul sportului fizic și mental.

Toată viața învârm.

Corpul omului are nevoie de mișcare fizică zilnic, aproximativ 30 de minute. Dacă nu este posibil, atunci măcar la două zile trebuie să facem sport sau alt efort fizic. La fel se întâmplă și la nivelul creierului. El cere să fie provocat cu diverse sarcini. Când învârm se activează o anumită parte a creierului și conexiunile respective își îmbunătățesc funcțiile. Dacă ne obișnuim creierul să fie dinamic, el va ajunge să folosească mai puține resurse pentru aceleași activități. Când vom fi bătăni mintea noastră va funcționa cu atât mai bine cu cât am făcut mai mult sport în viață. Și gradul de inteligență de când eram copii influențează capacitatea creierului de a lucra la bătănie, susține Academia Americană de Neurologie. Specialiștii au constatat binefacerile sportului în rândul oamenilor în vârstă și au fost surprinși să descopere o legătură între coeficientul de inteligență al bătrânilor pe când erau mici și sănătatea plămânilor.

Mentine-ți creierul activ.

Memoria și gândirea sunt afectate de modul în care ne păstrăm vitalitatea creierului. Dacă vrem să menținem creierul în cea mai bună formă este esențial ca de-a lungul timpului să ne supunem unor exerciții mentale. Persoanele care prin natura meseriei lor își utilizează mai mult creierul vor fi la bătănie mai active intelectual. Exerciții utile adresate creierului pot fi considerate cuvintele încrucișate, integramele, învățarea unei limbi străine, șahul, memorarea unor cursuri, contactul cu cifrele (calcul, sudoku) și multe altele. Toate aceste sfaturi le bineșle punem în practică timpuriu, în mod constant. Nu trebuie să așteptăm pensionarea ca să învățăm lucruri noi și să ne îngrijim de sănătatea creierului nostru. Bineînțeles că sportul are rolul său semnificativ asupra formei mentale. La fel de mult contează și alimentația. Cercetătorii de la Universitatea din Florida (SUA) consideră că exercițiile pentru creier vor avea efecte sesizabile chiar și după ani de zile din momentul efectuării acestora.

O latură importantă din viața de zi cu zi o reprezintă rolul sportului în viața noastră, care prin mișcarea fizică acionează asupra creierului pregătindu-l pentru o bătănie mai ușoară.

Prin activitățile fizice ale corpului practicate în fiecare zi reușim cu ușurință să eliminăm kilogramele în exces, contribuind activ la autoreglarea greutății corporale. Rolul sportului este de a ajuta și la consolidarea relațiilor inter-umane.

Mișcarea fizică în fiecare zi de aproximativ 30 minute, reduce considerabil depresia și anxietatea, întărește oasele, inima, mușchii și întregul sistem cardio-respirator. Obișnuindu-ne cu sportul în viața noastră reușim să câștigăm încrederea în sine și auto-satisfacția, eliminând totodată efectul stresului și îmbunătățind rezistența fizică și concentrarea psihică. Mișcările fizice regulate stimulează simțul echilibrului și flexibilitatea coloanei vertebrale, respectiv mobilitatea articulațiilor.

La fel ca și activitățile fizice asupra corpului, în momentul când învățăm să ne activăm o anumită parte a creierului iar conexiunile respective își îmbunătățesc funcțiile. Activitățile dinamice ale creierului vor face pe parcurs că pentru aceleași activități să folosească mai puține resurse, ceea ce presupune o învățare mult mai rapidă și eficientă.

Academia Americană de Neurologie subliniază rolul sportului în viața noastră, ca fiind un element important și necesar pentru ca mintea să funcționeze în parametri normali și eficienti atunci când îmbătrânim. Gradul de inteligență din timpul copilăriei influențează capacitatea și randamentul creierului de a lucra la bătănie.

Influența sportului în viața tinerilor

Toata lumea a auzit despre beneficiile pe care sportul le aduce în viaa noastră. Fie ele de natură fizică sau psihică, avantajele sportului sunt numeroase și se văd în viaa noastră de zi cu zi. Fie că ne place sau nu, sportul joacă o parte importantă din viaa noastră de zi cu zi: de exemplu, măcar o dată pe săptămână avem o oră de educație fizică. Scopul acesteia este să le arate elevilor importanța exercițiilor fizice. De asemenea, în ultimele decenii, sportul a devenit din ce în ce mai mediatizat și acum nu putem să deschidem televizorul fără să vedem o reclamă despre avantajele gimnasticii, fotbalului sau ale tenisului. Deși majoritatea adulților recunosc beneficiile pe care le aduce practicarea unui sport, preferințele adolescenților sunt împărțite: unii practică un sport de plăcere, de performanță sau nu, alții recunosc că sănătatea și condiția lor fizică s-ar îmbunătăți considerabil dacă ar practica un sport, deși nu fac nimic în privința asta. Mai există și o a treia categorie, aceea a tinerilor care neagă influența pozitivă majoră pe care sportul o are. Dacă e să facem un sondaj de opinie în rândul adolescenților, sporturile practicate de majoritatea sunt fotbal, baschet, handbal, volei, dans, arte marțiale și acolo unde este posibil, înotul.

Fotbalul se câștigă la nivelul detaliilor și detaliul moral este unul decisiv, pentru că te poate duce în starea în care sâdăi 150% din 100% din tine pe teren la acel moment.

Și recunosc faptul că, deși unii dintre elevii liceului au fost la început reticenti cu privire la beneficiile sportului, acum văd diferența pe care o face practicarea unui sport în viața noastră. Uitați-vă numai la copiii și tinerii care participă la concursuri naționale și chiar la Jocurile Olimpice: niciunul nu se gândea că va ajunge atât de departe, totul a început cu o pasiune nevinovată pentru un anumit sport, multe ore de antrenament și voință. Nu spun că toată lumea va ajunge medaliată cu aur la Jocurile Olimpice de la Rio de Janeiro, spun doar că toate lucrurile mărețe încep cu un singur pas și până la urmă cine tie ce ne rezervă viitorul.

Contribuția la activitatea generală a unității de învățământ și la promovarea imaginii acesteia:

Am participat la următoarele concursuri sportive din cadrul Olimpiadei Naționale a Sportului Școlar 2015-2016 și am obținut următoarele rezultate:

- Locul I, etapa judeeană la pentatlon cu echipa de fete;
- Locul I, etapa judeeană la pentatlon cu echipa de băieți;
- Locul III, etapa judeeană la fotbal fete;
- Locul II, etapa judeeană la handball băieți.

Se pot observa și rezultate remarcabile în activitatea sportivă în cadrul Liceului Economic „Theodor Costescu” la Campionatul de Volei din data de 20.03.2015 având ca echipe participante clasele: 12 G, 12 E și 12 I, organizat de Prof. de Educație fizică și sport: Predoi Cornelia Mădălina.

Colectivul clasei 12 G a fost clasat pe locul 1, fiind premiați cu diplome și medalii de aur datorită spiritului de echipă, dorinței de a lupta, de a ieși învingători, de a-și epuiza energia la maxim făcând un lucru care le dă o satisfacție, un rezultat, o stare de bine. Dacă te antrenezi cu greu nu numai că vei fi greu, dar vei fi și greu de bătut, talentul câștigă meciuri dar munca de echipă și inteligența câștigă campionate. În nici-un caz celălalte 2 echipe participante nu s-au lăsat mai prejos și nu au fost adversari de subestimat, doar că tot timpul este loc de mai bine. Prețul succesului este munca grea, dedicarea la ora de educație fizică și determinarea, chiar dacă vor câștiga sau pierde, vor ține ca au dat tot ce e mai bun din ei pentru a reuși!

De foarte multe ori ne întrebăm oare contează alimentația dacă fac sport?

Bineînțeles că da, întotdeauna necesarul caloric al unui practicant de sport și mai ales al celor care fac performanță va fi superior unui om fără activități sportive regulate.

Dacă nu vă preocupați creșterea volumului muscular, nu aveți nevoie de mai mult de 100 g proteine pe zi, indiferent ce sport practicați. Consumând mai multe proteine (și mai ales proteine animale), nu veți ajunge nici mai departe și nici mai repede. Dimpotrivă, vă asumați riscul de a pierde calciu, zinc, potasiu, și magneziu, printr-un consum excesiv de fosfor (conținut în carne). În plus, corpul transformă în grăsimi proteinele în exces. Lucrul de care aveți nevoie este „carburantul”, adică glucidele. Există două feluri de glucide: glucide simple (cu utilizare rapidă: zahăr, miere, bomboane) și glucide complexe (cu utilizare lentă: pâine, orez, cartofi, paste, cereale, legume).

BIBLIOGRAFIE

1. Alexandrescu, C., Alimentația sportivului, Ed. Stadion, București, 1973.
2. Biberi, I., Arta de a trăi, Ed. Enciclopedică, București, 1970.
3. Bota, A., Exerciții fizice pentru viața activă, Ed. Cartea Universitară, București, 2006.
4. Drăgan, I., Pleoară pentru sănătate, Ed. Albatros, București, 1983.
5. Gheorghe, D., Sănătate prin sport pe înțelesul fiecăruia, Federația Română Sportul pentru Toți, București, 1997.

ACCESUL LA O CULTURĂ GLOBALĂ PRIN ACTIVITĂȚILE EXTRA COLARE

R. Țoi Florentina
Școala Gimnazială Ilovăț

„Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat în școală.”

Albert Einstein

Educația nonformală reprezintă cea mai nouă abordare a învățării prin activități plăcute, dar și motivante. Putem afirma faptul că, educația nonformală semnifică orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte de legătură între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică.

Dintre avantajele acestui tip modern de instruire putem evidenția: eliminarea stresului notelor din catalog, dar și a temelor obligatorii.

Din punct de vedere, etimologic, noțiunea de educație nonformală își are sorgința în latinescul „nonformalis”, iar din punct de vedere conceptual, educația nonformală cuprinde ansamblul activităților și acțiunilor care se desfășoară într-un cadru instituționalizat, în mod organizat, dar în afara sistemului școlar.

Educația nonformală urmărește îmbinarea modului tradițional de educație cu instruirea prin activități atractive, motivante, plăcute la care să aibă acces un număr cât mai mare de tineri.

Educatorul nonformal trebuie să prezinte mai multe adaptabilitate, flexibilitate, dar și entuziasm. Acțiunile întreprinse trebuie să corespundă strict intereselor, aptitudinilor, dar și dorințelor elevilor.

Principalele caracteristici ale educației nonformale sunt: îndeplinirea tuturor obiectivelor propuse, pune un accent deosebit pe funcția de învățare, elevii sunt implicați direct în organizarea, dar și desfășurarea activităților, permite punerea în valoare a aptitudinilor și a intereselor tinerilor, facilitează promovarea muncii în echipă și nu se realizează o evaluare riguroasă.

În cadrul educației nonformale se realizează o serie de activități directe atât cu privire la instruirea elevilor, precum și o serie de activități directe referitoare la educarea acestora.

Dintre activitățile directe referitoare la instruirea elevilor amintim, atât activități individuale (consultația, antrenamentul), dar și activitățile de grup, precum: meditația, cercul pe discipline.

Dintre activitățile directe privitoare la educarea elevilor putem evidenția: organizarea clasei de elevi, excursia de studiu, concursurile școlare, olimpiade, serbările școlare, competițiile culturale, competițiile sportive, vizite la muzee, mese rotunde, dar și taberele școlare.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale, organizate într-un mod selectiv reprezintă un mijloc de a întări și prelua valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru.

De asemenea, putem afirma faptul că, aceste activități oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale țării și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desvâdesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai mult creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul unor activități de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație.

La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să reacționeze în acest sens. Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural și științific. Prin excursii elevii își suplimentează și consolidează instruirea școlară dobândind însușirea de noi cunoștințe.

Conform pedagogului american Bruner, „oricui copil, la orice stadiu de dezvoltare și se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai mult ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor.”

Nevoia elevului de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat cu momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite.

În cadrul acestor activități, elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date sau astfel spus: învață să învețe. De asemenea, în astfel de activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, prin urmare copiii se autodisciplinează.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-și dirijeze, să influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar, precum pregătirea copilului pentru viață.

Scopul principal al activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este înșă important ca profesorul înșă să fie creativ. Elevii sunt atrași de activitățile artistice, recreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativității, gândirii critice și stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conștientizarea urmărilor poluării, educația rutieră, educația pentru păstrarea valorilor.

Educația nonformală însoțită cu succes formarea educațională a tinerilor și reprezintă una dintre variantele optime pentru susținerea plăcerii de cunoaștere, dar și de afirmare profesională.

Bibliografie:

1. Bruner, J.S., Procesul educației intelectuale, Editura științifică, București, 1970;
2. Cucoș, C., Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași, 1998;
3. Joița, E., Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Editura Arves, Craiova, 2003.

EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR NONFORMALE

Prof. Retezanu Aliss-Ermina

Evaluarea este o metoda care se foloseste in general la finalul desfasurarii unei activitati pentru a masura daca obiectivele au fost atinse.

Evaluarea este utilizata pentru a determina cum se desfasoara o activitate (verificare a procesului) si pentru a face orice modificare necesara pentru a determina la sfarsitul activitatii calitatea ei si daca participantii au fost satisfacuti.

Evaluarea activitatilor nonformale este utila pentru a afla ce activitate, program sau lucru practic a determinat o diferenta in comportamentul participantului

Avantaje

Pe baza rezultatelor evaluarii pot realiza modificari in programul pentru ziua urmatoare.

Identifica punctele slabe care necesita imbunatatiri dar si punctele tari

Dezavantaje

Daca evaluarea nu se formuleaza in functie de obiectivele stabilite, rezultatele pot fi inutile

Folosirea unor instrumente neadecvate pot face evaluarea un esec

Trasarea incompleta a instructiunilor de evaluare pot afecta rezultatele

Evaluarea poate fi realizata in mai multe forme in functie de obiective, structura si marimea grupului, continutul informational, etc. Este important sa se stabileasca de la inceput obiectivul evaluarii si instrumentul.

Tipuri de evaluari:

- individuala si /sau pe intrebari in grup
- intrebari orale si /sau scrise
- concluzionari verbale la sfarsitul sesiunii sau a cursului de instruire
- pe parcursul unei activitati
- la sfarsitul unei activitati
- la cateva zile dupa activitate
- folositi formulare standard sau creati propriile formulare adaptate la continutul si nevoile proprii
- interviuri pe grupuri mici de participanti

Exemple de forme de evaluare

Copacul cu fantomite

Scop: Prin semnificatia desenului, participantii isi pot exprima sentimentele fata de o anumita situatie sau un joc pe care l-au jucat. Aceasta metoda este foarte utila pentru multe activitati sau un schimb de tineret.

Descrierea: Participantii au la dispozitie cateva minute pentru a reflecta asupra sentimentelor pe care le-au avut de-a lungul zilei. Apoi vor identifica fantomita din copac cu care se identifica cel mai bine si de ce. Daca se repeta acest exercitiu se obtine o evolutie asupra dezvoltarii participantilor.

Variatii: Aceasta metoda mai poate fi folosita la sfarsitul unei activitati. Participantii indica unde erau la inceputul activitatii si unde se regasesc la sfarsitul acesteia. Aceasta metoda poate fi discutata in grupuri mici.

Timpul necesar: Pregatirea si introducerea: 5 minute Realizarea metodei: 30 minute

Materiale necesare: Fotocopii ale copacului cu fantomite pentru toti participantii.

Azvarlirea mingii cunoasterii

Fiecare membru al grupului impartaseste un lucru pe care l-a invatat in timpul cursului de instruire. Utilizati o minge, astfel incat fiecare persoana impartaseste ceea ce a invatat atunci cand primeste mingea.

Planuri de viitor

Fiecare participant impartaseste un lucru pe care l-a invatat in timpul cursului de instruire si pe care doreste sa il aplice in saptamana care urmeaza dupa acest curs. Fiecare participant va spune primul lucru pe care il vor aplica intr-un proiect.

Intreaba Expertii La inceputul cursului de instruire cereti fiecarui participant sa scrie o intrebare la care doresc raspuns in timpul sesiunii. La sfarsitul activitatii, amestecati intrebarile si cereti participantilor sa isi raspunda unul altuia la intrebari.

Canta un cantec

Participantii sunt grupati in grupuri de cate 3 persoane. Ei trebuie sa compuna si sa cante un cantec despre ceva ce au invatat in timpul cursului de instruire.

As dori sa se intample

Dati fiecarui participant o carte postala. Solicitati participantilor sa isi deseneze propria adresa postala pe o parte si o dorinta care vor sa o indeplineasca peste o luna pe cealalta parte. Colectati cartile postale si trimiteti-le participantilor peste o luna cerandu-le sa va spuna in ce masura si-au indeplinit dorinta.

Pictura murala de grup

Lipiti pe un perete o bucata mare de hartie (suficient de lunga astfel incat toti participantii sa poate scrie pe ea in acelasi timp). Fiecare participant trebuie sa deseneze o imagine care sa reprezinte ceea ce au invatat ei in timpul cursului de instruire. Apoi cereti-le sa ghiceasca ce reprezinta fiecare imagine.

Momente de Stea

La finalul unei sesiuni de consolidare a echipei, cereti fiecarui participant sa identifice un moment in care o persoana din grup s-a evidentiat in mod impresionant cu ceva.

Un astfel de moment se intampla atunci cand o aptitudine a unui participant a iesit in evidenta. In timp ce identifica aceste momente, participantii trebuie sa lipeasca o steluta persoanei careia i-a identificat acel moment de scipire. Asigurati-va ca fiecare participant va primi o steluta pentru un moment in care a iesit in evidenta. Daca e necesar, mentionati si dumneavoastra cateva astfel de metode pe care le-ati observat la participantii.

Pasi in actiune

Asezati etichete in forma unei urme de picior (de marime reala) pe podea, sub forma unui sir sau a unei potcoave de cal. Asezati grupul in fata primei urme din sir. Pentru a face un pas inainte cereti participantilor sa impartaseasca un lucru pe care il vor face in urmatoarea saptamana. Apoi spuneti-le ca acesta a fost primul pas spre actiune, adica au promis ca vor face ceva.

FOLOSIREA PLATFORMEI EDUCATIONALE EDMODO.COM ÎN ACTIVITĂȚILE CURRICULARE

*Prof. Mihaela-Eugenia Roman
Colegiul Național "Gh. Țițeica", Dr. Tr. Severin*

În ultimii ani rețelele de socializare sunt folosite din ce în ce de mai mulți utilizatori și î i g sesc aplicabilitate în diverse domenii prin falcitațiile pe care le pune fiecare la dispoziție. De exemplu, o rețea de socializare de tipul facebook.com poate fi folosit i pentru activit și curriculare dar, mai ales, pentru activit și extracurriculare. Astfel, elevii își pot crea cont chiar dac au sub 18 ani, cu sau f r voia p rinților, pot adera la diverse grupuri de interes, pot comunica sau împrieteni cu diverse persoane, pot face publice date personale sau posta fotografii etc, adic pot desf ura o serie de activit și f r acordul i controlul p rinților, f r a le putea fi urm rit activitatea de ace tia. Avantajul folosirii rețelei de socializare facebook.com este mijlocul facil de comunicare și de perpetuare a informațiilor. În ultimul timp au ap rut, spre exemplu, tot felul de grupuri proprii unor clase din diverse coli. În aceste grupuri elevii pun imagini cu activit și desf urate la nivelul clasei sau colii din care fac parte, comunic , distribuie nout și le etc. Privind în ansamblu, utilizarea rețelei de socializare facebook.com ar aduce destule lucruri benefice pentru educație dar si o mulțime de lucruri nepl cute. Aderarea la rețeaua facebook a unui num r mare de utilizatori se datoreaz , în special, posibilit și de comunicare sub diferite metode dar și ușurinței de utilizare.

Platforma educațional edmodo.com întrunește și ea aceste condiții îns activitatea din cadrul aceste rețele, spre deosebire de activitatea din rețelele de socializare, poate fi urm rit i de c tre p rinți și de c tre profesori dar în acela i timp ofer o comunicare eficient între p rinți, elevi și copii.

Cum poate folosi un profesor platforma edmodo.com

Un prim pas îl constituie crearea unui cont de profesor. După ce profesorul a creat acest cont el poate realiza mai multe activit și:

- s creeze teste online folosind 5 tipuri de itemi: alegere multipl , r spus scurt, completare în spațiu rezervat, întreb ri cu alegere dual adev rat/fals, itemi de potrivire. Testelor trebuie s li se asocieze un nume, s li se stabileasc un timp limit pentru rezolvare, s afi eze sau nu r spunsurile corecte la sfâr itul testului, s fie trimis spre rezolvare la o anumit dat i or ulterior , s poat fi susținut pân la o anumit dat i or . Întreb rilor li se pot ata a imagini dar, în cazul evaluării r spunsurilor de c tre profesor, acesta poate face comentarii cu privire la r spusul dat de elevi.
- s creeze grupuri de elevi cu sau f r acces restricționat; s creeze subgrupuri în cadrul grupurilor;

- s arhiveze conținutul grupurilor vechi;
- s propun spre rezolvare teme. Elevii pot ata a rezolvarea temei iar, apoi, profesorul o poate verifica i evalua; atunci când profesorul propune o tem

el nu mai poate schimba decât textul temei în cazul în care sesizează vreo eroare în scrierile tale nu pot fi schimbate sau terse. Profesorul poate stabili punctajul maxim pe care îl pot primi elevii. Atunci când profesorul corectează o temă el are o gamă largă de instrumente pentru adnotare. Astfel, elevul poate să vadă unde a greșit și care sunt punctele tari/slabe, unde mai trebuie să lucreze etc.

- să urmărească ponderea de răspuns corect pentru fiecare întrebare pentru un grup de elevi care au susținut testul;

- să recompenseze elevii cu insigne virtuale;
 - să trimită mesaje individuale/la grup/ pentru părinți/elevi sau să primească mesaje de la elevi și părinți;
 - să trimită invitații pentru aderare la grupuri pentru profesori/părinți/elevi etc.

- să creeze lecții online folosind instrumentele puse la dispoziție de edmodo.com sau să încarce lecții;

- să își creeze propria bibliotecă virtuală;

- să urmărească activitatea fiecărui elev: mesaje, teste rezolvate, teme etc.;

- să urmărească progresul fiecărui elev;

Grupa	Număr de Membri	Locație	Statut	Test 1 - Evaluare de Abilități	Test 2 - Evaluare de Abilități	Test 3 - Evaluare de Abilități	Test 4 - Evaluare de Abilități
Grupa 1	10	Clasa 1	Activ	100%	100%	100%	100%
Grupa 2	15	Clasa 2	Activ	80%	80%	80%	80%
Grupa 3	20	Clasa 3	Activ	60%	60%	60%	60%

- să adauge aplicații/lecții interactive create de alți membri ai rețelei și să le facă publice în secțiunea Spotlight;

- să trimită informații pentru aderare la grupurile create de el, să gestioneze setările acestor grupuri, să limiteze accesul la grupurile create de el;

- etc.

Pentru a avea acces la grupurile unui profesor, elevii trebuie să își facă cont folosind opțiunea de elev și să completeze codul de acces pentru grupul din care dorește să facă parte. Elevii pot să aleagă un nume de utilizator sau să aleagă să se întreprindă în cont pe baza adresei de e-mail. Odată creat un cont, un elev poate să adere și la alte grupuri adugând codul de acces sau acceptând invitația de aderare la grup.

În contul lor elevii pot realiza următoarele operații:

- să schimbe setările contului;

- să răspundă la teste și să atașeze teme;

- să comunice cu profesorii și alți elevi din grup;

- să dea unui părinte codul cu care părintele ar trebui să-l folosească la crearea contului de părinte pentru a urmări activitatea și progresul realizat de copil;

- să poartă materiale/caiet de teme virtual într-un rucsac virtual;
- să folosească Microsoft Office online sau Google Drive-ul pentru realizarea temelor. Aceste instrumente sunt puse gratis la dispoziția utilizatorilor de către platforma educațională edmodo.com.
- să folosească instrumentele educaționale puse la dispoziție de către profesor;
- etc.

Așa cum am precizat, un părinte poate adera la un grup creat de profesor pentru a urmări activitatea copilului lui, temele date de profesor, notele obținute etc. Părintele trebuie să creeze un cont de părinte. El nu poate avea acces la activitatea desfășurată de alt membru al grupului.

Pentru folosirea platformei edmodo.com nu este nevoie decât de o conexiune la internet. Profesorul, elevii și părinții nu au acces la baza de date a platformei sub nicio formă, nimeni nu poate schimba răspunsurile dintr-un test după ce acesta a fost trimis spre verificare, profesorul nu poate schimba nimic într-un test pe care l-a postat etc., prin urmare, folosirea rețelei educaționale edmodo.com aduce un plus de încredere pentru toți utilizatorii implicați.

Webgrafie:
 edmodo.com
 elearning.ro

LEAF-PROGRAM MONDIAL DE EDUCAȚIE PENTRU MEDIU

Prof. învăț. primar Școala Voiu Emilia-Ortensia;
Școala Gimnazială „Alice Voinescu”

- Programul internațional “SĂ ÎNVĂȚĂM DESPRE PĂDURE” (LeAF – Learning About Forests) este un program de educație pentru mediul înconjurător, prin care sala de clasă este înlocuită cu natura, iar lecțiile de desfășurare în mediul natural. Inițiatorul programului este Fundația Mondială de Educație pentru Mediu (FEE). Operatorul național este reprezentat de **CCDG Centrul Carpato-Danubian de Geocologie**, membru cu drepturi depline al FEE.

CE ADUCE NOU PROGRAMUL:

- Folosirea altor spații decât cele ale colii pentru învățare: pădurea, parcul, grădina colii.
- Educația civică a copiilor – cu implicații în comunitate.

În anul școlar 2015-2016 am desfășurat proiectul „Pădurea-cumoaară naturii” în cadrul programului mondial LeAF

SCOPUL:

- identificarea unor strategii și direcții de acțiune care să ducă la dezvoltarea capacității de a participa și desfășurarea activității extrașcolare având ca temă pădurea și protecția ei;
- de a-i ajuta pe elevi să devină cetățeni responsabili față de mediu;
- de a înțelege că pădurea reprezintă pentru om sursa de hrană, de combustibil, de materiale de construcție și că ea contribuie la eliminarea inundațiilor, poluării aerului, eroziunii solului și la îmbunătățirea calității mediului.

OBIECTIVE GENERALE:

- să experimenteze starea de a fi în pădure;
- să coreleze lecțiile realizate în pădure cu cerințele curriculum-ului prin capacitatea cadrelor didactice de a iniția și desfășurarea activității extrașcolare de educație ecologică;
- să dezvolte abilități și atitudini în rândul membrilor comunității, elevilor și cadrelor didactice, de a proiecta și desfășura activități în echipă cu impact în școală și societate.

OBIECTIVE PENTRU ELEVII:

- să dezvolte capacități de organizare și spiritul de cooperare în echipă;
- să identifice și să analizeze problemele de mediu, cât și mecanismele de protejare a acestuia
- să-și motiveze participarea la protecția mediului;
- să-și dezvolte deprinderi de lucru cu materiale din natură.

ACTIVITĂȚI:

- ✓ întâlniri de lucru și activități de documentare și informare;
- ✓ activități extrașcolare: vizite, drumeții, excursii.

RESURSE:

Umane:

Elevii clasei a II-a C/ Școala Gimnazială „Alice Voinescu”

Profesori

Profesori de la Palatul Copiilor

Profesori de la clasă

Materiale:

Programe școlare

Reviste de educație ecologică

Televiziune, radio, internet

Proiecte realizate de elevi

CD-uri, filme documentare

Atlas botanic

REZULTATE A TEPTATE:

- formarea unei atitudini de dragoste și respect față de natură ;
- materiale documentare diseminate în școală .

ETAPELE PROGRAMULUI:**Etapa de lucru în clasă cuprinde:**

- Constituirea comitetului de mediu (grupul de elevi participanți la proiect)
- Stabilirea locului de desfășurare (pârâu, parc, curtea școlii)
- Identificarea titlului proiectului (fiecare clasă alege un titlu reprezentativ).

Etapa de lucru în pârâu presupune:

- Deplasarea în pârâu, parc sau alt spațiu adecvat.
- Realizarea activităților în natură :

1. „BUCURĂ-TE DE AERUL CURAT !”

ACTIVITATEA: drumeție la Pârâul Crihală

LOCUL DESFĂȘURĂRII: Pârâul Crihală

PROBLEMA DE COMUNITATE:

- cunoașterea vegetației specifice zonei;
- experimentarea științei de a fi în pârâu

PARTENERI: părinți.

OBIECTIVE:

- să experimenteze știința de a fi în pârâu;
- să cunoască vegetația specifică pârâului;
- să colecționeze: plante, conuri, ghinde, etc.;
- să - și dezvolte spiritul de observație, spiritul de echipă, promptitudinea;
- să interacționeze cu membrii grupului, să manifeste climat afectiv de comunicare cu ceilalți participanți la activitate;
- să identifice situații/cazuri/forme de orientare în pârâu.

RESURSE UMANE: elevii și părinții.

RESURSE MATERIALE: pârâul cu speciile de copaci, plante, semne turistice de pe copaci, aparat foto, mijloc de transport.

BENEFICIARI: elevii și cadrele didactice.

REZULTATE A TEPTATE: cunoașterea unor specii de plante, unor semne de orientare, strângerea materialelor pentru orele de abilități practice, realizarea unor lucrări practice.

ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ CU CARACTER INTERDISCIPLINAR: matematică și explorarea mediului, comunicare în limba română, dezvoltare personală, muzică și mișcare

ACȚIUNI SPECIFICE: deplasarea la obiectivul propus.

EVALUARE: fotografii, cântece: În pârâu, Povestea unui ciobănaș, Puișor, Câte unul pe câmp rare

Etapa de evaluare. Activități în școală :

- Realizarea unui album fotografic cu imagini din pârâu
- Expunerea pe un panou a desenelor realizate în pârâu

• „IATĂ CE POT FACE DOUĂ MÂINI DIBACE!”**• OBIECTIVE:**

- să creeze aranjamente de forme și linii diferite;
- să - și dezvolte spiritul de dragoste și admirație pentru pârâu;
- să sensibilizeze elevii școlii spre a ocroti pârâul.
- RESURSE UMANE: grupe de elevi, cadre didactice, directorii școlii.
- RESURSE MATERIALE: autocolant, foarfece, lipici, șablonuri, aparat foto, casetofoane, coli colorate.
- BENEFICIARI: elevii școlii, părinți, cadre didactice.
- REZULTATE A TEPTATE: educarea elevilor în spiritul respectului și ocrotirii pârâului.

Pe fond muzical elevii au realizat lucrările și au aranjat expoziția.

BIBLIOGRAFIE

<http://www.ccdg.ro/programe/leaf/prezentare-regulament>

EDUCAȚIA NONFORMALĂ

*Prof. Secu Cristina Roxana
Colegiul Național Pedagogic Ștefan Odobleja*

Educația nonformală alături de **educația formală** și **educația informală** reprezintă ansamblul acțiunilor și al influențelor pedagogice desfășurate, succesiv sau simultan, în cadrul activității de formare-dezvoltare a personalității umane. Pentru a deveni o dimensiune permanentă a existenței umane, educația trebuie să aibă un caracter global, conjugând armonios și eficient educația formală cu cea nonformală și informală.

Clasificarea formelor educației poate urma o traiectorie social-polară, care reflectă gradul de organizare și eficacitate pedagogică angajat, prin modalități variate:

- a) la nivel instituțional:
  - educația formală
  - educația nonformală ;
- b) la nivel noninstituțional:
  - educația informală

Criterii de comparație

a) Cine face educația:

- școala în cazul educației formale
- muzeele, bibliotecile, cluburile elevilor, organizațiile nonguvernamentale în cazul educației nonformale
- familia, grupul de prieteni, mass media în cazul educației informale

(Pasi Sahlberg, "Building Bridges for Learning – Recunoașterea și valorificarea educației nonformale în activitățile cu tinerii").

b) Subiectul educației (actorii care desfășoară acțiuni de educație)

- instituții de educație (coli, grădinițe, licee, universități- instituții a căror principală misiune este educația) în cazul educației formale
- instituții culturale (teatre, muzee, biblioteci, case de cultură etc.), organizații nonguvernamentale, alte instituții care au ca misiune conexă educația și cultura în cazul educației nonformale
- familia, media, grupul de prieteni, oricine exercită o influență educațională neintenționată sau neorganizată în cazul educației informale

c) Gradul de pregătire al "educatorului"

- personal didactic calificat în cazul educației formale
- personal calificat în diferite domenii de activitate, uneori având și pregătire didactică în cazul educației nonformale
- pregătire didactică absentă sau sporadică, pregătirea nu este o condiție a influenței educaționale în cazul educației informale

d) Finalități ale educației

- clar stabilite și gradate pe etape de studiu, pe discipline etc. în cazul educației formale

- stabilite pentru fiecare activitate, fără o organizare pe termen lung în cazul educației nonformale
- nestabilite în cazul educației informale

e) Conținutul educației

- organizat pe ani de școlaritate (etape de vârstă), pe profiluri / filiere profesionale în cazul educației formale
- relativ organizat pe arii de interes în cazul educației nonformale
- neorganizat, contextual în cazul educației informale

f) Modalități de certificare

- certificate recunoscute la nivel național/ internațional în cazul educației formale
- certificate de participare, certificate de absolvire a unor stagii în cazul educației nonformale
- fără certificare în cazul educației informale

Educația nonformală este definită astfel:

- ❖ educația primită în afara colii sau în afara anilor afectați prin statutul școlarității („Dicționarul internațional al educației”)
- ❖ educația care are loc în afara colii- de exemplu, prin influența mediului familial, al grupurilor de prieteni și al mediului de viață (Terry G. Page et al., 1977)
- ❖ educația urmărită în afara sistemului școlar, într-o manieră regulată sau intermitentă; educația nonformală poate fi considerată ca un ansamblu de mijloace extrașcolare de a dobândi cunoștințele generale sau calificări profesionale („Terminologia învățământului tehnic și profesional, 1978);
- ❖ orice activitate educativă structurată într-un cadru non școlar (diferite organizații ale tinerilor, cluburi, asociații dicterse, ONG-uri etc.) („Vocabularul educației”, 1979);
- ❖ orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare a subgrupurilor specifice populației- atât copii, cât și adulți (Coombs și Ahmed, 1974);
- ❖ o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative) C. Moise, T. Cozma)
- ❖ reprezintă ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic constituit ca "o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate nonformal(Văideanu, George).

Educația nonformală, își are începuturile încă din timpul fondării educației. O caracteristică nouă apărută la acest tip de educație, este rolul de mijlocitor pentru cei care nu au acces la educația formală. Acest tip de educație conține majoritatea influențelor educative, care au loc în afara clasei. Acestea sunt activități extradidactice sau activități opționale sau facultative.

Educația nonformală are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ. Acțiunile educative, care sunt plasate în cadrul acestui tip de educație, sunt flexibile, și vin în întâmpinarea diferitelor grupuri sociale, particular pentru fiecare persoană.

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;
- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil și mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare cotidiene;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalități flexibile de a răspunde intereselor elevilor - gamă largă de activități pe care le propune și posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activități să participe;

- dezvoltarea competențelor pentru viață și pregătirea tinerilor pentru a deveni cetățeni activi; pe lângă informațiile și competențele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activitățile nonformale, elevii își dezvoltă capacități organizatorice, capacități de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;

- un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclinații, aptitudini și capacități, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Educația nonformală sprijină, direct și indirect, acțiunile și influențele sistemului de învățământ prin **doi circuite pedagogice** principale:

a) un circuit pedagogic situat în afara clasei:

- cercuri pe discipline de învățământ, cercuri interdisciplinare, cercuri tematice / transdisciplinare;
- ansambluri sportive, artistice, culturale etc;
- întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

b) un circuit pedagogic situat în afara colii:

- activități pericolară- organizate special pentru valorificarea educativă a timpului liber:
- cu resurse tradiționale: excursii, vizite, tabere, cluburi, universități populare, vizionări de spectacole (teatru, cinema etc.) și de expoziții etc;
- cu resurse moderne: videotecă, mediatecă, discotecă; radio- televiziune școlară; instruire asistată pe calculator, cu rețele de programe nonformale etc;
- activități paracolară- organizate în mediul socio-profesional, ca "soluții alternative" de perfecționare, reciclare, instruire permanentă, instituționalizate special la nivel de presă pedagogică, radio-televiziune școlară; cursuri, conferințe tematice - cu programe speciale de educație permanentă etc.

Educația nonformală însoțește cu succes formarea educațională a tinerilor și rămâne una dintre variantele optime pentru susținerea plăcerii de cunoaștere și de afirmare profesională în lumea contemporană.

Bibliografie:

1. Cucoș, C., 1998, Psihopedagogie, Editura Polirom, Iași;
2. Joița, E., 2003, Pedagogie și elemente de psihologie școlară, Editura Arves, Craiova;
3. Toader, A.D., 1995, Psihologia schimbării și educația. Polarități și accentuări ale procesului educațional, EDP, București.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ

*Prof. Sima Nicoleta
Liceul Tehnologic „George Bibescu”, Craiova*

„Școala nu ar trebui să fie o magazie de cunoștințe stricte”, ci ar trebui să fie orientată spre dezvoltarea calităților personalității, adică spre un învățământ educativ”.

Educația nonformală alături de educația formală și educația informală reprezintă ansamblul acțiunilor și al influențelor pedagogice desfășurate, succesiv sau simultan, în cadrul activității de formare-dezvoltare a personalității umane. Pentru a deveni o dimensiune permanentă a existenței umane, educația trebuie să aibă un caracter global, conjugând armonios și eficient educația formală cu cea nonformală și informală. Ajută la completarea celorlalte forme de educație a copilului prin valorificarea timpului liber al acestuia într-un mod educațional. Implicarea copilului în activități de weekend, împreună cu ceilalți membri ai familiei ajută individul la o dezvoltare socială, la o implicare și descoperire a preferințelor tânărului, copilului. Acesta învață de plăcere, fără să se plictisească, ci prin experimentarea proprie cu caracter formativ – educativ. O îmbinare între util și plăcut ce permite o asimilare facilă a informațiilor și o participare opțională a copilului/tânărului.

Cuvintele cheie: educație, influență exterioară aplicabilitate, interesele copilului/elevului, caracter formativ, muzee, excursii, instruire permanentă, dezvoltarea personalității.

Educația nonformală este definită astfel:

educația primită în afara colii sau în afara anilor afectați prin statutul colarității („Dicționarul internațional al educației”)

educația care are loc în afara colii - de exemplu, prin influența mediului familial, al grupurilor de prieteni și al mediului de viață (Terry G. Page et al., 1977)

educația urmărită în afara sistemului colar, într-o manieră regulată sau intermitentă; educația nonformală poate fi considerată ca un ansamblu de mijloace extra-colare de a dobândi cunoștințele generale sau calificări profesionale („Terminologia învățământului tehnic și profesional, 1978);

orice activitate educativă structurată într-un cadru non-colar (diferite organizații ale tinerilor, cluburi, asociații dicterse, ONG-uri etc.) („Vocabularul educației”, 1979);

orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare a subgrupurilor specifice populației - atât copii, cât și adulții (Coombs și Ahmed, 1974);

o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative) (C. Moise, T. Cozma)

reprezintă ansamblul acțiunilor pedagogice proiectate și realizate într-un cadru instituționalizat extradidactic constituit ca "o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate nonformal (Videanu, George).

Educația nonformală, îndeplinește rolul de încălzire din timpul fondării educației. O caracteristică nouă apărută la acest tip de educație, este rolul de mijloc pentru cei care nu au acces la educația formală. Acest tip de educație conține majoritatea influențelor educative, care au loc în afara clasei. Acestea sunt activități extradidactice sau activități opționale sau facultative. Educația nonformală are un caracter mai puțin formal, dar cu același rezultat formativ. Acțiunile educative, care sunt plasate în cadrul acestui tip de educație, sunt flexibile, și vin în întâmpinarea diferitelor grupuri sociale, particular pentru fiecare persoană.

Educația nonformală oferă un set de experiențe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educație prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educațional;
- oportunități pentru valorificarea experiențelor de viață ale elevilor, prin cadrul mai flexibil și mai deschis și prin diversificarea mediilor de învățare

cotidiene; • participare voluntar , individual sau colectiv ; • modalități flexibile de a r spunde intereselor elevilor -gama larg de activități pe care le propune și posibilitatea fiec rui elev de a decide la ce activități să participe; • dezvoltarea competen elor pentru via și pregătirea tinerilor pentru a deveni cet eni activi; pe lâng informa iile și competen ele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activit ile nonformale, elevii își dezvolt și capacit i organizatorice, capacit i de autogospod rire, de management al timpului, de gândire critic , de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;

• un cadru de exersare și de cultivare a diferitelor înclina ii, aptitudini și capacit i, de manifestare a talentelor în art , cultur , muzic , sport, pictur , IT etc.

Obiectivele pedagogice specifice educa iei nonformale completează resursele educa iei formale la nivelul unor coordonate "de voca ie" așa cum precizează Viviane Landsheere:

- sprijinirea elevilor, studen ilor, adul ilor etc. cu anse speciale-minime-maxime, de reu it colar , profesional etc;
- stimularea dezvolt rii personalit ii elevilor, studen ilor etc. și a comunit ii educative locale, la niveluri de performan și de competen superioare, relevante în plan intelectual, moral, tehnologic, estetic, fizic;
- valorificarea adecvat a strategiilor de proiectare-realizare a ac iunilor (deformare și de perfec ionare profesional)
- de organizare a timpului liber; de alfabetizare func ional a grupurilor sociale defavorizate.

Educa ia nonformal sprijin , direct și indirect, ac iunile și influen ele sistemului de învățământ prin două circuite pedagogice principale:

- a) un circuit pedagogic situat în afara clasei:
  - cercuri pe discipline de învățământ, cercuri interdisciplinare, cercuri tematice / transdisciplinare; - ansambluri sportive, artistice, culturale etc;
  - întreceri, competi ii, concursuri, olimpiade colare.
- b) un circuit pedagogic situat în afara colii:
  - activități pericolar- organizate special pentru valorificarea educative a timpului liber:
  - cu resurse tradi ionale: excursii, vizite, tabere, cluburi, universități populare, vizion ri de spectacole (teatru, cinema etc.) și de expozi ii etc;
  - cu resurse moderne: videotec , mediatec , discotec ;radio-televizune colar ; instruire asistat pe calculator, cu re ele de programe nonformale etc;
  - activități paracolare-organizate în mediul socio-profesional, ca "solu ii alternative" de perfec ionare,reciclare, instruire permanent , institu ionalizate special la nivel de presă pedagogic , radio-televizune colar ; cursuri, conferin e tematice - cu programe speciale de educa ie permanent etc.

Teoria "de colarizării societ ii" a lui Ivan Iuich propune "patru re ele ale cunoa terii" caracteristice pentru "noile institu ii educative" de tip nonformal:

- a) o re ea de "servicii utilizat în activitatea zilnic " care pun la dispozi ia publicului diferite "obiecte educative": instrumente, biblioteci, laboratoare, s li de expozi ii, s li de spectacol, muzee etc;
- b) o re ea de "schimburi de cuno tin e" actualizate, bazat pe "o list de persoane" dispuse și capabile de asemenea activități;
- c) o re ea de comunicare sus inut printr-un organism care "facilitează întrunirile între "semeni" și înregistrarea dorin elor în materie de educa ie;
- d) o re ea de adrese ale persoanelor profesioniste sau amatoare, capabile de "servicii educative" oferite chiar la nivelul unui "anuar".

Bibliografie:

<http://iec.psih.uaic.ro/?chapter=Strategii%20de%20educatie%20nonformala> <http://www.imparte.ro/Ajutor/R-eintegrare-sociala/Educatia-non-formala-si-avantajele-sale-406.html> <http://www.asociatia-profesorilor.ro/educatia-nonformala.html> http://www.didactic.ro/materiale/86083_educatia-nonformala

EXPLORE IT IN THEWAYBEFORE IT FADESAWAY” - PROIECT COMENIUS DE PARTENERIAT MULTILATERAL

*Prof. Mihaela tefan
Coordonator proiect
Prof. Merima Moac
Membru echip Comenius
Colegiul Național „Gheorghe Țițeica”*

Proiectul de parteneriat multilateral Comenius, „Explore it in thewaybefore it fadesaway”, din cadrul programului LifelongLearningProgramme, derulat în Colegiul Național ”Gheorghe Țițeica” din Drobeta Turnu Severin, în perioada 1 septembrie 2013 – 31 august 2015, s-a concentrat pe studierea plantelor endemice și aflate în pericol din fiecare țară partener, România, Turcia, Letonia și Italia, nu doar pentru valoarea lor estetică și spirituală, dar și pentru rolul lor în purificarea aerului, protecția împotriva dezastrelor naturale, utilizarea lor ca remedii medicinale, regularizarea climatică globală etc. Obiectivele proiectului au fost:

- 1) dezvoltarea abilităților elevilor de a face cercetare științifică;
- 2) promovarea cetățeniei active cu privire la problemele de mediu din țara noastră și din țările partenere în rândul copiilor și tinerilor;
- 3) promovarea protecției și reproducerii speciilor de plante endemice în țările partenere și în Europa;
- 4) sensibilizarea comunităților din țările partenere pentru protejarea mediului înconjurător;
- 5) facilitarea contactului dintre tinerii europeni și a schimbului de idei.

Scopul acestui parteneriat multilateral a fost construirea unui dialog intercultural și consolidarea coeziunii dintre colile partenere pentru atingerea aceluiași obiective: protejarea mediului înconjurător și creșterea interesului pentru o Europă curată și protejată prin promovarea cooperării între școli din diferite țări europene, aducând în prim plan speciile de plante endemice, care din variate motive, cresc doar în anumite regiuni și pot foarte ușor să dispară; numărul exemplarelor se află într-o scădere dramatică din cauza condițiilor de mediu și a situațiilor nefavorabile dezvoltării lor provocate de factorul uman. De aceea, este esențial să cunoaștem cât mai mult despre habitatul și comportamentul lor pentru a reuși să le conservăm. Munca de cercetare din cadrul proiectului s-a materializat în următoarele produse finale:

Plante endemice și ocrotite din Mehedinți și împrejurimi

Încă din primele luni ale proiectului, echipa Comenius a început să adune informații despre plantele endemice și cele de pe Lista Roșie din România și județul Mehedinți. Am studiat tratate de

botanic și am organizat deplasări în teren pentru a identifica și fotografia plantele endemice, pentru a studia mediul în care cresc și pentru a colecta semințe, cu scopul de a reproduce aceste plante în grădina noastră experimentală. ”Plante endemice și ocrotite din Mehedinți și împrejurimi” este un ghid care conține rezultatul cercetărilor noastre din cadrul proiectului ”Explore it in thewaybefore it fadesaway”. Secțiunea ”Catalogul plantelor identificate” reprezintă sinteza cercetării noastre asupra plantelor endemice și

conține imaginile endemice identificate și o scurtă descriere a fiecărei în limbile română și engleză. O altă secțiune a cărții descrie activitățile practice efectuate de elevi și profesori (întocmirea ierbarului, lucrări în grădina experimentală) și studiul nostru privind reproducerea plantelor endemice în grădina experimentală. Ghidul a fost distribuit în coliile din oraș și poate fi consultat în biblioteca colii și pe site-ul proiectului.

Ierbar

În timpul deplasărilor în teren, am colectat plante din zona noastră pentru ierbar. Am presat plantele și le-am depozitat în laboratorul de biologie, urmând pașii descriși în îndrumarul de întocmire a unui ierbar elaborat de dl. prof. Gingu Dumitru. Am realizat câte un ierbar pentru fiecare partener. Ierbarele sunt importante pentru studiul taxonomiei plantelor, al distribuției lor geografice și pentru înregistrarea modificărilor ce pot apărea în vegetație.

Carte de colorat

Cartea de colorat a fost realizată pentru a populariza plantele endemice în rândul preșcolărilor și al elevilor din clasele primare. Fotografiile plantelor endemice identificate pe teren au fost prelucrate de specialiștii IT din echipa Comenius; a fost eliminat fundalul, astfel încât în imagine să rămână numai planta din prim-plan. Un grup de elevi talentați au desenat conturul plantelor pentru ca ele să fie ușor de colorat de către preșcolari. Fiecare imagine este însoțită de un text care conține numele științific al plantei, denumirea sa populară, în limbile română și engleză, și dacă planta este protejată sau pe cale de dispariție.

Cartea de colorat a fost distribuită la grădinițe și clasa zero.

Popular ScienceBook

Pentru elaborarea acestei broșuri, am adunat informații despre tipurile de plante, tipuri de rădăcini, forma frunzelor, inflorescențe etc. pe care le-am întâlnit pe parcursul cercetării noastre și am editat o broșură, un dicționar ilustrat. Am adăugat, de asemenea, și un scurt glosar al termenilor botanici folosiți în ghidul plantelor endemice. Popular ScienceBook a fost tipărit sub formă de broșură și poate fi consultat la biblioteca colii și pe site-ul proiectului.

Album Comenius

Albumul Comenius este un rezumat ilustrat al activităților derulate de echipa din România, inclusiv al mobilităților din Turcia, Letonia, Italia și România. Am ales cele mai sugestive imagini pentru fiecare activitate derulată. Imaginile sunt însoțite de scurte descrieri ale activităților. Albumul a fost tipărit sub formă de broșură și poate fi consultat la biblioteca colii și pe site-ul proiectului.

Grădina experimentală

În grădina experimentală, am definitivat cercetarea noastră privind înmulțirea speciilor de plante. Am pregătit o parte din terenul grădinii în condiții naturale, fără a prelucra solul. Pe aceasta am semănat semințe de plante endemice, a căror cum am observat că se întâmplă în natură. În cealaltă parte a grădinii am prelucrat solul și am plantat câteva specii de plante, folosind semințe sau organe vegetative. Unele plante au fost recoltate din natură și plantate în grădină, altele au strâmtoșit. *Galanthus nivalis*, *Narcissus stellaris*, *Viola odorata*, *Euphorbia lathyris* etc. au fost recoltate din mediul lor natural și plantate în grădina experimentală.

CD Cultural

Fiecare partener a creat un CD cultural pentru a împărtăși partenerilor ce consideră că este mai important din istoria, tradițiile și cultura țării lor. Acest CD i-a ajutat pe parteneri să se

cunoaște și înțelege mai bine, contribuind astfel la unitatea Europei. CD-ul cultural al echipei din România poate fi accesat pe site-ul proiectului.

Documentar

În timpul mobilităților am cules și înregistrat informații cu privire la speciile de plante endemice din țările partenere. Informațiile adunate au fost combinate pentru realizarea unui documentar despre plantele endemice din cele patru țări partenere de către echipa din România. Filmul documentar a fost încărcat pe site-ul proiectului.

Site-ul proiectului(<https://comenius2013-2015cngt.wikispaces.com>)

Site-ul proiectului a fost creat pentru a informa membrii comunității despre activitățile în derulare ale proiectului. Am postat informații despre activități, vizite de proiect, produse finale, diseminări și prezentări. Am început să lucrăm la site în ianuarie 2014 și, pe măsură ce activitățile se derulau, echipa de proiect realiza materiale informative pe care administratorii site-ului le încărcau.

Concluzii

Mobilitățile din cadrul proiectului ne-au oferit posibilitatea de a ne îmbogăți cunoștințele despre cultura și tradițiile țărilor partenere și ne-a înlesnit înțelegerea unei Europe pluraliste. Am devenit astfel mai respectuoși, toleranți și receptivi în interacțiunea cu cetățeni de culturi și religii diferite de a noastră, ne-am făcut mulți prieteni, am explorat și experimentat folclorul țărilor partenere și ne-am delectat cu produsele lor culinare. Lucrul la produsele finale ale proiectului și mobilitățile le-a permis elevilor să își îmbunătățească abilitățile de comunicare în limbi europene și i-a motivat să învețe limbile moderne studiate în școală pentru a fi capabili să comunice cu tineri europeni de vârsta lor, trezindu-le totodată și interesul pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Profesorii din echipa Comenius au avutansa să afle multe lucruri interesante despre sistemele de învățământ din țările partenere și să facă schimb de idei cu privire la metodele de predare-învățare utilizate. Întorși în țară, au putut aplica ce au aflat despre diversele abordări metodice în diverse țări europene. Toți membrii echipei Comenius au devenit cetățeni activi, promovând în comunitatea noastră respectul pentru mediul natural și cultural european.

MODELE EDUCATIONALE DE ACTUALITATE

*Prof. Tatomir Simona,
Colegiul Tehnologic „Constantin Brancoveanu”, Baia de Arama*

Pe baza modelelor tradiționale, pornind îndeosebi de la cel sociocentric, se conturează câteva două perspective moderne de abordare a instruirii, și anume: perspectiva constructivistă și socio-constructivistă.

1. Modelul constructivist

Tema majoră a teoriei constructiviste este că „învățarea este un proces activ în care cei care învață construiesc idei sau concepte noi bazate pe cunoștințele lor actuale sau trecute” (Kearsley, 1994, on line). Fiecare achiziție se sprijină pe dezvoltarea prezentă, formatorii furnizând noi informații care se întrepun și cu informațiile existente ale cursanților. Aceștia selectează și transformă informația furnizată și sunt încurajați să descopere concepte noi, să le construiască pe realizările anterioare.

Cunoașterea reprezintă o construcție mentală mereu supusă dezvoltării. Constructivismul este teoria cunoașterii, dar și a învățării, cu efecte în plan pedagogic, propunând o soluționare teoretică și practică a „cum”, „de ce”, „ce” se cunoaște și se învață, „în ce condiții”, „cum evoluează” (Elgedawy, 2001, on line).

Trei tipuri de constructivism sunt utilizabile în învățare (Joița, 2009): constructivismul radical (cunoașterea este un mod subiectiv, individual de construcție a conceptelor), constructivismul cognitiv (construcția cunoașterii se bazează pe interiorizarea informațiilor) și constructivismul social (cunoașterea este un produs al modului de dialogare în grup). Potrivit constructivismului social, modelul cunoașterii/învățării prin colaborare și cooperare completează învățarea constructivistă, prin implicarea laturii sociale, apelul la clasă și la grup constituind „una dintre etapele realizării construcției propuse” (Joița, 2006, p. 179). Construcția rezultat din învățarea colaborativă fiind una activă, este necesară confruntarea de idei, care vor transforma cunoașterea individuală (Jonassen, 2000, on line).

Cum în educația adulților „problema este nu de a dobândi o cultură experimentală, ci de a schimba cultura, de a înlăunța obstacolele din viața cotidiană” (Banchelard, apud Momanu 1998, p. 222), pentru a antrena cursanții într-o învățare semnificativă a fost dezvoltat un model pentru Mediul de Învățare Constructivist. David Jonassen pretinde că un mediu de învățare constructivist ar trebui să includă următoarele calități (Jonassen, 2000, on line):

- Activ – cursanții sunt angajați într-un proces de învățare unde au oportunitatea de a și prelucra atent ideile și sunt responsabili pentru ceea ce învață;
- Constructiv – participanții confruntă noile gânduri sau concepte cu achizițiile anterioare pentru a le pune în discuție;
- Colaborativ – cursanții muncesc în comunități unde își formează și modelează cunoștințele, asistând la dezvoltarea abilităților fiecărui membru și studiind contribuția fiecăruia la munca în comun;
- Finalitatea – cursanții sunt încurajați să și exprime scopurile în cadrul situației de învățare;
- Complexitatea – cursanții se confruntă atât cu probleme simple, cât și cu probleme complexe în cadrul situației de învățare;
- Contextual – confruntarea cu sarcini din viața reală îmbogățește cunoștințele și abilitățile celor care învață. Sarcinile diferite determină realizarea transferului cunoștințelor învățate;
- Conversativ – cursanții își expun punctul de vedere, provocând discutarea opiniilor și ideilor;
- Reflexiv – cursanții vor reflecta critic asupra raționamentelor lor. Dar, în situațiile reale ale învățării în clasă, colaborarea poate fi uneori defectuoasă, din cauza intervenției unor restricții determinate multiplu (Tinzman, 1990, on line): - de compoziția grupului/clasei: vârstă, mărime,

experiență, motivație, stil de învățare, etapa inițierii, relațiile interpersonale, empatia, nivelul cultural, succesele/eșecurile anterioare, timpul disponibil; - de sarcina dată: gradul de dificultate, caracterul teoretic/aplicativ, puncte de sprijin cunoscute, nivelul de problematizare, reactualizările făcute, categorii de argumente solicitate; - de modul de comunicare; - de dialogul critic sprijinit, de sublinierea alternativelor utilizate în rezolvare, de sesizarea conflictelor conturate, rezultate din atitudinea față de argumentele celorlalți, din modul de afirmare și prezentare, din sistemul de criterii și valori în aprecierea altor formulări.

2. Modelul socio-constructivist.

Această perspectivă are în vedere importanța socializării, punând în relație procesele cognitive cu interacțiunile sociale și confruntările de idei care au loc cu ocazia acestor interacțiuni, valorizând deopotrivă, învățarea și socializarea (Boco, 2002, p.42). Concepția asupra dezvoltării cognitive a individului este interacționistă și constructivistă, caracteristicile educației din perspectivă socio-constructivistă fiind următoarele:

Conceperea colilor sub forma unor comunități de învățare (Brown, Campione, 1994), în care responsabilitatea pentru învățare este individuală, dar ea se realizează practic prin participare la rezolvarea în grup a sarcinilor, prin interacțiune, negociere și colaborare;

Evaluarea ia forma evaluării dinamice, luând în considerare influența socială, spre deosebire de evaluarea tradițională care încearcă să reducă la minim, prin practicile utilizate, contribuția socială la determinarea produselor învățării;

Școala este sensibilă la diferențele culturale ale elevilor (școala pentru toți elevii). În efortul optimizării semnificative a învățării, Windschitl (2002, p. 137, online) recomandă respectarea trăsăturilor specifice ale activității în cadrul unei ore constructiviste:

Profesorii provoacă ideile și experiențele studenților legate de subiecte cheie, apoi modelează situațiile de instruire care-i ajută pe studenți să-și elaboreze sau să-și restructureze cunoștințele;

Elevilor le sunt frecvent oferite oportunități de a se implica în activități complexe, importante; Profesorii oferă studenților o diversitate de surse de informare, precum și aparatul (tehnologic și conceptual) necesar medierii procesului de învățare;

Elevii lucrează în colaborare și sunt susținuți în angajarea în discuții motivaționale;

Profesorii explică participanților propriul sistem de gândire și încurajează studenții să facă la fel, prin dialog, în scris, prin desen sau alte metode de reprezentare;

Elevii sunt în mod regulat rugați să aplice cunoștințele în contexte diferite și autentice, să-și explice ideile, să interpreteze texte, să prognozeze fenomene și să construiască argumente fondate pe evidențe, decât să se concentreze exclusiv asupra asimilării răspunsului corect, predeterminat; Profesorii încurajează gândirea independentă și reflecția în contextul condițiilor mai sus prezentate;

Profesorii utilizează o multitudine de strategii de evaluare pentru a înțelege cum se dezvoltă ideile studenților, pentru a furniza o reacție atât asupra procesului, cât și asupra rezultatelor gândirii lor.

Modelul învățării devine astfel un model socio-constructivist, evidențind principii specifice legate de dezvoltarea gândirii în contextul colaborării cu ceilalți (colegi și profesor). Această perspectivă asupra cunoașterii, învățării poate fi sintetizată în următoarele postulate (Ouellet și Guilbert, apud Joița, 2006, p.180

constructivismul în sine presupune reflecție personală, gândire critică și analitică, metacogniție, căutarea variantelor de soluționare a situațiilor, dar cursantul are nevoie de susținere, îndrumare, orientare, încurajare prin relaționarea cu formatorul și cu grupul;

colaborarea între cursanți este fundamentală în clasă, în grup, pentru că participanții acționează într-o comunitate care cercetează și sunt firești opiniile contrarii, argumentele variate, afirmarea judecății critice a celorlalți, nevoia de a verbaliza propriile idei și de a le asculta pe ale colegilor. Iar procesele de reflecție în grup sunt progresiv interiorizate de către fiecare cursant;

cursantul simte nevoia de a formula și a pune întrebări deschise, a formula ipoteze și reflecții critice, ori grupul și formatorul îl pun în asemenea situații de exersare, de evidențiere și utilizare a erorilor ca puncte de plecare și de orientare în cercetare; în evaluarea continuă și finală, grupul și

formatorul apreciază astfel mai ales procesele, procedurile, soluțiile construite, atitudinile, nivelul metacogniției, decât rezultatele concrete, imediate. Din aceste principii socio-constructiviste generale derivă reguli care să faciliteze respectarea lor: construirea de probleme care să utilizeze elemente de gândire critică și să provoace manifestarea responsabilității în învățare; prezentarea problemei într-un context care să aibă o semnificație pentru cursant, înănd seama de experiența sa anterioară, ghidarea participanților prin punerea de întrebări și formularea de remarci stimulante, sprijinirea în folosirea de strategii cognitive variate și de resurse de informare diferite, îndrumarea în utilizarea și conștientizarea evaluării valorice, a aspectelor pozitive și negative asupra proceselor și soluțiilor construite.

FORME DE ORGANIZARE ALE ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE NONFORMALE

*Prof.Trusculoiu Mihaela Alina
Școala Gimnazială „Dimitrie Grecescu*

1. Activități directe în sprijinul instruirii elevilor
  - activități individuale : - consultanța, antrenamentul;
  - activități în grup - meditația, cercul pe materie; vizita de lucru.
2. Activități indirecte în sprijinul instruirii elevilor
  - construirea de materiale didactice;
  - amenajarea laboratorului,
  - introducerea mijloacelor informatice de predare.
3. Activități directe în sprijinul educării elevilor
  - încurajarea inițiativei elevilor;
  - dezvoltarea creativității elevilor;
  - dezvoltarea capacităților de organizare și autoorganizare;
  - stimularea motivelor de autorealizare profesională și civică;
  - cultivarea spiritului de concurență în condiții de fairplay;
  - îmbogățirea culturii generale intelectuale și tehnice;
  - modelarea atitudinilor în spiritul valorilor sociale contemporane: toleranță.
4. Formarea competențelor de organizare – autoorganizare
  - atribuirea de sarcini;
  - organizarea clasei de elevi.
5. Acțiuni unidisciplinare
  - excursia de studii;
  - concursul școlar.
6. Acțiuni interdisciplinare
  - cercul extracurricular;
  - serbarea;
  - expoziția școlară.

Proiectarea activităților educative nonformale

1. Definirea scopului urmărit
  - „Cine întreprinde acțiunea?”
  - „Pentru cine?”
  - „Pentru ce?”
2. Stabilirea obiectivelor intermediare
3. Operationalizarea obiectivelor
  - estimarea rezultatelor așteptate;

- descrierea semnelor comportamentale observabile ale realizării obiectivelor.

4. Precizarea acțiunilor de întreprins pentru realizarea obiectivelor

„Ce se face pentru realizarea fiecărui obiectiv?”

5. Strategia realizării acțiunilor educative

- se precizează reperetele spatio-temporale ale acțiunilor, precum și metodele și mijloacele pentru realizarea lor.

Organizarea activităților educative nonformale

1. Estimarea costurilor

2. Asigurarea participării educatilor

- identificarea nevoilor educative ale grupului tinta;
- comunicarea intenției și scopului urmărit;
- informarea periodică asupra evoluției obiectivelor.

3. Programarea acțiunilor

- corelarea explicită acțiune – obiective intermediare;
- precizarea reperelor descriptive ale fiecărei acțiuni: durata și programul orar, locul desfășurării, numărul de participanți, persoana responsabilă de realizarea acțiunii;
- precizarea duratei și perioadei de desfășurare a proiectului.

4. Evaluarea rezultatelor parțiale și finale

- se elaborează metodologia de evaluare continuă și finală;
- se construiesc documentele de înregistrare a rezultatelor.

5. Pregătirea personalului pentru realizarea conținutului tematic și informațional al acțiunii

- se realizează pregătirea metodologică a organizatorului și responsabililor pe acțiuni;
- se structurează conținutul tematic și acțional;
- se elaborează schema conținutului informațional al fiecărei teme.

6. Pregătirea realizării fiecărei teme

- se elaborează proiectul tehnologic de realizare a fiecărei teme

7. Pregătirea mijloacelor umane, materiale, instrumentale, financiare

- se negociază convențiile de conlucrare intrascolară sau între școală și persoane și instituțiile implicate în proiect;

- se negociază contracte de cooperare pentru asigurarea mijloacelor materialelor și instrumentale;

- se negociază contracte de finanțare a activității și de valorificare a produselor și serviciilor realizate în modalități concrete.

8. Valorificarea complexă a rezultatelor activității

- se popularizează activitatea în medii de interes.

Evaluarea activităților educative nonformale

1. Evaluarea proiectelor

- evaluatorii de proiecte;
- criteriile de evaluare a proiectelor.

2. Criterii de evaluare a activităților educative nonformale

- evoluția performanței;
- perseverența participanților;
- dinamica eficienței organizatorilor;
- atmosfera de lucru și climatul de grup.

3. Metode de evaluare

- evaluarea performanței umane (compararea persoanelor, liste și scale comportamentale);
- evaluarea climatului de grup (test sociometric, chestionar, scale de evaluare).

4. Evaluarea efectelor formative – pe termen lung

- performanțe ale participanților (ulterioare activității);
- preocupări ale participanților de realizare ulterioară finalizării activităților.

Servicii școlare în beneficiul comunității

❖ Servicii destinate comunității extrascolare

1. Servicii educative

- instruirea compensatorie;
- instruirea complementară;
- formarea continuă – perfecționarea;
- consilierea educativă;
- popularizarea cunoștințelor științifice.

2. Servicii sociale

- de îngrijire a bătrânilor, a copiilor mici, a persoanelor cu nevoi speciale;
- de protecție și ajutor a unor categorii defavorizate sau cu alte priorități de interes comun – concursuri, creație.

❖ Servicii în beneficiul școlii

1. Autoservirea

- servicii gratuite în folosul școlii;
- atragerea de voluntari pentru servicii în folosul școlii.

2. Valorificarea extrascolară a mijloacelor de învățământ existente în școală

- spațiile și utilitățile școlare;
- laboratorul școlar;
- atelierul școlar.

3. Întreprinderea școlară

- servicii artistice pentru comunitate;
- servicii de intervenție;
- servicii umanitare;
- servicii de supraveghere și companie a persoanelor cu nevoi speciale.

Surse și modalități de finanțare ale activităților educative nonformale

1. Voluntariatul

2. Venitul Școlar extrabugetar

3. Parteneriatul

4. Sponsorizarea

5. Concursul de proiecte la programe de finanțare

- locale;
- naționale;
- internaționale.

METODE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII ELEVILOR LA DISCIPLINA CHIMIE

*Ungureanu Gabriela
Colegiul Național Traian*

Creativitatea este un proces complex, care angajează întreaga personalitate a elevului, ce urmează să fie dezvoltată pe diferite căi, atât în procesul de învățământ cât și în cadrul activităților extracurriculare. Școala, definită prin atribute ca accesibilitate, creativitate, flexibilitate și continuitate (V. Chiș, 2002, p. 36), reprezintă principalul factor care poate contribui, decisiv, la valorificarea creativității potențiale a elevilor, la stimularea înclinărilor lor creative și de educarea creativității (M. Ionescu, 2007, p. 412).

Metodele de stimulare a creativității, pot fi definite ca un sistem de procedee specifice, polivalente, orientate spre dezvoltarea mentală a elevului, prin oferirea de oportunități pentru a încerca idei noi, modalități noi de gândire și de rezolvare a problemelor. Strategia pentru o predare creativă în școală reprezintă organizarea proiectivă a unei învățări de situații educaționale prin parcurgerea căror elevul dobândește cunoștințe noi, priceperi, deprinderi și competențe.

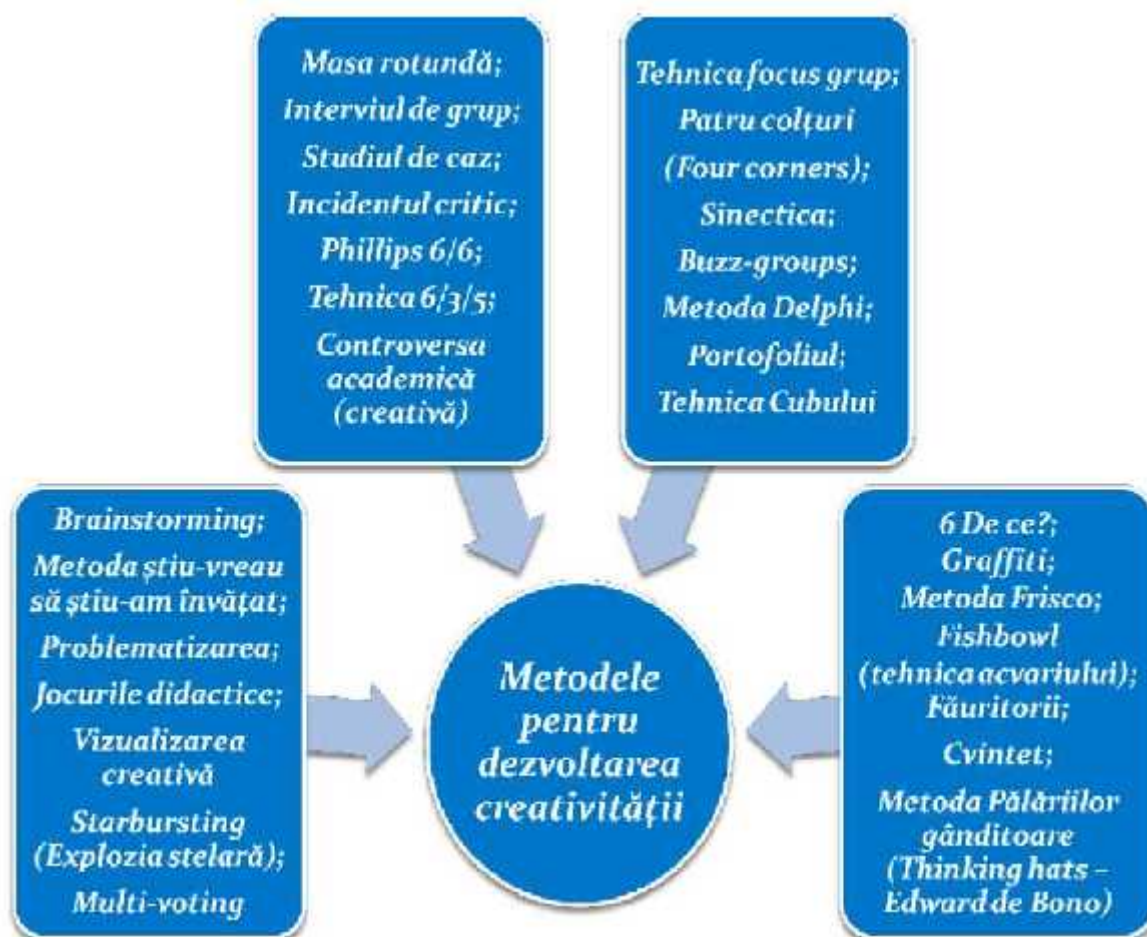
Încurajarea elevilor să învețe dincolo de a memoriza și a utiliza niveluri mai profunde de gândire și sprijinirea cadrelor didactice în aplicarea strategiilor de predare creativă, sunt benefice atât cadrelor didactice cât și elevilor.

Fiecare individ posedă o doză de creativitate. Marii pedagogi: Jean Piaget, Comarova, Nicolașcu, de la naștere, copilul posedă doar o anumită potențialitate creativă, care sub influența procesului educativ și a mediului se dezvoltă noi nivele ale creativității exprimate prin originalitate și inventivitate.

Cercetătorii afirmă că stimularea creativității copiilor mici poate fi realizată prin trei elemente: un mediu creativ, o programă creativă și profesori ce folosesc metode didactice creative.

În ceea ce privește cadrele didactice, experții afirmă că acestea pot îmbunătăți creativitatea copiilor prin stimularea experimentării și a perseverenței, prin apelarea la întrebări cu răspuns deschis și prin încurajarea copiilor care oferă răspunsuri inedite la întrebări. De asemenea, cercetătorii recomandă profesorilor să încurajeze copiii să își construiască propriile interpretări ale evenimentelor.

Există o serie de metode pentru dezvoltarea creativității la elevii noștri. În schema de mai jos am prezentat principalele metode.

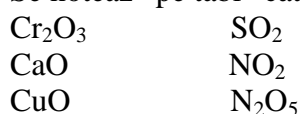

Din aceste metode am ales tehnica cubului. Metoda presupune explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și integratoare a unei teme. Sunt recomandate următoarele etape:

1. Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: descrie, compar, analizează, asociază, aplică, argumentează.
2. Anunțarea temei, subiectului pus în discuție.
3. Împărțirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinței de pe una dintre fețele cubului
  - ❖ Descrie: culorile, formele, măsurimile (numărul de atomi diferiți)
  - ❖ Compar: ce este asemănător? Ce este diferit?
  - ❖ Analizează: spune din ce este făcut, din ce se compune?
  - ❖ Asociază: la ce te îndeamnă să te gândești?
  - ❖ Aplică: ce poți face cu aceasta? La ce poate fi folosit?
  - ❖ Argumentează: pro sau contra și enumeră motivele care vin în sprijinul afirmației tale
4. Redactarea finală și împărțirea ei celorlalte grupe
5. Afișarea formei finale pe tablă sau pe pereții clasei

APLICAȚIE: Definirea sururilor

Se notează pe tablă câteva formule chimice:

Se împarte clasa în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinței de pe una dintre fețele cubului

- ❖ Descrie: 2 tipuri de atomi
- ❖ Compar : to i con in atomi de oxigen i metal sau nemetal
- ❖ Analizeaz : oxigenul se poate combina cu metale i nemetale
- ❖ Asociaz : oxizii se pot clasifica în metalici i nemetalici
- ❖ Aplic : oxizii sunt compu i binari ai oxigenului cu metale sau nemetale
- ❖ Argumentează : pro sau contra i enumer motivele care vin în sprijinul afirma iei tale

Bibliografie:

- 1.Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976
- 2.Cucoș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2001
- 3.Maria, Gârboveanu, Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ, Editura didactică și pedagogică, București, 1981

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE SÎN IMPORTANȚA LOR

*Prof.înv.pre colar Vîrzaru Ana Maria Semiramida
coala Gimnazial Ilov*

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricui copil, la orice stadiu de dezvoltare îi se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dac se folosesc metode și procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dac materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai mult ușurință și mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoștințelor”.

Trebuie să se jucidă, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm grădinița cu viața. Pentru a-l face pe copil să depășească în coală „greutățile greu de învățat”, important este să nu uităm că una din trebuințele principale ale copilului este jocul. Dac avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite.În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, să învețe să învețe. Prin faptul că în asemenea activități se supun de bunăvoie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-i cunoască pe colarii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al grădiniței și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață. În legătură cu dezvoltarea creativității copiilor, pot fi date educatorilor următoarele îndrumări: gândirea creativă în învățarea din proprie inițiativă trebuie încurajată prin laudă. Trebuie promovată modul variat de abordare a problemelor de manipulare a obiectelor și a ideilor. Precolarii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însuși să fie creativ.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor precolarilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de bunăvoie și optimism, cu însuflețire și dorință, la astfel de activități. Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dac ai încredere în imaginația, bucuria și dragostea din sufletul copiilor, dar și îi lași pe ei să se conducă spre acțiuni frumoase și valoroase. Scopul activităților extracolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități

socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să maximizeze potențialul intelectual.

Oricât ar fi de important educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv. Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a întui și prelua valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale țării și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desvâlesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor. Spectacolele constituie o altă formă de activitate extracurriculară în școală, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. De această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass media și ne referim la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate slab dezvoltate intelectual. Știm că începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere, colonii. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, prescolarii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale. În urma plimbarilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta preșcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Educația extracurriculară oferă un câmp motivațional mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare a personalității elevului, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, astfel într-o expansiune cantitativă greu controlabilă. Ea este accesibilă tuturor, este caracterizată de adaptabilitate, nu impune restricții sau condiționări. Ea oferă perspective și oportunități pe plan personal, cât și profesional, completează chiar unele lacune din activitatea școlară. Activitățile nonformale influențează pozitiv creativitatea și pentru că:

- permit momente de abstractizare, prin extragerea de cunoștințe din viața practică;
- scot din educație, funcția de predare, lăsând loc funcției de învățare;
- elevii sunt implicați în proiectarea, organizarea și desfășurarea acestor activități;
- nu se pun note sau calificative, nu se face o evaluare riguroasă;
- permit punerea în valoare a aptitudinilor și intereselor copiilor și tinerilor;
- permit o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor;

Bibliografie:

* Cernea, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în "Învățământul primar" nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;

* Ionesc, M., Chi, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

* Vlăsceanu, Gheorghe, coord. Neculau Adrian, Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002

* Allport, W., Gordon, „Structura și dezvoltarea personalității”

EXCURSIA COLAR – ACTIVITATE EXTRACURRICULAR ATRACTIV ȘI EFICIENT ÎN ÎNVĂȚARE

*Prof. Voicu Radu
școala Gimnazială Hinoasa*

Excursiile oferă elevilor prilejul de a efectua observații asupra obiectelor și fenomenelor așa cum se prezintă ele în stare naturală, asupra operelor de artă din muzee și case de creație artistică, asupra unor momente legate de trecutul istoric, de viață și activitatea unor personalități de seamă ale țării și culturii naționale și universale, asupra relațiilor dintre oameni și a rezultatelor concrete ale muncii lor. Ele au menirea de a stimula activitatea de învățare, de a întregi și a desăvîși ceea ce elevii au acumulat în cadrul lecțiilor. Conținutul lor diferă în funcție de obiectul de învățământ.

Excursia este una din activitățile extrașcolare frecvent folosite pentru cunoașterea trecutului local, național și chiar a unor zone de pe diverse meridiane ale globului pe bază de experiență directă.

Deosebit de eficace, excursia cu caracter geografic/istoric se poate organiza în toate localitățile, pentru că nu există pe teritoriul românesc care să nu aibă măcar o parte din trecutul dintre cele mai semnificative.

Excursia, temeinic organizată și pregătită, creează o atmosferă deosebit de favorabilă instruirii, educației, formării complete a personalității elevului.

Preferința pentru excursie, dar și participarea lor masivă sunt argumente suficiente pentru a demonstra că elevii sunt însetați de a cunoaște cât mai multe lucruri noi în mod direct, că se simt deosebit de satisfăcuți și bucuși de a-și petrece timpul în mijlocul frumuseților naturii, că trăiesc simțiri dintre cele mai intense în contactul direct cu tezaurul de valori al înaintașilor, că, în acest cadru, prietenia și colegialitatea cunosc noi dimensiuni.

Totodată, excursia dezvoltă încrederea în marile posibilități ale omului, formează conștiința răspunderii și demnității umane.

Activitatea turistică, atât de plăcută copiilor, este strâns legată de specificul lor de vârstă, este încreștată cu numeroase valențe educative: pe lângă fortificarea biologică a organismului, ea contribuie la fortificarea morală, cultivând înalte trăsături de caracter.

La vârsta copilăriei, vârsta „descoperirii lumii”, cunoașterea patriei ocupă un loc extrem de important. Rolul excursiilor este acela de a înlesni cunoașterea, de a-i aduce pe copii în contact direct cu natura și cu frumusețile patriei, dar și cu oamenii ce o îmbogățesc și o înzestreză neconștient. Se tie foarte bine că nu-i poți iubi patria cu adevărat dacă nu o cunoști pe deplin și nemijlocit. Acesta poate fi cu adevărat rolul primordial al excursiilor.

Excursiile (uni- și pluritematice) sunt de mai lungă durată și includ, de obicei, deplasări în alte localități. Avantajele acestor forme de organizare ale instruirii sunt: contactul cu realitatea, cu viața, observarea și studierea fenomenelor în condiții naturale și sociale. Elevii sunt familiarizați cu problemele, își completează și își îmbogățesc cunoștințele, își formează și își consolidează atitudini și convingeri.

În organizarea unor excursii tematice trebuie să se țină seama de:

- a) să se asigure condiții de confort decente, condiții de cazare acceptabile (dacă excursia durează mai multe zile);

- b) să se creeze o atmosferă de grup agreabil, cu atitudini de interes comun, să nu se neglijeze timpul afectat distracției;
- c) participanții la excursie să fie deprinși pentru a întregini jurnale de însemnări;
- d) întregul grup să fie pregătit pentru receptarea informațiilor și pentru trairă impresiilor;
- e) în timpul excursiilor sau ulterior se vor face comentarii pentru a se integra noile cunoștințe și impresii în propria experiență.

Pe parcursul ultimilor trei ani de când conduc activitatea aceleiași clase, dar și la seriile trecute, am pregătit și organizat mai multe excursii tematice, literare, istorice, culturale. Dintre acestea voi prezenta aspectele privitoare la proiectarea și organizarea excursiei din 13 iunie 2010, prilejuit de câștigarea premiului I la Concursul Național LUMEA LUI DOXI, inițiat de Editura CD PRESS și redacția revistei DOXI, constând în contravaloarea unei excursii (1000 lei) cu o destinație aleasă de învățator, elevii și de comitetul de părinți al clasei.

PROIECT DE EXCURSIE COLAR

Itinerariul excursiei: Hinova-Drobeta Turnu Severin-Târgu-Jiu-Olnești

Data: 1 iunie 2016 (plecare din fața colii la ora 7:00 – întoarcere în fața colii la 22:00)

Participanți: 50 elevi ai claselor V-VIII

Organizatori:

Colaboratori

Motivație: organizarea excursiei răspunde dorinței exprimate de elevii de acțiunilor și de a petrece împreună timpul liber, desfășurând activități recreative și instructive

Scop:

- familiarizarea elevilor cu zonele de relief pe care le vor străbate;
- cunoașterea condițiilor de mediu, floră și faună, precum și adaptarea acestora la mediu;
- formarea deprinderii de studiu microclimatic al zonei geografice vizitate;
- cunoașterea unor obiective turistice;
- exersarea deprinderilor de învățare prin cooperare, de comportare civilizată în locuri publice.

Obiective:

- Vizitarea unor obiective turistice: Mănăstirea Cozia, Salina Ocnele Mari, Peștera Muierilor, Ansamblul de sculpturi de la Târgu-Jiu;
- Stimularea interesului elevilor pentru cunoașterea de locuri noi și pentru studiul naturii;
- Creșterea coeziunii colectivului de elevi și consolidarea spiritului de echipă, a relațiilor de prietenie, stabilirea unui climat de încredere, favorabil comunicării;
- Crearea unor reguli de comportament responsabil și împărțirea echitabilă a sarcinilor între membrii grupului;
- Inițierea și desfășurarea de activități cu caracter recreativ, relaxant.

Aplicații practice:

- observarea fiecărui unități de relief și notarea aspectelor specifice;
- compararea microformelor de relief întâlnite (câmpie, deal, munte);
- identificarea unor caracteristici ale localităților vizitate pe traseu (sat de câmpie/ deal/ munte, municipiul Târgu-Jiu, orașul Olnești);
- studiul vegetației de pădure;
- realizarea unor fotografii cu peisaje din natură; desene, colecții de plante sau roci.

Valorificarea achizițiilor rezultate în urma desfășurării excursiei:

- Întocmirea unui album cu fotografii;
- Întocmirea și completarea unor colecții cu obiectivele vizitate;
- Realizarea unei prezentări Power Point;

- Inițierea de discuții și propuneri pentru alte excursii.

Excursiile și drumețiile sunt deci un mijloc prin care copiii intuiesc și prețuiesc valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru, formează conduite și norme eco-civice.

Intrând în contact direct și nemijlocit cu natura, simțindu-i pulsul și observându-i frumusețile, dar și neajunsurile create uneori chiar de om, copiii devin prieteni ai naturii, iar mai târziu, adulții fiind, se transformă în protectorii ei.

Organizând cu elevii asemenea activități extra colare, avem posibilitatea de a contribui la dezvoltarea personalității armonioase a acestora, la dezvoltarea și valorificarea intereselor și aptitudinilor copiilor.

Activitățile turistice sunt apreciate de către copii, dar și de către cadre didactice, deoarece sunt caracterizate de optimism și umor și urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ. De asemenea, toate aceste activități au un caracter colectiv, care conduce la strângerea legăturii între copii și îi învață să trăiască în grup, oferindu-le o viitoare generație sociabilă, deschisă, comunicativă.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Ionescu, M., Radu, I., (coord.), *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj, 2001.
2. Noveanu, E., *Metodologia cercetării în educație*, Note de curs, Universitatea din București, 1994.
3. Tomă, G., *Orientarea și dezvoltarea carierei de elevi*, Viața Românească, București, 1999.
4. Videanu, G., *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București, 1998

În atenția colaboratorilor revistei
„Școala Mehedințiului”

Articolele pe care doriți să le publicați în revista „Școala Mehedințiului” vor fi aduse la sediul Casei Corpului Didactic Mehedinți, str. Calomfirescu nr. 94, Drobeta Turnu Severin, în format electronic (CD sau stick) sau pe e-mail: ccdmehedinti@gmail.com. Articolele vor avea minimum ½ pagină și maximum 4 pagini, tehnoredactate cu diacriticele limbii române (, î, â, ,), cu font Times New Roman de 12, la un rând, cu margini de 2 cm.

Autorul va achita contravaloarea unui exemplar din revista în care apare articolul. Colectivul de redacție își rezervă dreptul de a face selecția articolelor care vor fi publicate, în funcție de întinderea conținutului și de corectitudinea tehnoredactării, precum și dreptul de a face corecturi ortografice.

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Inspector Școlar General I.S.J. Mehedinți – Prof. Dr. Mirela PINTEA-ENEA
Inspector Școlar General Adj. I.S.J. Mehedinți – Prof. Cristian Florin HARCĂU
Inspector Școlar General Adj. I.S.J. Mehedinți – Prof. Daniela TRANCOTA
Director C.C.D. Mehedinți – Prof. Grigore GIORGI
Prof. metodist C.C.D. Mehedinți – Rodica TELEGUȚ
Prof. metodist C.C.D. Mehedinți – Melania-Voichița CRISTEA
Prof. metodist C.C.D. Mehedinți – Minodora B. DESCU

Editor:
Informatician C.C.D. Mehedinți – prof. Loredana Doinea

Editura Școala Mehedințiului:

Casa Corpului Didactic Mehedinți
Drobeta Turnu Severin, str. Calomfirescu, nr. 94
Tel./Fax 0252/321537
E-mail: ccdmehedinti@gmail.com
www.ccdmehedinti.ro

Notă: Răspunderea pentru conținutul materialelor revine în exclusivitate autorilor